C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Niven_Larry-3-Panove_prstence.PDB

PDB Name: Niven_Larry-3-Panove_prstence
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 14.9.2003
Modification Date: 14.9.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Larry Niven
Pánové Prstence

Robertu Heinleinovi

PROLOG

MAPA HORY SVATÉ HELENY

A.D. 1733 Úpadek měst (loutkařští Experimentalisté šíří po Prstenci supravodičovou nákazu)
A.D. 2851 První kontakt: Prolhaný Bastard havaruje na Prstenci
A.D. 2878 Žhavá Jehla Pravdy opouští Kaňon
A.D. 2880 Žhavá Jehla Pravdy přistává na Prstenci
A.D. 2881 Stabilita Prstence obnovena

A.D. 2882

Nejzadnější tančil.
Tančili všichni, kam až oko dohlédlo. Desítky tisíc loutkářů pohybujících se v sevřených útvarech v obrovských vlnách pod plochým zrcadlem stropu, hlavy vystřelující nahoru a dolů ve snaze neztratit orientaci. Klapání kopýtek - stovek tisíců kastanět - coby součást melodie.
Kop vpřed, kop do strany, obrat. Jedno oko na partnerovi. Tento krok i další, ani jediný pohled ke stěně ukrývající Nevěsty. Ani jediný dotek. Konkurenční tanec starý miliony let, oplývající širokým spektrem sociálních vektorů a rozhodující o tom, kdo se bude množit a kdo nikoli.
Za iluzí tance se rýsovala iluze okna, vzdáleného a velkého. Průhled na Ukrytého Patriarchu, který tam vůbec nepatřil. Byl to čirý hazard, překážka v tanci. Natáhnout krk, ukloň —
Ostatní třínozí tanečníci, rozlehlá podlaha a strop byli projekcí z paměti počítače Žhavé Jehly Pravdy. Nejzadnější si tancem udržoval kondici, reflexy, zdraví. Tento rok sice vyhradil apatii, zotavení a rozjímání; ovšem úmysl je jedna věc a skutečnost druhá.
Od chvíle, kdy Nejzadnější a jeho neloutkařští vazalové našli pod Mapou Marsu zakotvenou půl druhého kilometru dlouhou plachetnici, uplynul jeden pozemský rok. Půl loutkařského roku. Čtyřicet oběhů Prstence... Dali jí jméno Ukrytý Patriarcha a vydali se na plavbu. Nejzadnější zůstal. To okno v taneční simulaci ukazovalo v reálném čase situaci na Ukrytém Patriarchovi viděnou kukátkem na příďovém strážním koši.
Pohled, který okno skýtalo, byl o poznání skutečnější než loutkařští tanečníci. V popředí uvelebený Chmee a Louis Wu. Oba revoltující služebníci Nejzadnějšího vypadali poněkud sešle, i když jim jeho léčebné programy před necelými dvěma roky opět navrátily mládí. Byli stále zdraví a mladí, to ano, ale pomalí a zlenivělí.
Výkop zadní, dotknout se kopýtky, obrat, otřít se jazykem.
Za Velkým Oceánem leželo mlžné moře. Vířící stužky mlhy tvořily nad obří lodí aerodynamické obrazce. Na pobřeží se mlha kupila jako právě dorazivší tsunami. Strážní koše zavěšené sto osmdesát metrů nad hladinou byly to jediné, co z mlhy vykukovalo. V dálce ve vnitrozemí z bílé peřiny vyčnívaly jen černé, lesknoucí se vrcholky hor.
Ukrytý Patriarcha se vrátil domů. Nejzadnější měl co nevidět přijít o svou posádku.
Okno nyní zachytilo hlasy.
Louis Wu: "Jsem si skoro jistý, že tamto je Mount Hood a Mount Rainier. Tuhle horu neznám, ale kdyby Svaté Heleně před tisíci roky neulítla špička, mohla by to být ona."
Chmee: "Na Prstenci hory neexplodují, leda když do nich vrazí meteor."
"Přesně to mám na mysli. Myslím, že do deseti hodin mineme mapu sanfranciského zálivu. Při větru a vlnách, které se po Velkém Oceánu prohánějí, budeš pro svůj modul potřebovat slušný záliv. Jestli ti nevadí, že budeš nápadný, můžeš

začít s invazí právě odtud."
"Naopak." Kzin vstal a protáhl se, drápy vytažené. Dva metry čtyřicet vysoká chlupatá hora posázená dýkami, obraz z hrůzného snu. Nejzadnější si musel připomenout, že má před sebou pouze hologram. Kzin a Ukrytý Patriarcha byli od jeho lodi, pohřbené pod Mapou Marsu, vzdáleni skoro pět set tisíc kilometrů.
Obrat, přední nohy kloužou doleva, úkrok. Soustředit se jen na tanec. Kzin se znovu posadil. "Tahle loď je prokletá, nemyslíš? Postavili ji pro přepadení Mapy Země. Potom se jí zmocnila Teela, už jako protektor, a provedla s ní invazi Mapy Marsu a Centra údržby. A teď se Ukrytý Patriarcha vrací znovu dobýt Zemi."
Kabinou v loutkářově ochromeném mezihvězdném plavidle začal profukovat chladivý větřík. Tanec se zrychloval. Pot, tvořící se v loutkářově elegantně upravené hřívě se pomalu kutálel po jeho nohou k podlaze.
Holookno nebylo jen zdrojem viditelného světla. V radarovém obrazu viděl velký záliv a škraloup měst, které dávní kzinové postavili podél pobřeží. Na Zemi by ho zakrývala křivka planety.
"Budeš mi chybět," řekl Louis.
Chvíli se zdálo, že Louisův společník jeho slova přeslechl. Potom však oranžová kožešina, aniž by se k Louisovi otočila, řekla: "Louisi, na tom pobřeží žijí šlechtici, které mohu porazit, a samice, které mohou rodit mé děti. Já tam patřím. Ty ne. Hominidé tam jsou jen otroky, a navíc se ti moc nepodobají. Neměl bys tam chodit, stejně jako bych já neměl zůstávat zde."
"Říkám snad něco jiného? Ty odcházíš, já zůstávám. Budeš mi chybět."
"To nemluví tvůj rozum."
"Eh."
"Louisi, před lety jsem o tobě něco zaslechl. Chci vědět, co je na tom pravdy."
"Mluv."
"Když jsme se tehdy vrátili domů, potom co jsme našim vládám odevzdali loutkařskou loď, Chtarra-Ritt tě pozval do loveckých parků kolem Města Chwarambrovy krve. Byl jsi první mimokzinský návštěvník, který tam nepřišel zemřít. Strávil jsi tam dva dny a jednu noc. Jaké to bylo?"
Louis zůstal ležet. "Paráda, většinou. Hlavně ta pocta, ale taky je pravda, že člověk jednou za čas musí zkusit své štěstí."
"Tu historku jsme zaslechli na hostině, kterou Chtarra-Ritt pořádal noc nato."
"Co jsi zaslechl?"
"Že jsi byl ve vnitřním kvadrantu, v dovozní sekci. Setkal ses se vzácným exemplářem —"
Louis se prudce posadil. "S bílým bengálským tygrem! Byl jsem v tom krásném zeleném lese, kolem všechna ta vaše červená a oranžová vegetace, a cítil se tak nějak v bezpečí, všechno se mi zdálo tak útulné a nostalgické... A potom z křovisek najednou vyleze — tenhle překrásný, jenže taky zatraceně nebezpečný lidožrout a prohlíží si mě od hlavy až k patě. Chápeš? Byl velký jako ty, takových tři a půl metráku živé váhy, a to byl podvyživený. Promiň, přerušil jsem tě."
"Bengálský tygr? Co je to?"
"Pozemská šelma. Dávný nepřítel člověka, dalo by se říct."
"Bylo nám řečeno, že jsi rychle sebral ze země větev, postavil ses proti tygrovi a oháněje se tím klackem jako nějakou zbraní jsi řekl: ‚Pamatuješ?' Tygr se údajně otočil a odešel."
"Tak to bylo."
"Proč jsi to udělal? Tygři mluví?"
Louis se rozesmál. "Napadlo mě, že třeba odejde, když se nebudu chovat jako kořist. Kdyby to nefungovalo, byl jsem rozhodnutý praštit ho tím klackem po čumáku. Větev z toho rozštípnutého listnáče vypadala dost bytelně. A promluvil jsem na něj proto, protože mohl naslouchat nějaký kzin. Už tak dost hloupé by bylo nechat se zabít v Patriarchově loveckém parku jako turista. Ale zemřít jako ufňukaná kořist, nět."
"Věděl jsi, že ti Patriarcha přidělil stráž?"
"Ne. Napadlo mě, že tam budou kamery nebo něco podobného. Díval jsem se, jak tygr odchází, a když jsem se otočil, hleděl jsem do očí ozbrojenému kzinovi. Divže jsem nevyletěl z kůže. Myslel jsem si, že je to další tygr."
"Řekl nám, že tě málem musel omráčit. Napadl prý jsi ho a chtěl ho vzít tou palicí po hlavě."
"Omráčit, to řekl?"
"Ano."
Louis Wu se znovu rozesmál. "Měl u sebe omračovač ARM s vestavěnou rukojetí. Váš patriarchát se nikdy nenaučil vyrábět milosrdné zbraně, takže je museli nakoupit od Spojených národů, to si myslím já. Rozmáchl jsem se klackem, on odhodil zbraň a vytáhl drápy. Pochopil jsem, že je to kzin, a začal se smát."
"Jak?"
Louis zaklonil hlavu a zplna hrdla se rozesmál. Zuby mu jen svítily. Od kzina by to znamenalo přímou výzvu. Chmee sklopil uši až k hlavě.
"Ha-ha-ha-ha! Nemohl jsem se udržet. Měl jsem sakramentské štěstí. Kdepak omráčit. Mohl mě zabít jedním máchnutím ruky, ale ovládl se."
"I tak, zajímavá historka."
"Chmee, něco mě napadlo. Kdybychom se mohli z Prstence vrátit domů, chtěl by ses vrátit zas jako Chmee, že?"
"Jenže to by asi nešlo. Nejzadnějšího omlazovací kůra mi vzala mé jizvy. Připadal bych jim jen o něco starší než můj nejstarší syn, který teď musí spravovat mé statky."
"No jo. A Nejzadnější by nemusel spolupracovat —"
"Ani bych ho o to nežádal!"
"A mě?"

"Tebe bych žádat nemusel," odpověděl Chmee.
"Chvíli mi trvalo, než mi došlo, že Patriarchovi by slovo Louise Wu ohledně tvé totožnosti mohlo stačit. Věřil by mi, že jo?"
"Jsem přesvědčen, že ano, Mluvící-S-Tygry. Ale ty ses rozhodl zemřít."
Louis zafrkal. "Ale Chmee, neumírám o nic rychleji než ty! Mám před sebou dlouhých padesát let. Víš dobře, že Teela Brownová tu loutkářovu zázračnou lékařskou aparaturu seškvařila."
Tak dost! pomyslel si rozhořčeně Nejzadnější.
"Na kapitánském můstku měl jistě další," řekl kzin.
"K té se nedostaneme."
"Kuchyňský robot měl v sobě taky lékařský program, Louisi."
"Žebrat po loutkáři?"
Přerušit je? Mohlo by je to rozzuřit. Možná trocha rozptýlení?
Řeč loutkářů byla mnohem pregnantnější a flexibilnější než kterýkoli pozemský nebo kzinský jazyk. Nejzadnější zacvrlikal několik frází: příkaz, [] tanec [] klesni o jednu úroveň složitosti [] znovu [] přejdi na kukátko šest: Ukrytý Patriarcha [] vysílač/přijímač [] vyšli obraz, zvuk, bez pachu, bez textury, omračovač vypnout. "Chmee, Louisi -"
Oba jmenovaní sebou trhli, zhoupli se na nohy a civěli před sebe.
"Neruším? Rád bych vám něco ukázal."
Chvíli sledovali jeho tanec. Nejzadnější mohl jen tušit, jak směšný jim v tu chvíli zřejmě připadal. Tváře se jim roztáhly v úsměvu; rozdíl byl v tom, že Louisův znamenal pobavení a Chmeeův zlost. "Ty jsi nás špehoval," zavrčel kzin. "Jak?"
"Podívej se nad sebe. Ale nenič to. Na stěžni s rádiovou anténou. Přesně na dosah tvých drápů —
Tváře obou neloutkařů se zvětšily. Louis řekl: "Ta bronzová pavučina s černým pavoukem uprostřed. Fraktální vzor. Ne příliš viditelný... bez viditelných okrajů. Já myslel, že si tam spřádá sítě nějaký představitel zdejší hmyzí říše."
"Je to kamera, mikrofon, teleskop, projektor a několik dalších přístrojů v jednom," informoval ho Nejzadnější. "Instaluje se nástřikem. Instaloval jsem je na nejrůznějších místech, nejen v této lodi. Louisi, mohl bys zavolat vaše hosty?"
Zaševelení: příkaz [] lokalizuj Budovatele Měst. "Chci vám něco ukázat. Měli by to vidět i oni."
"To, co děláš... vypadá to jako Tai Kwon Do," řekl Louis.
Příkaz [] Vyhledej: Tai Kwon Do.
Vynořila se informace. Bojový styl. Absurdní: loutkáři nikdy nebojovali. "Udržuji si svalový rytmus. Nebezpečí přichází zásadně v tu nejnevhodnější dobu." Mezi tanečníky se otevřelo druhé okno: Budovatelé Měst připravovali v obrovské lodní kuchyni jídlo. "Musíte vidět -"
Chmeeovy drápy máchly přes loutkářovy oči. Okno číslo šest bíle bliklo a zavřelo se.
Kop. Proplést se kolem Vedoucího Kroku. Zastavit. O milimetr se posunout, zastavit. Trpělivost.
Mohou se mu vyhýbat, ovšem. Dělají to už deset hodin a předtím celého půl archaického roku; ale jíst musí.
Dřevěný stůl byl obrovský, uzpůsobený na nároky kzinské hostiny. Nejzadnější musel před rokem vypnout čichové čidlo, protože pach krve stoupající od stolu byl k nevydržení. Teď už nebyl tak pronikavý. Kzinské tapiserie a hrubě načrtnuté fresky zmizely také - byly na člověčí vkus příliš drsné. Některé z nich se přestěhovaly do Chmeeovy kajuty.
Ve vzduchu visel těžký pach pečeného rybího masa. Kawaresksenjajok s Harkabíparolyn se v provizorní kuchyni činili. Na jednom konci stolu spokojeně ležela jejich malá dcera. Na druhém čekala na kzinův chřtán půlka velké, syrové ryby.
Chmee koukl na rybu a uznale prohlásil: "Štěstí vám přálo, jak vidím. Zabloudil pohledem po stěnách a stropu. Našel, co hledal: lesklou fraktální pavučinu těsně pod velkou oranžovou žárovkou ve vrcholu klenby.
Vešli oba Budovatelé Měst. Utírali si ruce. Kawaresksenjajok, nedávno dospělý jinoch; Harkabíparolyn, jeho o několik let starší družka. Vlasy vyrůstající kolem holých temen jim spadaly přes lopatky až k pasu. Harkabíparolyn vzala dítě do náručí a začala ho kojit. "Brzy vás ztratíme," řekl Kawaresksenjajok.
"Máme mezi sebou špeha," řekl Chmee. "Tušil jsem to už dříve, ale teprve teď to víme jistě. Loutkař na lodi instaloval kamery."
Hoch na jeho hněv reagoval smíchem. "My bychom udělali totéž. Hledat vědění je přirozené!"
"Za necelý jeden den uniknu loutkářovým pohledům navždy. Kawa, Harky, budete mi velmi chybět. Vaše společnost, vaše znalosti, vaše nevyvážená moudrost. Ale mé myšlenky budou jen mé!"
Ztrácím je všechny, pomyslel si Nejzadnější. Přežití velí, abych postavil most, který je přivede zpátky. "Vy tam," řekl, "dáte mi hodinku, abych vás obveselil?"
Budovatelé Měst vykulili oči. Kzin se zašklebil. Louis Wu řekl: "Obveselil... ovšem."
"Mohli byste vypnout světlo?"
Louis poslechl. Loutkař se dal do pisklavého zpěvu. Díval se a pozoroval jejich tváře.
V místě, kde bylo dříve kukátko, se ukázalo okno: pohled do deště a větru, podél okraje rozsáhlé náhorní plošiny. Hluboko dole se hemžily stovky bledých humanoidů. Budili zdání rozvinutého smyslu pro pospolitost. Bez nepřátelství se otírali jeden o druhého, tu a tam se i pářili, aniž by vyhledávali soukromí.
"Toto je současnost, reálný čas," řekl Nejzadnější. "Sleduji to místo od chvíle, kdy jsme stabilizovali orbitu Prstence."
"Kawaresksenjajok řekl: Upíři. Flup, Harky, už jsi jich někdy viděla tolik pohromadě?"
"A?" opáčil Louis.
"Než jsem nasměroval sondu zpátky do Velkého Oceánu, nechal jsem ji rozprášit kukátka. Díváte se na oblast, kterou jsem zkoumal jako první, z nejvyššího místa, jaké jsem našel, abych měl co nejlepší výhled. Bohužel se ukázalo, že je to místo věčného deště a mračen. Ale Louisi, sám vidíš, že je tam život."
"Upíři."
"Kawaresksenjajoku, Harkabíparolyn, toto místo je na levobok od vašeho domova. Vidíte, jak se tam daří životu? Mohli

byste se vrátit."
Žena vyčkávala, ještě se nechtěla vyjádřit. Hoch bych rozpolcen. Pronesl jedno slovo, nepřeložitelné, ve své mateřštině.
"Neslibuj, co nemůžeš splnit," ozval se Louis Wu.
"Louisi, vyhýbáš se mi od chvíle, kdy jsme zachránili Prstenec. Mluvíš, jako kdybychom ke stovkám tisíců čtverečních kilometrů obydlené krajiny přiložili pochodeň. Ověřoval jsem tvé výpočty. Ale ty nechceš naslouchat. Stále žijí, podívej se sám!"
"Skvělé," pokýval hlavou Louis. "Upíři to přežili!"
"Nejen upíři. Hleď." Nejzadnější zapískal; obraz se přesunul na vzdálené hory.
Soutěskou mezi dvěma vrcholy pochodovalo více než třicet hominidů. Jednadvacet upírů; šest malých Rudých Pastevců, které poznali při své poslední návštěvě; pět větších, snědých hominidů a dva hominidé s malou hlavou, patrně neinteligentní. Všechny upíří oběti byly nahé, ale žádná z nich se nesnažila utéct. Byli unavení, ale očividně spokojení. Každý hominid měl do páru jednoho upíra. Několik upírů se před chladem a deštěm chránilo oděvem, zřejmě ukořistěným od někoho, kdo ho už nepotřeboval.
Upíři nebyli inteligentní, alespoň tak to bylo Nejzadnějšímu řečeno. Uvažoval, zda by zvířata mohla chovat otroky nebo dobytek... ale... teď ne. "Vidíte? Přežily i jiné rasy. Identifikoval jsem i jednoho Budovatele."
"Rakovinu ani žádné mutace nevidím, přestože tam být musí," řekl Louis. "Nejzadnější, mé informace pocházejí od Teely Brownové. Teela byla protektor, bytost chytřejší než my dva dohromady. Jeden a půl bilionu smrtí, tak to řekla."
"Teela byla inteligentní, ovšem, ale já ji vidím jako člověka, Louisi. I po přeměně: člověk. A lidé na nebezpečí nehledí zpříma. Loutkaře nazýváte zbabělci, ale odvracet zrak, to je také zbabělství —"
"Přestaň. Je to rok. A rakovina se může projevit za deset nebo i dvacet let. Mutace v příští generaci."
"I schopnosti protektorů mají své hranice! Teela neměla tušení, jaké jsou možnosti mých počítačů! Úpravy jsi nechal na mně, Louisi -"
"Přestaň."
"Budu monitorovat dál."
Nejzadnější tančil. Maratón bude pokračovat tak dlouho, dokud neudělá chybu. Směřoval k fyzickému vyčerpání; jeho tělo po něm ozdraví a zesílí.
S odposlechem během jejich oběda se nenamáhal. Chmee kukátko v kuchyni sice nerozsápal, ale věděli o něm, a nic důležitého říkat nebudou.
To vůbec nevadí. Před rokem, zatímco se jeho pestrá posádka zabývala problémem Teely Brownové a nestability Prstence, loutkářova sonda po Ukrytém Patriarchovi rozsévala kukátka.
Na sledování je času dost. Teď by se měl soustředit na tanec. Chmee co nevidět odejde a Louis se opět uchýlí k mlčení. Za další rok možná opustí loď i on. Budovatelé Měst... že by to zkusil s nimi?
Ti už byli pro něj asi také ztraceni. V jistém smyslu. Zdravotnické zařízení na palubě Jehly bylo v jeho moci. Pravdu by nepochopili. To, že své moci nevyužívá k vydírání. Jednal příliš přímo. A Chmee s Louisem jeho lékařskou péči odmítli.
Kráčeli potemnělou chodbou, Louis Wu a Chmee. Příjem byl v tak slabém osvětlení mizerný, ale aspoň si nevšimnou pavučiny. Zachytil z jejich rozhovoru jen část. Později si ho několikrát přehraje.
Louis: "— hru na nadvládu. Nejzadnější nás musí ovládat. Víme toho o něm příliš mnoho, mohli bychom mu ublížit."
Chmee: "Snažil jsem se najít řešení."
Louis: "Jak moc? Ale to je jedno. Nejdřív nás nechá rok na pokoji a potom přeruší uprostřed své cvičení. Proč? Nic tak naléhavého neměl přece na srdci."
Chmee: "Vím, jak uvažuješ. Slyšel nás, v tom to je, že? Kdybych se mohl vrátit na Kzin, Nejzadnějšího bych k navrácení svých statků nepotřeboval. Mám tebe. A ty nic nechceš."
Louis: "Jo."
Nejzadnější zvažoval, má-li promluvit. Ale co by jim řekl?
Chmee: "Mě ovládal mými pozemky, ale tebe? Původně drátem, ale od toho sis odvykl. Autoošetřovna v přistávacím modulu byla zničená, ale vsadím se, že kuchyňský robot má v paměti i program na výrobu životabudiče?"
"Je to pravděpodobné. Pro tebe taky."
Chmee mávl rukou. "Ale když ti nevadí stárnout, nemá nic."
Louis přikývl.
"Ale uvěří ti Nejzadnější? Pro loutkaře... nechci tě urazit, nepochybně mluvíš pravdu, Louisi, ale pro loutkaře se takové rozhodnutí prakticky rovná sebevraždě."
Louis mlčky přikývl.
"To má být spravedlivá odplata za bilionnásobnou vraždu?"
Tuhle konverzaci už Louis jednou ukončil. Řekl tehdy: "Spravedlivá odplata pro nás oba. Já zemřu stářím a Nejzadnější přijde o své nevolníky... ztratí vládu nad svým okolím."
"A jestli jsou naživu?"
"Ano, jestli jsou naživu. Programování měl na starosti Nejzadnější. Já přece do té sekce Centra údržby nemohl. Byla zamořená Stromem života. To já jemu umožnil, aby pět procent povrchu Prstence pokropil plazmatickými výrony slunce. Kdyby to neudělal, mohl jsem... žít. A tak mě má Nejzadnější znovu v šachu. Důležité je to, že díky mě nemá v šachu tebe."
"Přesně tak."
"A proto je třeba ukázat Louisovi starou nahrávku a tvrdit mu, že je to přímé vysílání."
Vítr nabýval na síle. Jeho poryvy přehlušovaly hlasy.

Chmee: "A co když... ta čísla..."
"...Nejzadnějšímu, aby s tím přestal..."
"...mozek ti stárne rychleji než zbytek těla!" Kzin ztratil trpělivost, klesl na všechny čtyři a dal se do běhu. Stejně už byli z doslechu.
Nejzadnější zavřeštěl, jako když se největší kávovar na světě rozletí na kusy.
V jeho výkřiku zněly tóny, které nedokáže zachytit žádný pozemský ani kzinský tvor, harmonické kmity obsahující značné množství informací. Rodové linie dvou živočišných druhů, které se teprve nedávno spustily z větví na pevnou zem. Plány na zařízení, které vyvolává sluneční erupce, mění je na laserový tok — laserové dělo nepředstavitelných rozměrů. Charakteristiky počítačového vybavení miniaturizovaného na kvantovou úroveň a pokrývající jako vrstva nátěru stěny loutkářovy kabiny. Programy nesmírné rezistence a síly.
Ty zvrácené nedochůdče polodivošského, polointeligentního plemene! Tvému ubohému protektorovi, tvojí na štěstí šlechtěné Teele snad chyběla flexibilita či vědomosti, ale ty, ty nemáš ani dost rozumu na to, abys mě vyslechl! Zachránil jsem je všechny! Já sám, díky programovému vybavení mé lodi!
Jeden výkřik a Nejzadnější je znovu klidný. Nevynechal jediný krok. Úkrok zpět, úklon, Vedoucí Kroku přivádí čtveřice Nevěst: příležitost svlažit vyprahlé hrdlo douškem vody. Jedna hlava pije, druhá sleduje tanec: někdy docházelo k variacím.
Byl tohle začátek Louisovy senility? Tak rychle? Bylo mu teprve něco málo přes dvě stě let. Životabudič udržoval lidské bytosti při zdraví a rozumu půl tisíciletí, někdy i déle. Bez životabudiče ovšem mohlo Louisovo stárnutí nabrat rychlý spád.
A Chmee odchází.
Co na tom. Nejzadnější byl na nejbezpečnějším možném místě. Jeho loď byla pohřbena ve ztuhlé lávě nedaleko středu Centra údržby. Žádná akutní situace nehrozila. Může počkat. Zbývají ještě knihovníci. Něco se změní... a pak, byl tu ještě tanec.

Kapitola 1
VÁLKA VŮNÍ

A.D.2892

Mrak visel nad oblohou jako šedivá kamenná deska. Žlutá tráva vypadala povadle: příliš deště, málo slunce. O tom, že slunce měli přímo nad hlavou a Klenba byla na svém místě, nebylo sporu. Bylo to však už dvacet dní, co ho Valavirgillin viděla naposledy.
Vozy se na kolech velkých jako dospělý člověk valily za neustávajícího mžení vysokou trávou. Val s Kayem seděli na řídicí lavici, nad nimi Barok ve střílně, a pod plátěnou střechou spala Forn, Baroková dcera.
Každým dnem - každou hodinou -
Sabarokareš natáhl ruku před sebe. "Je tohle to, co hledáme?"
Valavirgillin se postavila. V dálce postřehla linii, kde tráva přecházela ve strniště.
"Tohle nechávají za sebou," řekl Kaywerbrimmis. "Teď narazíme na hlídky nebo na žence. Nechápu, šéfová, jak jsi věděla, že tady najdeme Travní obry. Já sám se takhle daleko na pravobok nikdy nedostal. A ty jsi ze Středoměsta. To je sto dní chůze na levobok."
"Doneslo se mi to," řekla Valavirgillin.
Víc se neptal. Její tajemství patřila jí.
Dojeli na strniště a odbočili. Vozy se teď pohybovaly o něco rychleji. Napravo strniště, nalevo tráva sahající k ramenům. Daleko vpředu kroužící a střemhlav se snášející ptáci. Velcí a tmaví — mrchožrouti.
Kaywerbrimmis se dotkl hlavně své ruční zbraně. Byla to krátká dvouhlavňovka, která se nabíjela zepředu. Velký Sabarokareš se usadil zpátky do vížky. Na nákladní skříni vezli dělo. Možná jim ještě bude k užitku. Ostatní vozy se rozjely napravo a nalevo, aby kryly Kayův nerušený průzkum.
Ptáci se vzdálili. Zůstaly po nich jen hromady černých per. Dvacet velkých opeřenců, přecpaných tak, že se skoro nezvedli ze země. Co mohlo nakrmit tolik ptáků?
Mrtvoly. Na strništi i v nepokosené trávě ležely hromady malých hominidů se špičatými lebkami. Většinu masa si už odnesli ptáci. Byly jich stovky! Vypadali jako děti, ale samé děti to nebyly — ty byly ještě menší.
Val se dívala po šatech. V neznámém terénu člověk nikdy neví, který hominid může být inteligentní.

Sabarokareš seskočil na zem, zbraň v ruce. Kaywerbrimmis zaváhal; z trávy však nic nevyrazilo, a tak ho následoval. V okně se ukázala rozespalá, vyjevená hlava Foranayídli. Dívce bylo kolem šedesáti falanů. Už zanedlouho by se měla spojit s mužem.
"Stalo se to v noci," oznámil po chvíli Kay.
Pach hniloby ještě nebyl tak silný. Pokud ptáci předběhli ghouly, znamenalo to, že k masakru muselo dojít krátce před úsvitem. "Jak zemřeli?" chtěla vědět Val. "Pokud to je dílo zdejších Travních obrů, ruce pryč."
"Mohli to udělat i ptáci. Rozbité kosti, vidíš? Silný zobák, který se snaží dostat k morku... Jsou to Sběrači, šéfová. Tohle oni nosí na sobě, peří. Chodí za ženci a loví murgy, pálibodky, všechno, co žije v norách. Obři pokosí trávu a odkryjí díry."
"Peří, ano. Nejen černé, ale i červené a fialově-zelené. "Co se tady vlastně stalo?"
"Znám tu vůni," řekla Forn.
Hniloba a ještě něco. Co? Něco povědomého a nikterak nepříjemného... tak proč se Foranayídli tváří tak neklidně?
Valavirgillin najala Kaywerbrimmise jako velitele karavany, protože byl místní; a protože se zdál kompetentní. Ostatní členové výpravy byli jeho lidé. A nikdo z nich ještě nikdy nebyl tak daleko na pravoboku.
Val o tomto místě věděla více než kdokoli z nich... pokud byla tam, kde si myslela, že je.
"Tak co, kde jsou?"
"Možná nás sledují," odpověděl Kay.
Ze svého stanoviště na řídicí lavici viděla Val daleko před sebe. Step byla rovná, žlutá tráva nakrátko pokosená. Travní obři dosahovali výšky skoro dvou a půl metru. Mohli se skrývat v trávě poloviční výšky?
Kupci srazili vozy k sobě. Polední jídlo sestávalo z ovoce a kořínků ze zásob, které vezli na stupačkách. Uvařili si i trochu místní trávy s kořeny. Čerstvé maso neměli.
Jedli pomalu. Většina hominidů bývá po jídle nejpřístupnější. Pokud Travní obři uvažovali podobně jako Lid Strojů, nechají je napřed najíst.
Žádní vyslanci však nepřicházeli. Karavana se rozjela dál.
Vozy se lenivě valily po stepi. Netáhla je žádná zvířata. Velké, čtvercové dřevěné plošiny na čtyřech kolech; vzadu uprostřed motor pohánějící další dvě hnací kola. Před motorem litinová skříň s nákladem, která vypadala jako železný domek s tlustým komínem. Pod řídicí lavicí se ukrývaly velké listové pružiny. Divoch by si s věží na nákladní skříni zřejmě nevěděl rady. Což teprve s dělem?
Neškodná trubka.
Siluety barvy nazlátlé trávy, na lidi příliš velké: z hřebene vzdáleného kopce je pozorovali dva velcí humanoidi. Val si jich všimla teprve tehdy, až se jeden z nich otočil a odklusal do stepi. Druhý se rozběhl podél hřebene k místu, kudy za chvíli projedou.
Čekal na ně, díval se, jak přijíždějí. Měl skoro tutéž barvu jako zdejší zlatá tráva: zlatá kůže, zlatá hříva. Velký. Ozbrojený dlouhým, zakřiveným mečem.
Kaywerbrimmis se mu vydal pěšky naproti. Valavirgillin se rozjela za ním. Vůz za Kayovými zády vypadal jako poslušné jezdecké zvíře.
V kupeckém dialektu dochází vlivem velkých vzdáleností k podivným variacím. Kaywerbrimmis se pokusil Val naučit některé výslovnostní odchylky, nová slova a změněné významy. Val teď pozorně poslouchala a snažila se pochopit, co Kay říká.
"Přicházíme v míru... s úmyslem obchodovat... Daleká Obchodní... rishathra?"
Zatímco Kay mluvil, obrovy oči přeskakovaly mezi Forn, Val, Kayovými ústy a Barokem. Obr se bavil.
Tvář měl zarostlejší než kterýkoli Člověk Strojů! Na Fornině čelisti vyrůstala hezká, tenká linie bradky. Valina bradka už začínala elegantně šedivět. Bradky Lidu Strojů, zejména bradky žen, byly až příliš často příčinou rozpaků ostatních hominidů.
Obr počkal, až Kaywerbrimmis dořeční, načež ho obešel a usedl na sedadlo na stupačce. Opřel se o nákladní skříň a okamžitě ucukl. Kov byl horký. Když znovu nabyl ztracenou důstojnost, mávnutím ruky popohnal vůz kupředu.
Velký Barok stál na svém stanovišti nad obrem. Forn se vyšplhala vzhůru k otci. I ona byla vysoká, ale proti obrovi byli oba trpaslíci.
"Váš tábor, tudy?" zeptal se Kaywerbrimmis.
Obrův dialekt tak srozumitelný nebyl. "Ano. Jeďte. Vy hledáte útočiště, my bojovníky."
"Jak děláte rishathru?" První věc, kterou chtěl každý kupec a každý beta samec vědět - pokud byli tihle Travní obři stejní jako ostatní.
"Pojeďte rychle, jinak se o rishathře dozvíte příliš," řekl obr.
"Prosím?"
"Upíři."
"Ta vůně!" Fornovi se rozšířily oči.
Kay se usmál, neviděl hrozbu, nýbrž příležitost. "Jmenuji se Kaywerbrimmis. Toto je Valavirgillin, moje patronka, toto Sabarokareš a Foranayídli. V ostatních vozech jsou také Lidé Strojů. Doufáme, že vás přesvědčíme, abyste se připojili k naší říši."
"Já jsem Paroom. Našemu vůdci náleží titul Thurl."
Val nechala mluvení na Kayovi. Meče-kosy Travních obrů měly příliš krátký dosah. Zbraně Daleké Obchodní udělají s upíry krátký proces. To by mělo na jejich vládce udělat dojem, a potom... obchod.
Mezerou v hradbě navrstvené zeminy táhly desítky Travních obrů, jeden povoz s trávou za druhým.
"Tohle není normální," prohlásil Kaywerbrimmis. "Travní obři hradby nestavějí."

Paroom ho zaslechl. "Museli jsme se to naučit. Před čtyřiceti třemi falany jsme vedli válku s Rudými. Stavět hradby jsme se naučili od nich."
Třiačtyřicet falanů, to bylo čtyři sta třicet rotací hvězd, které se každého sedm a půl dne vracely na své místo na obloze. Valavirgillin za čtyřicet falanů zbohatla, spojila se s mužem, porodila čtyři děti a přišla na mizinu. Poslední tři falany byla na cestách.
Třiačtyřicet falanů byla dlouhá doba.
Zeptala se, anebo se spíše pokusila zeptat: "To bylo tehdy, když se objevila mračna?"
"Ano, když starý Thurl zahřál moře."
Ano! Je na místě, které hledala.
Kaywerbrimmis obrova slova odbyl pokrčením ramen, bera je za místní báchorku. "Jak dlouho tu máte upíry?"
"Vždycky jsou nějací upíři. Ale v posledních falanech jsou najednou všude, každou noc víc a víc. Ráno jsme našli skoro dvě stovky Sběračů, všichni byli mrtví. V noci budou znovu hladoví. Naše hradby a kuše je drží z dosahu. Tudy," pokynul strážný. "Projeďte tou mezerou a připravte vozy k boji."
Obři a kuše ?
Objevila se světla.
Za hliněnými hradbami bylo těsno. Muži a ženy Travních obrů vykládali povozy a přitom jedli. Když kolem nich projeli Lidé Strojů, jen na chvíli užasle zvedli hlavy a vrátili se k práci. Viděli někdy samojízdný vůz? Viděli nebo ne, teď měli důležitější starosti.
Na valu stáli muži v kožených krunýřích. Ostatní obři kupili do mezery hlínu a kamení.
Val cítila na své bradce upřené pohledy Travních obrů.
Napočítala jich přibližně tisíc, mužů stejně tolik jako žen. Ženy Travních obrů přitom svým počtem muže obvykle převyšovaly, a taky neviděla žádné děti. To znamenalo, že dalších pár stovek žen muselo někde v těch staveních dohlížet na děti.
Po svahu k nim scházelo něco velkého a stříbrného.
Stvoření zdvihlo hřebenatou přilbu, pod níž se ukázala zlatá hříva. Thurl byl největší samec ze všech. Brnění, které měl na sobě, se vzdouvalo v každém kloubu; nepodobal se žádnému hominidovi, kterého měla Val doposud možnost spatřit.
"Thurle," pravil opatrně Kaywerbrimmis. "Daleká Obchodní vám přišla pomoci."
"Dobře. Vy jste Lidé Strojů, že? Už jsme o vás slyšeli."
"Naše říše je mocná. Rozrůstá se díky obchodu, ne válkám. Rádi bychom tvůj lid přesvědčili, aby pro nás vyráběl palivo, chléb a jiné věci. Z vaší trávy by mohl být dobrý chléb; možná by chutnal i vám. Výměnou vám můžeme předvést několik zázraků. Tím nejmenším jsou naše zbraně. Tyto ruční pušky dostřelí dál než vaše kuše. Pro boj zblízka máme zase metače ohně -"
"To jsou věci na zabíjení, že? Naše štěstí, že jste se tu objevili. I vaše, že se máte kde schovat. Měli byste přemístit vaše zbraně na hradbu."
"Thurle, naše zbraně, myslím ty velké, jsou připevněné k vozům."
Hliněný val byl dvakrát vyšší než Člověk Strojů. Valavirgillin si vzpomněla na místní výraz. "Rampa. Máte tady rampu, která se dá přistavit k hradbě, Thurle?"
Den nabíral černošedou barvu. Začínalo pršet. Vysoko nad mraky se stín noci chystal pohltit slunce.
Žádnou rampu neměli, přinejmenším do té chvíle, než Thurl zaburácel rozkazy. V ten moment všichni muži a ženy přerušili práci a pustili se do budování rampy.
Val si všimla jedné ženy, která šplhala po hradbě a výkřiky usměrňovala ostatní. Statná, zralá žena s hlasem, který lámal skály. Zaslechla její jméno: Moonwa. Pravděpodobně Thurlova hlavní manželka.
Kovová skříň, kovový motor, široká stupátka z hrubých fošen: bojový vůz byl těžký. Hliněná rampa se propadávala. Vozy stoupaly jeden po druhém, deset obrů je zleva vyrovnávalo a tlačilo po stěně vzhůru. Jak je ale potom dostanou dolů ?
Horní plocha hliněné hradby byla široká přesně na rozvor kol. "Zbraně namiřte na pravobok. Z té strany přicházejí," poradily jim hlídky.
Když byly vozy na svých místech, jejich velitelé se sešli k poradě. Slova se ujal Kay. "Whande, Anthe, co myslíte? Použijeme šrapnely? Možná se budou držet v houfech. Obvykle to dělávají."
Odpověděl mu Anthrantillin. "Ať obři nasbírají nějaký štěrk. Musíme šetřit municí. Tohle bude práce pro ruční zbraně. Rozestupy?"
"To chtějí obři," řekl Whandernothtee.
"Já taky," pokýval hlavou Kaywerbrimmis.
"Mají kuše," podotkla Val. "Z čeho mají strach? Jejich kuše sice nemají takový dostřel jako pušky, ale určitě je delší než dosah upířího pižma."
Velitelé vozů se podívali jeden na druhého. "Trávožrouti -" začal Anth.
"Kdepak. Mají pověst zdatných bojovníků, všude," přerušil ho Whand.
Nikdo neodpověděl.
Whandernothteeův a Anthrantillinův vůz se rozjel každý jiným směrem. V dešti a houstnoucím šeru nebylo skoro vidět. Zastavili je až bojovníci Travních obrů.
"Baroku," zavelel Kaywerbrimmis, "jdi k dělu, ale pušky měj po ruce. Já si beru pistole. Forn bude nabíjet." Byla příliš mladá, aby jí mohl svěřit něco důležitějšího. "Šéfová, vezmeš si na starost metač?"
"Tak blízko se nikdy nedostanou," řekla Val. "Taky slušně házím."

"Takže metač ohně a granáty. Já doufám, že i metač si přijde na své. Bylo by dobře, kdybychom jim mohli ukázat jiný způsob využití alkoholu. Travní obři naše palivo nepotřebují, táhnou si své povozy sami. Upíři nejsou inteligentní, že ne?"
"Ti poblíž Středoměsta nejsou."
"Ve většině jazyků to jsou upíři s malým u," řekla Forn. "Berou se jako zvířata."
Jazyky Kaye nezajímaly. "Umí útočit, šéfová? V jedné velké vlně?"
"S upíry jsem bojovala jen jednou."
"O jednou víckrát než já. Něco jsem zaslechl. Jaké to bylo?"
"Já jediná jsem přežila," odvětila Valavirgillin. "Ještě něco, Kayi? Třeba to, že je třeba použít šátky a palivo?"
Kay svraštil obočí. "Cože?"
— Valavirgillinina hlava se obrátila za hlubokým výkřikem obří hlídky.
Všechno pohltily stíny. Stejně dobře to mohl být vítr svištící mezi napnutými provazy nebo zaševelení kuše. Travní obři jen tak zbůhdarma šípy neplýtvali. Jejich kulky se také nedaly nahradit. Žádná rasa, která by je vyrobila, zde nežila.
Val stále nic neviděla. Travní obři nemohli mít lepší noční vidění než ona. Tyto planiny byly však jejich domovem.
Kuše zašeptala, na obzoru se zvedlo něco bledého a skácelo se k zemi. Vítr zachytil... ne, vítr ne.
Píseň.
"Dívejte se po bílé," vykřikla celkem zbytečně Forn. Kay vystřelil, nabil pušku, znovu vystřelil.
Ještě že vozy měly mezi sebou značné rozestupy. Záblesky z palných zbraní byly oslepující. To všechno blesklo Val hlavou, když světelná kola v jejích očích pohasla. Odkulila se pod vozidlo a přitáhla k sobě metač ohně a síťovku s granáty. Podvozek ji ochrání před záblesky v očích.
A dělo?
Kolem ní se střílelo. Když se jí vrátil zrak, postřehla bledou humanoidní postavu. Další. Bylo jich dvacet, možná víc! Jedna z nich padla k zemi, zbytek se stáhl. Většina jich musí být mimo dostřel kuší. Jejich píseň jí drásala nervy.
"Dělo," zavelel Barok. Zavřela oči právě včas.
Oheň ve strništi bojoval o život. Spatřila bledá těla, šest... osm. Dalších třicet nebo čtyřicet upírů stálo opodál za nimi. Ještě v dostřelu, pomyslela si.
Proč by se lidé s kušemi měli bát upírů? Protože jich ještě nikdo nikdy neviděl tolik pohromadě!
Bylo to podivné, šílené. Jak se mohlo tolik upírů uživit?
Před čtyřiceti třemi falany zemřela ve věži opuštěného města celá Obchodní Jízda. Jízda, která tu noc bojovala proti pouhým patnácti upírům. Zabila jich nanejvýš osm. Zemřeli všichni kromě ní. Valavirgillin zachránila jen šťastná náhoda.
V paměti jí vytanula píseň nesoucí se tehdy z ulice. Upíři — bledí, nazí a krásní. Hrůza. Jízda pálila z oken v desátém patře, po celém schodišti stály hlídky. Hlídky mizely jedna za druhou, až -
"Máme dobrý vítr," řekl Kay.
"Dělo," zavelel Barok.
Sevřela víčka před záblekem. Barokovo dělo zahřmělo, po něm další, vzdálenější.
"Mohli by nás obklíčit." Barokův hlas zněl hrozně slabě.
"Jsou to jen zvířata," namítl Kay.
Zleva se ozvala další rána z děla. Následovala rána zprava.
Upíři neměli žádné nástroje ani oblečení. Když člověk sáhl do krásných, popelavě plavých vlasů upíří mrtvoly, zjistil, že jich je tak moc, že lebka pod nimi je nezvykle malá a úzká. Nestavěli města, nebudovali armády, nevynalézali útočné manévry.
Mezi bojovníky na hradbách to ale vřelo, ukazovali rukama a vysílali šípy do temnoty po rotaci, po pravoboku i proti rotaci.
"Mají čich, Kayi."
Barok se podíval dolů. "Cože?" nechápal Kay.
"Nemají bojový plán," vysvětlovala Valavirgillin. "Prostě se jen chtějí vyhnout pachu patnácti set Travních obrů používajících primitivní kanalizační systém. Témuž zápachu, který je sem přivedl! Když se dostanou proti větru nad něj, budou mít od něj pokoj. A my se octneme po větru od nich."
"Řeknu Whandernothteemu, aby to objel," řekl Barok a dal se do běhu.
"Látka a alkohol!" vykřikla za ním Val.
Vrátil se zpátky. "Cože?"
"Postříkejte šátky palivem, stačí trochu, a uvažte si je kolem obličeje. To přehluší jejich pach. Řekni to Whandovi!"
Shora se ozval Kayův hlas. "Mám tu ještě nějaké cíle, šéfová. Zatím moc daleko. Řekni Anthovi, aby se přesunul. Taky to o těch šátcích a palivu. Obři to možná taky neznají. Šéfová? Chtěl bych jim ukázat i jiný způsob využití našeho paliva, jak jsme o tom mluvili."
Idiot. Smočila šátek palivem a přibrala další dva. Za chvíli může být pozdě.
Když byla na hradbě, musela ve tmě dávat pozor, kam šlape. Déšť ustal. Ve větru se nesla upíří píseň. Z šátku kolem obličeje nasávala alkoholické výpary. Točila se jí z nich hlava.
Zaslechla vzdálené "Dělo!" Zavřela oči, počkala na zadunění a znovu vykročila k hranatému stínu. "Anthrantilline!" zavolala.
"Nemá čas, Val." Taratarafashtin hlas.
"A bude ho mít ještě méně, Tarfo. Upíři nás obcházejí. Vytáhněte šátky, pokropte je palivem a zavažte si je přes obličej. Potom se přesuňte o šestinu oblouku."

"Valavirgillin, já přijímám rozkazy od Anthrantillina."
Ženská jedna hloupá. "Buď se přesunete, nebo si to vykládej ghoulům. Vezmi šátek i Anthovi. Ale nejdřív mi dej láhev s palivem pro obry."
Chvíle mlčení. "Tak dobře. Máš jich dost?"
Láhev s palivem byla těžká - na úkor zbraní, které odložila, palčivě si uvědomovala Valavirgillin. Když se před ní objevila obří silueta, ulevilo se jí tak, až se zastyděla.
Obr se neotočil. "Jak jde obrana, Valavirgillin?"
"Obcházejí nás. Za chvíli je ucítíte. Tohle si uvažte —"
"Fuj! Co je to za smrad?"
"Alkohol. Pohání naše vozy, ale taky nás může zachránit. Uvaž si to kolem krku."
Strážce se nehýbal. Díval se jinam. Neodvažoval se urazit hosta. Jinými slovy: Valavirgillin nic neřekla.
Na hraní neměla čas. "Kde je Thurl?"
"Dej mi ten hadr."
Hodila mu navlhčený šátek. Obr znechuceně zafrkal, ale uvázal si ho kolem krku. Dříve než ukázal prstem, Val si stačila všimnout vládcovy blýskavé zbroje.
Pohlédl na látku v jejích rukou a ucouvl před zápachem. "Ale proč?"
"Copak vy o upírech nic nevíte?"
"Něco jsme slyšeli. Dají se snadno zabít a nemají rozum. No a to ostatní... ta látka má ochránit naše uši?"
"Proč myslíš?"
"Aby nás nemohli zahubit svou písní."
"Nejde o zvuk, ale o pach!"
"Pach?"
Travní obři nebyli hloupí, jen... jim nepřálo štěstí. Nejdřív musí někdo přežít upíří útok. Někdo dospělý. Dítě nepochopí, proč všichni dospělí někam odešli. Ona, Kay, prostě někdo, jim to měl říct už dřív.
"Thurle, upíři vydávají pach, který u tebe vyvolá tak silnou sexuální touhu, že vypneš mozek a jdeš."
"A tenhle smrad to vyřeší? A není v tom i něco jiného? Už jsme o vás slyšeli, o Lidu Strojů a jejich palivu. Přesvědčujete ostatní rasy, aby pro vaše vozy vyráběly alkohol. Ti se ho potom naučí pít a ztratí zájem o práci, zábavu, o život. Zajímá je už jen palivo. Umírají mladí."
Val se rozesmála. "Jenže upíří pach tohle všechno zvládne, než se stačíš párkrát nadechnout." Ale Thurl měl pravdu. K čemu nám budou opilí střelci, zatímco nás budou upíři obcházet?
"Jsou lepší věci než palivo. Co silné byliny?"
"Kdy je chceš nasbírat? Já mám palivo teď, ne zítra."
Vůdce se otočil a zaburácel rozkazy. Většina mužů byla na hradbě. Ženy se daly do běhu. V jejich rukou se objevily žoky látky. Začaly šplhat na hradbu. Val trpělivě vyčkávala.
"Pojďme!" zahřměl Býk a vstoupil do hliněné budovy, druhé největší v táboře.
Tvořily ji hliněné stěny, zastřešené plachtou podepřenou kůlem uprostřed. Uvnitř ležely stohy sušené trávy, ale i jiných rostlin; tisíce vůní. Býk vzal pár listů a rozdrtil jí je pod nosem. Ucouvla. Další list; opatrně si čichla. Další.
"Vyzkoušejte je všechny, ale palivo taky," řekla. "Zjistíme, co funguje nejlépe. K čemu je skladujete?"
Býk se zasmál. "Třeba tyhle, peprlík a minča, na dochucení. Tohle zase jí ženy, aby lépe dojily. Myslíš, že jíme jen čerstvou trávu? Suchá nebo hořká tráva potřebuje ochutit."
Býk nabral náruč sušených bylin a s řevem, který se nesl až do Středoměsta, jak si pomyslela Val, vyšel ze sila. K jeho hlasu se přidaly hlasy žen a potom už slyšela jen šoupání velkých nohou šplhajících na hradbu.
Val uchopila láhev s palivem a vydala se za nimi.
Dívala se na velké stíny, nehybné bojovníky s kušemi, kterým ženy roznášely navlhčené kusy látky. Jednu z nich, statnou, zralou ženu, zadržela. "Moonwa?"
"Valavirgillin. Opravdu zabíjejí vůní?"
"Ano. Nevíme, jaký protipach bude nejúčinnější. Někteří muži už mají šátky nasáklé alkoholem. Ostatním rozdejte Thurlovy byliny. Uvidíme."
"Kdo zemře a kdo ne?"
Val kráčela po hradbě dál. Z alkoholických výparů se jí mírně točila hlava. Nic, co by nezvládla, její šátek už vlastně byl skoro suchý.
Ráno ji napadlo, že Forn už je dost stará, aby mohla začít s rishathrou; případně se hned spářit s mužem. Forn její úvahy více než potvrdila. Upíří pach totiž znát nemohla. Pro ni to byl pach touhy a muže!
Do Valavirgillinina chřípí dorazila zpola zapomenutá vůně vášně a smrti... a razila si cestu do mozku.
Lučištníci Travních obrů byli stále jen nehybnými stíny mezi pohyblivými stíny žen. Jen... jich ubylo.
Ženy si toho všimly také. Bezdeché výkřiky vzteku a hrůzy; dvě, čtyři z nich se rozběhly po náspu dolů, vykřikujíce Thurlovo jméno. Jedna se se sténáním rozběhla opačným směrem, na strniště.
Val procházela mezi zbylými obránci a kropila jim šátky palivem. Ženám, mužům, každému, na koho narazila. Spěch zabíjí. Palivo chrání. Byliny? Je docela možné, že vůně Thurlových bylin vydrží déle.
Kam se podívala, bledé postavy. Detaily skoro žádné. Člověk si musel představit, jak vypadali; a vůně šimrající váš zadní mozek vám před očima vytvářela skvostné obrazy.
Přibližovali se. Proč už neslyšela výstřely? Došla k Anthrantillinovu vozu. Vystoupila na stupátko. "Hej? Anthe?"
Nákladní skříň byla prázdná.
Vylezla do skříně. Nikdo. Žádné škody, žádné stopy po boji, prostě prázdno.

Namočit šátek. Potom k dělu. Po rotaci se upíři drželi hezky pohromadě. Možná kolem Antha nebo Forn nebo Himpa? Na tom nezáleželo. Vystřelila a dívala se, jak jich polovina padla k zemi.
Někdy během té noci zaslechla opakovaný šepot: "Anthrantilline?"
"Není tu," odvětila, ale neslyšela se. "Není tu! To jsem já, Valavirgillin!" Teď už je lepší. Jejich řev byl zeslabený uši trhajícím burácením děla.
Byl nejvyšší čas se pohnout z místa. Upíři se stáhli. Pochopili, že se nemůžou shlukovat. Na pravoboku a po rotaci nebylo pušek zapotřebí. Po větru na ně stačily kuše.
"To jsem já, Kay. Nikdo tu není?"
"Ne."
"Máme málo munice. Co ty?"
"Spoustu."
"Do rána nám nezbude žádné palivo."
"Vím. Svoje jsem rozdala ženám a řekla jim, co s ním mají dělat. Napadlo mě... že by Moonwa, ta, která je bojovníkům uvazovala pod nos... že bychom ji mohli naučit ovládat dělo, co myslíš? Potřebujeme -"
"To ne, šéfová! To je naše tajemství!"
"I tak by to trvalo příliš dlouho."
Kayova hlava se vsoukala do dělostřelecké kabiny. Vytáhl džbán se střelným prachem a s heknutím ho zdvihl. "Zpátky do práce."
"Kuličky nepotřebuješ?"
"Stačí kamení." Podíval se na ni, ztuhl a položil džbán.
Sklouzla k němu. Přistoupili k sobě.
"Měla jsem ten šátek znovu namočit," řekla nerozhodně. Byla to na delší dobu její poslední souvislá myšlenka.
Kay, ne Val, se vykroutil ze dveří a seskočil do bahnité kaluže. Val vyrazila za ním.
Roztrhl jí košili. Přitiskla se k němu, ale on zaskučel a trhal dál. Otočil se jí v náruči, a když se k ní znovu obrátil čelem, jednu polovinu mokré košile jí cpal pod nos a druhou sobě.
Zhluboka se nadechla alkoholických výparů. Rozkuckala se. "Tak," řekl a uvázal si svoji polovinu košile pod krk. "Jdu zpátky. Střílej raději sama. Za daných —"
"- okolností..." Křečovitě se oba zasmáli. "Budeš v pořádku? Sama?"
"Musím to vyzkoušet."
Dívala se, jak odchází.
Tohle se nikdy, nikdy nemělo stát. Nikdy se neměla spojit s jiným mužem. Nával touhy jí vymazal mozek z hlavy, zbavil sebe sama. Co by si o ní pomyslel Tarb?
Páření s Tarablilliastem nikdy nebylo tak intenzivní. Vědomí se jí pomalu vracelo zpátky.
Přiložila si šátek ke tváři. Alkohol jí pronikl přímo do hlavy, pročistil ji... ledaže by to byla jen iluze. Přeletěla pohledem hradbu a spatřila známé, velké stíny. Bylo jich příliš málo, ale byly tam. Bledých postav na černém strništi také ubylo, byly však velmi blízko. Byli vyšší a štíhlejší než Lidé Strojů. Zpívali, žadonili, kupili se skoro až pod koly vozu.
Vylezla do střílny a nabila dělo.

Kapitola 2
PO BOJI

Rozednívalo se. Od strany po rotaci byl bledý svit silnější. Píseň ustala. Val už delší dobu nezaslechla zadrnčení tětivy. Upíři už skoro nebyli vidět.
Děsivá noc skončila, aniž by si toho někdo všiml.
Jestli byla někdy takto unavená, únava jí musela vymazat paměť. Najednou tu stál Kaywerbrimmis a ptal se: "Zbyly nám nějaké kuličky?"
"Trochu. Nedoplnili jsme zásobu štěrku."
"Když jsem se vrátil, Barok a Forn byli pryč."
Val si protřela oči. Nevěděla, co na to říct.
Přišli Whandernothtee se Sopashintay, opírající se jeden o druhého. "To byla noc," řekl Whand.
"Chit se do té písně dočista zbláznil," řekla Spash. "Museli jsme ho spoutat. Asi jsem mu nabryndala do šátku moc paliva. Spí jako... jako já, kdybych -" Dala si ruce kolem krku. "- nebyla tak roztřesená."
Spát. A stovky Travních obrů očekávalo —
"Rishathru bych teď nezvládla," řekla Val. Zaplašila vzpomínku na obcování s Kayem. Mohlo to mít následky.
"Spát budete ve vozech," řekl Kaywerbrimmis. "Aspoň tuhle noc. Buďte —" Jeho ruka na jejím rameni otočila Val o sto osmdesát stupňů.
Společnost. Zavítalo mezi ně devět Travních obrů a jedno stříbrné brnění. Byla na nich znát únava, doslova z nich sálala. "Jak jste na tom, Lidé Strojů?" otázal se Thurl.
"Polovina chybí," odpověděla Valavirgillin. "Thurle, tolik jsme jich ani ve snu nečekali," ozval se Whand. "Mysleli jsme si, že jsme vyzbrojeni proti čemukoli."
"Poutníci říkají, že upíří píseň zvěstuje naši záhubu."
"Polovina moudrosti je poznat, co je třeba se odnaučit," řekl Kay.
"Připravovali jsme se na nesprávného nepřítele. Pach! To nás nikdy nenapadlo. Ale zahnali jsme je na útěk!" zaburácel vítězoslavně Thurl. "Dáme se do pronásledování?"

Whand rozhodil ruce a odpotácel se pryč. Val, Kay a Spash se na sebe podívali. Pokud mají Travní obři dost síly k dalšímu boji... Whand neměl, to bylo zřejmé, byl úplně u konce svých sil. Někdo se ale za Lid Strojů postavit musel.
Vlekli se za obry po mokrém strništi. U hradby se něco pohnulo. Dvě postavy, nahé. Kuše a pušky ožily. Něčí ruce je srazily zpět. Ne! To nejsou upíři! Velká žena a malý muž, sotva se držící na nohou. Ne, žádní upíři. Obryně a - Barok! Sabarokarešův obličej byl strnulý hrůzou, příliš hlubokou, aby vyplavala na povrch. Podíval se na Valavirgillin, jako kdyby byla nějaký přízrak. Napůl šílený, špinavý, neschopný pohybu, ale živý.
A já si myslela, že nemůžu dál! Val mu položila ruku na rameno a s úlevou seznala, že se nechvěje. Kde má dceru? Neodvažovala se zeptat. "Vidím, že máš co vyprávět. Později?"
Thurl něco řekl jednomu ze střelců, Paroomovi. Paroom odvlekl Baroka s obryní přes hradbu do tábora.
Thurl přešel do rychlé chůze a zamířil porotačně-pravobočně od hradby, jeho lidé za ním. Lidé Strojů šli jako poslední. Noc bezesného děsu a bezuzdného obcování z nich vysála všechnu životní energii.
Míjeli mrtvoly upírů. Ve smrti nezbylo z jejich krásy zhola nic. Jeden z obrů se zastavil, aby si prohlédl samici prostřelenou šípem. Spash se zastavila také.
Val si vzpomněla, jak před čtyřiceti třemi falany udělala totéž. Nejdřív ucítíš rozkládající se maso. Potom ti v mozku exploduje jiný pach.
Obr se zakymácel a s hlavou u země začal dávit. Když skončil, pomalu se narovnal. Spash se naopak narovnala prudce, načež dovrávorala k Val a zabořila jí tvář do ramene.
"Spash. Nic jsi neudělala, drahoušku, neboj se. Máš pocit, že toužíš kopulovat s mrtvolou, ale to není tvůj mozek, co tě k tomu navádí."
"Ale jak se o nich máme něco dozvědět, když je nemůžeme ani prozkoumat!"
"Proto jsou tak nebezpeční." Neovladatelný chtíč a zápach rozkládajícího se masa do jedné hlavy nepatří.
Upíři poblíž hradby měli v sobě šípy. Ti dál byli buď rozdrcení kameny nebo kuličkami. Val si uvědomila, že zabili asi stokrát tolik upírů jako Travní obři.
Po dvou stech krocích mrtvoly upírů končily. Mrtví Travní obři leželi na zemi buď nazí nebo napůl vysvlečení, sinalí, s vpadlýma očima a tvářemi a s hrozivými ranami na krcích, zápěstích, loktech.
Ten rozteklý obličej... žena, kterou Val viděla před dlouhými hodinami vyběhnout do noci. Kde má rány? Její hrdlo se zdálo být nedotčené. Levou ruku měla od těla, zápěstí netknuté; pravici zkříženou na hrudi, na vyhrnuté tunice ani stopy po krvi... Val vykročila vpřed a zdvihla jí pravou ruku.
Rozšklebená, krvavá rána v podpaží. Jeden z obrů se otočil a s rozbouřeným žaludkem se odpotácel zpátky k hradbě.
Velká žena, malý upír. Nedostal se jí na krk. Spash má pravdu, musíme se učit.
O kus dál, tam kde začínala tráva, leželo něco světlého. Val se dala do běhu a vzápětí se prudce zastavila. Byl to Taratarafashtin pracovní oděv.
Val ho zdvihla. Byl čistý. Žádná krev, žádná hlína. Proč ji zavedli tak daleko? Kde je?
Thurl byl hodný kus vpředu, na samé hranici trávy. Kolik to jeho brnění mohlo vážit? Vylezl na pahorek a počkal, až se k němu doplahočí ostatní.
"Po upírech ani stopy," řekl. "Někde se ukryli. Poutníci říkají, že nesnesou sluneční světlo...?"
"To je pravda," potvrdil Kay.
Thurl pokračoval. "Jsou pryč."
Nikdo nepromluvil.
"Beedji!" zaburácel Thurl.
"Thurle!" Přiklusal obr větší než většina ostatních, dychtivý a až nemístně energický.
"Se mnou. Tarune, obejdete hradbu po opačné straně. Jestli se vzadu nesejdeme, bude to pro mě znamenat, že jsi narazil na nepřítele."
"Rozumím."
Beedj s Thurlem se vydali jedním směrem, ostatní obři druhým. Val krátce zaváhala a vydala se za Thurlem.
Když Thurl zjistil, že jde za nimi, zpomalil, aby je mohla dohonit. Beedj by na ni počkal také, ale Thurl ho pokynem vyslal kupředu.
"Ve trávě se skrýt nemohou," řekl. "Tráva roste rovně. Noc klouže po slunci, ale slunce se nehýbe, už ne. Kam se mohou upíři před sluncem ukrýt?"
"Ty pamatuješ dobu, kdy se slunce hýbalo?" zeptala se.
"Byl jsem malý. Hrozné časy." Nezdálo se, že by ho ta vzpomínka kdovíjak děsila, pomyslela si Val. Louis Wu mezi těmito lidmi byl, ale to, co řekl Valavirgillin, zřejmě Travním obrům zatajil.
Je to Prstenec, řekl jí. Klenba je ta část Prstence, na které zrovna nestojíš. Slunce se začalo houpat, protože Prstenec je mimo osu. Za několik falanů se otře o slunce. Ale přísahám, že tomu zabráním, nebo ve snaze toho docílit zemřu.
Později se slunce ustálilo.
Beedj klusal dál, zastavoval se u mrtvých těl, sekal trávu, aby se podíval, co ukrývá. Co posekal, snědl a dál pokračoval v pochůzce. Spaloval více energie než Thurl. Val mezi nimi nevnímala žádnou rivalitu - jeden udílel rozkazy, druhý je vykonával - ale přesto nabyla jistoty, že se dívá na budoucího Thurla.
Dodala si odvahy k otázce: "Thurle, zavítal mezi vás neznámý hominid prohlašující, že pochází odněkud z nebe?"
Thurl na ni udiveně pohlédl. "Z nebe?"
Bylo nepravděpodobné, aby něco takového zapomněl, ale mohl mít svá tajemství. "Čaroděj, muž, úzký obličej bez vousů, bronzová kůže, rovné černé vlasy, vyšší než Lidé Strojů, ale užší v ramenou a bocích." Zdvihla prsty a natáhla koutky očí ke spánkům. "Takovéhle oči. Někde tady vysušil moře, aby zastavil záplavu zrcadlových květů."
Thurl pokyvoval hlavou. "To udělal starý Thurl s pomocí Louise Wu, o kterém mluvíš. Ale odkud o tom víš ty?"

"Louis Wu a já jsme spolu cestovali, daleko na levobok odtud. Zrcadlové květy bez slunce nemohou útočit, tvrdil mi. Ty mraky se ale už nikdy nerozplynuly, jak vidím."
"Ne. Zaseli jsme trávu, tak jak nám čaroděj řekl. Murgové a ostatní norníci se tu zabydleli dlouho před námi. Kam jsme přišli, měly už zrcadlové květy sežrané kořeny. Tráva v tomhle přítmí špatně roste. Museli jsme nejdřív sníst zrcadlové květy.
Rudí, kteří za časů mého otce krmili svá stáda naší travou a bojovali s námi, když jsme jim v tom bránili, přišli do nových pastvin za námi. Sběrači lovili norníky a Vodní Lidé se přestěhovali zpátky po řekách, které předtím obrůstaly zrcadlové květy."
"A upíři?"
"Těm se dařilo také, zdá se."
Val se ušklíbla.
"Jedné oblasti jsme se všichni vyhýbali," pokračoval Thurl. "Upíři se potřebují ukrýt před světlem, v jeskyních, ve stromech, kdekoli. Když se objevily mraky, už se tak nebáli slunce a odvažovali se ze svých doupat dál a dál. Víc nevíme."
"Měli bychom se zeptat ghoulů."
"Lidé Strojů rozmlouvají s ghouly?" Thurlovi se taková představa zjevně příliš nezamlouvala.
"Ghoulové si vystačí sami. Ale vědí, kde leží mrtví. Musí vědět, kde mají upíři loviště a kde se přes den skrývají."
"Ghoulové žijí jen v noci. Neuměl bych s nimi mluvit."
"Jde to." Val se pokoušela upamatovat, ale její mozek nefungoval, tak jak by měl. Únava. "Jde. Objeví se nové náboženství, anebo zemře starý kněz a nový šaman musí podstoupit obřad zasvěcení. Ghoulové musí poznat a přijmout obřady, které mrtví vyžadují."
Vládce obrů přikývl. Ghoulové provádějí pohřební obřady všech náboženství. Jejich možnosti mají samozřejmě jisté hranice. "Jak tedy?"
"Musíš upoutat jejich pozornost. Dvořit se jim. Zabere cokoli, ale jsou plaší. Je to i zkouška. Nový kněz si nezíská vážnost, dokud si nepromluví s ghouly."
Thurl se naježil. "Dvořit se jim."
"Mí lidé sem přišli jako kupci, Thurle. Ghoulové mají něco, oč máme zájem: vědomosti. Co můžeme ghoulům nabídnout my? Mnoho ne. Ghoulům patří svět, Klenba, všechno, stačí se jich zeptat."
"Dvořit se jim," procedil Thurl mezi zuby. "Jak?"
Co o tom vím? zeptala se v duchu. Jen to, co se člověk dozví z příběhů vyprávěných za temných nocí. Nic, co by bylo k užitku při obchodním jednání. Ale viděla je a mluvila s nimi. "Ghoulové pracují na stínfarmě pod skupinou létajících domů, daleko na levoboku. My jim platíme v nástrojích a Budovatelé Měst jim poskytují studijní privilegia. Mají zájem o informace."
"Ale my nic nevíme."
"Nejsi daleko od pravdy."
"Co jiného než tohle jim ještě můžeme nabídnout? Och, to není hezký pohled."
"Co? Kde?"
Thurl neurčitě ukázal rukama kolem sebe. Před jejich očima ležela skoro stovka upířích mrtvol, všechny blíže k hradbě, a přibližně poloviční počet mrtvol Travních obrů roztroušených v prostoru mezi hranicí dostřelu kuší a neposekanou trávou.
Beedj obhlížel nějakou menší mrtvolu. Když si všiml, že upoutal Valinu pozornost, zdvihl mrtvole hlavu, aby jí viděla do obličeje. Byl to Himapertharee z Anthrantillinovy posádky.
Po zádech jí přeběhl mráz. Thurl měl pravdu. "Ghoulové musí jíst," řekla. "Víc než to: kdyby se tahle tisícovka mrtvol nechala ležet, vypukl by mor. A všichni by vinili ghouly. Ghoulové musí přijít a uklidit to."
"Ale budou mi naslouchat?"
Val potřásla hlavou. Měla pocit, že ji snad má vycpanou vatou.
"A co potom, až zjistíme, kde leží jejich doupě? Zaútočit?"
"To bychom se od ghoulů mohli dozvědět také -
Thurl se dal do běhu. Val si všimla, že Beedj mává rukou a drží - co? Najednou s tou věcí zuřivě zatřepal, odmrštil ji od sebe a sám se vrhl opačným směrem. Když stvoření dopadlo na zem, chvilku se svíjelo, a potom se přestalo hýbat docela. Zato Beedj kvílel jako pominutý.
Živý upír.
"Odpusť, Thurle," zavyl Beedj. "Byl živý, zraněný, jen mu z boku trčel šíp. Napadlo mě, že bychom ho mohli vyslechnout, prozkoumat - něco... ale... ale ta vůně!"
"Uklidni se, Beedji! Vypustil tu vůni najednou? Ty útočíš, on se brání?"
"Jako prd? Někdy protože chceš, jindy protože musíš? Nejsem si jistý, Thurle."
"Pokračuj."
Beedjův meč se zuřivě zakousl do trávy. Thurl kráčel dál.
Val se zamyslela a nahlas řekla: "Musíš mezi mrtvé vyslat poselstvo. Stan, pár tvých mužů -"
"Abych je ráno našel vycucané!"
"Ne, myslím, že tuto ani příští noc nám nic nehrozí. Tuhle oblast už upíři vylovili, a navíc by tu cítili své vlastní mrtvé. Přesto bys měl své lidi vyzbrojit a, ehm, poslat tam společně muže i ženy."
"Valavirgillin —"
"Znám vaše zvyky, ale jestli se upíři dají do zpěvu, bude lépe, když budou obři obcovat mezi sebou." Může si takové

řeči dovolit? Před ostatními obry by to určitě nenavrhla.
Vůdce zavrčel, ale: "Ano. Ano, co Thurl nevidí, to se nestalo. Tak." Thurl dal Beedjovi znamení, aby se vrátil. "Daleká Obchodní se k nám připojí?"
"Měli bychom. Hlas dvou zní hlasitěji než jeden." Daleká Obchodní může na svých vozech většinu problémů nechat za sebou, ale ne tento. Skoro všechny naše zásoby paliva vpily šátky.
"To máme už tři rasy. Předešlou noc přišlo o život mnoho Sběračů. Počkají na ghouly s námi. Má nás být ještě víc? Mezi Rudými určitě lovili také."
"Za pokus by to stálo."
Přiklusal Beedj. Thurl začal mluvit rychleji, než Val dokázala sledovat. Beedj se snažil něco namítat, ale potom se podvolil.
"Měli bychom se na noc vyspat," řekla Val. Její tělo už přímo zoufale volalo po spánku.
Něco jí sevřelo zápěstí. "Šéfová?"
Ucukla. Namísto výkřiku jen sykla. Odkulila se, posadila a - byl to jen Kaywerbrimmis.
"Co jsi řekla Thurlovi?"
Nestačila se probrat. Potřebovala se napít a vykoupat, jinak - co je to za rachot? Déšť? Záblesk následovaný zahřměním. Bouřka.
Než ulehla ke spánku, svlékla ze sebe špinavé oblečení. Teď vyklouzla zpod přikrývek a vystoupila z nákladní skříně do svěžího deště. Kay se ze střelecké věže díval, jak tančí.
Důsledky. Kupci nekopulují. Rishathra s rasami, na které cestou narazí, je jedna věc a kopulace mezi sebou druhá. Nikdo nechtěl přivést obchodního partnera do jiného stavu, ani se nechat zatáhnout do her o sexuální dominanci, či se dokonce zamilovat.
Stejně tak bylo v dalekých krajích, mezi neznámými hominidy, nemožné se jeden druhému vyhýbat.
Zamávala na něj a zakřičela: "Pojď se umýt. Jaký je čas?"
"Za chvíli se začne stmívat. Spali jsme dlouho." Kay se svlékal, na tváři něco jako úlevu. "Myslel jsem, že ten čas využijeme na vyzbrojení se proti upírům."
"To taky uděláme. Co Barok, jak je na tom?"
"Nevím."
Napili se, umyli jeden druhého, utřeli se a taky uklidnili: touha se dala ovládat.
Přestalo pršet. Vítr po strništi roznesl poslední příděly deště. V potrhaných mracích se ukázaly pruhy modré oblohy a úzká, vertikální linie modrobílých pomlček.
Val otevřela ústa. Neviděla Klenbu už čtyři oběhy.
Ve světle Klenby uviděla, že strniště tvoří pravidelné vzory. Oblouk plný světlých obdélníků. Uvnitř oblouku stál stan a pohybovali se v něm Travní obři, spolu s nimi hrstka mnohem drobnějších hominidů. Na obdélnících... plachty? Připravovali mrtvé.
"Tos jim poradila ty?"
"Ne. Ale špatný nápad to není."
V Anthrantillinově osiřelém voze našli Baroka s ženou dvakrát tak velkou jako on. Vypadal nezvykle zasmušile, ale přitom se usmíval. "Wemb, tohle jsou mí partneři, Valavirgillin a Kaywerbrimmis. Tohle je Wemb."
"Spíš bych myslel -" začal Kay.
Barokův smích nezněl vesele. "Že budeme spát? To bys myslel správně!"
"Společný spánek na tomto místě nás chrání před úmysly ostatních," vložila se mezi ně Wemb. "Před další rishathrou. Měli jsme na sebe štěstí."
Barok, tápaje svou vyčerpanou myslí, narazil na další myšlenku. "Forn. Našli jste Foranayídli?"
"Ne," odpověděla mu Val.
Barokovým tělem zalomcovala neovladatelná křeč. Jeho ruka sevřela Valino zápěstí. "Křičel jsem na ni. ‚Nabíjej!' Nic. Byla pryč. Vyšel jsem ven, abych se po ní poohlédl, abych ji zastavil, jestli ji odlákala upíří píseň. Vyšel jsem ven a v tu chvíli mi vypnul mozek. Stál jsem u hradby a déšť do mě bušil, jako kdyby mě chtěl zatlouct do země. Potom do mě někdo vrazil. Srazil mě do bláta. Wemb. Rishathra není to správné slovo."
Wemb mu položila ruku na rameno a otočila ho čelem k sobě. "Láska nebo dokonce spojení, my tomu ale musíme říkat rishathra, Baroku. Musíme, opravdu."
"- servali jsme ze sebe šaty, rishovali a rishovali, a potom k nám na chvíli prosákly zpátky naše myšlenky. Kolem nás se stahoval půlkruh těch bledých stvoření. Ten liják asi stačil splachovat trochu toho jejich pachu. Všiml jsem si, že všude kolem nás leží kuše. Bojovníci Travních obrů celou noc klopýtali dolů z hradby, odhazovali kuše, všechno, co měli u sebe —"
"Sebrali jsme kuše," ujala se znovu slova obryně. "Uviděla jsem mrtvého Makeeho s upírem v náručí. Byli probodnutí šípem. Toulec ležel vedle něj. Sebrala jsem ho, vysypala, hrst šípů jsem hodila Barokovi a zastřelila nejbližšího upíra. Potom dalšího."
"Nejdřív jsem tu kuši nemohl natáhnout."
"Potom dalšího. Proto jsi tak křičel?"
"Řvát a natahovat. Kvůli síle," přitakal Barok. "Vaše zbraně nejsou pro takové mrňouse jako my."
"Vy jste tam venku strávili celou noc?" zeptala se Val.
Wemb přikývla. Barok řekl: "Když začal déšť slábnout, nasbíral jsem šátky. Byly jich všude hromady." Jeho stisk byl bolestivý. "Viděli jsme proč."
"Kolem nás chodili bojovníci," pokračovala Wemb. "Střelila jsem Heersta do nohy, ale šel dál, za tím zpěvem. Přišli k

němu upíři, stáhli mu šátek z obličeje a odvedli ho pryč. Je to můj syn."
"Když máš něco na obličeji, dají ti to dolů! Heerst měl v šátku palivo. To déšť vypláchl. Hledali jsme šátky s - Wemb?"
"S peprlíkem. A minčou."
"Ano, jejich vůně nevyprchala. Díky nim jsme přežili, a díky rishathře. Vždycky, když už toho bylo na nás moc, tak jsme rishovali. A taky šípům. Obránci odhazovali meče a kuše, ale toulce ne. Chodili jsme je sbírat. Okrádat mrtvé."
"Viděla jsem něco, co jsem nechápala," řekla Wemb. "Měla bych to říct Thurlovi. Upíři s některými z nás rishovali a potom je odvedli pryč do vysoké trávy. Jsou snad stále naživu?"
"Ghoulové to možná budou vědět," řekla Val.
"Ghoulí tajemství patří ghoulům," zamručela Wemb.
Obloha se znovu zatáhla. V nastalém šeru Barok řekl: "Zastřelil jsem upíří ženu, která odváděla Antha. Stálo mě to dva šípy. Další se písně ujala místo ní, a když jsem i tu zastřelil, vydal se za třetí. To už byl mimo dostřel. Odvedli ho někam do trávy. Nikdy potom už jsem ho neviděl. Měl jsem zastřelit jeho?"
Zmohli se jen na bezmocný pohled.
"Nemůžu s vámi bdít," řekl Barok. "Rishathru teď nezvládnu. V hlavě mám příliš — Nevím jestli vám to dokážu vysvětlit —"
Stiskli mu paži a snažili se ho ubezpečit, že to chápou. Potom odešli a on zůstal.

Kapitola 3
ZVEDÁ SE BOUŘE

Stan se choulil pod hliněnou hradbou, vchodem k oblouku šedých plachet.
Mrtvoly ležely hlavami k sobě. Na jednu plachtu se vešli dva obři nebo čtyři upíři. Obři našli Anthrantillina a jeho spolujezdce Himaperthareeho. Položili je na jednu plachtu. Taratarafasht a Foranayídli se stále pohřešovali. Na další plachtě spočívalo šest mrtvých Sběračů.
Obři už byli skoro hotovi. Drobní hominidé kolem nich nosili jen jídlo nebo lehčí náklady. Měli na sobě prostěradla s dírou pro hlavu.
Upíry zvedali Travní obři bez problémů, ovšem na mrtvé soukmenovce museli být dva.
S výjimkou Beedje, který na zádech nesl mrtvolu ženy. S neomylnou přesností ji složil na připravenou plachtu. Potom ji vzal za ruku a tiše s ní začal rozmlouvat. Val se ho chystala oslovit, ale v tu chvíli si to rozmyslela.
Jedna ze dvojice žen, které právě skončily s ukládáním mrtvých upírů, přistoupila ke trojici Lidí Strojů: "Okraje plachet jsme potřely peprlíkem. Zažene drobné mrchožrouty. Velké můžeme postřílet. Ghoulové nebudou muset bojovat o to, co jim náleží."
"Šlechetné," poznamenala Val. Stoly by mrtvé před drobnými požírači mrtvol uchránily také, ale kde by Travní obři vzali opracované dřevo?
"Co pro vás mohu udělat?" zeptala se Moonwa.
"Přišli jsme s vámi držet stráž."
"Bitva vás stála příliš mnoho sil. První noc ghoulové nechodí. Odpočívejte."
"Koneckonců, byl to můj nápad."
"Thurlův," opravila ji žena.
Val přikývla, dbajíc na to, aby se neusmála. Společenská zvyklost, stejně jako: Louis Wu pomohl Thurlovi vysušit moře. Mávla směrem k drobným hominidům. "Kdo je to?"
"Perilack, Silacku, Manacku, Coriack," zavolala Moonwa a čtyři malí hominidé zvedli hlavy. "Toto jsou naši spojenci: Kaywerbrimmis, Valavirgillin a Whandernothtee."
Sběrači se usmáli a pokývali hlavičkami, ale namísto k Lidem Strojů se přemístili k místu, kde Travní obři ze sebe opatrně snímali plachty, daleko od mrtvých a strážního stanu, a měnili je za kosy a kuše. Sběrači ze sebe také svlékli

kontaminované přehozy a zavěsili si přes záda úzké meče.
Beedj, už odstrojený a ozbrojený, přistoupil k nim. "Pod stanem jsou šátky natřené minčou," oznámil jim. "Pro všechny."
Sběrači sahali Lidem Strojů k podpaží a Beedjovi s Moonwou k pupku. Měli holé, špičaté tváře a na nich široký, zubatý (až příliš) úsměv. Na sobě měli tuniky z vyčiněné murží kůže s béžovou kožešinou, bohatě zdobenou ptačími pery. Pernaté ozdoby žen, Perilack a Coriack, měly tvar malých křidélek. Musely při chůzi dávat pozor, aby si je nepoškodily. Manack a Silack vypadali vzhledově velmi podobně; největší rozdíly mezi oběma pohlavími odráželo jejich pernaté oblečení. Ruce měli volné. Když ne k létání, tak k boji.
Déšť zesílil a zahnal je do stanu. Na podlaze ležely kupy trávy, všimla si Val. Podestýlka a krmivo pro Travní obry. Zastavila své společníky a pokynula jim, aby se zuli.
Uvnitř bylo tak temno, že ostatním skoro neviděla do obličeje. S rishathrou je nejlépe začít v noci.
Ale ne na bitevním poli.
"Je to zlé," promluvila Perilack.
"O kolik lidí jste přišli?" zeptal se jí Whandernothtee.
"Do této chvíle skoro o dvě stě."
"Nás bylo jen deset. Teď je nás o čtyři méně. Sopashintay a Chitakumishada jsme nechali nahoře u děla. Barok se zotavuje z noci v pekle."
"Muž naší královny odešel s Thurlovou ženou, aby přivedli k jednání další hominidy. Jestli -" Oči malinké ženy se rozkmitaly na všechny strany. "- vládcové noci nepromluví, přidají se k nám zítra další hlasy."
Legenda pravila, že ghoulové slyší všechno, co kdo na jejich adresu pronese, leda, říkali někteří, by se tak stalo za bílého dne. Už teď mohou být ghoulové všude kolem.
"Může muž vaší královny se svou spolucestující rishovat?" zeptal se Kay.
Čtyři Sběrači se začali hihňat. Beedj s Moonwou vybuchli hromovým smíchem. Malinká žena, Perilack, odpověděla: "Jestli by si toho žena Travních obrů vůbec všimla. Vždycky záleží na velikosti. Ale vy, vy a my bychom mohli."
Perilack a Kaywerbrimmis se na sebe podívali, jako kdyby je v tu chvíli napadla stejná myšlenka. Droboučká žena vzala Kaye za loket; Kayova paže se otřela o Sběraččina pera. "Předpokládám, že tyhle ozdoby hromadíte rychleji, než je můžete vynosit."
"Nemáš pravdu. Kůže se kazí rychle," odvětila. "Pár jich směníme, ale mnoho ne."
"A co kdybychom přišli na způsob, jak to kazení zpomalit?"
K Valavirgillin čas od času závan větru donesl zápach z bitevního pole. Musela si pokaždé odfrknout. Ke Kaywerbrimmisovi však zřejmě žádný zápach nepronikal. K němu ne! Jeho mozek běžel teď v kupeckém režimu. Byl tam, kde je vítězství nebo porážka otázkou čísel, kde pocit nepohodlí byl slabostí, kterou si člověk nemůže dovolit, kde říše přežívá díky tomu, že odpad jedněch je zlatou žilou druhých.
Nastala noc. Ve slabém záblesku světla Klenby si všimla, jak se Beedj usmívá. "Byl jsi někdy u jednání?" zeptala se ho.
"Párkrát ano. Louis Wu byl u nás, když jsem byl ještě dítě, ale všechny dohody tehdy probíhaly výhradně mezi ním a starým Thurlem. Rudí s námi před třiceti falany uzavřeli mír; rozdělili jsme si území. Před dvaceti čtyřmi falany jsme se sešli s Rudými a Mořským Lidem a podělili se o mapy. Všichni jsme se dozvěděli o novém teritoriu mnoho cenného. Všichni říkají, že Travní obři jsou nepříjemně velcí."
Zdvořilý nesouhlas nebyl na místě. Val zdvihla ruku, aby obra vzala za loket. Napínala uši, jestli nezaslechne ghouly, ale jediné, co slyšela, byl déšť.
Nebe se zatáhlo a snesla se skutečná černočerná noc.
Jeden ze Sběračů se zeptal: "Budeme jen čekat? Bude jim to připadat zdvořilejší?"
Manack? Ten s hustějším ochlupením na hrdle, jako kdyby byl alfa samec a Silack beta. Spousta druhů hominidů upřednostňovala jednoho určitého samce. Jak to bylo u Sběračů, Val netušila.
"Manacku, je noc a my jsme tady, na jejich území. Můžeš se na to dívat i tak, že jsme přišli pobavit vládce noci. Přistoupíme k rishathře?" Na Beedjovu adresu rychle dodala: "Kvůli rozměrům, Beedji. Po tobě by nic necítil. Předpokládám, že Whand půjde nejprve s Moonwou..." Ačkoli Kay s Perilack, jak si všimli, už měli obchodní předkrm za sebou. Filozofie se různí.
Rishathra se Sběračem byla v podstatě menší předehra. Rishathra s Thurlovým nástupcem bylo zase něco docela jiného. Měla své rozkoše. Byl velký. A velmi náruživý. A velmi pyšný na své sebeovládání, ačkoli bylo na samé hranici jeho vůle. Byl opravdu moc velký.
Kaywerbrimmis se náramně bavil, alespoň to tak vypadalo. Právě si s Moonwou sdělovali nějaké tajemství, nebo snad anekdotu. Dobrý kupec; vůbec dobrý člověk. Val nepřestávala otáčet hlavu jeho směrem.
Obcovali spolu. Val na to nedokázala přestat myslet... to by vlastně neměla. Navozovalo to však odpovídající duševní rozpoložení pro rishovací večírek. Ale stejně.
Obcování je otázka řádu. Eony evoluce utvářely rozmnožovací reakce mnoha hominidních druhů: kontaktování, pachy, držení a pozice, vizuální a taktické podněty. Kultura utvořila zbytek: tanec, koketování, styly, povolená slova a fráze. Evoluce se ovšem nikdy netýká mimodruhového sexu a rishathra je tudíž vždy určitou formou umění. Kde nesedí tvary, najdou se jiné. Ti, kdo se nemohou účastnit, mohou přihlížet, dávat troufalé rady...
Nebo stát na stráži, když si kupcovo tělo a mysl potřebují odpočinout.
Noc byla tichá, leč ne každé zašelestění měl na svědomí vítr. Venku by měli být ghoulové. Byla to jejich povinnost. Pokud se k nim ovšem, ať už z jakéhokoli důvodu, nedonesla zvěst o mrtvolami posetém bojišti, mohli ty zvuky vydávat i upíři.
Val seděla na bytelné stolici, tři kroky vysoké, zhotovené na proporce Travních obrů. Noc byla pro nahotu dostatečně

teplá. Možná to teplo pocházelo odněkud zevnitř. Za sebou měla nabité zbraně a před sebou déšť unášený větrem a tmu. Vzrušení za jejími zády na okamžik ustalo.
"My a Travní obři se navzájem máme rádi. Nejsme jen příživníci," říkal jeden ze Sběračů. "Tam, kde byly dříve lesy zrcadlových květů, teď žijí pojídači rostlin a tvorové, kterými se živíme my. Sklízíme naši potravu před Thurlovým lidem. Jsme jejich zvědové, průvodci a výrobci map."
Manack. Byl příliš malý i pro ženu Lidu Strojů a také nezkušený; ale učil se. Někdo se učí snadno. Někdo se správnému přístupu nenaučí nikdy.
Páření má své důsledky. U hominidů nemá reakce na páření rozumový charakter. Rishathra, naproti tomu, je bez důsledků, a vůdčí postavení rozumu je při ní zachováno. Rozpaky nejsou na místě. Veselí je vždy společné. Rishathra je zábava, diplomacie a přátelství, a také vědomí, že můžete ve tmě sáhnout po zbrani.
"Doufáme, že tak zbohatneme," říkal Kay. "Ti, kteří rozšíří hranice říše, jsou náležitě odměněni. Říše roste dodávkami paliva. Pokud přesvědčíme místní společenství, aby vyráběla palivo a prodávala je říši, odměna za to umožní každému z nás založit si rodinu."
"To je odměna pro vás," řekla Moonwa. "Ale vaše zákaznické kmeny čelí jinému nebezpečí. Ztrátě ctižádosti, ztrátě přátel i partnerů, falešným představám a předčasné smrti pro každého, kdo si zvykne pít vaše palivo."
"Ano, někteří jsou příliš slabí, aby si dokázali říct ‚dost.' To o tobě zcela jistě neplatí, Moonwo."
"Samozřejmě že ne. A hned ti to dokážu. Dost, Kaywerbrimmisi."
Val se otočila a zahlédla jednu širokou a jednu úzkou řadu zubů. "Včera jsem měl kolem hlavy šátek napuštěný vaším palivem," řekl Beedj. "Točila se mi z něj hlava. A rozhodilo mi to mušku."
Kay elegantně změnil téma. "Valavirgillin, vrátíš se do Středoměsta, aby ses spojila s mužem a založila rodinu?"
"To už jsem udělala," odvětila.
Kay najednou ztratil řeč.
Tohle nevěděl!
Co si myslel? Že se z nich stanou formální partneři? "Zbohatla jsem díky daru Louise Wu z Lidu Koulí." Do toho, jak to udělala, nikomu nic nebylo. Legální to nebylo. "Potom jsem se spojila s mužem. Tarbovi rodiče byli přáteli mé rodiny, jak tomu u nás obvykle bývá, Moonwo. Neměl mnoho peněz, ale je to dobrý otec a já se díky jeho pochopení mohla znovu začít věnovat kupectví.
Vzpomněla jsem si, že mi Louis Wu navrhl... ne, nenavrhl, zeptal se mě, jestli Lidé Strojů vyrábějí něco z kalu, který zůstane po destilaci alkoholu. Plastik, říkal tomu. Jeho mluvící přístroj to slovo nepřeložil, ale já si ho zapamatovala. Říkal, že to znamená beztvarý. Plastik může mít takový tvar, jaký jeho výrobce napadne. Kal je k ničemu a páchne. Zákazníci by nám byli vděčni, kdybychom je páchnoucího kalu nějak zbavili.
A tak jsem investovala do chemické laboratoře." Pokrčila ve tmě rameny. "Takové věci vždycky stojí víc, než si člověk myslí, ale dopracovali jsme se odpovědí, které jsme hledali. Avšak ne ke všem.
Jednoho dne peníze došly. Děti teď žijí s Tarablilliastem u jeho rodiny a já budu kupcem tak dlouho, až je znovu budu schopná živit. Coriack, jsi připravena převzít stráž?"
"Samozřejmě. Whandernothtee, potom mi to dopovíš. Jak to vypadá venku, Val?"
"Stále prší. Párkrát jsem zahlédla něco černého a lesklého a zaslechla chichotání. Upíří vůně žádná."
"To je dobře."
Moonwa přešla do hovorové mluvy. Žertovala s Beedjem tak, že burácel smíchy. Sběrači spolu rozmlouvali v kalné šedi časného rána, ukazovali si po světlající krajině, načež se víceméně svalili na jednu hromadu a usnuli.
"Myslíš, že tu byli?" zeptala se Spash, a aniž by čekala na odpověď, vykročila ze stanu.
"Co na tom sejde? Pojďme spát," navrhl Whand.
"Byli," zavolala zvenčí Spash.
Val vyšla ze stanu.
Chvíli trvalo, než si uvědomila, že jedna z plachet je prázdná. Která? Vzadu vlevo... šest mrtvých Sběračů. Zbytek plachet byl nedotčený.
Beedj vyrazil ze stanu, mávaje přitom mečem-kosou. Po hliněném valu scházeli dolů další obři. Chvíli se radili a potom se rozešli na průzkum, aby zjistili, co všechno ghoulové stihli.
Val vylezla na hradbu a uložila se v nákladní skříni ke spánku.
V poledne ji probudila vůně pečeného masa. Vydala se za ní. Zavedla ji do stanu.
Uvnitř našla Sběrače a své druhy. Sběrači byli lovit. Pekli na ohni úlovek. Barok s Whandem na něm pekli z místní trávy chleba.
"Jíme čtyři pět šest jídel denně," řekl jí Silack. "Pint říká, že vy jíte jen jednou."
"Ano. Zato pořádně. Máte dost masa?"
"Když se vaši muži přišli dolů najíst, naši se vydali znovu na lov. Snězte, co vidíte; lovci budou brzy zpátky."
Val muže pochválila za povedený chléb. Murží maso také nebylo špatné, jen poněkud tuhé a bez tuku. Aspoň neměli Sběrači ve zvyku, tak jako mnozí hominidé, kazit chuť masa všelijakými bylinami, bobulemi či solí.
Val napadlo, jestli by se tihle murgové nedali chovat i jinde. Jako každý kupec znala odpověď až příliš dobře. Přebytky jedněch hominidů bývají zpravidla morem pro druhé. Murgové by bez svých přirozených nepřátel pojídali úrodu, množili se rychleji, než by se stačili uživit a následkem hladovění a hromadným úhynem by roznášeli nemoci.
Během svých úvah spořádala všechno, co bylo k mání. Sběrači, stejně jako její druhové, ji pobaveně sledovali.
"Namáhavá noc, že," poznamenal Silack.
"Ušlo mi něco?"
"Ghoulové se činili," řekl Kay. "Mezi hradbou a vysokou trávou nezůstal jediný mrtvý obr. Beedj našel v trávě úhledně

poskládané hromady kostí. Upírů se nedotkli. Počítám, že si je nechali na dnešek."
"To je od nich ohleduplné." Truchlení Travních obrů mohlo, teď když byli jejich mrtví pryč, skončit, až na to... "Ještě ohleduplnější by bylo, kdyby se postarali i o ostatní naše mrtvé. Ještě něco?"
Silack ukázal prstem.
Přestalo pršet. Mraky nad jejich hlavami tvořily nekonečný rovný štít. Bylo vidět daleko do stepi. Val na obzoru spatřila rozměrný povoz plahočící se k území Travních obrů.
Pět velkých, rozložitých tahounů. Více než velký povoz s vysokými bočnicemi potřeboval.
"Do setmění budou tady. Jestli Lidé Strojů mohou spát vícekrát za den, máte stále ještě dost času."
Val přikývla a vyšplhala se zpátky na hradbu, aby pokračovala ve spánku.
Paroom jel na kozlíku vedle malého muže s červenou kůží. Další tři Rudí se vezli v uzavřeném prostoru pod nimi. Zastavili přímo pod hradbou, nedaleko od vjezdu, a zdvihli věc, kterou vezli na voze. Val přimhouřila oči, snažíc se rozeznat nerozeznatelné. Její válečnické instinkty se překotně probudily k životu.
Létající vozidla se po Úpadku Měst staly nejběžnějším druhem "nebeského odpadu". Měla před sebou zakřivený, průsvitný plát, jaký lidé nacházeli v havarovaných vozidlech. Většina jich byla rozbitých, ale tento vypadal nepoškozeně. Jeho cena musela být nevyčíslitelná!
Rudí artefakt uchopili za rohy a vykročili. Každý z nich nesl v kožené pochvě na zádech meč dlouhý jako oni sami. Jak muži, tak ženy měli na sobě barevné kožené suknice a kožené rance, výbava žen hrála o něco zářivějšími barvami. Měli špičaté zuby, všechny, dvojitou řadu špičáků.
Valavirgillin, Kaywerbrimmis, Moonwa, Thurl v plné zbroji, Manack a Coriack stáli a čekali, aby je mohli přivítat.
"Thurle, zde je okno," pravil vážně jeden z rudých mužíků. "Dar Bažinného Lidu, který nemůže opustit svůj domov. Prosí, abychom je ochránili před šířící se epidemií upírů. Bažinní Lidé před ní nemohou utéci, protože jedině bažiny jim poskytují život."
Valavirgillin zachytila Thurlův tázavý pohled. "Známe takové národy," řekla. "Bažina, poušť, úbočí hory, les, kde roste jen jeden druh stromů. Jejich žaludky se naučily přijímat jediný druh potravy, někdy nedokážou žít v chladu či naopak v teple, anebo je pro ně ve vzduchu příliš málo či příliš mnoho vlhkosti. Dar to je však opravdu velkolepý."
"To ano. Uděláme pro Lid Bažin, co budeme moci," řekl Thurl. "Toto jsou spojenci, kteří mohli přijít..." Thurl je představil, pomalu a pečlivě vyslovuje jména Sběračů a Lidí Strojů.
"Já jsem Tegger hooki-Thandarthal," řekl rudý muž. "Toto je Warvia hooki-Murf Thandarthal. S námi cestuje Anakrin hooki-Whanhurhur a Chaychind hooki-Karashk." Oba posledně jmenovaní Rudí odešli, aby se postarali o zvířata.
"Jak konáte rishathru?" zeptal se Thurl.
"Nijak. Nemůžeme," odvětila stručně Warvia a dále to nerozváděla.
Paroom se zašklebil. Val si představila zklamání Travních obrů a učinila totéž. Thurl, coby hostitel, promluvil jménem všech, jak žádal protokol. Jeho řeč byla krátká. K čemu rozvádět rishovací schopnosti hostí, když jde o Lid, který rishathru nemůže provozovat? Když skončil, Tegger s Warvií jen krátce přikývli. Ostatní dva Rudí ani neposlouchali. Prohlíželi si upíří mrtvoly na plachtách a divoce si mezi sebou štěbetali.
Tegger s Warvií se nápadně podobali jeden druhému. Měli hladkou, červenou kůži a bezvousé tváře. Jejich suknice byly z jemné kůže s ozdobným šněrováním. Byli stejně vysocí jako Lidé Strojů, ale mnohem hubenější. Od úzkých hlav jim odstávaly velké uši. Jejich ostré, špičaté zuby nebyly zpilované, nýbrž jim tak rostly. Warvia měla sice prsa, ale velmi malá.
"Nikdy jsme neslyšeli, že by někdo viděl pohromadě tolik upírů," řekla.
"Zabili jste jich celou armádu," řekl Tegger. "Všude samí upíři. Vaši sousedé musí mít radost."
"A ghoulové, už přišli?" zeptala se Warvia.
"Předminulou noc přišla armáda upírů," ujal se slova Thurl. "Odešla, když stín noci nahradilo slunce. Viděli jste mrtvé, které zde zanechali upíři. Naše mrtvé si vzali ghoulové. Byla jich asi polovina, možná o něco víc, plus stovka Sběračů a čtyři Lidé Strojů. Upíři jsou strašliví nepřátelé. Vítejte mezi námi."
"My takovou hrůzu ještě neviděli," řekl Tegger. "Mladí lovci se ztrácejí. Přičetli jsme to špatným učitelům nebo novému, velkému lovci. Paroome, pokud jsme dali najevo pochybnosti, odpusť."
Paroom velkoryse přikývl. Thurl si znovu vzal slovo. "To, co jsme o upírech věděli, bylo zpoloviny nepravdivé. Lidé Strojů dorazili právě včas, aby nám pomohli."
Val začínala chápat, že něco takového smí ze všech Travních obrů říct jedině Thurl. Znevážit kmen bylo totéž jako znevážit Thurla. "Musíme vám ukázat naše opevnění," pokračoval. "Jedli jste? Nepotřebujete si uvařit jídlo, dokud je světlo?"
"My maso nevaříme. Máme rádi pestrost. Travní obři maso nejedí, ale co Sběrači a Lidé Strojů? Smíme se najíst s vámi? Ukážeme vám, co jsme přivezli."
Kromě pěti tažných zvířat s sebou vezli ještě klec. Když to, co bylo uvnitř klece, na sobě ucítilo jejich pohled, spustilo řev. Bylo to zvíře velké jako Travní obr, dravec, uvědomila si Val. "Co to je?" zeptala se.
"Hakarrch," odpověděl hrdě Tegger. "Lovec z Hraničních vrchů. Dva exempláře nám poslali pro naši zábavu Lidé Zahrad. Pochází z oblasti mimo známou zemi. Samec jednoho z nás zabil, než jsme ho skolili."
Chlubil se. Jsme velcí lovci. Lovíme slabší lovce, ale ulovíme i vaše upíry. "Perilack, co říkáš, vyzkoušíme to?" navrhla Val. "Nemyslím dnes, ale zítra, jako hlavní jídlo."
"Ujednáno," souhlasila Sběračka. "Warvio, dnes můžete zabít vaše tažné zvíře. A od zítřka nám dovolte být vašimi hostiteli. Budeme všechny krmit, dokud —" Do dne už se zakousl stín noci, ale světla bylo stále ještě dost. "— se pojídači mrtvých neurážíi promluvit. Ochutnáte murží maso."
"Děkujeme vám."

Oheň zbyl jako jediný zdroj světla: k vaření příliš slabý; to se však nekonalo. Ostatní dva Rudí Pastevci, Anakrin hooki-Whanhurhur a Chaychind hooki-Karashk, z nichž první byl starý, vrásčitý, avšak stále čiperný stařík, a druhý, také muž, zjizvený a bez ruky, o kterou přišel kdysi v boji.
Přivezli vlastní dar — poměrně velký keramický džbán plný silného, tmavého piva. Nebylo vůbec špatné. Val si všimla, že Kay zareagoval také. Podíváme se, jak se toho Kay zhostí.
"To jste uvařili sami?" zvolal. "Vaříte ho hodně?"
"Ano. Uvažuješ o obchodu?"
"Možná by se vyplatilo ho od vás dovážet, Chaychinde. Když bude dost levné —"
"Takže ty historky o Lidu Strojů nejsou vůbec přehnané."
Kay znejistěl. Bylo to mrzuté, ale bude lépe, když zasáhne, rozhodla se Val. "Kaywerbrimmis chtěl vědět, je-li ho dost, abychom z něho mohli vydestilovat palivo pro naše vozy. Naše vozy vezou zbraně a mohou uvézt ještě daleko víc. Pohybují se rychleji než vaše zvířata, ale potřebují k tomu palivo."
"Takový dar žádáte?" opáčil Chaychind, zatímco Tegger zvolal: "Chcete převařit naše pivo na palivo?"
"Dary pro válku. Přispět musí všichni. Travní obři bojovníky, Sběrači zvědy, vy palivem —"
"Očima."
"Uh?"
"Neznáme nikoho, kdo by dohlédl tak daleko jako kterýkoli Rudý Pastevec."
"Vy očima. My bojovými vozy, děly, metači ohně. Můžete k válce proti upírům přispět třemi sty vahami piva? Z takového množství by se dalo vydestilovat třicet vah paliva. Vezeme s sebou destilační systém, který se dá snadno zkopírovat."
"To by opilo několik národů!" vyjekla Warvia.
"Jak těžká je vaše váha?" zeptal se věcně Tegger.
Ha! "Jako ty," odpověděla Val. Teggerova otázka byla namístě, jednalo se přece o důležitou dohodu... a Lidé Strojů byli tak o šestinu těžší. "Počítám, že bychom potřebovali dva vozy. Třetí by zůstal tady. Pro ten by obstaral palivo Thurl."
"Whand s Chitem by na to mohli dohlédnout," dodal Kay.
"Ale?" Už dříve ji napadlo, proč tady nejsou.
"Mají toho dost, šéfová. Spash váhá. Barok taky."
"Útok by znamenal sebevraždu," řekla rudá Warvia, "leda bychom znali nepřítele. Ghoulové ještě nepromluvili?"
"Některá těla jsou pryč," řekl Thurl a pokrčil rameny.
"Platíme za vlastní slušnost," řekla Val. Kupec musí umět v kteroukoli chvíli přidat svému hlasu na důrazu. "Těla, která jsme ochránili před havětí, si vládcové noci vezmou jako poslední. Naše mrtvé Sběrače si vzali proto, že zemřeli o den dříve." Noc ji uslyší.
Kay s Whandem zůstali té noci u děla na stráži. Spash s Chitem si s nimi vyměnili místa.
Zdálo se, že noc nebude tak vyčerpávající jako předešlá, ale také ne tak veselá. Sběrači a Lidé Strojů, spolu s podprůměrně vzrostlou ženou z řad Travních obrů jménem Twuk, se pokoušeli něco rozehrát. Thurl si nechal brnění. Čtyři Rudí Pastevci je vesele sledovali, něco si mezi sebou štěbetali a všechno to tak nějak... nedopadlo.
Rudí se nechovali nepřátelsky, to ne. Možná trochu upjatě, když se jednalo o Thurla, ale vůči ostatním byli uvolnění a sdílní. Spash a tři Rudí si vyprávěli příběhy. Rudí měli, i přes svůj handicap, s ostatními hominidy značné zkušenosti. Val jedním uchem poslouchala. Rudí se řídili jídlem. Jedli syrové maso a byli to pastevečtí labužníci. Dohlížení na jeden druh dobytka, dvou jen zřídkakdy, bylo snazší, než pokoušet se držet pohromadě několik druhů zvířat. Jednotlivé kmeny mapovaly své trasy, aby je mohly zkřížit s ostatními a pořádat společné hostiny.
Vyměňovali si také příběhy. V různých prostředích se setkávali s různými hominidy. Teď rozmlouvali o dvou typech Vodních Lidí, jiných, než jaké znala Val.
Čtvrtý Rudý, Tegger, držel s Chitem hlídku.
Thurl spal v plné zbroji. Rishathra ani ghoulové ho zjevně příliš nezajímali, pomyslela si Val.
Sopashintay seděla opřená o stanovou tyč. "Jsem zvědavá, jak to dnes v noci vypadá uvnitř hradby," nadhodila.
Val zauvažovala. "Thurl je tady venku, Beedj uvnitř, a co ‚Thurl nevidí, to se nestalo.'"
Spash se opřela o loket. "To máš odkud?"
"Od Thurla. Beta samci mají volný prostor jak v páření, tak ve rvačkách. Nejspíš teď o dost přicházíme -"
"Já už podruhé," řekla Spash.
"- stejně by nerishovali, když se mohou pářit. A ostatní máme tady."
"Thurla taky. Jenže ten tu chrní jako nečinná sopka," poznamenala Spash.
Chit se podíval na ženy a s úsměvem vykročil zlehka ze stanu. Noc byla zahalena do husté mlhy. Chit zdvihl ohlodanou kost a hodil. Val zaslechla tichý, tlumený náraz.
V tu chvíli ucítila Val v zádech stříbrnou masu, o jejímž příchodu ji nezpravil ani hles. Thurl zavětřil, zatímco jeho ruce neslyšně, bez nejmenší námahy natáhly kuši. "Nic," řekl. "Upíři ani Noční lidé. Viděl jsi něco, Chitakumishade? Ucítil jsi něco?"
"Ne."
Na někoho, kdo ještě před malou chvílí tvrdě spal, vypadal Thurl neobyčejně čile. Zaklapl hledí a vykročil ven. Tarun, obr, který stál na stráži, ho následoval.
"To by mě nenapadlo," řekla Spash. "Proč potom -"
"Kvůli Rudým," zašeptala Val. "Jsou to jejich odvěcí nepřátelé a jsou všude kolem něj. Proto si nechal brnění a proto předstíral, že spí. Věř mi."

Ráno nezůstala mezi hradbou a vysokou trávou jediná mrtvola, jen ty, které ležely na plachtách. Zdálo se, že ghoulové vzali Val za slovo.
"Kam vypustíme hakarrcha," nadhodil Chaychind.
Coriack se podívala na Manacka a řekla: "Těsně před vysokou trávu, ale počkejte, než to řeknu ostatním. Přidáte se k lovu, Val?"
"Nemyslím. Ale zeptám se."
Promluvila si s ostatními, ale zájem neprojevil nikdo. Lidé Strojů sice jedli maso, ale maso dravců mívalo zpravidla zapáchající příchuť. Kay řekl: "Budeme vypadat jako zbabělci, když se někdo z nás k lovu nepřidá."
"Nejdřív se ptej," odvětila mu. "To zvíře vypadá nebezpečně. Čím víc víš, tím méně šancí mají tě zabít."
Tohle pořekadlo ještě neslyšel. Chvíli na ni zíral, potom se rozesmál a řekl: "A jde o to, aby to bylo méně než jednou, že?"
"Ano."
Lov prospala. V poledne procitla ke společnému jídlu. Kaywerbrimmis si odnesl z lovu dlouhý šrám na předloktí. Blázen. Val mu ho ovázala šátkem namočeným v palivu. Hakarrší maso chutnalo jako kočičí.
Mrtvých ubylo, ale zápach vznášející se kolem stanu neslábl, a před nimi byla další obávaná noc.
Ghoulové ji vezmou za slovo, pomyslela si. Těla, která jsme ochránili před havětí, si vládcové noci vezmou jako poslední. Dnes v noci.

Kapitola 4
LIDÉ NOCI

Val našla Sběrače a Rudé u ohně. Ze slunce zbýval jen kousek. Sběrači jedli; nabídli jí ze svého. Rudí snědli to, co zabili, ve chvíli, kdy se tak stalo.
Na uhlících se rozsyčely drobné kapičky deště. Vyjednavači se odebrali do stanu: Valavirgillin, Chitakumishad a Sopashintay za Lid Strojů, tři Rudí Pastevci a čtyři Sběrači. Anakrin hooki-Whanhurhur a Thurl s ženou, kterou Val neznala, už byli uvnitř.
Starou trávu nahradila čerstvá.
Thurl promluvil a mocným hlasem přehlušil veškerou konverzaci. "Představuji vám svého vyjednavače, Waast. Má pro vás příběh."
Na tak velkou ženu, jakou Waast byla, bylo její držení těla velmi elegantní. "Paroom a já jsme se před dvěma dny vydali pěšky na pravobok. Paroom se vrátil s těmito Rudými Pastevci z Ginjerofeřina kmene. Já se s jedním strážcem rudých válečníků vydala za Lidem Bahnité řeky. Lid Bahnité řeky se k nám nemůže připojit, ale může o našich starostech říct Nočnímu Lidu."
"Narazí na stejné potíže jako my tady," řekla Coriack.
(Valinu pozornost něco zaujalo, ale co?)
Waast se posadila, otočila se k Rudým a řekla: "Nemůžete provozovat rishathru. Ale pářit se?"
"Ještě není můj čas," odvětila rezervovaně Warvia. Anakrin a Chaychind se zazubili. Tegger vypadal rozčileně.
(Vítr.)
Mnoho hominidů žilo v monogamii, vyjma rishathry samozřejmě. Tegger a Warvia tedy patřili k sobě. Thurl říkal: "Musím mít brnění. Nevíme, kdo nebo co nás může navštívit."
Škoda. Mohli se trochu pobavit.
(Hudba?)
"Slyšíte hudbu?" zeptala se neklidně Spash. "To není upíří hudba."
Tichý zvuk, avšak sílící a až bolestně se blížící horní hranici slyšitelnosti. Val cítila, jak jí na zátylku a podél páteře vstávají chlupy. Slyšela dechový nástroj, struny a tepající bubínek. Hlasy žádné.
Thurl sklopil přilbu a vyšel ven. V ruce držel kuši mířící k nebi. Chit se Silackem stáli po obou stranách vchodu, zbraně v pohotovosti. Ostatní obyvatelé stanu spěšně sahali po zbraních.
Ve dveřích stanu se objevila couvající záda drobného Silacka. Spolu s ním vstoupil puch rozkládajícího se masa a mokré srsti.
Za ním se objevily dvě velké, hominidní postavy a nakonec mnohem větší Thurl. "Máme hosty," zahřměl.
Ve stanu panovala téměř úplná tma. Val rozeznala záblesky ghoulích očí a zubů a dvě černé siluety na pozadí slabé záře - svitu Klenby prosakujícího skrz mračna. Za chvíli si oči přivykly a mohla rozeznat další detaily:
Byli dva, muž a žena. Jejich těla byla skoro celá pokrytá srstí. Černou, rovnou a uhlazenou deštěm. Měli neuvěřitelně široká ústa, ve kterých se leskly velké, klínovité zuby. Přes rameno nesli mošny, jinak na sobě neměli kouska oděvu. Jejich velké, drsné ruce byly prázdné. Nejedli. Val se nesmírně ulevilo, přestože musela odolávat nutkání před nimi ucuknout.
Byla pravděpodobné jediná z přítomných, kdo se už někdy předtím s ghouly setkal. Někteří to špatně snášeli. Chit zůstal stát ve dveřích, na stráži, a díval se jinam. Spash stála sice vzpřímeně, nehrbila se, ale vypadalo to, že dosáhla hranice svého sebeovládání. Silack, Tegger a Chaychind se hrbili, oči vytřeštěné, ústa otevřená.
Musela něco udělat. Postavila se a řekla: "Vítejte. Já jsem Valavirgillin z Lidu Strojů. Čekáme tu na vás, abychom vás požádali o pomoc. Toto jsou Anakrin a Warvia, Rudí Pastevci; Perilack a Manack, Sběrači, Chitakumishad a

Sopashintay, Lidé Strojů -" představovala je v pořadí podle toho, kdy, podle jejího uvážení, znovu nabyli trochu sebejistoty.
Ghoulí muž navázal ihned. "Víme, kdo jste. Já jsem -" pronesl něco dýchavičného. Až na to, že nedovíral rty, obchodní dialekt ovládal plynně. Jeho přízvuk se více podobal Kaywerbrimmisovu než Valavirgillininu. "Ale říkejte mi Harfeník, podle mého nástroje. Má družka se jmenuje -" opět něco dýchavičně-pískavého, ne nepodobného hudbě, která k nim dosud doléhala zvenčí. "Smuteční Trubka. Jak provozujete rishathru?"
Přihrbený Tegger se okamžitě postavil ke své družce, napřímil se a prohlásil: "Nemůžeme."
Ghoulí ženě se podařilo zakrýt úsměv jen zpoloviny. "Víme. Buďte klidní."
Thurl se obrátil přímo ke Smuteční Trubce. "Tito lidé jsou pod mou ochranou. Mohu sejmout brnění, zaručíš-li se za naše bezpečí. Potom může být jedinou překážkou jen moje velikost." Waast udělala jen to, že se na Harfeníka usmála. Val musela chtě nechtě obdivovat odvahu, kterou ji to muselo stát.
Sběrači, stojící v řadě, se napřímili. "My můžeme také," řekla Coriack.
Val zatoužila po domově. Místu, kdy by mohla jak uživit svého partnera a děti, tak ukojit svoji touhu po dobrodružství, místu, kde by snad člověk mohl načas odložit... na to je teď pozdě. "Rishathra drží naši říši pohromadě," nabídla vládcům noci.
"Pravdou je, že rishathra držela pohromadě říši Budovatelů Měst," odvětil Harfeník. Vaši říši drží pohromadě palivo. Ano, praktikujeme rishathru, ale dnešní noci od ní upustíme, protože si dokážeme domyslet, jak by to Rudé Pastevce rozrušilo —"
"Nejsme tak útlocitní," namítla Warvia.
"- a také z jiného důvodu," dodal Harfeník. "Chcete nás o něco požádat?"
"Upíři —" vyhrkli všichni najednou.
"Vidíte tu hrůzu -"
"Smrt —"
Thurlovy hlasové dispozice mu umožnily to všechno přehlušit. "Upíři vyplenili všechny národy na území velkém deset chůzí. Pomozte nám zažehnat jejich hrozbu."
"Dvě nebo tři chůze, víc ne," opravil ho Harfeník. "Upíři se musí po útoku stáhnout do bezpečí. I tak je to rozsáhlé území, více než deset druhů hominidů —"
"Ale zásobí nás potravou, a dobře," řekla tiše Smuteční Trubka, hlasem o něco málo vyšším, než měl její druh. "Váš problém je ten, že my žádný nemáme. Co je dobré pro kohokoli z vás, je dobré i pro Lid Noci. Upíři nás živí stejně bezpečně jako touha vašich zákaznických ras po alkoholu, Valavirgillin. A jestli dokážete upíry porazit, i to bude pro nás dobré."
Uvědomovali si, kolik toho těmi několika větami na sebe prozradili? Příliš mnoho hlasů však promlouvalo současně, jen Val zachovávala mlčení.
"Abyste chápali," pravila Smuteční Trubka. "Zvažte: Manacku, co kdyby se vaše královna znesvářila s Thurlovými lidmi? Mohli byste nás přesvědčit, abychom se nedotýkali mrtvých, kteří by padli blízko Thurlovy hradby. Brzy by se musel vzdát."
"Ale my bychom s Travními obry nikdy -" zaprotestoval Manack.
"Samozřejmě že ne. Warvio, vy jste před padesáti falany se starým Thurlem vedli válku. Předpokládejme, že by nás vaše náčelnice Ginjerofer požádala, abychom roztrhali každého Travního obra, který by přišel zabít váš dobytek?"
"V pořádku, chápeme," řekla Warvia.
"Skutečně? My nemůžeme stranit žádnému hominidovi. Vy všichni jste na nás závislí. Bez nás by totiž vaše mrtvoly zůstaly ležet tam, kde zrovna padnou, šířily by se nemoci, vaše voda by se nedala pít," zpívala ghoulí žena vysokým, zadýchaným hlasem.
Tuhle řeč nepronášela poprvé. "Zakazujeme zpopelňování, ale dejme tomu, že by to tak nebylo? Co by se stalo, kdyby měly všechny národy dost paliva na zpopelňování svých mrtvých? Nad touto oblohou stále visí mraky moře, které se vyvařilo před čtyřiceti třemi falany. Co kdyby to nebyly mraky, ale kouř ze spálených mrtvol, zápach, který by každým falanem sílil? Víte, kolik hominidů všech ras zemře za jediný falan? My ano. Nemůžeme stranit nikomu."
Chaychind hooki-Karashk nabíral temně rudou barvu. "Jak můžete říkat, že stojíte na straně upírů? Zvířat!"
"Nemají rozum," řekl Harfeník, "a vy ano. Ale dá se to vždy tvrdit s takovou jistotou? Známe hominidy na prahu rozumu, několik jen na tomto oblouku Klenby. Někteří používají oheň, když ho najdou, nebo se shlukují, aby ulovili velkou a nebezpečnou kořist. Jedni loupají větve na oštěpy. Jiní žijí ve vodě; neumí používat oheň, ale štípají kameny na nože. Podle čeho soudit? Kde udělat čáru?"
"Upíři nepoužívají nástroje ani oheň!"
"Oheň ne, ale nástroje ano. Pod tímto nekonečným deštěm se naučili nosit oblečení, které stáhnou ze svých obětí. Když uschnou, odhodí ho jako odpad."
Ghoulí žena řekla: "Chápete, že bychom s vámi neměli rishovat, pokud musíme odmítnout vaše prosby?" Smuteční Trubka neviděla, nechtěla vidět, jaké smíšené pocity její prohlášení vyvolalo.
Nu což, o něco se pokusit musí. Val si vzala slovo. "Vaše pomoc by měla nesmírnou hodnotu, pokud byste našli důvod nám ji poskytnout. Už teď jste nám prozradili rozsah upířího řádění, to, že se musí vrátit do svého doupěte, i to, že takové doupě je jen jedno. Co ještě nám můžete prozradit?"
Harfeník pokrčil rameny a Val ucouvla. Ghoulova ramena byla nepředstavitelně volná, jako kdyby se mu pod kůží převalovaly jednotlivé, ničím nespojené kosti.
Zarytě pokračovala. "Mezi lidem se říká... možná je to jen výmysl; Lidé Strojů to znají z míst, kde se vyskytují upíři. Musíte chápat, že naše zákaznické rasy, které žijí daleko od Středoměsta, nevědí, jak si mají rozumně vysvětlit, kde se

všude najednou vzalo tolik upírů."
"Rychle se rozmnožují," řekl Harfeník.
Smuteční Trubka dodala: "Ano, a z hlavní větve se oddělují další skupiny, které si hledají nové útočiště. Deset chůzí nebylo příliš daleko od pravdy."
Ostatní, dokonce i Chaychind, nechali Val slovo. "Mezi lidem se nicméně rozšířilo také jedno méně rozumné vysvětlení. To, že upíří oběť vstane z mrtvých a stává se sama upírem."
"To je...," začal nevěřícně Harfeník, "...naprostá hloupost!"
Ovšem že je. "Ovšem že je, ale vysvětluje to, jak je možné, že se epidemie šíří tak rychle. Podívejte se na to očima —" Teď opatrně. " — vdovy a matky z řad Visícího Lidu." Visící Lidé žili všude. Val uchopila jednou rukou trám nad svojí hlavu, zdvihla nohy ze země a řekla: "Co mám udělat, aby se můj ubohý mrtvý Vaynya nestal v noci mým nepřítelem? Vládci noci nám zakazují spalovat mrtvé. Ale někdy to dovolí —"
"Nikdy," ohradila se Smuteční Trubka.
"Dvanáct chůzí na pravobok porotačně od Středoměsta. Tam pamatují na epidemii -"
"Daleko a dávno," odsekl Harfeník. "Sami jsme jim nakreslili plány krematoria, naučili je, jak ho používat, a potom se přesunuli pryč. Po letech jsme se vrátili. Epidemie byla poražena. Hrabající Lidé spalovali své mrtvé dál, ale my je přesvědčili, aby je znovu nechávali ležet. Bylo to snadné. Měli nedostatek palivového dříví."
"Takže chápete nebezpečí," řekla Val. "Sice si nemyslím, že by zdejší lidé už začali spalovat upíří mrtvoly -"
"Ne, to bychom viděli kouř."
"- ale jestli s tím některá zákaznická rasa začne, ostatní mohou následovat jejich příkladu."
"Potom bychom samozřejmě museli začít zabíjet," řekla posmutněle Smuteční Trubka.
Valavirgillin potlačila zachvění. Hluboce se uklonila a odvětila: "Proč nezačít hned, u upírů?"
Smuteční Trubka zauvažovala. "To není tak snadné. Oni také vládnou noci..."
Val na kratičký okamžik zavřela oči. Teď tu máme problém, výzvu, a nižší rasy musí vidět, jak ho vyřešíte. Mám vás.
Ghoulové vyčistili kus země od trávy. Kreslili potmě a ve vysoce znějící ghoulí řeči mezi sebou švitořili. Dohadovali se o linii, kterou viděli jen oni. Když skončili, Harfeník se postavil.
"Až stín odejde, můžete tyto mapy podrobně prozkoumat. Pro tuto chvíli vám krátce popíšu, co na nich najdete. Zde, dvě a půl chůze mírně po rotaci od levoboku, se nachází staré průmyslové centrum vznášející se dvě desítky výšek nad zemí."
"Jedno létající město znám," řekla Val.
"Ovšem, to poblíž vašeho Středoměsta, skupina vzájemně propojených svobodných budov. Létající konstrukce jsou už dnes vzácné. Domníváme se, že ta, o které mluvím, vyráběla strojní zařízení pro Budovatele Měst. Později zůstala opuštěná.
Upíři žili pod konstrukcí po mnoho generací, stovky falanů. Věčný stín je pro upíry ideální místo. Tamní obyvatelstvo se z jejich dosahu vystěhovalo už dávno. Mírumilovní poutníci a kočovníci byli varováni, aby se mu vyhýbali. Válečníci se o sebe musí postarat sami.
Toto horské pásmo na levoboku a proti rotaci od Temného Hnízda leží mezi hnízdem a námi. Utvořilo bariéru pro zrcadlové květy. Hominidé na vzdálenější straně horám začali říkat Bariéra Ohně, kvůli ohni, který někdy viděli na hřebenu plápolat.
Květy by hřeben nakonec překonaly a Temné Hnízdo vypálily, jak mají ve zvyku. Upíři by se před horizontálními paprsky světla neměli kam ukrýt. Jenže potom přišly ty mraky."
Hlavy ve tmě přikývly. Harfeník pokračoval: "Upíří teritorium se rozšířilo o jednu chůzi. Smuteční Trubka má pravdu, škody budou větší. Jejich populace narostla a hlad žene hejna upírů do nových lovišť."
"Můžete odfouknout mraky?" zeptala se Valavirgillin.
Oba ghoulové se rozburáceli smíchy. "Chceš po nás, abychom přemístili mraky?" otázala se Smuteční Trubka. "Prosíme o to."
"Proč si myslíš, že bychom mohli dokázat něco takového, jako je přemístit oblaka?"
Valavirgillin do sílících projevů potlačovaného smíchu řekla: "Louis Wu to dokázal."
"Všežravý Tulák," pokýval hlavou Harfeník. "Ne tak odlišný jako někteří hominidé, ale domovem zpoza Klenby, z hvězd. Měl nástroje, které dokazovaly, že tomu tak skutečně je, ale o tom, že vyrobil mraky, nic nevíme."
"Ale ano!" zvolal Thurl. "Spolu se starým Thurlem uvedli moře do varu a vyrobili tyhle mraky nad námi —"
"Tak jděte za ním."
"Odešel. Jako starý Thurl."
"Je to asi ostudné, ale mraky přemístit nedokážeme," řekl se smíchem Harfeník. "Můžeme udělat něco, co vy nemůžete?"
"Použijeme vaše mapy, děkujeme vám za ně," řekl Thurl. "Postavím se do čela armády všech hominidů, kteří se odhodlají k boji. Zničíme upíří doupě."
"Ty nemůžeš jít, Thurle," řekla Smuteční Trubka.
Harfeník na ni tázavě pohlédl. Smuteční Trubka začala vysvětlovat, ale Thurl ji nenechal domluvit. "Jsem ochránce mého lidu! V boji vždycky stojím v čel..."
"V brnění," doplnila s důrazem ghoulí žena.
"Jak jinak!"
"Nesmíš mít brnění. Brnění zadržuje tvůj pach. Ty a všichni ti, kdo budete bojovat, nesmíte mít na sobě nic. Když narazíte na vodu, vykoupejte se. Omyjte každou plochu svých bojových vozidel a povozů. Nechápete, že upíři vás nesmí cítit?" Ach tak, pochopila Val.

"Problém bude palivo," řekl Chitakumishad. "Rudí vaří pivo, ze kterého by se dalo palivo vyrobit -"
"Do války půjdete po pastvinách Rudých. My jim zítra můžeme tajnou cestou poslat plány palírny. Oni budou z piva vyrábět palivo tam a vy z hnijící trávy tady. Do falanu můžete stát před Temným Hnízdem."
Chit pokýval hlavou, hlavu plnou plánů. "Palivo pro dva vozy na cestu tam a zpět —"
"Musíte překročit Bariéru Ohně. Myslím, že to vaše vozy zvládnou. Jsou tam soutěsky."
"Další palivo."
"Palivo na cestu, do šátků nebo do metačů ohně. Co na tom záleží? Palivo na zpáteční cestu budete potřebovat, jen když zvítězíte, a to vám může přijet naproti třetí vůz, nebo můžete odjet na jednom.
Putujte v párech. Jako Smuteční Trubka a já. Známe váš obyčej, Thurle, ale čas od času se i váš kmen rozdělí. Tak to udělejte. Teggere, ty a Warvia si myslíte, že dokážete upírům vzdorovat. Možná ano, ale co ostatní? Když musí, ať se páří a nerishují s vysávači krve. Anakrine, Chaychinde, nemáte družky. Měli byste se vrátit domů..."
A začaly třenice. Žádný z přítomných hominidů přece nemohl nekriticky přijmout ghoulí plány na jejich válku. Val však zůstávala zticha, vědoma si svého vítězství.
Jsou s námi. Skutečně jsou s námi. A budou se koupat...

Kapitola 5
OBYVATELÉ PAVUČINY

MĚSTO SPLÉTAČŮ, A. D. 2892

Nikdo nevěděl, jak dlouho tam čaroděj byl. Starší děti šly do Velkého Lesa závodit v chytání ptáků. Chlapec Parald házel s nevšední grácií; jeho síť nejdéle držela tvar, létala nejdále, a přesto chytil jen dva. Strill přemýšlela, co mu řekne, když se náhodou podívala nahoru.
Na řece byl čaroděj. Plul vysoko nad stříbrnou vodou na tlusté desce ve tvaru mince, která nebyla o mnoho širší než výška člověka.
Děti se daly se do křiku, aby ho přivolaly k sobě. Když je postřehl, zastavil svůj majestátný postup mezi vrcholky stromů a pomalu klesl dolů. Usmál se a promluvil neznámým jazykem. Na většině těla byl lysý, což nebylo u cizinců nic neobvyklého.
Vedly ho domů a celou cestu si s ním povídaly. Někteří chlapci téměř urážlivým způsobem ověřovali jeho znalosti. Strill se to nelíbilo, a právem, jak se ukázalo po chvíli.
Čaroděj se nikdy nenaučil jejich řeč, vyjma několika základních slovíček jako "flup" nebo "rishathra", zato měl na krku náhrdelník, který, než dorazili do vesnice, mluvil jako učitel.
Každý cizinec mohl být učitel. A čaroděj, který létal a pomáhal si kouzelným mluvícím náhrdelníkem, toho musel vědět...
Bylo to už devět let, co opustil Kawaresksenjajoka a Harkabíparolyn; deset let, co Chmee zůstal na Mapě Země. Jedenáct let, co Ukrytý Patriarcha rozvinul plachty. Dvanáct let, co se vrátili na Prstenec. Jednačtyřicet let, co se Louis Wu a jeho strakatá posádka, zakuklení ve stázi, rychlostí 1240 kilometrů ve vteřině poprvé dotkli povrchu Prstence.
První hominidé, na které tehdy narazili, byli malí, chlupatí náboženští fanatici.
Tahle štěbetající drobotina patřila do podobného lidského košíku. Sahali Louisovi po bradu a tělo měli pokryté chmýřovitou plavou srstí. Nosili matně hnědé suknice. Skvostně vzorované sítě vrhali v tomto bludišti holých kmenů s větvemi rozestřenými jako klobouky obřích hub s obdivuhodnou přesností.
Byli přátelští. Všechny rasy žijící kolem Velkého Oceánu se k cizincům chovaly přátelsky. Louis byl na to zvyklý.
"Jaký tvar má svět?" zeptalo se nejstarší z děvčat. Děti zmlkly a obrátily k němu hlavy. Zkouška? "To bych se měl ptát já tebe, Strill. Jaký tvar má svět?"
"Kruh, tvar nekonečna, to říká Obyvatel Pavučiny. Ale já tomu stejně nerozumím. Klenba vypadá jako —" Strill ukázala prstem. Dole mezi stromy vyrašily kónické střížky domků táhnoucí se podél řeky. Proti proudu oblouk mostu připomínající tolikrát přestavovanou mostní klenbu v St. Louis. Široká základna, s výškou stále užší a užší. "—jako Horní Brána."
Správně. "Klenba je ta část Prstence, na které zrovna nestojíš," řekl Louis. Obyvatel Pavučiny?
Kráčel, ruku majetnicky položenou na vrstvě nákladních plošin klouzajících po jeho boku.
V Centru údržby pod Mapou Marsu jich byly miliony. K nejhořejší plošině přivařil některé potřebné pomůcky, čítající ruční držáky, opěradlo, jednu schránku na náhradní oblečení, další na jídlo a malou polohovací raketu, náhradní díl pro tankovací sondu. A taky... ale to už tam předtím bylo, věc, kterou našel tehdy po bitvě před jedenácti lety. Lékárnička Teely Brownové.
Chlupatí dospělí i chlupatá dítka si všimli, že ptáčníci se vracejí dříve, než je čekali. Většina se dál věnovala své práci, ale jeden muž a jedna žena čekali na oblouku mostu, aby je přivítali.
"Je to čaroděj!" zakřičela na ně Strill. "Pane Kidado, říká, že je to Prstenec!"
Muž vrhl pohled na létající plošiny. "Jak to víš?" zeptal se.

"Viděl jsem ho," odpověděl Louis. "Jsem Louis Wu z Lidu Koulí." Což by jim nemělo nic říkat, jenže oba starší Sběrači vytřeštili oči a houf dětí se rozšuměl údivem.
"Louis Wu z Lidu Koulí?" Stáří protkalo ženě zlatou srst bílým ornamentem, ještě patrnějším u muže po jejím boku. Po kolena dlouhé suknice měli zdobené složitými výšivkami, které by byly pokladem jakékoli kultury. "Já jsem Sawur a toto je Kidada, oba jsme členové Rady, oba z Lidu Splétačů. Ty prý nejsi z Klenby? Obyvatel Pavučiny hovořil o tvé moudrosti a síle."
"Obyvatel Pavučiny?" Jak ho tady může někdo znát? Odpověděl mu Kidada. "Obyvatel Pavučiny je jistě také z jiného světa. Má dvě hlavy! A nespočet služebníků stejných jako on sám."
A kruci. "Co ještě vám Obyvatel Pavučiny řekl?"
"Ukázal nám velmi vzdálené výjevy z Klenby, aspoň to tvrdil."
"Co jste viděli? Upíry?"
"Podivné humanoidy žijící v temnotách a spojenectví mnoha druhů lidí, kteří se na ně chystají zaútočit. Co nám o tom povíš?"
"O upírech bych něco věděl. Obyvatel Pavučiny ví možná více, ale je to už třicet šest falanů, co jsem s ním mluvil naposledy."
"Jak tvůj lid přistupuje k rishathře?" zeptala se Sawur. Ozvalo se potlačované chichotání.
"Jak nejlépe to jde," ušklíbl se Louis. "A vy?"
"O nás Splétačích se říká, že máme velmi šikovné ruce, a návštěvníci se pochvalně zmiňují i o naší srsti. Musím se zeptat, nechceš se umýt?" "Dobrý nápad."
Splétači, tak si říkali.
Jejich město nebylo zdaleka přelidněné, ale zato se zdálo nekonečné, rozlévalo se po obou stranách řeky, vyrážející až mezi ramena rozsáhlého hvozdu. Domy byly z proutí a měly nízký, hřibovitý tvar, ne nepodobný místním dřevinám.
Louis se nechal odvést ke kolmému útesu ze světlého kamene. "Vidíš tu vodu tekoucí po stěně útesu?" ukázal Kidada.
"Dole se koupeme. Slunce vodu na stěně ohřívá, trochu."
Jezírko bylo dlouhé a úzké. Na nízkých stolcích kolem něj ležely hromady vyšívaných suknic. Sawur a Kidada k nim přidali své. Srst na stařešinově zadnici brázdily tři paralelní linie — staré jizvy olemované bílou srstí, což Louise přivedlo k úvahám o místních dravcích.
V jezírku se koupali Splétači. Děti a staří se drželi pohromadě, zdálo se, pouze adolescenti se od nich separovali, ale jen zřídka v párech. Takových věcí se Louis naučil všímat.
Voda byla kalná. Ručníky nikde neviděl. Odložil své oblečení — kaňonský kempinkový úbor a vak vyrobený dvě stě světelných let odsud — na stolek a vešel do vody. Kdysi v Římě...
Vůbec nebyla tak teplá.
Všechny generace se smísily v okamžiku, kdy se Splétači nahrnuli kolem cizince-učitele. S každým poznaným lidským plemenem přicházely tytéž otázky.
"Moji druhové a já jsme před čtyřiceti falany přistáli s naší obří lodí u břehů Velkého Oceánu. Našli jsme pustinu. Dlouho předtím, než jste se narodili, zdvihla Pěst Boží pobřeží o čtyřicet výšek v úseku dlouhém dvacet tisíc chůzí...
Zmatek. Louisův překladač spolehlivě přizpůsobil časové jednotky Sluneční soustavy třicetihodinovým dnům a pětasedmdesátidenním falanům, ovšem chůze a výšky se měnily od jedné rasy k druhé. Louis plaval na zádech, šlapal vodu a mluvil o vzdálenostech, času, výšce... Žádný spěch. Tohle už znal.
"Lidé po rotaci si vzpomínku na vznik Pěsti Boží uchovávají ve svých legendách. Něco většího než všechny hory narazilo před třiceti pěti sty falany pekelnou rychlostí zespodu do podlahy světa." Někdy kolem roku dvanáct set našeho letopočtu, odhadoval Louis. "Vytlačilo to zem vzhůru a prorvalo se jako zápalná koule na druhou stranu. Horu, kterou ta věc vytvořila, je vidět až odsud, i pouště, které ji obklopují. Pobřeží Velkého Oceánu se posunulo o patnáct set kilometrů hlouběji do moře. Změnily se všechny životní formy..."
Voda mu sahala do podpaží. Na konci jezírka, kde si hrály děti, jí bylo méně. Byl to zřejmě nějaký druh tance, žádná předehra, ovšem pravdou bylo, že ženy kolem Louise vesměs byly ve věku pohlavní zralosti, a muži, stejně staří, se drželi zpátky. Kruh. Rishovací tanec?
Oči mu opětovně klouzaly ke Strillině utkvělému pohledu a nádhernému úsměvu. Všichni chtěli něco vědět. Stále tytéž otázky. Louisově pozornosti neunikl bronzový záblesk na holé skále nad jejich hlavami. Fraktální pavučina mimo dosah Splétačů i vody tekoucí po skále.
Takže mluvil i k neviditelnému obecenstvu. "Museli jsme se držet oceánu, jinak bychom neměli co jíst. Dva falany jsme pluli podél pobřeží, až jsme zjistili, že jsme v ústí obrovské řeky. Vydali jsme se vzhůru proti proudu. Země v údolí Shenthy je znovu úrodná. Strávili jsme na téhle obří řece třicet pět falanů. Moji přátelé z lidu Budovatelů Měst mě opustili před dvaceti falany. Zůstali ve vesnici dole po proudu."
"Proč?"
"Mají děti. Já pokračoval dál proti proudu. Lidé jsou všude přátelští. Rádi poslouchají mé příběhy."
"Proč tě to překvapuje, Louisi Wu?" zeptala se Sawur.
Usmál se na starší ženu a řekl: "Když k vám zavítá návštěva, zpravidla její to, co jíte vy, nespí tam, kde spíte vy, ani se necítí pohodlně ve vašich domech. Nesoupeří se svým hostitelem. A může vás něco naučit. Ale Lidé Koulí patří na všech světech k jednomu lidskému druhu. Návštěva může znamenat nepříjemnosti."
Následovalo zaražené mlčení. Přerušil ho jeden ze statných chlapců za Strill. "Umíš tohle?" vykřikl, dal ruce za záda, jednu shora, druhou zdola a sevřel je za zápěstí.
Louis se zasmál. Kdysi to svedl. "Ne."
"Tak by sis měl nechat umýt záda," řekl chlapec a všichni se pohnuli k němu.

Co bylo na Prstenci úžasné, byla jeho rozmanitost. A na rozmanitosti bylo zase úžasné to, že rishathra se neobešla bez komplikovaného tance, jinak prostě nefungovala.
"Jak tvůj lid vykonává rishathru?"
"Pokud uvedeš své pohlaví -"
"Na jak dlouho dokážeš zadržet dech?" Lidé Moře.
"Ne, ale rádi o ní mluvíme."
"Nemůžeme. Neuraz se." Rudí Pastevci.
"Skrze ni jsme vládli světu!" Budovatelé Měst.
"Jen s inteligentními rasami. Když vyřešíš tuto hádanku — "
"Jen s neinteligentními rasami. Nechceme se angažovat."
"Můžeme se na vás dívat?" Jednou musel vysvětlovat, že Chmee není hominid, a navíc je rodu mužského. Kolik toho Splétači o bronzové pavučině nad svými hlavami asi ví? Žijí sice patrně v párech, ale na veřejnosti nekopulovali. Jak rishují?
Sawur ho vyvedla ven z vody. S Louisovou pomocí vymačkala ze svého hnědostříbrného kožichu přibližně litr vody. Když si všimla, že se třese chladem, utřela ho jeho kosili.
Louis Wu ucítil vůni opékaného ptačího masa.
Oblékli se. Sawur ho odvedla do kruhu vzájemně propletených proutěných klecí. "Poradní dům," ukázala na jeden z nich. Nad jámou s roštem se pekli ptáci. Vonělo to nádherně. Ptáci a jedna obrovská ryba. Nad ní se skláněli... "Tohle ale nejsou Splétači."
"Ne. To jsou Plavci a Rybáři."
U jámy s roštem stál jeden Splétač středního věku a sedm neznámých hominidů. Nepatřili k jedné rase.
Dva muži s rukama opatřenýma plovacími blanami, s širokými, plochými chodidly a rovnými, olejovitými vlasy splývajícími po jemných křivkách jejich těl. Zbylých pět hominidů, tři muži a dvě ženy, byli podsaditĺ - statnější verze Splétačů s trochu pozměněnou čelistí. Možná se stále ještě mohli mezi sebou rozmnožovat. Kdo ví. Všech sedm mělo na sobě překrásně zdobené suknice.
Statný Rybář, Shans Škrtič hadů, je všechny vzájemně představil. Louis se snažil jejich jména zapamatovat. Stačilo, aby si pamatoval jednu slabiku a překladač si příslušné jméno vytáhl z paměti. Shans vysvětloval: "Obchodujeme kvůli oblečení, víte? Soupeříme. Když se Hishthare Lovec kamenů a já nabídneme upéct tuto velikou rybu, kterou Rybáři chytili dole na řece, Rybáři nabídnou totéž. Mluvíme s Kidadou, dozvíme se něco užitečného. A dostaneme nižší cenu."
"Teď se dohadujeme, jak upéct naši rybu," řekl plavec jménem Whesk. "Kidada si aspoň udělá ptáky, jak chce on sám."
"Já bych řekl, že ti ptáci už jsou upečení," řekl Louis. "Ryba nevím. Kdy jste začali?"
"Za sto dechů bude akorát," prohlásil Shans. "Pro Plavce upečená na spodní straně, pro nás ohřátá na horní. Ty ji máš rád jak?"
"Na spodní straně."
Splétači se osušili a přišli se najíst. Ptáky sundali z rozpálených kamenů a rozčtvrtili. Ryba se pekla dál. Louis se rozhodl, že si zítra najde nějakou zeleninu. A povídali si.
Hbité prsty Splétačů přitom tkaly sítě k lapání středně velkých lesních ptáků a zvířat; ale tkaly i látky potřebné pro říční dopravu. A maskovací oblečení, visutá lůžka, rybářské sítě, měšce za opasek, tlumoky na záda a spoustu dalších věcí pro různé druhy zákazníků.
Rybáři a Plavci cestovali po řece za obchodem. Vozili s sebou suknice Splétačů, uzené a solené ryby, sůl, kořenovou zeleninu...
Byla to obchodní debata. Louis se z ní vyvlékl a zeptal se Kidady, kde přišel ke své jizvě. Vyslechl si historku o boji s něčím, co podle popisu připomínalo obřího medvěda. Ostatní Splétači mezitím odešli - zřejmě ji už znali. Nebyla to špatná historka, ale podle toho, co Kidada líčil, by Louis jizvu hledal spíše na přední straně Splétačova těla.
Se soumrakem se Splétači vytratili. Sawur ho odvedla přes suché, praskající křoví do kruhu stanů.
Plavci a Rybáři zůstali u dohasínajícího ohně. Jeden z nich za ním zavolal výstrahu: "Neztrať se! Těmito stezkami chodí za noci jen Noční Lidé."
Sehnul se pod stříšku proutěné klece a vešel dovnitř. Sawur se stočila vedle něj a okamžitě usnula. Louisovo podráždění trvalo jen chvíli; co druh, to mrav.
Spánek na neznámém místě nebyl pro Louise už několik falanů - vlastně už několik let - žádný problém. Stejně jako spánek v objetí neznámé ženy, nebo dotyk nadýchané srsti... jako když spíte s velkým psem... nebo obojí. Bylo to vědomí, že je nablízku oka Nejzadnějšího, co ho dnes zdržovalo od spánku.
V noci se mu pak zdálo, že se mu do nohy zahryzla nějaká obluda. Probudil se s výkřikem uvízlým v hrdle.
"Co se děje, učiteli?" zeptala se Sawur, aniž by otevřela oči.
"Křeč. V noze." Odkulil se jí z náručí a doplazil se ke dveřím.
"Taky mívám křeče. Projdi se." A spala dál.
Vybelhal se ven. Levé lýtko měl v jednom ohni. Jestli něco nesnášel, tak to byla svalová křeč!
Osvětlené obdélníky Klenby Prstence odrážely mnohem více světla než pozemský Měsíc za úplňku. Lékárnička by si s křečí sice poradila, ale určitě ne rychleji, než bude trvat obyčejné rozchození.
Pod nohou mu zapraskaly suché větvičky.
Kolem chatrčí pro hosty rostla křoviska. Splétači, jakkoli přátelští, museli nějakým způsobem odradit případné zloděje. A tohle suché houští mohlo být jejich poplašné zařízení.

Křeč povolila, ale spánek byl pryč. Před chatrčí se vznášely Louisovy nákladní plošiny. Vyškrábal se nahoru. Proplétaje se mezi kmeny stromů, neslyšně překonal křovinatý zátaras.
Tihle Splétači věru žádní noční tvorové nebudou, pomyslel si. Po nikom z nich ani památka. Spí všichni jako zabití. Jak by toho zloděje asi chytli? Návštěvníci už také ulehli. Příď a záď dlouhé plachetnice, kterou si dříve nevšiml, osvětlovaly lucerny.
Za minutu se už tiše vznášel nad jezírkem, v němž se odráželo světlo Klenby.
Pohyb na skále... a před očima mu vzplanulo světlo.
Louis se zaklením přivřel oči. Podíval se do světla... do okna s rozmazanými okraji s výhledem na impozantní kužel s čepičkou ze — tak to alespoň vypadalo — špinavého sněhu. Na jakémkoli jiném světě by to byla sopka. Tady to mohl být kráter po meteoru, který si prorazil cestu vzhůru. Vypadal skoro jako Pěst Boží, korunovaný vakuem a obnaženou podlahovinou Prstence.
Zpráva od Nejzadnějšího?
Jakmile se loutkař dozvěděl, že Louis se pohybuje vzhůru po řece, mohl před ním poslat sondu a rozprášit po téhle skále, nebo i kdekoli jinde, své elektronické slídily. Mluvil se Splétači... na tom nebylo nic těžkého. Ale proč vůbec? Co chtěl?
Z kráteru něco vychrstlo, podruhé, potřetí. Trvalo to deset vteřin.
"To bylo před šesti sty deseti hodinami," oznámil známý kontraalt. "Dívej se."
Kamera se soustředila na tři objekty. Čočkovitá kosmická plavidla, velká. Kzinské konstrukce, pomyslel si Louis. Zastavily těsně nad vrcholem a pomalu začaly klesat, dva nebo tři metry nad sklovitým povrchem kráteru.
"Válečné lodi se pohybují poměrně pomalu. Zrychlím to." Válečné lodě se rozletěly po svahu a mraky pod nimi se daly do pohybu. "Za dvě hodiny dvacet minut, mírně podzvukovou rychlostí urazily dva tisíce dvě stě kilometrů, což je, na kziny, ohromující sebeovládání. Potom se lodě rozdělily, tady -"
Mraky i létající talíře se s trhnutím vrátily k reálné rychlosti. Dva z nich v pravém úhlu odbočily doprava a doleva, třetí pokračoval v přímém letu. Bliklo bílé světlo. Všechno vypadlo jako dřív, s tím rozdílem, že lodě měly najednou kapkovitý, jakoby napůl roztavený tvar a leskly se jako zrcadlo. Začaly klesat... padat.
"Stázové pole. Zastavili tvůj paprsek," řekl Louis.
"Dva omyly za pět vteřin. Děláš mi starosti, Louisi. Chátrá ti mozek?"
"Může být," odvětil klidně Louis.
"Ty paprsky byly velmi intenzivní. Stázová pole zadržela silný energetický tok, ještě než se utvořily."
"Ale -"
"Ty a Nessus jste podobný útok přežili, protože jsme vyvinuli obranný mechanismus tak, aby reagoval rychle! Z těch kzinských lodí jsou teď bomby. Byla to protimeteorová obrana, ale já ji nepoužil."
"Jo, jasně."
"Dívej se." Obraz se přesunul... zvětšené slunce odfiltrované na snesitelnou úroveň. Z tekuté bouře rychle stoupal zlatý chochol. Stále výš, přímo na kameru... stovky tisíc kilometrů. Z jeho základny se zvedla ještě zářivější vlna, proletěla podél chocholu erupce a najednou byla nesnesitelně jasná.
"Supertermální laserový efekt, protimeteorová obrana Prstence, o tom není pochyb, Louisi. Ale ne moje."
Lhát, to Nejzadnější dovedl. Ale sestřelit invazní plavidlo?
"Proč bych střílel po přistávajícím kosmickém plavidle? Já je chci kontaktovat. Potřebuji hyperprostorový motor, abych se odsud dostal pryč!"
"To bych ještě bral, ale - máš snad pocit, že je s tebou v Centru údržby někdo další?"
"Nevěřím, že by někdo prolomil můj obranný systém. Velké Oceány jsou dva, Louisi."
Louisovi chvíli trvalo, než pochopil, co má Nejzadnější na mysli.
Jeden Velký Oceán by narušil rovnováhu Prstence. Svou vodní masou odpovídal hmotnostně jednomu z větších Jupiterových měsíců. Museli být dva, naproti sobě, a taky byli.
Nejzadnějšího posádka našla v jednom z nich, pod Mapou Marsu, Centrum údržby. Druhý Velký Oceán však nikdy neprozkoumali.
Byl přímo naproti, na opačná straně oblouku Prstence, jehož průměr činil šestnáct světelných minut. Šestnáct minut, než druhé Centrum údržby mohlo uvidět invazní lodě prolétávající Pěstí Boží. Osm dalších, než se obránce dostal k magnetizaci slunce. Další čas - hodina či dvě? - než se plazmatický výron natáhl několik milionů kilometrů od slunce a obránce ho proměnil na obří laserový paprsek. Dalších osm minut, než paprsek dorazil k cíli.
Dvě hodiny dvacet minut byl přijatelný odhad. "To sedí. Tvůj předpoklad, že na opačné straně je druhé Centrum údržby a v něm další protektor, bude nejspíš správný."
"Proč protektor? Ne že bych si to nemyslel také."
"Jen protektor by našel cestu dovnitř. A pokud by se to nějakým způsobem podařilo hominidovi - plodiči - v tuhle chvíli už z něj stejně bude protektor. Druhé Centrum údržby musí být Stromem života zamořené stejně, jako je to naše. Proto jsi chtěl se mnou mluvit? Víš toho o protektorech skoro tolik co já, a tady u mě je navíc hluboká noc, takže můj mozek nefunguje tak, jak by měl."
"Nejen denní doba, ale i věk může mít vliv na výkonnost tvého mozku. Skutečně si potřebujeme promluvit. Je toho víc, co ti chci ukázat. Louisi, mám se zjevit Splétačům a potvrdit před nimi tvoji moc?"
"To by od tebe bylo milé, ale i zbytečné." Domorodci sice spali, ale Rybáři nebo Plavci si té záře museli všimnout, a kdo ví, jestli se tu nepotuluje i nějaký ghoul?
Vlastně...
Nejzadnějšímu ušel Louisův potměšilý úsměv. "Tihle Splétači se zdají být pohostinní," řekl.

"To jsou kolem Velkého Oceánu všichni, když si dá člověk pozor na to, co říká."
"Jak si vedou naši druhové?"
"Chmee si vzal jako doplněk ke své výbavě útočné vozidlo. Copak jsi tam neměl očko?"
"Zakopal ho," řekl Nejzadnější.
Louis se rozesmál.
"Může ho zase vykopat, jestli bude chtít. Co Budovatelé Měst?"
"Kawaresksenjajok a Harkabíparolyn mají dvě děti a třetí na cestě. Ne že bychom si lezli na nervy, ale... k čertu s tím. Vysadil jsem je ve vesnici dole po proudu, spolu s jedním z bojových člunů. Učí, taky tam na protějším břehu. Co ty?"
"Nevyjádřitelné. Louisi -" Tři stříbrné kuličky poskakující dolů po svahu Pěsti Boží vystřídala sněhobílá záře - zasněžený horský hřeben v denním světle. Uviděl zeleně blikající obrys kolem dvou teček plazících se průrvou mezi horami. "— dovol mi obrátit tvoji pozornost na toto. Před deseti lety jsem ti ukázal -
"Pamatuju se. To je stejné místo?"
"Ano, nasnímal jsem to před třemi dny, od okraje létající konstrukce nad upířím hnízdem."
"Tohle jsi ukazoval Splétačům?"
"Ano." Obraz se zvětšil. Byla to neohrabaná šestikolová vozidla, poháněná pravděpodobně párou. Jedno z nich se právě obrátilo do svahu. Kamera zabrala detailně řídicí lavici druhého vozidla. "Jsou to Lidé Strojů?" Louis se podíval pozorněji. "Ano. Ty bradky. A ta vozidla jsou zřejmě taky jejich výroby. Ale..."
"Louisi, rozpoznávací program mého počítače -
"To je Valavirgillin!"

Kapitola 6
PRŮSMYK SNĚŽNÉHO BĚŽCE

Bariéra Ohně vypadala nízká a erodovaná.
Tak ji viděla ovšem jediná Valavirgillin. Louis Wu z Lidu Koulí ji naučil dívat se na svět jako na jakousi maketu. On a jeho podivní druhové viděli černý rub světa, kde moře jsou boulemi, horské hřebeny řadami jamek a kde obří potrubí odvádí mořský flup zpod světa přes obvodovou stěnu, aby ho v podobě Rozlitých hor vrátily světu nazpět.
Nějaká entita vytvořila Bariéru Ohně tak, aby odpovídala jejím estetickým představám. Vyřezala v ní průsmyky, aby poutníkům usnadnila život. V patách vymírajících zrcadlových květů postupovaly přes Průsmyk Sněžného běžce různé kmeny Rudých a jejich stáda. Dva z nich tam zrovna teď naváděly své vozy.
Jakmile se vozy přehouply přes vrchol průsmyku, do okraje slunce se zakousl stín noci. Bylo to už mnoho falanů, co někdo z nich zahlédl modrou oblohu. Zahřála jim srdce. Pod nimi se rozprostírala souvislá vrstva mračen. Zemi pokrýval sníh. Bylo ho tolik, že kola podkluzovala a Val začínala mít potíže s řízením. Svahy napravo a nalevo hořely ostrým světlem odraženého slunce.
Waast, která seděla pod ní, někomu, na koho Val neviděla, právě říkala: "Minule tu žádný sníh nebyl. Zrcadlové květy ho všechen rozpustily."
Její robustní tělo zakrývalo Teggera, který odpověděl: "Zrcadlové květy nemají rády mraky. Spálí všechno, co se hýbe. Myslíš Waast, že je rozumné rozdělit se tak pozdě navečer?"
"Člověk se musí nějak rozhodnout," pravila rezolutně Waast.
Rudý Pastevec se zamračil. "Rozkazy vydává samozřejmě řidič. Ale pohleď, druhové jsou rozděleni. Valavirgillin s Kaywerbrimmisem a Smuteční Trubka s Harfeníkem také. Kaywerbrimmis a Chitakumishad jsou oba muži. Co když se ukážou upíři? Warvia a já jsme rozděleni. Beedj je sice s tebou, Paroom je s Twuk, Manack s Coriack, ale co ostatní?"
Val řídila první vůz po táhlém svahu dolů a předstírala, že je neslyší. Rudý Pastevec jí tímto nepřímým způsobem dával

najevo svoji nespokojenost. Druhové. Za dalším ohybem se jí naskytl výhled na širokou hnědou řeku.
Rudí patřili k monogamní rase a vytvářeli doživotní páry. Neradi zůstávali jeden bez drahého; dva vozy ale potřebovaly dva průvodce. Kay s Val se také museli rozdělit — dva vozy, dva řidiči. Ovšem ona a Kaywerbrimmis nebyli druhové!
Všimla si, že za ní od druhého vozu peláší Silack. Zatáhla za škrticí lanko paliva a zastavila.
Sběrači dokázali uhánět jako vítr. Silack k ní zdvihl oči a zazubil se, aby nějak překlenul chvíli, během níž popadal dech.
"Kaywerbrimmis chce jet dál nahoru."
Ohlédla se. Levá stěna průsmyku stoupala pozvolna k hřebenu. Kay se dostane nad hranici sněhu a bude mít dobrý výhled.
"Máme počkat?"
"Kay říká, ať nečekáte. Zastavte, když narazíte na nebezpečí. Budeme vás vidět. Přijedeme."
"Dobrá."
Silack odběhl. Kayova posádka nahoře vykládala náklad. Tuny nákladu. Nebýt Parooma a Twuk, trvalo by jim to celé věky. O několik desítek dechů později už byl druhý vůz znovu v pohybu. Kay seděl na řídicí lavici, zbytek posádky kráčel za vozem. Vyjma ghoulí ženy, samozřejmě, ale Smuteční Trubka bude spát až do polonoci.
Za dalším ohybem jí zmizeli z očí. Na prvním voze jel kromě Valavirgillin ještě Sabarokareš, Waast, Beedj, Manack, Coriack, Tegger a Harfeník. Drželi se mimo nákladní skříň, která nikdy předtím nebyla tak čistá a bez pachů. Ghoul Harfeník by dal přednost temnotě, ale střídal se s ostatními ve spánku na přikrývkách rozestřených na stupačkách pod plátěnou střechou vozu.
Oba Lidé Strojů na druhém voze byli muži. Dlouho s Kayem váhali, mají-li Chitakumishada vzít s sebou. Raději by dali přednost Spash, ale život budoucí matky se nikdo z nich neodvážil riskovat. Chita museli sice během upířího útoku držet svázaného, ale zato byl chytrý a zručný.
Budou v pořádku. A vždycky zbývala rishathra. Nad prvním vozem teď visely mraky. Zpoloviny zastíněné slunce vyprovázelo odcházející den. Co je to tam u řeky? "Teggere, potřebuji tvé oči. Tam dole, u řeky."
Sběrači byli krátkozrací; stěží dohlédli dál než na prsty u vlastních nohou. Lidé Strojů měli dobré oči. Ovšem dalekozrakým Rudým se nevyrovnal nikdo. Tegger se vyškrábal na řídicí lavici, zaclonil si rukou oči, načež se vyšplhal do střelecké věže.
"Upíři. Dva. Jsou odporní, Val. Slyšíš něco?"
"Ne."
"Myslím, že zpívají. A... z vody vylézá něco černého. Jak vypadají Říční Lidé?"
"Leskle černí, mokří, tvojí výšky, ale podsaditější, zaoblení —"
"Krátké paže a velké ruce s prsty s plovacími blanami? Nohy taky? Jednoho vylákali ven. Jeden z upírů se teď vydal po proudu. Špatné pohlaví, zřejmě, na takovou dálku to nepoznám. Jak rychle se můžeme dostat dolů?"
"Tak rychle, jak myslíš, ne. Ne dost rychle, abychom ho zachránili." Byli teď o něco blíž. Val rozeznala v dálce dvě světlé a jednu tmavou postavu. Jedna světlá postava loudavě kráčela podél břehu. Černá postava došla kolébavou chůzí ke druhé světlé postavě, která ji sevřela v náručí. Okamžik nato světlá postava uskočila a spadla na záda do bláta. Přikrčená černá postava se znovu přiblížila, ruce natažené. Bílá postava se po hubené zadnici rychle sunula pryč. Potom znovu dostala odvahu, nebo hlad, vstala a přijala temnou náruč.
Černá a bílá splynuly v jednu. Val zaslechla výkřik připomínající zavřeštění horské kočky, světlá postava vyskočila a rozběhla se po břehu směrem proti proudu řeky.
Černá postávají nemohla stačit. Zastavila se a zkroušeně zahoukala.
"Jak rychle?" zeptal se znovu Tegger.
"Před polovinou noci budeme dole, včas, abychom se stačili umýt. Potom vyzkoušíme naši obranu, obávám se. Nejlépe bude, když druhý vůz zůstane nahoře. Manacku, slyšíš mě? Coriack?"
"Ano, slyším," přitakala Coriack. "Druhý vůz zůstane do soumraku na hřebenu."
"Jdi to říct Kaywerbrimmisovi. A zůstaň s nimi! Ne aby tě napadlo se na noc vracet."
Probuzený Beedj kráčel vpravo před vozem, kuši nataženou. Ve střílně u děla seděl Barok a na střílně Tegger.
Černý hominid ležel nešťastně v říčním bahně. Po chvíli se překulil a zaregistroval sjíždějící vůz. Čekal.
Manack seskočil ze stupačky a běžel napřed. Val držela v rukou nabitou pušku.
Upír zazpíval.
Nezaměnitelný zvuk, rozechvívající Valina nervová zakončení. Manack na místě zastavil. Val neviděla žádný cíl. Říční člověk se kolébavou chůzí vydal ke křovinám.
Druhý upír mu plaše vyšel naproti. Samec. Zdvihl prosebně ruce. Val, v hlavě neodbytnou vůni a hudbu, vystřelila. Kulka zasáhla upíra do prsou a odhodila ho stranou. Jeho krev byla v šeru stejně rudá jako krev kteréhokoli jiného hominida. Upírem zacloumala smrtelná křeč a za chvíli se už nehýbal.
Val zastavila. Posádka seskočila ze stupaček.
Kluzké černé vlasy, krátké silné ruce a nohy, široké dlaně a chodidla, aerodynamické tvary... oblečení. Trup Říční ženy pokrýval hnědý kožich nějakého jiného tvora. Zdvihla oči a s patrným přemáháním se odtrhla od mrtvého upíra.
"Pozdravy vám," řekla. "Jsem Wurblychoog -" plynulý proud slabik a náznak úsměvu. To vy nevyslovíte.
"Pozdravy tobě, Wurbly. Jsem Valavirgillin. Proč tě ten upír nezabil?"
"Pro tohle," řekla žena a ruce jí sjely podél válcovitého těla. Její oděv byl těsný u krku, s vyhlazenou kůží bez kožešiny na bocích. Hrudní a hřbetní část tvořila kožešina z nějakého vodního zvířete.
"Používáme gel z plovoucího dravce žijícího v Hlubokém jezeře, půl chůze souší odtud. Rybáři ulovené žahavé ryby rozvaří a vznikne pálivý gel. Natřeme jím vestu z vydří kožešiny a potom ji na bocích vyholíme, aby měly ruce při plavání dost místa. Upíři gel nesnášejí. Potom ale musíme... musíme..." Otočila se k Manackovi. "Umíš plavat, statečný

malý muži? Dokážeš na nějakou dobu zadržet dech?"
"Utopil bych se."
Říční žena se obrátila zpátky k Val. "Kmen Rodného proudu má jen čtyři takové vesty. Upíři nám už mnoho falanů brání vycházet na břeh. Ale když si některá z nás čas od času oblékne vestu a vzdá se upíří náruči, stane se, že nechají Říční Lid chvíli na pokoji. Potom můžeme nějakou dobu znovu lovit mimo řeku."
"Projevila jsi velkou odvahu."
"Projevila jsem ji kvůli Borubblovi, aby se stal mým druhem."
"A abys na sebe nachytala trochu upíří vůně, co?" zubila se Waast.
"Flup a šupiny! To se neříká! Ty, červený, nemůžeš do hloubky aspoň na deset dechů?"
Tegger unaveně zavrtěl hlavou. Říční žena si povzdechla. "Rishathru slýcháváme. Ale nikdy jsme ji nedělali. Musíme spolu! Řeknu Borrublovi dobrou zprávu. Řeknu i, že přišli hosté. Vy zůstaňte tu, na bahnitém poli. Tady vidíte přicházet upíry už zdaleka."
Než se Val zmohla na zformulování inteligentní odpovědi, Říční žena přebrodila pás bláta a zmizela ve vodě.
Voda mohla ukrývat i jiná nebezpečí, než byli upíři. Umyli se, zbraně stále v pohotovosti. Barok se vydal proti proudu se Sběrači na ryby. Val mu trochu záviděla, ale musela zůstat a připravit obranu.
První vůz tak strávil noc na blátě. Neukázal se nikdo, ani upíři, ani Říční Lidé.
Všechno probíhalo tak hladce, napadlo Val. Hladce podle plánu. Až jí to dělalo starosti.
Před třemi dny dali plánům konečnou podobu.
Ze čtyř Rudých Pastevců, kteří přišli zúčastnit se války, Warvia s Teggerem zůstali, a Anakrin hooki-Whanhurhur a Chaychind hooki-Karashk se po dlouhém přemlouvání vrátili do teritoria Rudých, aby svým lidem předali instrukce, které je mohly všechny zachránit. Whand měl upírů plné zuby, a navíc to vypadalo, že se Spash čekají dítě. Zůstali, aby doplnili třetímu vozu palivo. Valavirgillin a Kaywerbrimmis se tudíž coby jediní zbývající řidiči museli rozdělit.
Posádky si rozdělili bez dlouhého rozmýšlení a potom se každou následující noc dohadovali.
Několikadenní prohrabování se v hnojišti Travních obrů pověsti Lidu Strojů mezi zdejšími rasami na skvělosti nepřidalo, tím si byla Val jistá. Mrva Travních obrů jim ovšem poskytla spoustu soudků sanytrových krystalků.
Plastická mapa před hliněnou hradbou nabyla na propracovanosti a kráse. Ghoulové na ní sice mohli s ostatními rasami spolupracovat jen během krátkého údobí polodne a polonoci; měli na to ale celý falan — sedmdesát pět dní. Hlínu nahradily barevné hlinky. Jakmile se očití svědkové dohodli na tvaru krajiny, vypálili jej pod topeništěm a později přidali obarvený písek k vyznačení možných tras, kterými se měly bojové vozy ubírat. Přemísťovali je ještě tehdy, když se setmělo docela a ostatní se přesunuli za hradbu.
Upíři nepřicházeli každou noc, ale když přišli, tak v celých hejnech.
Upíři se nikdy nepoučili. Nekomunikovali. Moonwa zasadila zakřivené okno Bažinného Lidu do pravobočně-porotačního rohu hradby, proti směru, ze kterého upíři útočili. Bojovníci čtyř ras pak na ně zpoza okrajů tohoto neviditelného štítu stříleli z pušek a kuší.
Val se během těchto nocí naučila zacházet s kuší. Milovala ten falešný pocit nezranitelnosti... falešný proto, že upíří vůni okno zastavit nedokázalo.
Hlavní stavba se podobala kopuli s plátěnou střechou nataženou mezi hliněnými zdmi k ústřednímu kůlu. Byla děsivě velká, ovšem stejně děsivě přeplněná. Patnáct stovek Travních obryň — žen více než mužů, o dětech, které se motaly doslova všude, ani nemluvě — vydávalo uvnitř tak silný zápach, že se dal krájet.
Wemb ležela v hloučku žen a nechala se od nich krmit. Zdálo se, že se jí to líbí. Barok na ni zamával. Zdvižením ruky mu vleže odpověděla na pozdrav. Zotavuje se rychle, pomyslela si Val, z noci strávené spolu s Barokem mezi upíry.
Barok měl jet na prvním voze. Než se tak rozhodlo, Val se v duchu ptala, jestli se rozhodne zůstat s Whandem a Spash, anebo se připojí ke štvanici na upíry, kteří unesli jeho dceru.
Travní obři byli velcí, ale tlačenice jim nevadila. Zjistila, že pro Lidi Strojů je zde hlavním problémem vyhnout se přišlápnutí.
Na nedůtklivé Rudé si Travní obři dávali ve stísněných podmínkách pozor sami.
Zvláštní bylo, že Sběračům početní a fyzická převaha Travních obrů, na rozdíl od Lidí Strojů a Rudých, nijak neubírala na sebejistotě. Věnovali se totiž činnostem, které jim k tomu dopomohly. Někteří si hráli s dětmi, jiní vískali dospělé. Jejich krátkozraké oči neomylně nacházely parazitující hmyz.
Thurl se odtrhl od hloučku deseti manželek a zdvořile, bez jakékoli známky jízlivosti v hlase, se Val zeptal: "Našli jste v těch hovnech to, co jste hledali?"
Nastal čas odhalit tajemství. "Ano, a děkujeme vám. Když krystaly smícháme se sírou a dřevěným uhlím, které v tuto chvíli Rudí sbírají, dostaneme to, co pohání naše kulky."
"Aáá," pokoušel se skrýt Thurl své překvapení.
Střelný prach stejně nedokáže vyrobit, nezná přesný poměr jednotlivých složek, uklidňovala se Val. Zato teď ví, že nejsou Lidé Strojů tak úchylní, jak to vypadalo.
Do ticha se vloudila upíří píseň a ticho přešlo v hrobové mlčení.
Nyní se ovšem k upíří písni přidal sílící hudební doprovod. Zpočátku s ní ladil. Val se naučila rozeznávat zvuk harfy, smuteční trubky, píšťaly i bubínku. Ghoulí hudba se vzápětí oddělila od linie upíří písně, začala ji utápět, zatímco bubínek v pozadí nabíral na tempu a spolu s ním i tlukot srdcí naslouchajících. Po upíří písni nezbylo ani hlásku.
Příští ráno už je zastihlo na cestě. Nocovali na útesu nad řekou. Od upírů zatím měli pokoj.
Po ránu následujícího dne dorazili ke Ginjerofeřiným stádům. Rudí už měli pro ně přichystané palivo. Dřevěné uhlí a síru přivezli z daleka - výměnou za cennosti vlastní výroby.
Než byl náklad naložen, slunce zakryl stín noci, a tak Rudí rozbili kolem vozů tábor. Když se ukázali upíři, nad hlavami

rudých ostrostřelců se rozdunělo dělo. S ránem napočítali nejméně čtyřicet mrtvých upírů.
Vozy vezly zboží na výměnu a Val stále rozdávala dárky; co však všechny hominidy spojilo nejvíce, bylo těch čtyřicet mrtvých upírů.
Třetího dne dosáhli průsmyku Sněžného běžce. Chůze coby délková jednotka závisela na obtížnosti terénu, nadmořské výšce, sklonu terénu i samotné rase; Val ale mohla s klidným svědomím prohlásit, že za ten den urazili dvě chůze. K upířímu úkrytu by mohli dorazit zítra v poledne, pokud by ovšem byli natolik šílení, aby cestovali přímým směrem.
Ráno se k nim připojil druhý vůz. Warvia seděla na střílně pod plátěnou střechou.
"Tak co, Waast?" zavolala bodře Twuk. "Je pravda, že Sněžný běžec je nejsnadnější cesta přes hory?"
"Když se na tom shodnou Rudí s ghouly, kdo by pochyboval?"
"Upíři si to myslí taky!"
Dvojka hlučela vítězným pokřikováním. Dokonce i tmavá hlava Smuteční Trubky se na okamžik zdvihla do světla, zamžourala, zapitvořila se a zapadla zpátky. Warviina zamlklost pozornosti Val ušla. Rudí Pastevci byli veselí jen zřídka.
Hluk probudil i někoho dalšího. Na hladině řeky se ukázala řada mokrých černých hlav. Říční Lidé si udržovali odstup a Val na tom neměla v úmyslu nic měnit, protože Kay, Chit, Twuk, Paroom, Perilack a Silack se pustili do vyprávění.
Kaywerbrimmis zaparkoval dvojku na kamenitém pahorku nad průsmykem. Pohled na souvislou vrstvu mračen nebyl právě tím, v co Kay doufal. Nezbývalo než čekat. Během tří dnů se koupali ve dvou potocích, které cestou přejeli. Pokud vydávali nějaký pach, nebylo to jejich leností.
(Ani teď nebyli tak docela bez tělních pachů; šklebili se na sebe, dotýkali se jeden druhého a prali se o každou větu svého příběhu. Val si mohla domyslet něco z charakteru noci, kterou měli za sebou.)
Nad jejich hlavami plula noc. Průsmykem začali proudit upíři. Smuteční Trubka, která měla hlídku, probudila ostatní.
Těžký náklad, který dvojka složila v průsmyku, musel mít na sobě zbytky pachu. Kay zamířil dělo napravo od nákladu a čekal. Třemi ranami zabil pak dvacet upírů.
Upíři na chvíli zmizeli z průsmyku. Potom začali přebíhat. Kayova posádka střílela jen na jisté cíle, jinak nechávala upíry proklouznout. Šípy a kulky se daly nahradit, ale střelný prach nikoli.
Později se začali znovu shlukovat. Kay opět použil dělo, ale skoro okamžitě přestal. "Mají zajatce, Val. Velké, pomalé chlapíky s velkýma rukama a širokými rameny. Ženy měly široký trup a byly o hlavu menší než muži. Žluté vlasy jim stály na hlavě jako klobouky hub. Warvia je viděla nejlépe. Warvio?"
Warvia se zmužile nadechla. "Rolníci. Býložravci. Pěstují kořenovou zeleninu a také chovají zvířata pro kmeny Rudých Pastevců, kteří je chrání. Včera v noci jsme ale žádné Rudé neviděli."
Paroom: "Vůbec se nedrželi pohromadě a ani se nesnažili utéct. Každý z nich měl vedle sebe svého upíra. Nedostal jsem se k čisté ráně. Ale pár samotných upírů jsme zastřelili..."
Twuk: "Zpívali nám. Smuteční Trubka hrála s nimi. Vyděsilo je to!"
Kay: "Kvůli těm zajatcům jsem nemohl použít dělo. Ne že by jim k něčemu byli. K čemu jsou, při Klenbě, upírům zajatci?"
"Dojné krávy," řekl Tegger.
Měl nepřítomný hlas. Díval se na Warvii, která nedokázala nikomu z přítomných pohlédnout do očí. Přesto to byla ohavná představa. Tím ohavnější, že implikovala nepříjemně vysokou upíří inteligenci.
"Až do poloviny noci," pokračoval Kaywerbrimmis, "byl vítr v našich nozdrách studený, vlhký a čistý. Průsmyk začali přecházet další upíři. Ti už zajatce neměli. Běželi. Možná je děsil pach jejich mrtvých. Střílelo se hezky. Potom se obrátil vítr a ucítili jsme je i my."
Kay se díval Val do očí. "Vyzval jsem Smuteční Trubku, aby se se mnou oddala rishathře." Nevysloveno: Chystala se připojit k upírům! "Ona hrála, my tančili. Warvia mě obvinila, že jsem upustil od boje, ale ostatní rychle pochopili, o co mi jde -"
V nastalém veselí zazněl čistý, tenorový šepot Harfeníka. "Jaký byl?"
Smuteční Trubka: "Inspirující. Paroom taky."
"Všichni jsme —" Kay se zarazil, netrvalo to déle než jeden úder srdce, ale Val okamžitě pochopila. "Všichni se přidali. Pochop, Val, vytlačili jsme je z průsmyku. Jakmile jsme přestali střílet, nahrnuli se do něj jako široká, dravá řeka. Jejich pach byl tak hustý, že jsme ho mohli krájet na cihly a prodávat nemohoucím."
Tegger upíral oči na svoji družku. Zneklidňovalo ho Warviino mlčení, myslela si Val, ale ničeho hrozivějšího si nevšiml.
Kaywerbrimmis řekl: "Myslím, že Thurl nám dal s sebou Twuk proto, že je malá. Skvělý tah." Twuk ho obdařila zářivým úsměvem. Warvia hleděla do dálky, na tváři kamenný výraz.
"Tak nám uběhly asi dvě desetiny noci, řekl bych, potom se vítr znovu obrátil. Hned jsem si toho nevšiml -upíří pach byl pryč, ale my už jsme se ho nadýchali až až. Chit uviděl -"
Chit: "Upíři se k nám pokoušeli připlížit po ledě. Nejsou o moc tmavší než sníh."
Kay: "Začal foukat nárazový vítr a už nepřestal. Asi k nim donesl závan našeho pachu. Přehlédnout nás nemohli."
Paroom: "Tak dvě desítky upírů."
Kay: "Nad ránem jejich proud ustal docela. V průsmyku po nás zůstal koberec upířích mrtvol."
Twuk: "Nic pod Klenbou nepáchne tak hrozně jako stovka upířích mrtvol. Určitě se svým mrtvým vyhýbají."
Val: "To je dobré vědět."
Twuk: "V polovině rána jsme posbírali náklad, šípy a náboje. Myslím, že jsme zahlédli Temné Hnízdo, Val."
"Povídej."
"Warvio?"
Rudá žena, aniž by k nim obrátila oči, řekla: "Od rotace k nám proudilo světlo dne, ale my byli ještě ve tmě. Byli jsme unavení, ale já seděla na svém stanovišti, zde, na věži. Mraky se rozestoupily. Uviděla jsem dva černé obrysy. Těžko

říct jak daleko. Ten horní byl černý talíř s nějakou stříbrně se lesknoucí stavbou, a ten dolní jeho stín."
"To není o moc víc, než už víme od Harfeníka," opáčila Val.
Přidušené zlostné zafunění. "Viděla jsem, že do toho stínu vtéká stříbrná stuha řeky, této řeky."
"My známe Temné Hnízdo." Nový hlas patřil lesklé, černé postavě neurčitého pohlaví a věku, která vyklouzla z řeky a zůstala vzpřímená stát v blátě. "Jmenuji se Rooballabla. Vítejte v Rodném Proudu; volná cesta vám. Mluvím Řečí lépe než většina. Je pravda, že nikdo z vás nepřistoupí k rishathře?"
"Pod vodou ne, Rooblo," odvětila s lítostí v hlase Val. To umět a... "Temné Hnízdo?"
"Temné Hnízdo je jeskyně bez stěn, jen s černou střechou, kterou obejdete patnácti sty kroky. Upíři pod ní žili a množili se dávno předtím, než kdokoli z nás přišel na svět."
Harfeník, aniž by vyšel zpod plátěné střechy, začal počítat. Slyšela ho jen Val. "Patnáct set kroků okolo, to je necelých pět set napříč, měřeno kroky Říčního Lidu. To je dvě stě kroků Travních obrů a tři sta kroků nás ostatních. Tři sta kroků v průměru, tak jak nám bylo řečeno."
"Rooblo, jak vysoko je ta střecha?" zeptala se Val.
Mezi Rooballablou a jednou z nehybných postav ve vodě proběhl rychlý sled houkavých zvuků. Potom: "Fudghabladl neví." Další zahoukání. "Dost nízko, aby i za silného větru chránila před deštěm. Abyste rozuměli, já a Fudghabladl jsme jediní, kdo tam byli."
"Jak vypadá Rodný Proud pod Temným Hnízdem? Umí upíři plavat?"
Další série rychlého kejhání. Jeden z vodních hominidů postoupil dopředu - bílé chomáče na hlavě a v místech, kde by jiný hominid měl sanici - a něco zadrmolil. Rooballabla řekla: "Musíme obejmout dno, když proplouváme. Voda je stoka, někdy whonkee." Neznámé slovo. "Upíři nikdy neplavou."
"Whonkee, stezka mrtvých," objasnil neviditelný Harfeník.
Warvia se zhoupla do otvoru střílny.
Val sledovala druhý vůz, zatímco kolem ní vířila debata. Warvia se neukázala. A kde je Tegger?
Říční Lidé pozorovali upíry celé generace, ovšem svýma očima. Upíři čas od času svalovali do Rodného Proudu mrtvoly, i stovku najednou, deset až dvacet druhů hominidů včetně upírů. Potom bylo vždycky všude plno ryb. I tahle informace stála za zapamatování... ale starý Fudghabladl nebyl už v blízkosti Temného Hnízda posledních dvacet falanů, ne-li déle. Vyjma ryb neleželo za Temným Hnízdem nic, co by stálo za to riziko.
Val snížila hlas. "Harfeníku, mrtvoly vhozené do Rodného Proudu jsou pro vás ztraceny, je to tak?"
"Ryby je sní, Rybáři sní ryby, a nakonec vše patří nám."
"Flup. Okrádají vás."
"Val, upíři jsou zvířata. A zvířata neokrádají."
Rooballabla: "Jedině Říční Lidé mohou přijít do Temného Hnízda a zůstat naživu. Proč se ptáte na tyto věci? Proč jste tady, tolik druhů?"
Beedj odpověděl dříve, než Val stačila promluvit. "Jdeme ukončit upíří hrozbu. Zaútočíme na ně v jejich doupěti. Pomohli nám i hominidé, kteří nemohou cestovat."
Říční Lidé chvíli rokovali. Val se zazdálo, že vidí úsměšek.
Možná ne. "Valavirgillin, myslíme si, že jsme mezi vámi viděli ghoula," řekla Rooballabla.
"Dva Noční Lidé putují s námi. Další souběžně s námi jako přátelé. Nemají rádi sluneční světlo, Rooblo."
"Ghoulové a upíři patří k Národu Noci."
Chtěla tím Rooballabla říct, že jsou spojenci? "Usilují o stejnou kořist na stejném teritoriu, to ano, ale tak jednoduché to není —"
"Jsi si jistá, že stojí při vás?"
Val už nejméně falan v duchu rozebírala motivy Nočního Lidu. "Ano, naprosto."
"Nemůžeme jít s vámi."
"Nemůžete."
"Ale když pojedete podél Rodného Proudu, můžeme cestovat vedle vás, Fudghabladl a já. Radit vám. Vzít vesty. Učit vás znát řeku."
Jali se rozebírat detaily. Byl to nenadálý úsměv štěstěny a Val věděla, že musí zůstat, přestože neměla tušení, co je s Teggerem a Warvií.

Kapitola 7
BLUDNÝ DUCH

Tegger klečel zády k velké, světlé skále, paty pod zadkem, bez hnutí. Zakrývala ho křoviska.
Byl to způsob lovu Rudých. A Tegger lovil ve své mysli. Hledal Teggera. Jeho prsty bezmyšlenkovitě přejížděly po ostří meče.
Po hladině vědomí se mu honily myšlenky. Kdyby jim dovolil se ponořit hlouběji, myslel by na Warvii. A to by nezvládl.
Kýval hlavou do neutuchajícího burácení vody. Kdyby se k němu přiblížilo nějaké zvíře, neuslyšel by je. Možná by je ucítil, nebo si všiml pohybu mezi houštím. Meč byl dostatečná obrana.
Všechno dění probíhalo u břehu. Válečná porada se v jednu chvíli zvrtla na plavecký večírek.
Meč se dá použít i proti sobě. Stačí ho otočit. Skočit z vrcholku skály? blesklo mu hlavou.
"Teggere hooki-Thandarthale."
Tegger vyskočil, postavil se na skálu, čepel meče opisující kruhy ve vzduchu. Teprve potom si uvědomil: upíři nemluví. Co...?
Hlas, jen o něco málo silnější než řeka, tak slabý, že mohl pocházet z Teggerovy hlavy, pokračoval: "Nemohu ti ublížit, Teggere. Já plním přání."
V dohledu nebylo živé duše. "Přání?" Narazil snad na bludného ducha?
"Kdysi jsem byl živou ženou. Teď pomáhám druhým v naději, že získám lepší já. Jaké je tvé přání?"
"Zemřít."
Odmlka, a potom: "Taková škoda."
Tegger postřehl v šepotu úsilí. Nějak se nedokázal přesvědčit, že jeho meč bude dost rychlý. "Počkej," řekl.
"Čekám." Šepot se ozval z mnohem větší blízkosti.
Tegger dvakrát promluvil, aniž by přemýšlel. Takže: vyhnul se rychlé smrti. Bylo to opravdu jeho přání? A mohlo být skutečně jeho přání tak lehce splněno...
"Včera v noci se něco stalo. Chci, aby se to nestalo."
"To nelze."
Všichni muži z druhého vozu, bez ohledu na tvar, zažívání, stravu se spojili s Teggerovou družkou. Oni musí zemřít, pomyslel si. Ale co ženy?... Všichni, kdo to ví. Warvia také, přestože jeho vědomí se té myšlence vzpíralo.
Co udělali Warvii, to udělali i mně. To upíři! Mám polovinu z nás zahubit přáním? Zbytek bez dostatečné obrany zemře.
Ginjerofeřin kmen - Najednou pochopil, že kmeny Rudých by se před rozpínajícím se upířím morem neubránily. Muži a ženy by si nemohli věřit a ve zlém by se rozcházeli. Rodiny a kmeny by se rozpadly. Jednoho po druhém by se jich zmocnili upíři.
"Chci, abys zabil všechny upíry pod Klenbou," řekl Tegger.
"Takovou mocí nevládnu."
"Jakou tedy?"
"Teggere, jsem duch a hlas. Vím mnohé. Někdy vidím věci dříve než ty. Nikdy nelžu."
Zbytečné stvoření. "Bludný duchu, tvé dobré úmysly přesahují tvé možnosti. Co kdybych si přál rybu?"
"To mohu splnit. Počkáš?"
"Počkám, ale proč?"
"Nesmím být spatřen. Mnohem rychlejší by bylo poradit ti, jak si rybu opatřit sám."
Pravda, na břehu bylo rušno. "Máš nějaké jméno?"
"Dej mi, jaké chceš."
"Šeptal."
"Dobrá."
"Šeptale, chci zabít upíry."
"Totéž chtějí všichni tví druhové. Vrátíš se k nim?"
Tegger pokrčil rameny. "Ne."
"Pomysli, co budeš potřebovat. Teď už víš, že upíří moc sahá dál než tvůj meč —"
Tegger zaúpěl, sklonil hlavu k zemi a zakryl si uši. Neviditelný našeptávač trpělivě vyčkal a dodal: "Budeš potřebovat zbraně. Měli bychom udělat seznam."
"Šeptale, já s nimi nechci mluvit." Začínal si uvědomovat, že celý ten falan strávený mezi Thurlovými lidmi se spolu s Warvií snažili ostatní přesvědčit o tom, proč je jejich monogamní povaha činí imunními vůči upířímu vábení. A jak je to všechny dráždilo.
Šeptal řekl: "V prvním voze je jen Harfeník. A ten spí. Ale i kdyby se probudil, nic neudělá. Vezmi si, co budeš potřebovat."
Val si přála, aby se dokázala poddat všeobecnému veselí. Voda byla studená a člověk se musel činit, aby se zahřál. Zdálo se, že se všichni navzájem umývají. Otázky týkající se fyziognomie nebo rishathry šlo jednoduše zodpovědět nataženým prstem. Chitakumishad s Rooballablou se pokoušeli vymyslet polohu, při které by Chitova ústa mohla zůstat nad vodou. Beedj a Twuk přihlíželi a snažili se radit. Všichni cizopasníci byli dávno spláchnutí, ale Sběrači dokázali najít i parazita, který neexistoval.
Barok se otočil a zašklebil se. Jeho ruce uchopily Val za ramena a obrátily si ji zády k sobě. Začal jí energicky drhnout

záda nějakou vodní zeleninou.
Všechno bylo úžasně přátelské, jak tomu bývá mezi těmi, kteří spolu v ničem nesoupeří. Všechno by bylo v nejlepším pořádku, jen kdyby teď Warvia s Teggerem vyběhli ruku v ruce z nákladní skříně.
Ohlédla se přes rameno. Hluk řeky přehluší její tichá slova. "Sabarokareši, potřebuji tvou pomoc. Ty, Kaywerbrimmis a Chitakumishad."
Barok pokračoval v drhnutí. "Jakou pomoc?"
"Chci, abyste byli se mnou, až se půjdu podívat do dvojky."
Jeho ruce se zastavily. Rozhlédl se. "Myslím, že Chita bychom teď neměli vyrušovat."
"Asi ne. Myslíš, že se mu to podaří?"
"Jestli se neutopí. Tamhle je Kay. Nezvyklý pohled."
Kaywerbrimmis ležel na břiše, napůl ve vodě, a podle instrukcí neidentifikovatelného Říčního Člověka kreslil prstem do bláta mapy. Val se k němu z druhé strany přisunula. "Dozvěděl ses něco?"
"Možná."
"Věnuješ mně a Barokovi pár dechů tvého času?"
Zvedl hlavu, zadíval se jí do obličeje a rozhodl se, že bude lépe se na nic neptat. Vyskočil na nohy a táhl ji za ruku za sebou, nahou, jako byl sám, jako byl Barok. Neměla nejmenší naději, že se dostane k hromádce svých šatů.
Kdyby déšť polevil, snad by se jí její nahota i zamlouvala. Bylo oblečení skutečně tak nebezpečné? Ale nešlo jen o to udržovat čistotu. Upír mohl ucítit i krev skrývající se pod pachem tkaniny či vyčiněné kůže.
Nechtěla své oblečení. Chtěla svůj tlumok.
Tlumok na nahé ženě by vypadal absurdně...
...ale ne, nic by na tom nebylo.
Když byli z doslechu ostatních, Val se zeptala: "Kayi, jak si Warvia počínala —"
"Rishovala s námi všemi."
Položila nohu na stupačku. "Vadilo jí to?"
"Ano. Párkrát se pokusila vyjít ven. Možná se nás chtěla jen zbavit, možná chtěla za upíry. Stejně by ji dostali. Mýlí se, ona není imunní."
"Kayi, nikdo přece nevěřil -"
"Warvia ano. Nemohl jsem ji nechat jít. Ráno jsme se ji pokoušeli uklidnit." Mluvil skrze zaťaté zuby. "Nebylo to k ničemu. Možná žena. Nebo někdo, kdo tam nebyl, by z ní něco dostal."
"Zkusím to." Uvolnila západku a vstoupila do nákladní skříně.
Uvnitř nebyla úplná tma. Ze střelecké věže proudilo dolů světlo. Val nasála do nosu pozůstatky někdejších nákladů a počkala, až si její oči přivyknou na tmu.
Střelný prach. Minča a peprlík. Stohy trávy pro Twuk a Parooma. Mýdlo: cizokrajný výrobek lidí žijících daleko na pravoboku. Počkala, jestli neucítí jiné staré pachy — pot strachu lidí ukrývajících se před útočníky, agónii raněných - ale marně. Necítila ani krev.
Vylezla po žebříku k dělu. Po Teggerovi ani stopy.
Kaywerbrimmis se dotkl jejího kotníku. "Flup, flup," ulevila si Val a divže se přitom nerozplakala. "Bála jsem se, že tu najdeme všechno od krve! Tegger to musel vytušit. Jak by mu taky Warvia mohla lhát? Warvio!"
Před střílnou děla apaticky klimbaly Warviiny nohy. Val se vyklonila do otvoru. "Kde je, Warvio?"
Warvia neodpovídala.
"Jak to bere?"
"Je uvnitř mrtvý," promluvila Rudá žena.
"Warvio, spojenče drahý, nikdo ve skutečnosti nevěřil, že budeš vůči upířímu pižmu imunní."
"Myslela jsem, že mě zabije," řekla Warvia. "Ale ani ho to nenapadlo."
"Můžeme pro něj něco udělat?"
"Myslím, že chce být sám."
"A pro tebe?"
"I já."
Val sklouzla po žebříku.
"Ztratit se nemůže," uklidňoval ji Kaywerbrimmis. "Může jít podél řeky, podle kolejí po našich kolech. Možná jen potřebuje čas, aby strávil to, co se stalo. Přebral si to."
Přikývla do tmy.
"Val, měli bychom se vydat na cestu."
"Pojedu vzadu." Možná se podaří Teggera najít dříve, než připraví jedničku k odjezdu. Sama tomu nevěřila. "Dávej pozor na Warvii. Nebo si ji mám vzít já?"
"Vezmi si ji ty. Ty jsi šéf a ona má nejlepší oči —"
"To není -"
"To je dobrý důvod. A možná ti něco řekne, když..." Nedořekl.
"Když s nikým z jedničky nerishovala?"
"Přesně tak."
"Ty jsi muž, Kayi —"
"Šéfová, já nemůžu vědět, jak se teď Tegger cítí. Tohle se Rudým prostě nestává."
Tegger neslyšně vklouzl do střílny. V dohledu nebylo živé duše, a tak až poskočil úlekem, když uslyšel šepot. "Máš, co potřebuješ k cestě?"

Tegger zůstal přikrčený. Zašeptal: "Šátky a peprlík. Mýdlo. Čisté oblečení. Meč. Vodu nebudu potřebovat, když půjdu podél řeky. Tak jsem nádobu naplnil palivem. Může se hodit."
"Doufám, že ne k pití."
"Palivo hoří." Co je ti po tom!
"Uvažuješ o nahodilém zabíjení? Nebo o něčem řízenějším?"
"Co já vím. Žijí pod létajícím továrním městem. Kdybychom —"
"Kdybys."
"Jestli nezničím jejich úkryt, jako bych nic neudělal. Jestli... jestli neudělám něco... velkého?"
"Pro svou čest?"
"Ano. To, co Warvia udělala - nejsem teď nic. Musím být... něco."
"Tvé přání?"
"Zničit Temné Hnízdo."
"Stane se."
"Shoď ho. Rozmačkej je."
"To může být problematické."
"Problematické?" Tegger si přehodil tlumok přes rameno. Všiml si, jak do druhého vozu vcházejí tři nazí Lidé Strojů.
Mohlo se stát, že jako další prohledají tento vůz. Tegger se opatrně odplížil mezi křoviska.
Mluvil sám k sobě, anebo do vzduchu. "Problematické. Nemožné! Nemůže vzít útokem upíří hnízdo. Kdybych se tak dostal nad ně, do té létající továrny — ale to bych musel umět létat."
Šeptal: "Co skrývá Valavirgillin?" Eh? "Lidé Strojů mají svá tajemství." "Věděla, že i ty a Warvia podlehnete upířímu vábení. Přesto doufá, že její malá armáda zvítězí. Ví snad něco, co vy nevíte?"
Tegger se usilovně snažil na to nemyslet; do hrdla mu stoupal nezadržitelný sten. Uslyší ho. Najdou ho. Rozum, nesmí se poddat hysterii svého těla a ztratit rozum. Mysli.
Jeho první souvislá myšlenka po dlouhé době byla o tom, že mu Šeptal dal první skutečný příkaz, ať už jakkoli stylizovaný.
Louis Wu z Lidu Koulí kdysi navštívil Ginjerofeřin kmen. Valavirgillin ho znala také... Znala ho lépe, neboť do rejstříku jejích dovedností patřila také rishathra. Odhalil jí snad Louis Wu nějaké tajemství?
A před malým okamžikem ji viděl jít nahou. "Tlumok musela nechat u šatů. Které jsou Valavirgillininy šaty, Šeptale?"
"Sleduj očima břeh... tam. Tlumok leží na bahništi, ale když si vezmeš klacek, dosáhneš na něj."
"Nejsem zloděj. Chci se jen podívat." Hlas zašeptal: "Co když Valavirgillin ukrývá informaci, která by pomohla jejím druhům?"
"Informace je majetek." Odpovědělo mu mlčení.
"Jsem blázen?" zeptal se sám sebe. Tenhle bludný duch neučinil nic, co by nezvládl Teggerův vlastní rozum. To, co se mu přihodilo, by ho mohlo, stejně jako kohokoliv jiného, dohnat k šílenství. Byl Šeptal opravdu bludný duch, nebo jen jeho blud?
Warvia utrpěla strašlivý otřes. Co cítila? Pravda byla taková, že mohla být stejně šílená jako on. Děsivá představa.
Tegger se plížil houštím jako dravec, jehož kořistí se měla stát cizí brašna.
Stát, zaposlouchat se do šustotu křovisek — Šeptal, nebo jeho druhové? Ticho.
Možná už je skutečně blázen, když podezírá ženu Lidu Strojů. Tohle ale skutečně byla Valavirgillinina válka. To ona do ní zapojila ghouly, ačkoli žádný opravdový megaloman by se dobrovolně nevzdal vůdčího postavení. Valavirgillinina výzbroj stála za jejich životy...
Tamhle leží její oblečení, vyprané a přehozené přes křovisko, a tamhle visí její tlumok. Půjde to.
Nemusí vyjít z houští. Meč je dostatečně dlouhý. Zasunul špičku meče pod řemen, přitáhl tlumok k sobě a zalezl opět po břiše mezi keře.
Otvíral se jednoduše, jako většina tlumoků, které Tegger v životě viděl, ale na rozdíl od nich obsahoval velké množství kapes. Zvenčí kůže; uvnitř podšívka z jemně tkané látky. Křesadlo měla stejně dobré jako on, jistě odněkud z daleka.
Přikrývka, zdobená polní láhev (prázdná), krabička s rozpustným mýdlem, náboje a nenabitá pistole.
Pistole: pro Teggera mohla znamenat rozdíl mezi životem a smrtí. Mezi zlodějem a — neexistovalo pojmenování pro to, čím teď on a Warvia byli, zato slovo zloděj znal každý hominid.
"Blázne," napomenul se. Snažil se vrátit všechno zpátky na místo. Podaří se mu dát tlumok nazpátek, aniž by upadl v podezření?
"Nemám právo na střelný prach Lidu Strojů. Krádež tajemství zůstává krádeží," zašeptal do ticha, zavřel tlumok a znovu ho otevřel. Ucítil totiž něco studeného. Podšívka: byla studená, ale pod jeho rukama se zahřála. Promnul ji mezi prsty.
Vazba byla příliš jemná, aby se dala očima rozeznat. Byla vrstvená, mnohonásobně vrstvená.
Oddělil jednu vrstvu a zatáhl. Zůstala mu v ruce. Nesmírně jemná, průsvitná látka. Neviděl žádný způsob, jak ji vrátit na místo. Co to je? O co Šeptalovi šlo?
Nacpal si látku do suknice. Jestli ho budou prohledávat, soustředí se spíše na jeho tlumok. Zabalil opět Valavirgillinin tlumok a pověsil ho zpátky na větev. Doufal, že na tu správnou.
Jeho někdejší druhové byli všichni vzhůru, chodili sem a tam kolem řeky a prohledávali křoviska. Možná hledali jeho. Nejlépe bude, když hned vyrazí.
Tegger v podřepu prošel houštím až k místu, kde porost začínal řídnout, a rozběhl se po otevřeném bahnitém poli do houstnoucí mlhy.
Řeka se rozšířila, stejně tak bahnitá rovina kolem ní. Vozy mu zmizely z dohledu.
Říční Lidé Teggerovi starosti nedělali. Jejich oči, které musely vidět jak ve vzduchu, tak ve vodě, ho dokážou stěží

identifikovat. Tak rychle plavat jako on běžet nedokážou, o nějaké chůzi po pevné zemi ani nemluvě. Jak by o něm mohli dát vozům zprávu? Byl rychlejší než jejich zvědi.
Tegger zůstal sám.
To vědomí mu drásalo hruď. Jeho myšlenky nepatřily představitelům čtyř lidských plemen, kteří mu byli až donedávna spojenci a přáteli. Patřily Warvii. Jeho žal patřil Warvii. Od chvíle, kdy si patřili, od doby, kdy spolu jako děti vyrůstali, nestrávili jeden bez druhého déle než několik dní.
Než bude smět opět spatřit její tvář, svět musí vypadat jinak.
Běžel a řeka vedle něj se měnila. Písek. Oblázky. Ojedinělé skupinky stromů za holými útesy nad řekou. Tu a tam úzké peřeje, nutící ho šplhat po útesech, aby se dostal dál. Ze stínu mělčiny pod převislým útesem sledovali jeho běh tři upíři s mládětem. Za ním se však nepustili.
Den ubíhal a Tegger s ním.

Kapitola 8
ŽE BY NEBYLA WARVIÍ

Celou druhou polovinu dne pršelo. Valavirgillin se snažila najít cestu mezi skalami, ale bahno bylo všude. Vozy se nakláněly, klouzaly, ale protože se nikdy nepřevrátily, pomalu se blížily podél toku řeky k Temnému Hnízdu.
Když se noc zakousla do koláče slunce, Val už měla vyhlédnuté vyvýšené stanoviště k rozbití tábora.
Řeka byla v těch místech široká čtyři sta kroků. Rooballabla a Fudghabladl by měli být v bezpečí. Vozy doplnily nádrže s vodou a rozjely se do kopců. Bylo to sice jen předhůří Bariéry Ohně, ale nejvyšší z pahorků jí připadal dostatečně bezpečný.
Vozy klouzaly a ujížděly po hladké skále. Zdalipak déšť zpomalí upíří postup stejně jako jejich? Měla rozbít tábor už dříve.
Když dorazili na vytčené stanoviště, ještě stále bylo světlo.
Vozy zaparkovaly záděmi k sobě, ne příliš blízko, děla namířená ven z tábora. Ti, kteří si museli jídlo vařit, tak učinili pod plátěnou markýzou ještě za světla. Warvia zastřelila nějaké zvíře, které bylo dost velké, aby se o něj mohla podělit s Lidmi Strojů. S posledními paprsky dne se umyli a v bezpečné vzdálenosti od vozů naházeli šátky na hromadu.
Sběrači šli spát. Neměli rádi déšť a potřebovali se vyspat. Ostatní buď debatovali nebo podřimovali či prostě jen čekali.
Val by uvítala radu ghoulů. Ti seděli na holém žulovém návrší s výhledem na Temné Hnízdo a rozmlouvali mezi sebou, zády k dohasínajícímu ohni a ostatním. Viděla jen dva, ale měla dojem, že slyší několik hlasů.
Ostatní hominidé nechali většinu mluvení na Lidech Strojů. Budiž. "Každý upír, který se dostane až sem, bude vyčerpaný z dlouhého stoupání," řekla Val. "Všechen náš pach je na šátcích. To odvede jejich pozornost. Nemělo by být těžké se s nimi vypořádat." Mluvte. Na co jsem zapomněla? "Upíři se budou vracet z lovu," přemýšlel Barok. "Nebudou čekat, že v takové blízkosti od svého hnízda narazí na kořist. Tady už všechno vylovili."
"Uvidíme."
"Až přijdou, budou jich celé hordy," řekl Chit.
"To mi připomnělo," ozval se Kay, "že jsem nasbíral tři soudky říčního štěrku, Val. Chceš trochu? Bez prachu to sice nepůjde, ale aspoň ušetříme střelivo."
"Dobře."
"Jak je na tom Warvia?"
"Warvia hooki-Murf Thandarthal nepotřebuje, aby za ni hovořil někdo jiný, Kaywerbrimmisi," řekla Warvia. "Warvia je zdravá. Víte něco o Teggerovi?"
"Zjistila jsem, že pár věcí schází," řekla Val. "Nouzová výbava, tolik, aby zaplnila jeden tlumok. Všechno z jedničky. Tegger musí být nejrychlejší zloděj pod Klenbou." Také v jejím tlumoku se někdo přehraboval, ale zdálo se, že nic neschází. Tuhle informaci si ale nechala pro sebe.
"Co zítra? Harfeníku? Smuteční Trubko?"
"Pojď se podívat," vyzvala ji namísto odpovědi Smuteční Trubka.
Val vyšplhala na skalisko. Nahoře byla menší plošina, velmi studená na dotek. Všimla si, že Warvia jde za ní; natáhla ruku a vytáhla Rudou ženu k sobě.
Dolní tok Rodného Proudu měl spoustu vedlejších ramen. Její oči sledovaly hlavní tok směřující do území ponořeného ve stínu. Létající továrna byla hrozivě blízko a byla strašně velká.
Smuteční Trubka nevydávala téměř žádný pach. Vyjma pachu mokré srsti. "Valavirgillin, vidíš, co je pod plošinou? Houpající se smyčky, vpravo od středu, blíže k nám?"
Létající plošina vypadala tak, jak ji popsal Tegger: disk, který byl uprostřed vydutý vzhůru. Pod ním... pod ním stín a jakýsi neustálý pohyb kolem jeho okrajů.
"Ne, nevidím," řekla Val.
"Já ano," řekla Warvia. "Ráno to nakreslím."
"Ta houpající se spirála je rampa, která je dost široká pro nákladní stroje. Jeden její okraj tvoří zuby, aby náklad neklouzal, a druhý schody. Tyto věci už po mnoho generací nikdo neviděl. Popis, který slyšíte, je starý více než dvacet životů, uložený v jedné knihovně daleko po rotaci. Dostihl mě před několika dny, ve Thurlově pevnosti."
Dostihl? Jak? Komunikace byla tajemstvím ghoulů, a Val teď především záleželo na tomhle: "Vy máte mapu té věci?"

"Ano, pořízenou před Úpadkem měst, předtím než tolik jiných věcí přestalo fungovat. Podrobnosti mě dostihly teprve včera, když jsme byli nad mraky."
"To je -"
"Nedotýká se země," řekla Warvia.
"Toho jsem se obávala," poznamenala Smuteční Trubka.
"Už dlouho nebyl nikdo z nás tak blízko," řekl Harfeník. "Předtím než Louis Wu vysušil moře, k tomu nebyl důvod, a potom už to bylo příliš nebezpečné —"
Val ho přerušila: "Rampa se nedotýká země?"
"Je to daleko, Valavirgillin, ale že visí ve vzduchu, to vidím dobře. Spodek rampy je rovný jako lopata a jeho vzdálenost od země je dvakrát vyšší než upíři pod rampou."
"S tím jsme nepočítali," řekla Smuteční Trubka. "Naším úmyslem bylo prorazit si cestu nahoru na plošinu. Upíři by za námi museli po úzké rampě. Útočí v proudech. Možná by dokonce museli na denní světlo, v takové výšce."
Ve Val to vřelo, ale nedávala to najevo. V sebeovládání měla dlouholetou praxi. "Aha. Takže nahoru se nedostaneme?"
"Nenapadá mě jak," řekl Harfeník, "ale nejsme tady sami. Ať se zamyslí i druzí."
Běžel mlhou, utíkal svému životu, pohled zabořený pod nohy. Stěží by zrakem postřehl blížící se hrozbu. Zato čichem ano, čichem se v ní doslova brodil, jako kdyby vrážel obličejem do ztělesněné vzpomínky na Warvii. Zastavil se, vyrovnal těžiště, sáhl rukou přes rameno a byl ozbrojený.
Po tváři mu přejely něčí prsty. Ruka s mečem sekla a bodla do úrovně pasu dříve, než uši a oči začaly znovu fungovat. Její píseň přešla v agonické pištění. Udělal výpad na úroveň hrdla. Píseň utichla. Tegger si zakryl oběma rukama uši a běžel dál.
- Stále běžel.
Znal ten pach! Zůstala za ním, umírající, ale vůně v jeho chřípí mu ji před očima vykreslila jasněji než obraz jeho dusajících nohou. Kožený plášť, který měla na sobě, jí byl příliš velký. Byl celý roztrhaný, všiml si, když ho rozevřela jako křídla, aby mu ukázala svoji nahotu. Její píseň byla bolestně sladká. Byla štíhlá a velmi bledá, možná nedospělá, husté, bílé vlasy, konečky špičáků přečnívající přes rudé rty.
Upír! Noc co noc zpívající za Thurlovou hradbou. Tegger byl silnější než jejich svody. Tvrdil to sám sobě znovu a znovu. Ale ta poletující vůně měla kořeny ještě starší, byla to Warviina vůně v nejpřívětivější fázi cyklu, jen silnější. Jeho namáhavý dech ji vyháněl z jeho chřípí, z jeho mozku —
Vyběhl z mlhy a zůstal stát.
Značnou část posledního falanu strávil studiem mapy, plastické mapy, kterou vymodelovali a vypálili před Thurlovým táborem. Měl ji znovu před sebou. Ale tentokrát ji viděl očima mravence před Thurlovým stanem.
Než k ní znovu zdvihl oči, vylezl na nejbližší pahorek, aby mezi ním a tvory, obývajícími prostor pod létající továrnou, byl co nejobtížnější terén.
Mravenec pozorující mraveniště. Bylo stále daleko, ale pro oči Rudého Pastevce byl blízko dost. Lidské postavy při lidských, alespoň to tak vypadalo, činnostech. Pohybovali se, jako kdyby pracovali, anebo jako kdyby se shlukovali do menších sociálních skupin. Někteří nesli náklad - děti, jak napovídalo jejich držení těla. Proudili tam a zpátky do černého stínu pod obřím diskem o velikosti města.
Ghoulové disk nazývali průmyslovým komplexem, ale Tegger ho v duchu nemohl nazvat jinak než město Budovatelů. Kdysi. Teď to bylo město upírů.
Viděl nanejvýš dvacet upírů, včetně těch pohybujících se kolem řeky, přestože ve stínu létající plošiny jich musely být tisíce. Kdyby spadla, většinu by jich rozmačkala. Zbytek by udělal horizontálně tříštěný šrapnel, napadlo ho.
Všiml si nějaké zavěšené konstrukce, něco jako nepodepřené točité schody. Spodní konec neviděl. Možná by po tom mohl vyšplhat nahoru?
Jak se tam dostat? Pokud to dokázal v mlžném ovzduší posoudit, létající město bylo od něj dvanáct set kroků daleko po proudu, podél široké blátivé roviny, která se vytvořila kolem četných ramen Rodného Proudu. Hlavní tok protékal pod městem, ale spousta vedlejších se vinula kolem něj. Všiml si několika upírů, kteří se odvážili do denního světla a přišli se k řece napít.
V těsné blízkosti Temného Hnízda obtékala říční ramena něco obrovského, nakloněný hranatý talíř vtíravě umělého původu, napůl zabořený do bláta. Pozůstatek z doby Úpadku měst, bezpochyby. Vypadalo to, jako by se upíři tomuto reliktu nějak vyhýbali.
Škoda že neumí plavat. Mohl by se tam dostat pod vodou? Anebo by umrzl? Možná byli upíři příliš blízko a jejich pach by byl nad jeho síly? Pach upíří samice přetrvával, když už ne v jeho chřípí, v mozku určitě.
Jsou v okolí Říční Lidé? Kdyby mu mohli pomoci...
Mlha mu zastírala výhled, z nebe padal jemný déšť a hlas ukrytý v mlze zašeptal: "Jsi tedy skutečně tak silný, jak sis myslel."
Tegger zafrkal. Neozbrojená žena: žádné nebezpečí, obyčejná vražda. Jeho mysl se záměrně vyhýbala úvahám o tom, co mu umírající upír o Teggerovi prozradil, a namísto toho se soustředila na jinou hádanku. "Jak jsi mě předběhl, Šeptale?"
Ticho.
Tegger začínal věřit tomu, že Šeptal je stroj, další pozůstatek Úpadku měst. Anebo bludný duch, který s sebou vláčí hrozné jakési tajemství. Na otázky týkající se Šeptala nikdo neodpovídal.
Takže se radši zeptal: "Existuje způsob, jak shodit létající město na Temné Hnízdo?"
"O žádném nevím."
"Můj otec mi vyprávěl, že Budovatelé Měst vyráběli blesk, který proudil stříbrnými vlákny a sloužil jim jako pohonná síla. Mohli bychom ho přerušit. Najít ta vlákna a vytrhnout je!"

"Létající plošina nepoužívá k levitaci elektřinu, ačkoli byla s pomocí elektřiny vyrobena. Odpuzuje ji samotný scrith, podlaha Prstence. Tak fungují všechny létající plošiny."
Takže to nejde. Nikdy to nešlo. Tegger se s jistou dávkou trpkosti v hlase zeptal: "Tolik toho víš. Tolik toho skrýváš. Jsi ghoul?"
Ticho.
Někdo by si mohl myslet, že vzdálenost pro bludného ducha nic neznamená. Anebo že je bláznova představivost stejně rychlá jako myšlenka. Že když Sběrači běhají rychleji než Rudí, rychleji než Tegger běžící o život, potom může existovat někdo, kdo umí běhat ještě rychleji než Sběrači.
Ghoulové to nebyli. Ať byl tedy Šeptal kdokoli, a ač byl stejně nepolapitelný jako ghoul, ghoul to určitě nebyl.
Mlha byla v neustálém pohybu, jednou odhalovala, jindy halila. Byla už skoro tma. Trhlinami v mracích se tu a tam ukázala vertikální modrobílá záře — Klenba stejná jako vždycky, stejná, ať se s Teggerovým vesmírem dělo cokoli. Aktivita pod vznášející se masou prudce vzrůstala. Upíři se s příchodem noci začínali probouzet. "Měli bychom se někde schovat," řekl Tegger.
"Jedno místo vidím, ale nevím, jestli ti to pomůže."
"Proč by nemělo?" zeptal se Tegger a okamžitě si uvědomil, že mu po pažích stéká pot. Nebyl to sice jen pot, ale i déšť, ale stejně - jeho pach přiláká upíry na vzdálenost jedné chůze.
Čekal, zatímco kolem se snášela mlha. Šeptal se už neozval. Po čtyřech se připlazil k řece a vydal se vodou po proudu. Než vlezl do vody, tasil meč. Kdo ví, co na něj mohlo v hnědé vodě číhat. A kdyby se o něj otřela ryba, mohl by přijít k večeři.
Když se voda dotkla jeho suknice, zastavil se. Valavirgillinina látka, mohl ji namočit? Vytáhl ji ze suknice -průsvitně jemná, tak nesmírně drobně tkaná, pevná tkanina. Předtím si všiml, že přes ni vidí vlastní ruku, ačkoli teď byla příliš velká tma, aby si to ověřil. Všiml si toho proto, že látka byla studená; ale jakmile si ji zastrčil do suknice, zteplala. Při běhu na ni dočista zapomněl.
Ponořil cíp do vody.
Nerozpouštěla se. To je dobře. Horní cíp mezi jeho prsty byl v tu chvíli stejně studený jako řeka omývající jeho nohy. Namočil se, vydrhnul se mechem a rychle vylezl zpátky na břeh, aby se usušil. Běh ho udržoval v teple navzdory větru a dešti, ale to teď neplatilo. V tlumoku měl pončo, vzpomněl si. Taky křesadlo.
Valina látka byla potrubí na zimu a teplo. Co by se stalo, kdyby -
"Šeptale, co by se stalo, kdybych položil jeden konec Valavirgillinina sukna do ohně? Shořelo by? Anebo by se jen rozpálilo k neudržení?"
Na holé blátivé ploše nebylo místa, kde by se Šeptal mohl ukrýt.
Rozum mu říkal, že oheň by v takové situaci zapálil jen šílenec. Oheň byl výsadou hominidů. Upíři, jedno jak hloupí, se ho zákonitě museli naučit vyhledávat. Presto se té myšlence neubránil.
Otřel si obličej, a když odkládal šátek, uviděl, jak k němu po blátě běží šest upírů.
Nezpívali. Nestavěli na odiv svá těla, nevyzývali. Byli rychlí. Tegger popadl meč.
Pohled na meč je nevyděsil. Udržovali rozestupy, jako malá útočící smečka. Tegger vyrazil nalevo a seknul, jednou, podruhé. Dva upíři se stáhli, vyřazeni náhodnými ranami z boje, alespoň se tak domníval. Byl však příliš zaneprázdněn, aby se o tom ujistil. Zbylí čtyři ho obstoupili.
Otáčel se, krok-sun-krok, v odpočinkovém střehu, meč ve vodorovné poloze. Když byl malý, hrávali tuhle hru s kamarády. Způsob, jakým tehdy dospělí bojovali s Travními obry.
Oba zranění se plazili pryč, do stínu na kopci. Zbylí tři muži a jedna žena kroužili kolem něj.
Nevěděl to - žádný lovec upírů to nevěděl: když mají upíři početní převahu šest na jednoho, neobtěžují se žádnými svody, zpěvem, ba ani vůní. Jednoduše útočí.
Jestli to přežije, musí se dostat zpátky k vozům. Aby jim to řekl. I kdyby měl znovu spatřit Warvii. Warvia.
Upíři, jak se zdálo, neměli naspěch. Proč taky. Z Temného Hnízda se trousili další a jiní se zase vraceli z krajin za horami. Tma houstla.
"Šeptale!" vykřikl. "Schovej mě!"
Nic. Přestalo pršet. Stál na rozlehlé blátivé rovině. Tentokrát se skutečně nebylo kam ukrýt.
Vůně. Nebyla silná, ale začínala mu pronikat do mozku a nechtěla z něj ven. Vzpomněl si na upíra, upíří ženu, kterou zabil za to, že nebyla Warvií. Rozum ho opouštěl, nemělo smysl čekat.
Žena vyzývavě rozevřela náruč.
Tegger uskočil, otočil se a současně švihl mečem. Ovšem! Muži se k němu blížili odzadu, zatímco žena držela jeho mozek v kleštích. Čepel jednoho zasáhla v úrovni očí — druhého se ani nedotkla — vrátila se k Teggerovi a krátkým, úsporným bodnutím skončila nezraněnému upírovi v hrdle. Naslepo bodl do míst, kde měla stát žena. Narazila do něj, probodnutá, jílec čouhající z těla, zuby snažící se zatnout do jeho bicepsu. Jednou rukou ji odstrčil. V uších slyšel vlastní řev.
Jeden z mužů se plazil pryč, zanechávaje za sebou rudou stopu. Druhý zřejmě přišel o zrak. Třetí si z očí vytřel krev a spatřil před sebou Teggerovy ruce. Dopadly mu na hrdlo a on klesl pod tíhou Pastevcova těla do bláta.
Zbytek byla mlha. Muž uchopil Teggera za ramena a snažil se přitáhnout si ho k ústům. Tegger ho škrtil a třepal s ním jako s myší. Žena byla už skoro u řeky, když ji dostihl a vzal si zpátky svůj meč. Prošel příliš blízko upíra, který měl být mrtvý, a ucítil, jak se mu do kotníku zaryly zuby. Bodl a pokračoval v chůzi. Oslepený, větřící upír vyrazil proti němu. Srazit mu hlavu stálo Teggera tři údery otupenou čepelí. Slyšel se, jak funí jako nemocné zvíře.
V trhlinách mezi chomáči mlhy viděl upíry vycházející z Temného Hnízda.
Tlumok. Nezapomeň na tlumok. Tak. Kam teď? "Šeptale! Schovej mě!"

Když se Šeptal ozval, nebylo to šeptem. "Sem!" Velitelský hlas, ostrý jako šlehnutí bičem, s nepatrným náznakem výslovnostní vady, ozývající se od řeky ve směru Temného Hnízda.
Tegger se dal do běhu. Uběhl sto kroků, když hlas promluvil znovu, tentokrát z mnohem menší vzdálenosti. "Do vody!"
Tegger zabočil vlevo, do vody, k Šeptalovu hlasu. Bylo na řece něco? V dešti a tmě spatřil v mlze cosi temného, stín příliš velký, aby mohl patřit nějaké věci. Pruh temnější temnoty... ostrov?
Upíři neumějí plavat, něco takového by Vodní Lid určitě věděl. Tegger byl obyvatelem stepi a plavat ještě nikdy nezkoušel.
Voda mu sahala po kotníky, po kolena... Na chvilku se zastavil, aby si dal tlumok na záda. Suknici nechal na břehu. Meč zastrčil do pochvy na zádech. Jestli hominidé plavou jako Rooballabla, jestli Rudí vůbec umí plavat, bude potřebovat ruce. Běžel dál. Po kolena, stále po kolena... a dál.
"Tady," zašeptal z dálky Šeptalův hlas. "Po proudu."
Přebrodil dalších třicet kroků k nízké vyvýšenině tmavého bahna, která si pojmenování ostrov snad ani nezasloužila. Na břehu se tlačili upíři. Jeden, potom další a další vstoupili do vody a vydali se směrem k němu.
Běžel dál, po blátě, ke stínu něčeho příliš velkého a nehybného, než aby to mohl být jen cár mlhy. Přemítal, jestli upíři mohou bojovat s nohama ve vodě. Tohle skutečně může být nejlepší místo k poslednímu boji.
Nevyhýbal se smrti. Zabil jsem upíří ženu za to, že nebyla Warvií, říkal si v duchu. Ale když teď zabil těch šest, měl pocit, jako by zabíjel Warvii, znovu a znovu, zabíjel ji za to, co tu noc udělala, a ještě si v tom liboval.
Kdyby zabil další upíry, přišel by o Warvii i ve své mysli.
Zatímco jeho nohy dusaly v bahně, obrovský stín se pohnul. Byl příliš pevný, celistvý, a on najednou stál vedle něj. Ohnal se po něm mečem. Čepel do něčeho udeřila. Poklepal na tu věc rukou.
Nebyl to chomáč mlhy. Mělo to vločkovitý, mírně elastický povrch jako několik vrstev tepaného kovu.
Byla to ta věc, kterou viděl z dálky - nakloněná hranatá deska, jednoznačně umělého původu, patnáct na patnáct kroků velká, z čehož polovina vězela v bahně. Vyčnívala z bahna pod úhlem čtyřiceti stupňů.
Podél okraje měla úchyty, dost velké, aby se na ně dala přivázat lana. Ze středu té věci trčela tlustá tyč. V jednom z viditelných rohů bylo něco, co vypadalo jako kladka. Pokud k ní bylo někdy přivázané lano, nyní bylo pryč.
Nejvyšší roh byl vypouklý.
(Šeptal mlčel. Šeptal promlouval jen zřídka. Možná chce, aby přišel na všechno sám, napadlo Teggera. Ale proč?)
Necítil žádný upíří pach.
Říkalo se, že před stovkami falanů, v době Úpadku, padala z oblohy nebeská vozidla. Většina z nich je ztracena, buď jsou pohřbená v zemi, anebo rozpadlá rzí. Člověk mohl narazit na skořápku nebeského vozidla nebo na zakřivené pláty z materiálu průhledného jako voda, většinou polámané: okna. Někdy narazil na něco většího.
Jako na velkou desku k převážení nákladu, která by se nevešla ani na vůz.
Mlha houstla a zase se rozplývala. Nejvyšší roh desky byl vypouklý jako spojené fazety mýdlových bublin a stejně jako ony i průhledný. Jedna fazeta vypadala jakoby pokrytá pavučinou. Ostatní byly čisté.
Pokusil se na desku vyšplhat, ale byla příliš hladká a příliš kluzká od deště a bahna.
Něco však podniknout musí. Nepochyboval sice o tom, že poslední vlně upírů prozatím unikl, ale nakonec se k němu přebrodí. Ustoupil o několik kroků a rozběhl se proti desce.
V polovině ztratil rychlost. Klesl na všechny čtyři, ruce a nohy široce roztažené. Byl nad úrovní bláta. Nebyl to kov, a pokud ano, byl něčím pokrytý: drsný povrch nabízející oporu i při dešti. Plazil se nahoru.
Bublina byla jen jedna, část tvořila okna, část natřený kov. Šlo zjevně o dveře na jednom závěsu. Tegger nahmatal prsty okraj otvoru a přitáhl se nahoru a dovnitř.
Podíval se dolů a uviděl upíra. Žena. Pozorovala ho.
Dva. Teď čtyři.
Tegger se natáhl dolů k závěsným dveřím. Zapřená noha mu projela něčím křupavým. Nevěnoval tomu pozornost.
Zdvihl dvířka - nebyla těžká - a zatáhl je na místo, pátraje očima po něčem, čím by se daly zapřít. Zámek měla, to ano, ale Tegger netušil, jak na něj.
Upíři začali šplhat vzhůru. Sklouzli dolů. Znovu.
Dveře je nezastaví. Nakloněná kluzká rovina snad. Když ne, bude z téhle bubliny upíří špižírna.
"Co teď, Šeptale?" zeptal se, aniž očekával odpověď.
Nic. Šeptal musel zůstat dole. Mezi upíry. Zvláštní, nějak se mu nedařilo pociťovat obavy o Šeptalovo bezpečí.
Sundal si tlumok z ramen. Potřeboval světlo a v dané situaci bylo jedno, jestli si ohně někdo všimne. Zapálil křesadlo.
Na chvíli se zadíval na to, co rozšlápl. Viděl už různé kosti zvěře a dobytka, a své kosti znal na omak. Jeho noha projela něčími žebry, zdálo se.
Pilot patřil k rase, kterou neznal. K rase lidí větších než Rudí, museli být urostlí, s dlouhými pažemi. Z jeho oblečení zbyly jen cáry neurčité barvy. Lebka mu odpadla podezřele snadno, jako kdyby si při pádu vozidla do bahna zlomil vaz. Měl masivní čelisti býložravce.
Kostra hominida a ghoulové si pro ni nikdy nepřišli. Nepochopitelné.
V době Úpadku měst museli být Noční Lidé tak přecpaní a tak přepracovaní, že si to lze stěží představit. Když zjistili, že se k mrtvole v řídicí bublině nevyšplhají, jednoduše to vzdali. Zřejmě usoudili, že se sem nahoru stejně nikdo nevyškrábe a nebude proto ghouly vinit z nedbalosti.
Na upíry pod ním světlo křesadla nedosáhlo. Kabina kolem něj zářila. Jedno zakřivené okno nebylo pokryté pavučinou, jak se prve domníval, nýbrž popraskané; jednotlivé kousky stále držely pohromadě. Ostatní okna byla netknutá.
Před sebou měl páčky velké jako konečky svých prstů, které se daly posouvat buď ve svislém nebo vodorovném

směru. Taky malé šoupátko, velké jako dvě roztažené dlaně, a vedle další šoupátko dvojnásobného rozsahu. Ani s jedním nešlo pohnout. Volant na tyči, kterou, jak Tegger zjistil, šlo hýbat všemi šesti směry, ač to vyžadovalo veškerou jeho sílu a obě ruce. Vyzkoušel všechny páčky, doprava, doleva, nahoru i dolů, ale nic se nestalo. Docházel mu troud a nenacházel nic, co by se dalo zapálit.
Kdyby tu byla Warvia. Ta by věděla, jak na to. Kdyby tu byla Warvia. Řekl by jí, že o ní nikdy nepochyboval. Nerozhodla se vědomě ukončit jejich svazek, jen ji přemohla vůně, která jí pronikla do mozku a sevřela duši. Jak dlouho už slyší upíří píseň? Světla ubývalo a on před sebou spatřil roztoužený trojúhelníkovitý obličej.
Zvíře. Mozek poloviční proti jeho. Kdyby byla schopná pochopit koncept dveří, je po něm. Ovšem skutečné nebezpečí, jak dobře věděl, představovala vůně, která ho přinutí, aby je vyrval sám. "Šeptale!" zařval.
Ucukla před jeho hlasem jen na okamžik, načež mu odpověděla písní.
Vší silou udeřil pěstí do jedněch z malých dvířek.
Skříňka se rozletěla. Nebyla velká, ale uvnitř našel, co potřeboval: tlustou knihu se suchými, tenkými stránkami. Ideální palivo.
Upíří žena - ženy - před světlem ucouvly. Dvě ženy a jeden muž, balancující na krytu kabiny nad jeho hlavou. Vyčkávající.
Přidržel hořící stránku nad skříňkou. Uvnitř byla kniha, kterou právě trhal, vlastně atlas, papírový sáček s vyschlou plísní a zvláštní dýka, jinak nic. Dýku si vzal.
Rozbil další dvířka. Neobešlo se to bez bolesti.
Tentokrát byl výklenek, který dvířka skrývala, hluboký jen na dva Teggerovy prsty. Jeho obsah mu byl naprostou záhadou — tvořila ji změť drobných knoflíků. Vnitřnosti mechanismu budovatelské výroby, pomyslel si Tegger, a snažil se najít stříbrná vlákna, která by knoflíky spojovala. Bylo mu řečeno, že právě ony vedou energii blesku. Nenašel však žádné.
Dotkl se prsty dvou knoflíkovitých bodů.
Rukou mu projela ostrá křeč a odhodila ho, až se zabořil do opěradla. Na okamžik zapomněl dýchat.
Takhle se člověk cítí, když do něj udeří blesk? Energie! Mohla ho zabít.
Zapálil další kus papíru a přidržel ho nad výklenkem.
Některé knoflíčky spojovaly tenké prachové linie. Ostatní porušil, když se jich dotkl.
Jako by se mu v mozku něco spojilo. Vytáhl z tlumoku Valavirgillinino sukno. Podivná dýka neměla ostří, jen hladkou špičku. Otupeným ostřím svého meče nařezal sukno na tenké proužky.
Měl by ho přiložit tam, kde se táhly prachové linie.
Rychle přimáčkl proužek Valavirgillinina sukna na knoflíky. Rukou mu projel blesk a krátce s ním zaškubal.
Ta vůně... nemůže jí odolávat věčně... ale dosud se mu to dařilo, zatím upíří písni ve svém mozku odolával.
Nenávistně na ně pohlédl a snažil se přemýšlet. Rukavice? Vytáhl šátek, snažil se do něj proužek uchopit. Nebylo to k ničemu: zato mohl do šátku uchopit podivnou dýku. Vhodil do prohlubně proužek Valina sukna a tupou špičkou dýky ho přimáčkl k oběma knoflíkům.
Zdroj světla, které najednou zaplanulo někde mimo kabinu, neviděl. Tři upíři se změnili na tři zažehlá sluníčka. Vykvikli a pokusili se před světlem utéct. Ženy sklouzly po desce, muž přepadl přes okraj.
Dovnitř proudilo odražené světlo. Oheň už nepotřeboval.
Nechal proužek na místě, vzal si další a začal experimentovat. S bolestivě zaťatými zuby naslouchal vlastnímu skučení, vědom si strašlivé touhy, která ho nutila vyskočit ze dveří a následovat obě upíří ženy dolů do bláta. Já to dokázal, Warvio, dokázal jsem to! Zažehl jsem blesky Budovatelů Měst! Proč ale funguje jen světlo?
Třeba, napadlo ho, světlo byla ta nejjednodušší část techniky, to, co vydrželo nejdéle. Nebo to, co spotřebovávalo nejméně energie, a pro ostatní bezejmenné zázraky jí už zbývalo příliš málo... Tomu se ale Tegger zdráhal uvěřit.
Energie, která jím projela, byla skutečná, ať už pocházela odkudkoli. A zahnala upíry.
Ta lebka... byla tak čistá. Komu připadlo maso? Když to nebyli ghoulové, kdo tedy? Ptáci? Velké, prázdné oční bulvy jako by se dívaly přímo na něho.
Položil lebku do prázdné skříňky a chtěl ji zavřít, když si to rozmyslel a na adresu dávno mrtvého pilota řekl: "Myslíš, žes měl špatný den? Já mám za sebou den, který by nechtěl prožít nikdo pod Klenbou. Tys měl možná takových sto dechů..."
Ale muselo mu to připadat jako věčnost, uvědomil si. Padat z oblohy, možná v dešti dalších, menších vozidel, křičet o pomoc do nefungujícího zařízení na přenos hlasu, kolem sebe potemnělé, mrtvé součástky tohoto skvělého létajícího vozu. Ach!
Tegger zkoušel všechny páčky, se kterými se dalo hýbat. Když světla zhasla, přesunul páčku do původní polohy.
Ano! Všechny páčky byly ve chvíli, když tahle věc spadla, zapnuté, a on je při svém experimentování vypnul.
Všechny, kromě světel! Muselo se to zřítit za denního světla!
Další věc, kterou Tegger způsobil, bylo prskání a zápach spáleniny. Dostal strach, že něco pokazil.
Vzápětí profoukl bublinu závan větru, odnesl s sebou upíří vůni a zanechal Teggerovu hlavu čistou a chladnou. Triumfálně zavřeštěl.
Vytočil se, aby se podíval na nákladní desku. Upíry nebylo dobře vidět. Světla, pravděpodobně po obou stranách bubliny, vrhala stíny, a stín, ten měli upíři rádi. Zdálo se mu, že zahlédl pět upírů. Řekněme tedy dvakrát tolik. Ale nepřibližovali se.
S vidinou života se dostavil hlad, úvahy, jestli v bublině někdo nehnízdí. Kolem nic nerostlo. Bude si muset počkat na denní světlo a ulovit nějakou rybu. Vypadalo to, že se dožije rána.
Odkud se bere ten blesk, ta energie? Neměl tušení.

Uřízl další, na prst dlouhý pásek tkaniny a pokračoval v pokusech.

Kapitola 9
ZNÁMÉ TVÁŘE

MĚSTO SPLÉTAČŮ, A. D. 2892

Louis si oknem na útesu prohlížel ošlehanou tvář ženy v neméně ošlehaném oblečení. Řídila dolů z kopce parní vozidlo, po jejím boku seděl podobně vyhlížející muž a nad její hlavou malý červený mužík. "Tři dny, říkáš?"
"Přesně devadesát hodin."
"Jestli je to Valavirgillin, tak nevypadá dobře."
"Ty taky ne, Louisi. Že by nebrala životabudič?" Louis na loutkářovu jízlivou poznámku nereagoval. "Zestárla. Jedenáct let..." Stejná doba, jakou prožil Louis bez bioinženýrských zárodků, které zabraňovaly člověku stárnout. Preparát, kterého se Val nikdy nedotkla. Byla to skutečně ona? Byla. Vždyť s ní rishoval! "To už je jiná pravděpodobnost, viď, Louisi?"
"Je desítky tisíc kilometrů po pravoboku od místa, kde jsme se rozešli. Co tam pohledává?"
"Útočí na upíří enklávu, řekl bych. Ale je to ona, že? Už věříš? Když ti ukážu deset zdravých hominidů, může to být deset zachráněných z tisíce. Ale já ti ukazuji ženu, kterou jsi znal ještě před radiační bouří, navíc v reálném čase. Jaká je pravděpodobnost teď?"
Louis poposedl na vyhlazeném balvanu, který si vybral za sedadlo. "A je to skutečně reálný čas, Nejzadnější?"
"Minus čtyřicet hodin."
Louis nyní vyslovil otázku, kterou odmítl položit před jedenácti lety. "Ty tedy tvrdíš, že Teela lhala? Proč?"
"Protože se opírala o nedostatečné informace. Se stoupající inteligencí stoupá i arogance a Teela praktickou moudrost postrádala vždycky. Kdyby měla mé počítače, mohla dokázat totéž. Louisi, Teele nikdy nedošlo, s jakou přesností mohu směrovat uměle vyvolané plazmatické výrony na slunci. Nasměroval jsem je přímo do polohovacích trysek na obvodové stěně. Plazma se nikdy nedostala nad otevřený povrch Prstence. Radiace, které se tak obávala... Samozřejmě, její hodnota vysoko překročila základní úroveň."
"Takže okraj," odtušil Louis. Začínal věřit.
"Ovšem, okraj."
"Jak si myslíš, že z toho vyšli Lidé Rozlitých Hor?"

"Předpokládám, že podél pěti procent obvodové stěny jsem jich zabil velmi mnoho."
Deset milionů, sto milionů lidí patřících k rase, s níž se Louis nikdy nesetkal. Možná k několika.
Přesto řekl: "Nejzadnější, zřejmě ti dlužím omluvu."
Nejzadnější se rozcinkal. Teď se ujišťuje, že je to na záznamu, pomyslel si Louis a řekl: "Další věc. Všimni si toho pozorovatele. Je to Rudý Pastevec?"
"Ano. Malí rudí masožravci, žijící poměrně nedaleko od obvodové stěny. Velmi rychlí běžci."
Velké vozidlo se najednou rozjelo po svahu dolů (rychlé převíjení), vyhýbaje se v rychlosti pěti machů a v bouři uhánějících stínů mračnům kamení, aby nakonec zmizelo v bludišti skal. "Na nějakou dobu jsem je ztratil," komentoval obraz Nejzadnější. "O patnáct hodin později jsem natočil tohle."
Rudý mužík pelášil podél řeky, rychlostí takových dvanácti machů. "Takhle rychlí zas nejsou," rozesmál se Louis.
"Je to tentýž muž?"
"Nevím. Zpomal to."
Mužík zpomalil na rychlost odpovídající nenaplněným snům olympijského běžce. "Vypadá to tak," řekl Louis.
"Teď v infra," řekl Nejzadnější. Na tmavé skále, v okně s rozmazanými okraji, žhnul růžový stín uhánějící mezi svítícími kameny podél černé řeky. V okně se objevil zářící zelený kurzor. "A tohle?"
Utíkající růžový stín a letmý náznak dalšího. Bez ustání běžící Rudý a další, ještě teplejší silueta, která se míhala od jednoho úkrytu k druhému, od jedné skály ke druhé — "Zpomal to!" - teď skrz křoviska, a teď kde? Rudí utíkají velmi rychle, ovšem tahle věc s ním nejenže držela krok, ale ještě se většinu času stačila skrývat. Louis nedokázal postřehnout její tvar. "Louisi, viděli jsme zničení tří lodí Patriarchátu. Pravděpodobně rukou protektora," řekl Nejzadnější. "Možná máme jednoho i tady."
"Proč ne jednoduše ghoul?"
Červené tečky na chvíli rozmazalo zrychlené převíjení. Když záznam znovu zpomalil, Rudý Pastevec běžel sám. Kolem něj náznaky sporadického pohybu. Jeho oči se ani na chvíli nezastavily.
Něco se před ním vynořilo. Vytáhl meč — Stop. Nejzadnější ukázal kurzorem. "Rudý Pastevec. Upír. Vidíš ještě něco?"
"Dej tam infra."
V infračerveném světle Louis našel pět zářících bodů. V normálním světle... kurzor se pohnul. "Rudý Pastevec. Upír. Tohle a tohle jsou ghoulové. Podívej."
Ghouly, ty Louis znal. Přestože byli ukryti v houští a stínu, jejich šlachovité postavy poznal okamžitě.
Pátý světlý bod se ovšem ukrýval i před ghouly. Louis rozeznal ruku. Byla menší než ruka ghoula a skoro holá. Ruka starého člověka, artritická, s deformovanými klouby.
Protektor? "Proč by se protektor namáhal...?"
"Nevím. Ale podívej se na tohle." Převinutí dopředu. Umírající upíří žena padla k zemi. Rudý běžel, zastavil se, opláchl se v řece a znenadání měl proti sobě půl tuctu upírů. Nahrávka zpomalila na hlemýždí rychlost. Rudý se oháněl mečem... žena v jeho zádech se přikrčila... ruka ji popadla za kotník.
Patřila tvorovi ukrytému v bahně. Jeho sukovitá ruka vystřelila, stiskla a pustila. Žena se ohnala, ale když viděla, že nemá do koho zarýt drápy, pokračovala v útoku na Rudého a ukončila svůj život na jeho meči.
"Minimalista," podotkl Louis. Uslyšel zašustění, ale nevěnoval mu pozornost.
"V ilegalitě," dodal Nejzadnější.
Rudý Pastevec utíkal po blátě. Upírů přibývalo... všechno se ztratilo v dálce.
"Je už mimo dosah mých přístrojů. Na nějakou dobu. Skoro jsem ztratil i našeho utajeného, a to mi dělá starosti. Podívej." Kamera proletěla zpátky k řece, zachytila cáknutí a rychle se přesunula vzhůru po svahu do stínu. "Nechápu —" začal Louis.
"Teď znovu, v infra. Je skoro neviditelný."
"Jo tak. Šel pod vodu, aby se zbavil tepla, ovšem. Kam má namířeno? Do upířího hnízda?"
Sekvence se ukázala znovu, tentokrát v jiném světle. Cáknutí: z vody něco vyskočilo a trhavým, nepravidelným během vyrazilo do kopce. Stop: nic moc záběr, ale bylo jasné, že je to hominid. Vyběhl do stínu a zmizel.
"Tady jsem ho viděl naposledy. Je zřejmé, že se nejedná o upíra. Ochraňuje Rudého Pastevce, možná i jeho druhy, a za každou cenu chce zůstat utajen."
Rybáři a Plavci se za praskotu suchého roští seřadili na kraji jezírka a zírali na Louise Wu vznášejícího se ve vzduchu; nebo na okno v kamenné stěně s obrazem vzdálených, sluncem osvětlených hor.
"Co tam máš ještě?" zeptal se Louis.
"Za poslední tři hodiny nic."
"Hele, Nejzadnější, můj mozek se opravdu potřebuje vyspat."
"Počkej. Ten tvor —"
"Je o třicet pět stupňů po oblouku Prstence a pět a půl světelné minuty daleko. Ublížit ti nemůže. Ale máš pravdu, je to protektor."
"Louisi! Musíš přijmout lékařskou pomoc."
"Žádnou nemáš. Zapomínáš, že jsi dal ošetřovnu do přistávacího modulu."
"Kuchyňský robot v kabině pro posádku má lékařský program. Může vyrábět životabudič!"
"Životabudič neléčí. Jen omlazuje."
"Ty jsi-"
"Ne, nejsem nemocný. Lidé někdy mívají všeho dost, tak to je, Nejzadnější. A taky moc dobře vím, proč nemáme plně funkční autoošetřovnu. Já a Chmee jsme o tuhle práci nestáli. Myslel sis, že bychom mohli odmítnout v modulu pracovat, a tak jsi do něj strčil autoošetřovnu. Jenže Teela modul spálila."

"Ale -"
"Nech okno běžet. Nechci, aby si někdo myslel, že před nimi něco skrýváme." Louis vstal a otočil se.
"Louisi, už mě unavuje, jak mi odmítáš naslouchat!"
Louis udělal další dva kroky. Odmítal Nejzadnějšímu naslouchat celých jedenáct let, a když se mu před chvílí omluvil, měl z toho hromsky zvláštní pocit... a tak se otočil zpátky a znovu usedl na balvan. "Tak mluv."
"Mám vlastní lékařské vybavení."
"Jak jinak. " Nejzadnější se bezpochyby patřičně vybavil proti jakémukoli myslitelnému úrazu či jen pocitu neklidu. Nessus přišel při jejich první návštěvě o hlavu a Louis byl při tom, když dostal novou. "Chirurgická aparatura pro Piersonova loutkaře. Pro lidi bezcenná."
"Louisi, tahle technologie je lidského původu. Koupili jsme ji od kzinského uplatňovatele zákona na Fafniru, ale zdá se, že jde o experimentální systém ARM, starý více než dvě stě let a ukradený ze Sluneční soustavy. Systém využívá nanotechnologii provádějící korekce uvnitř buněk samotných. Druhý takový neexistuje. Upravil jsem ho, aby léčil jak lidi, tak kziny, tak loutkaře.
Louis se neubránil smíchu. "Kruci, ty jsi ale opatrný!" Většina toho, co se na palubě Jehly nacházelo, bylo lidské výroby. To ostatní bylo pečlivě ukryto. Kdyby Nejzadnějšího při únosu posádky přistihli, Flotila Světů by byla mimo podezření. "Škoda že ten systém neuvidím."
"Mohu ho přemístit do sekce pro posádku."
Louisovi přeběhl mráz po zádech. "Ty to nemyslíš vážně a já jsem na přemýšlení příliš unavený. Dobrou noc, Nejzadnější."
Louis zaparkoval svoji zásobu plošin u chatrče pro hosty. Suché křoví prozradilo jeho kroky. Otočil se do noci a polohlasem řekl: "Až si budeš chtít promluvit, jsem tady. Vsadil bych se, že máš na sobě vyšívanou sukni."
Noc mlčela.
Když vlezl do stanu, Sawur se sotva pohnula. Lehl si vedle ní a v tu ránu spal...

Kapitola 10
SCHODIŠTNÍ ULICE

Závan hniloby ji vytrhl ze spánku. Zbytek dokonaly špičaté nehty, které se jí zaryly do lokte. Val se s vyjeknutím posadila. Harfeník stačil uhnout před hlavní a Val stihla nezmáčknout kohoutek.
"Pojď se podívat, Valavirgillin."
Flup.
"Útočí na nás?"
"To bys cítila. Divím se, že se na nás nepřišli podívat. Možná mají jiné starosti."
Val vylezla na stupačku.
Plátěná stříška ji chránila před těžkými kapkami vody padajícími z nebe. Viditelnost byla mizerná. Na pravoboku proti rotaci, ve směru upíří bašty, se míhaly blesky. Blesky a ještě něco. Dole, někde na řece, svítilo cosi bílého.
Že by si Tegger po všech těch debatách zapálil oheň? Ale oheň by měl jinou barvu a plápolal by.
Smuteční Trubka seděla na skále nad nimi. Držela hlídku. "Nevzbudíš Warvii?" zeptal se Harfeník.
"Ano." Val vklouzla do nákladní skříně. Nikoho dalšího nemělo cenu budit. Jediná Warvia mohla něco vidět, možná dokonce něco, co by poukázalo na Teggera. "Warvio?"
"Jsem vzhůru."
"Pojď se podívat."
Déšť přicházel a odcházel v poryvech, umožňujících krátké pohledy na vzdálené světlo. Nebyl to bod, povšimla si po chvíli, ale šikmá čára.
Světlo na okamžik zmizelo a hned se zase objevilo. "Tegger si rád hraje," řekla Warvia.
"Je to on?"
"Jak to mám vědět?" odsekla.
"Světlo upíry zažene, pokud je dost silné," pronesl po chvíli Harfeník.
Warvia se opírala o balvan a spala. "Vzbuďte mě, jestli se něco změní," řekla Val. "Budu spát tady, dojdu si pro deku."
Vylezla do nákladní skříně. Raději pro dvě, uvažovala. Jednu pro Warvii.
Světlo začalo mihotat. Val se zastavila.
Od šikmé světelné linie se oddělila zářivá tečka a vystřelila k nebi.
Vozidlo se natřásalo, chvělo, jako kdyby se chystalo puknout. Tegger svíral sedadlo stejně pevně, jako kdyby to byla Warvia. Že by natáhl ruku a strhl proužek Valavirgillinina sukna z kontaktů?
Chtěl to vůbec? Lomcování neohrožovalo jeho život, jen zuby.
Co to způsobovalo? Poškozený motor? Anebo byl motor naopak v pořádku a pouze se snažil vozidlo vytáhnout do vzduchu z říčního koryta, do kterého byl pohřben?
Zatímco se Tegger zaobíral těmito a podobnými myšlenkami, jeho prsty si hrály s řídicími páčkami.

Flup, to jsou světla. Tohle nedělá nic, tohle taky ne. Tohle vypíná a zapíná vítr. Toto předtím vyvolalo ono strašidelné vrzání ozývající se odněkud zdola, ale teď nic.
Z temného výklenku, kde měl kostlivec nejspíš kolena, se něco vynořilo. Velká rukojeť se dvěma hroty... se kterou jeho ruka nic nesvedla.
Tegger zaťal své poskakující zuby, zapřel se koleny o křeslo, uchopil rukojeť oběma rukama a zatáhl.
Nic. Fajn. Tak zatlačit.
Zatlačit a otočit.
Páka mu poskočila v rukou a on narazil hlavou do řízení. Řítil se k nebi.
Proužek látky! Vytáhni ho, rychle — Neodvažoval se však pustit křesla, a to bylo možná dobře. Pod sebou uviděl ve tmě zmenšující se řečiště. Pád z takové výšky by nepřežil.
Kdyby jen mohl uvolnit jednu ruku, nebo aspoň prst na noze... nějak se tahle... bublina řídit musela. Letmo zahlédl čtvercovou desku zabořenou v bahně s chybějící bublinou v horním rohu.
A teď padá. Cítil to v žaludku. Padá, padá, zakymácení, dvacet až třicet výšek nad řekou, směrem k Městu.
Musí přece existovat způsob, jak tu věc —
Věřil Šeptalovi?
Šeptal ho navedl k nákladní desce. Šeptal mu vložil do rukou Valavirgillinino sukno. Co by Šeptal udělal, kdyby Tegger neprojevil vlastní iniciativu a neexperimentoval? Šeptal ovšem nikdy nenaznačil, že by měl nákladní desku navést (anebo z ní odtrhnout řídicí bublinu, když jsme u toho) tam, kam teď míří. Poškozený stroj totiž letěl do svého vzdušného doku.
Šeptalovy minimální instrukce ho tedy vedly tam, kam měl sám namířeno. Věřit mu znamenalo dostat se tam, kam chtěl.
Háček byl v tom, že o něm nic nevěděl, neznal jeho pohnutky...
Déšť stékající po oknech mu bránil ve výhledu. V mihotavém světle za okny a v letmých okamžicích, kdy se ukázala Klenba, zahlédl přibližující se plochou masu. Nepostřehl žádný pohyb. Počkat. Dešťové kapky vířily, kroužily... najednou se octl v mračnu vřeštících ptáků.
Mohou upíři létat? Ne, poznal je, i v té deštivé temnotě. Byli to modrobřiší mekvejové, nijak nápadně odlišní od mekvejů z jeho domoviny. Rozpětí jejich křídel bylo větší než rozpětí Teggerových paží; skvěle plachtili a měli zakřivené zobáky. Mekvejové se živili masem. Byli dost velcí, aby unesli malého pasáčka. V životě jich neviděl tolik pohromadě.
Něčím takovým by plavidlo stejně nemohl navigovat, uklidňoval se v duchu, a dál křečovitě svíral opěradlo křesla.
Ptáci se stáhli a začali kroužit.
Bublina se přestala pohybovat, přestože nadále zůstávala ve vzduchu.
Tegger, ačkoli celý život strávil na stepi, se kdysi, v rámci výměny dobytka s jiným kmenem, plavil ve člunu. Doky pro něj tudíž nebyly neznámé. Vznášel se nedaleko od okraje něčeho, co mohl být říční dok zavěšený ve vzduchu. Létající čluny zřejmě přistávaly k tomuto nárazníkovému pásu. A těmihle lany se uvazovaly. Náklad putoval do těch velkých budov, za tamty obrovské dveře...
Ptáci o něj pomalu ztráceli zájem a vraceli se na hřady. Mekvejové nebyli noční ptáci.
Dvířka bubliny směřovala ven z doku. Existoval aspoň nějaký způsob, jak ji obrátit? Možná kdyby něčím zakroutil... v takové výšce se mu však experimentování příčilo.
Co mělo následovat teď? Možná člun čekal, až mu Město vydá signál k přistání. Možná měl sám vyslat nějaký signál. Třeba měl některý z těch kabelů sám od sebe přitáhnout člun k doku. Nic z toho se ovšem nedělo, protože dok byl stejně mrtvý jako všechno to, co s Úpadkem Měst vypovědělo službu.
Dvířka se houpala ve vzduchu, tak jak je našel.
Tlumok. Meč.
Tegger vylezl ven, do slabého deště, nohy na vratké hraně visacích dvířek. Skok na kluzkou střechu bubliny, na břicho a zůstat ležet. Ptáci se přiblížili, aby si ho mohli lépe prohlédnout.
Začal se plazit po břiše dolů po svažujícím se oblouku bubliny. Ještě kousek, zapojit ruce a kolena, ještě kousek, kolena dopředu, nohy skrčit pod sebe, sklouznout, skok.
Přistál s nohama visícíma ve vzduchu. Narazil si bradu.
Na dotek připomínal dok měkké dřevo.
Nebýt vřeštění ptáků, kteří se k němu začali slétat, zůstal by ležet na místě. Namísto toho se překulil, vytáhl meč a čekal. Když se jeden z nich přiblížil, sekl.
"Musel najít něco, co zůstalo po Budovatelích Měst, nějaký starý létající vůz. A uvést ho do chodu. Je nahoře."
Warvia napínala zrak ke světlu planoucímu na okraji vzdušné továrny.
Její víra byla silnější než Valina. "Co vidíš?" zeptala se opět Val.
"Za světlo nevidím. Kolem něho krouží nějací velcí ptáci. Myslím, že jsem ho viděla skočit -"
Světlo zeslábló. Rychle. Potom bolestně jasný záblesk a tma.
"Skočil," prohlásila rezolutně Warvia. "Sotva se držím na nohou, Val. Ráno ti povím víc."
"Můžeme něco udělat?"
"Val, udělala bych všechno, abych byla s ním."
"Smuteční Trubko?"
Ghoulí žena zavrtěla hlavou.
"Budeme muset počkat. Žádné bezpečnější stanoviště pro naše vozy neznám, a navíc máme skvělý výhled. Zakopeme se tu, počkáme a uvidíme."
Mekvejové dávají přednost živé kořisti, ale nepohrdnou ani mršinami. Maso mělo nepříjemnou příchuť.
Ale když ptáka spolykal, hned se mu udělalo lépe. Zahnat hlad se mu podařilo, ještě zmírnit hnilobný pach deseti tisíců

upírů a najít si nějaké rovné místo k odpočinku... Vítr byl v takové výšce chladný. Vytáhl z tlumoku pončo a zabalil se do něj.
Zima, bolest, hrůzy prožitého dne, to všechno začalo ustupovat... a spánek byl upír zahryznutý v jeho hrdle. Usnout na otevřeném prostranství se neodvažoval. Zmateně se rozhlédl.
Velké dveře na tamhleté krychli budou určitě nad jeho síly. Byly příliš těžké pro kohokoli, zbytečné plýtvání energií...
Za rohem našel další dveře, jen o něco málo vyšší než on.
Jeden kopanec a dveře se mu otevřely vstříc. Vešel do tmy, vyškrábal se do něčeho pružného a usnul.
Bránil se procitnutí z obavy, co se dozví od své paměti. Vrátila se stejně; ale bylo to až mihotavé světlo na jeho víčkách, co ho definitivně probudilo.
Dveřmi o velikosti lidské postavy proudilo dovnitř sluneční světlo. Aby pohaslo, stačilo slézt z hory balíků, které slabě páchly po rostlinné hnilobě. Že by něco, z čeho se vyráběly látky? Plesnivé jídlo by bylo cítit jinak.
Vyšel ven.
Nad hlavou mu líně pluly potrhané zástupy mračen. Slunce dopadalo vertikálně k okraji doku. Žádné ptáky neviděl - dokud po čtyřech nedošel k okraji a nepodíval se dolů.
Bublina, která ho sem přinesla, ležela dole pod ním roztříštěná. Tudy to domů nepůjde... a ani to neměl v úmyslu.
Ve slunci kroužilo nespočet ptáků. Nalétávali k zemi na... na co? V takových počtech musí mít mekvejové dostatečný přísun potravy. Ze zbytků upířího stolu představujících nekonečné stohy vysátých mrtvol, by se uživil celý jeden ekosystém.
Možná tu nahoře najde jen ptáky.
Moment: na vertikální straně doku, směrem ven, na pravobok, bylo něco jako pavučina. Aby na ni viděl, musel se ještě více vyklonit.
Když na vlákna dopadlo světlo z té správné strany, viděl jejich bronzový nádech; jinak nic. Velikost pavučiny mohl těžko posoudit, protože na okrajích přecházela v prázdnotu. Mohla být stejně široká, jako byli Travní obři vysocí.
Nehybná černá tečka uprostřed mohl být snovač sítí... zdechlý hladem. Od chvíle, kdy opustil zemi, Tegger nespatřil žádný hmyz.
Ptáci a ten snovač znamenali, že by tu hmyz být měl, ale ptáci už ho mohli všechen sníst. Možná tu bude trpět hladem, napadlo ho. Ale ne navždy, to věděl.
To, co bral jako "Město", bylo pro něj nové a neznámé téměř ve všech ohledech. Pro většinu z toho, co viděl, neměl jméno. Město nepravidelně stoupalo vzhůru ke svému středu tvořenému svislou trubicí.
Dal se do běhu.
Necítil žádný strach. Bral to jako průzkum. Běžel a dok, osm výšek široký, ubíhal před ním. Teď byl užší, dvě výšky, ale táhl se stále dál, nebyl to už dok, jen okraj Města.
Okrajová ulice. Podél ní stavby. Některé měly dveře. Okna žádná. Tu a tam se mezi nimi táhla do dálky boční ulička.
Znovu začalo pršet. Tegger musel dávat pozor, kam šlape, ale povrch pod jeho nohama byl drsný a déšť odtékal do žlábku podél vnitřního okraje Okrajové ulice. Ještě se ani nestačil pořádně zahřát, když uviděl něco nezvyklého.
Širokou ulici, která přecházela ve schodiště a po obou jeho stranách -
Tegger se zastavil. Obydlí? Znal Thurlovy stany i mnohem menší stany kmene Ginjerofer; viděl i stálá obydlí usedlejších hominidů. Ale takovéto pestrobarevné hranaté domy neviděl nikde. A domy to byly, o tom nebylo pochyb — dveře, kolem stromy, a okna. Později. Znovu se dal do běhu.
Žádné další příbytky už podél Okrajové ulice nespatřil. Viděl různé kolosální tvary, obdélníková tělesa, deformované vejce, záplavy trubek, obrovské, rovné i zakřivené kovové sítě. Neměl z toho moc rozumu. Získat celkový přehled, to je ono. Na detaily se zaměří později.
Díval se na Město, ne na krajinu za ním. Znovu uviděl řeku, linii skalnatých pahorků — Vozy!
Žádný jiný hominid nevidí do dálky tak dobře jako Rudý Pastevec a žádný jiný přirozený útvar nemá podobu cestovních vozů Lidí Strojů. Valavirgillininu karavanu našly jeho oči na jednom ze skalnatých vrcholků.
Zdálo se, že většina výpravy je mimo tábor. Žádné známky života. Teprve po chvíli se dvě z teček postavily a protáhly.
Hlídka Travních obrů? Tegger přistoupil k okraji a začal zuřivě mávat rukama, jako kdyby se pokoušel vzlétnout. Uvidí ho?
Na pozadí všech těch matoucích tvarů? Kdepak. Ale kdyby měl za sebou nebe...
Všechno má svůj čas. Vozy počkají.
Když někdo nepoznává kolem sebe nic, stěží se dočká překvapení.
Okrajová ulice se rozšířila. V dálce před sebou uviděl dveře, které minulou noc vykopl. A tady, na porotačně-levobočním konci doku, ulice ubíhající v pravém úhlu od okraje. Byla šest výšek široká a svažovala se prudce dolů, zatímco všechno kolem se zdvihalo ke středu Města.
Odbočil vpravo.
Utíkal do tmy.
Zpomalil. Zápach, který by zastavil každého. Smrt a rozklad, a ještě něco, něco známého. Před očima mu vyvstal obrázek z noční vize. Ulice se stáčela doprava a stále klesala...
Vyběhl z ní rychleji, než do ní vběhl.
To, co měl včera za točité schodiště, bylo mnohem větší, než si tehdy uvědomoval. Tak velké, že by po tom mohly jet čtyři vozy vedle sebe. Cesta nahoru, i pro upíry.
Tegger hleděl do temnoty s vědomím, že právě tam bude muset sejít. Počkat, až si jeho oči přivyknou na tmu. Pohlédnout do Temného Hnízda a nevědět, co spatří.
Ale teď ještě ne. Tegger utíkal dál.

Doky a skladiště... velké stříbrné nádrže... tamhle se slunce odráží od oken. Krátké ulice a široké schody, čím výše, tím pokroucenější, řady domů s okny, jedna za druhou, stoupající až k něčemu, co vypadalo jako obrovská oční bulva. Dorazil ke Schodištní ulici. Pustil se vzhůru.
Kolem domů byly pruhy hlíny. Široký pruh země táhnoucí se od čelních dveří jednoho domu končil většinou na střeše domu pod ním.
Některá z těchto "políček" byla nyní pod vodou, jiná stovky falanů deště odplavily docela, anebo po nich zbyl jen písek. Někde rostla vysoká tráva; jinde nic. Uschlé stromy, zelené stromy, zrající stromy. Nepravidelná alej pomovníků ubíhající od nejhořejšího domu skoro až k Okrajové ulici. Vypadaly, jako kdyby je tam někdo vysadil kdysi dávno; dva nejhořejší stromy byly suché, ale ty dole právě začínaly rodit plody o velikosti lidské hlavy. Tegger si představil desítky tisíc kulovitých porn kutálejících se stovky falanů po svahu dolů, osévající ho celý semeny pocházejícími z jediného stromu.
A tady, okno — rovné, ne jako okno létajících vozů, a velké jako Thurlova postel. Děsivě velké. Temné. Temné tak, že uvnitř nic neviděl.
Ve stěně vedlejšího domu byla trhlina proražená kořenem velkého stromu. Dům měl také jen jedno velké okno obrácené k pásu půdy. Tegger sebral ze země kus vypadlého zdiva a pokusil se okno rozbít. Neprasklo okno, ale kámen.
Ale co ta prasklina ve zdi? Neprotáhl by se jí?
Ale ano.
Obydlí bylo velké, větší než stan. Velké musely být i proporce jeho obyvatel, o něco málo menší než u Travních obrů. Když se posadil na židli, nohy mu klimbaly ve vzduchu.
Za dominantním oknem našel oválnou postel. Na ní pět koster. Tři dospělí, dvě děti. Spokojeně vyhlížející skupinka, jakoby smířená s osudem. Další dětskou kostřičku našel mimo postel. Natahovala se ke dveřím.
Za dveřmi panovala neproniknutelná tma.
Z rozpadlého ložního prádla udělal pochodeň a vešel dovnitř.
Žádná okna. Nějaké věci... ovladače?
Páčky, se kterými šlo kroutit, nad nimi trubičky trčící ze zdi. Další dvě trčely do tvrdé kádě s odtokem na dně. Vodní kohoutky, ovšem bez vody.
Tegger pokračoval v průzkumu.
Další místnost bez oken a další kostra, tentokrát dospělého člověka, ležící poblíž prohlubně s desítkami malých knoflíčků. Další ovladače, jako ty v létacím stroji, napadlo Teggera, sahaje do tlumoku.
Šátek. Nůž s klínovitou čepelí. Nastříhané proužky Valavirgillinina sukna. Začal spojovat jednotlivé knoflíčky.
Nic, nic, nic... zázrak.
Světlo. Na stropě se něco rozzářilo, tak jasně, že musel odvrátit zrak.
Vyšel z místnosti.
V celém domě zářila světla. Nechal je svítit. Překvapilo ho, že mají stále z čeho čerpat energii. Odkud se brala? Z bouřky? Energie, to je usměrněný blesk...
Postupoval vzhůru podél řady domů, teď už rychleji, a nahlížel do oken. Tu a tam zahlédl kostry. Vždycky uvnitř. O těla těch, kteří zemřeli venku, se postarali ptáci.
Rostly tam nízké traviny, z nichž některé, jak věděl, byly jedlé. Rostliny příliš zvláštní, aby mohly mít jiný účel než okrasný. Leda by tamta s velkými purpurovými listy...
Trochu ji odkopal a zatáhl. Měla masité kořeny. Takové, jaké vaří Rolníci z delty Mračné řeky.
Miniaturní farmy!
Tegger, na sobě ponču zemité barvy, usedl na bobek na okraj střechy-zahrádky, a podoben hliněné hroudě, nechal po sobě stékat kapky deště.
Tyhle malé ostrůvky půdy byly tedy kdysi pole. Jejich rostlinstvo dávno ztratilo uspořádaný vzhled sázených plodin. Nic zvláštního, když o ně od Úpadku Měst nikdo nepečoval. Zvláštní na tom však bylo to, že obyvatelé tohoto omezeného prostoru obdělávali políčka, která by neuživila ani murga.
Teggerovi to připadalo přinejmenším podivné. V noci ho neobtěžoval žádný hmyz. Možná proto, že spal příliš vysoko. Možná tu kromě mekvejů kroužících pod ním nic jiného nežilo. Ovšem pokud tady nahoře existovalo něco jako potravinový řetězec, začínal by tady, u rostlin.
Možná přece jen něco uloví.
Co dál?
Z úzkých pruhů hlíny vyrůstaly révové keře, které pohltily dům za jeho zády a strhly ho k zemi. Okna a rámy dveří byly zborcené a uvnitř zahlédl nábytek zničený deštěm.
Domy měly hladký povrch a byly pravoúhlé. Na vrcholu Schodištní ulice však stála kopule skládající se z "oken" velkých jako dva nebo tři domy. Přirovnal by ji k oční bulvě, lesklé tak, že jediné, co na ní viděl, byl odraz plujících bílých mračen. Neměla žádnou barvu. Nad tím vším se tyčila roura tvořící vrcholek Města.
Byl teď mezi nejvyššími domy; taky největšími, s nejširšími zahradami. Budovatelé Měst měli rádi hezký výhled.
Divočina vpředu a dole pod ním tvořila téměř dokonalý čtverec. Jeho střed tvořilo prázdné jezírko ve tvaru mušle. V každém ze čtyř rohů byl vysazený strom, ale potůčky deště jeden z nich podemlely a skácely. Kořeny padlého stromu trčely za okrajem střechy do vzduchu.
Jezírko se mu líbilo. Vypadalo podobně jako jeskyně na Nakupených ostrovech. Jeho oválné dno bylo z hladkého modrého materiálu. Vedly tam schůdky. Taky malý vodopád a chrlič na hromadě balvanů na břehu. Voda z vodopádu spolu s deštěm odtékala a ztrácela se ve výlevce na dně.
Byla tam i hlína, ale ta tam nepatřila. Bylo jí totiž příliš málo. Naplavenina, ve které se uchytilo rostlinstvo a svými

kořeny narušilo modré dno.
Jezírko, v němž se dalo plavat. Proč? Schůdky, po kterých bylo možné vylézt: člověk tam mohl utonout. Budovatelé Měst měli patrně zálibu v plavání; a možná že je navštěvovali Říční Lidé.
Ale když už ho postavili, proč ho nenaplnili? Mezi "záhony" se nic nehýbalo. Teggera napadlo, že polonoc bude lovu možná přát více. Doba mezi světlem a tmou je dobou aktivity tvorů, kteří si zvykli vyhýbat se dravcům. Možná by pak mohl v okolí jezírka něco ulovit. Teď ale klesl do trávy a spustil se do jezírka. Odtok byl z poloviny zanesený bahnem. Víko bylo ale stále vidět. Kulatý odtok a pod ním trubka. Kulaté víko velké jako jeho roztažené prsty, na závěsu, s rezavým řetězem. Pochopil, kam měl řetěz původně vést, nahoru, k okraji jezírka. Zatáhli jste, otevřeli víko, a byli jste bez vody.
Pokusil se víko zavřít. Nešlo to. Opřel se o něj plnou vahou, v závěsu prasklo a víko bez odporu dosedlo na odtok. Drželo. Díval se, jak se jezírko pomalu začíná plnit vodou.

Kapitola 11
BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBA

MĚSTO SPLÉTAČŮ, A. D. 2892

Víčky mu prosvítalo ráno. Louis se chtěl překulit na druhý bok, ale rozmyslel si to. Probudil by Sawur.
Vzpomínky zapadly na své místo. Sawur. Splétači. Údolí řeky Shenthy. Nejzadnější, upíři, zabíječi upírů, ukrytý protektor...
Obrátila se v jeho náručí. Zlatá a stříbrná srst; tenké rty. Prsa měla skoro plochá, s nápadnými, vystupujícími bradavkami. V mžiknutí oka byla vzhůru. Černá, holá víčka dělala její oči většími, než ve skutečnosti byly.
Také Sawur si ho prohlížela, aby se ujistila, že nespí. Potom — nezeptal se, uhádl to. Ráno byla jejich doba rishathry. Louis už ji potřeboval jako sůl.
Jako sůl. Musela vycítit, že je něco v nepořádku. Kousíček se odtáhla, aby mu viděla do tváře. "Míváš ráno hlad?"
"Někdy."
"Na něco myslíš."
"Ano, myslel jsem. Myslím. Promiň."
Počkala, aby se ujistila, že je to všechno, co chtěl říct, potom se zeptala: "Budeš dnes učit?"
"Měl bych jít hledat rostliny. Jsme všežravci. Mé vnitřnosti potřebují vlákniny. Ale jestli půjdou starší děti na lov —"
"Ano, půjdeme s nimi," řekla Sawur. "V lese se od tebe naučí více než ode mne v chatrči. Tohle měl být dárek na rozloučenou, ale potřebuješ ho teď."
Vytáhla z rohu nějakou věc s řemínky. Louis ji vynesl na denní světlo, aby se jí mohl obdivovat. Bylo to komplikované tkalcovské dílo, dar vysoké ceny: vak na záda.
V popelu našel v listech zabalený nedojedený zbytek pečené ryby. Nasnídal se.
Sawur zastihl, jak se pokouší uhlídat dvě desítky dětí, kterým přednášela o rostlinách, houbách, zvířatech a zvířecích stezkách.
Včera zahlédl pod stromy masité, šípovité listy na purpurových stoncích. Něco podobného rostlo na dolním toku. Tamty listy byly jedlé.
Všežravci obvykle stačilo, aby se díval, co jedí ostatní hominidé, zkoušel, a jedl to, co oni. Mezi vyhraněnými masožravci to ovšem dělat nemohl.
To, co našel, ostatním raději nenabízel. Pokud to bylo jedovaté, vyřešila to lékárnička. Sníst jednu věc, provést test, sníst další. Bylo-li to jen mírně jedovaté, jedl to většinou taky, kvůli vláknině, draslíku, či čemukoli jinému, čeho se mu nedostávalo.
Děti se dívaly, jak zkoušel to i ono, požvýkal jednu věc, zahodil ji, anebo ji strčil do vaku. Sawur se mu snažila pomoci. Ukázala mu jedovatou plazivku, dříve než si stačil ublížit - modré bobule, kterými se krmili ptáci, chutnající po citronech. Hřib velký jako talíř, s pozitivní zkouškou na alergeny...
K rybníčku došli chvíli před dětmi. Sawur ho uchopila za paži. Chtěla, aby zpomalil. Rybníček byl mělký, stojatý. Klekl si ke břehu. Kolena a záda zaprotestovala.
Jeho vlasy... takové je ještě neviděl, byly protkané bílými praménky. Vrásky kolem očí. Pochopil, jak zestárl.
To je kostým! pomyslel si v záchvatu lítosti. Takový jsem si měl obléct na své dvousté narozeniny! Všichni hosté by padli na zadek!
Sawur se na něj spiklenecky usmála. "Doufal jsi, že za tebou přijde Strill?"
Louis na ni chvíli zíral, potom se překvapeně rozesmál. Sawur nemyslela na jeho věk, ale na svůj! Před odpovědí ho zachránily děti.
Jednu věc se chtěl dozvědět. Rozhodl se, že na to půjde jako učitel. Vybral si plavosrstého vrhače sítí, který se všemožně snažil upoutat Strillinu pozornost. "Paralde, víš, že všichni lidé byli kdysi stejní?"
Něco takového už zaslechli. Nedalo se sice říct, že by tomu zvlášť věřili, ale ani to nevylučovali.

Louis kreslil do bláta: Homo habilis, v životní velikosti, jak nejlépe to svedl. "Pak plodič. Naši předkové žili na planetě podobné té, na které jsem se narodil já, na kulatém světě, ovšem mnohem blíže středu naší hvězdné spirály." Znázornil spirálu, galaxii. "My jsme tady. Pakové žili tady." Pačí svět nakreslit nemohl. Nikdo ho nikdy neviděl. "Rostla tam květina, která se jmenuje ‚Strom života.'"
Jeho Homo habilis se začal měnit. Nakreslil mu velkou, zdeformovanou hlavu, nateklé klouby, vráscitou, pokrčenou kůži, bezzubé čelisti protáhl do kostěného zobanu.
"Měníte se z dětí na dospělé," řekl. "V dobách, kdy všichni lidé vypadali stejně, kdy ještě neexistoval Prstenec, žila kromě dětí a dospělých, kteří ty děti produkovali, ještě třetí forma člověka, která o ně pečovala. Dospělí tehdy neměli rozum. Když takový dospělý zestárl, snědl Strom života -"
"Zestárla, snědla," opravil ho Parald a zachichotal se.
Tak dobře, jejich obecné zájmeno bylo ženského rodu. "Potom usnula a během spánku prodělala proměnu, jako motýl. Ztratila pohlaví. Protektoři, ženy i muži, vypadají stejně. Její zuby nahradila protáhlá čelist, mozková část hlavy se jí rozšířila, klouby se zvětšily, aby poskytly svalům lepší oporu, její kůže se proměnila v tlustý kožený krunýř. Když proměna skončila, byla chytřejší, silnější, a jediné, co ji zajímalo, bylo bezpečí jejích dětí. Protektoři vedou děsivé války o to, kteří z jejich potomků přežijí a kteří ne."
"A proč se to nestává i nám?" zeptala se Strill.
"Protože zemi pod Klenbou se nedostává určitý prvek. Virus, který dává protektorům vznik, bez něj nemůže existovat. Ale v jeskyni pod jedním z ostrovů Velkého Oceánu Strom života, s virem v kořenech, roste dál.
Na protektorovi je nejstrašnější to, že udělá cokoli, aby svým potomkům poskytl sebemenší výhodu. Ti, kdo postavili Prstenec, zamkli Strom života na místo, kde se k němu nikdo nedostane. Roste v umělém osvětlení na plantážích pod Mapou Marsu. Jenže někdo se k němu musel dostat —"
"A z toho má Obyvatel Pavučiny hrůzu!" zajásal Parald.
"Správně. Myslí si, že jeden protektor je na opačném Velkém Oceánu a druhý asi v polovině Klenby proti rotaci. Další možná organizují práci na obvodové stěně. Obyvatel Pavučiny není spřízněný s žádným lidským protektorem. Budou ho mít instinktivně za nepřítele. Ovládá protimeteorovou obranu Centra údržby. Může tak spálit všechno, co se mu zachce, a to kdekoli na Klenbě.
Koho se tedy máme bát? Obyvatele Pavučiny, nebo protektorů?"
Děti se zatetelily a s hihňáním se rozpovídaly.
Louis poslouchal. O protektorech už slyšely. Válka byla pro ně jen pohádka, ovšem oděná do protektorského brnění. Zdálo se, že jeho tvar nosí v hlavě všichni hominidé, ať už se týkal hrdinů či příšer, byl to Svatý Jiří nebo pověstný drak Grendel; bylo to brnění Travních obrů nebo skafandry na římse kosmoportu.
Po zapálené debatě se děti, zdálo se, přiklonily na stranu Nejzadnějšího. Cizí nesoupeří, nekradou, neznásilňují; a nad Obyvatele Pavučiny cizejšího nebylo.
Po chvilce se všichni vrhli do vody.
Zdejší rostliny Louisovi připomínaly rostlinu s masitými kořeny podobnou řepě. Začal kopat. Sawur ho chvíli pozorovala. "Našel sis jídlo, Louisi Wu?"
"Myslím, že ano."
"Jsi rád, že jsi přišel mezi nás?"
"To jsem." Skoro ji neposlouchal. Myslel na rozhodnutí, které učinil před jedenácti lety.
"Ale Strill jsi chtěl."
Louis si povzdechl. Strill by byla sice rozkošná, ale právě před Sawur, zralou, podle pozemských měřítek asi čtyřicetiletou ženou, nemohl připustit, že by byl schopen se zajímat o mladistvou dívku.
"Strill je nádherná, Sawur," řekl. "Ale kdyby přišla Strill, byla by to pro mne špatná zpráva. Podle ženy, která se mnou sdílí svůj stan, poznám, jak bohaté je společenství. Tady u vás jsem něco jako hlavní cena, ať už je má skutečná hodnota —"
"Vysoká."
"- a ty sis ji vybrala. Ale když mají lidé hlad, když jsou obklopeni predátory, anebo válčí, snaží se odhadnout, jakou cenu požaduji já. Potom najdu ve své posteli nádhernou mladou ženu a je mi jasné, že nastanou problémy."
"A o ně ty nestojíš."
"Ne, chci jen říct, že většinou nestačí jen dobrá rada." Přišel už o dvě nákladní plošiny. Dal je lidem žijícím kolem řeky, kteří potřebovali zdvižné zařízení na těžké náklady. Nechtěl o tom před Sawur mluvit, a tak jen řekl: "Vědomosti jsou jako rishathra. Máš je, dáš je, a přitom ti zůstanu navždy. Ale já už se musel vzdát řady svých nástrojů."
"Proč jsi byl ráno tak nervózní? Protektoři?"
Louis uložil kořen do vaku. Už čtvrtý. "Víš o nich něco?"
"Slyšela jsem o nich už jako dítě. V pohádkách to jsou hrdinové, kteří však nakonec zničí celou Klenbu, celý svět. Ani Kidada, ani já už je nevyprávíme."
"Jsou to hrdinové," souhlasil Louis. "To oni na obvodové stěně opravují motory, které udržují Klenbu tam, kam patří. Další zahánějí vetřelce. Ale protektoři mohou znamenat i velké problémy. Záznamy Obyvatele Pavučiny naznačují, že protektoři zničili na Domově, jednom z našich kulatých světů, všechen život. Stalo se to v rámci války mezi protektory, kteří chtěli více místa pro své plodiče."
"Věříš záznamům Obyvatele Pavučiny?" zeptala se Sawur.
"Jsou velmi spolehlivé."
"Zaplaveme si?"
Odpoledne chlapci zabili zvíře podobné malé antilopě. Uřízli dlouhý klacek, aby je mohli snést do vesnice. Louis kráčel

v čele. Byl to příjemný pocit, být nejsilnější ze všech, a vůbec ne tak nezvyklý. Průměrný hominid na Prstenci byl menší než Louis.
Rybáři už se vydali dál po řece, ale Plavci a jejich loď byli stále v přístavu. Nachytali pár ryb a rozdělali oheň. K polonoci byla antilopa skoro upečená.
Mezi chatrčemi prosvítalo okno v útesu, které tentokrát ukazovalo celou šíři Prstence, kostkovanou modrobílou stužku olemovanou černou oblohou.
Kde asi jsou nebojácní lovci upírů?
Louis rozložil svoji sbírku kořenů na okraji ohniště. Děti i dospělí byli samá otázka.
"To je Klenba," řekl jim. "Obyvatel Pavučiny dnes pozoruje celou šíři Klenby až k opačnému okraji. Vidíte, tamto je okraj slunce, a tamto kousek jednoho z černých obdélníků, které ho v noci zakrývají. Ta nepravidelná bílá vrstva jsou mraky. Ne, nehýbají se. Kdyby se hýbaly, vítr by z krajiny strhl všechnu hlínu až na scrith! Ty třpytivé tečky a čárky, to jsou moře a řeky."
"Hvězdy jsou také větší než ve skutečnosti," ozval se starý Kidada. "Co se to tam hýbe? A Louisi, co se ti Obyvatel Pavučiny vlastně snaží sdělit?"
Všechny jasné hvězdy kolem Klenby byly v pohybu. Nejjasnější ze všech se pohybovala šikmo k ostatním. Louis ji už delší dobu pozoroval. Když se přiblížila k obvodové stěně, zpomalila. Dosedla na obvodovou stěnu, proměnila se na zářící modrobílou čáru... a zhasla.
"Snaží se mi sdělit, že pod Klenbou přistál další vetřelec."
Parald odřízl kus masa a podal ho Kidadovi. Další podal Sawur a ostatním nenadálým příchozím. Wheek nabídl Louisovi rybu nabodnutou na klacku. Splétači a Plavci si vzali každý svůj příděl a přesunuli se mezi chatrčemi ke skalní stěně.
Ukážu ti invazi; přijď a promluvíme si. Valavirgillin ti neukážu, živou ani mrtvou; o to si musíš říct.
Louis přijal také plátek antilopího masa, a ukusuje střídavě z každé ruky, následoval Paralda.
Splétači seděli na stolcích nebo v písku a upírali pohled na skálu. Sawur udělala Louisovi místo vedle sebe.
V promítacím okně kukátka přecházel po slunci obdélník noci. Ostrý, detailní záběr.
Na obvodové stěně se rozzářilo světlo. Během několika následujících minut se světelný bod přesunul dovnitř, nad povrch Prstence; ztmavl a nakonec zmizel docela.
Byla to nudná podívaná, ale dívali se dál. Louise napadlo, jestli Splétači nepropadli závislosti na pasivní zábavě.
Mraky se daly do pohybu. Rychlé převíjení záznamu odhalilo tvary obrovských větrných proudů. Uviděl drobné, šedivé přesýpací hodiny nasávající oběma svými konci pijavice mračen: vodorovný hurikán, způsobený otvorem po meteoru.
Další převinutí a kolem okraje černého obdélníku se zvedla solární protuberance. Podél výronu se hnala zářivě zelená nárazová vlna. Zelená hvězda se jemně dotkla obvodové stěny v místě, kde dříve spočinula hvězda z nebes. Potom sklouzla z obvodové stěny do mraků.
Když poslední kousek slunce zmizel za obdélníkem noci, Sběrači se všichni do jednoho rozešli do svých chatrčí, zívajíce mezi vzrušenými výkřiky. Louis je užasle sledoval. Sběrači skutečně byli denní tvorové.
Než se Nejzadnější odhodlal před nimi promluvit, Louis odkráčel zpátky k ohni. Vytáhl z uhlíků dva upečené kořeny. Jeden byl štiplavý, ale ten druhý nebyl špatný. Ne vždycky měl takové štěstí.
Plavci zůstali. Jeden z nich přistoupil k Louisovi a řekl: "To představení je pro tebe, že?"
Louis se ohlédl k útesu. Zelená hvězda v loutkářově okně zmizela z dohledu.
"Nevím, co mu mám říct," přiznal se Louis. "Mluvil jsi s ním?"
"Ne. Mám z něj strach," odpověděl Wheek.
Nejzadnějšího zpráva hovořila jasně: přistávající kosmická loď s termonukleárním pohonem. ARM, Patriarchát, Flotila Světů, ti všichni o Prstenci věděli. Na zorganizování expedice měli všichni dost času. Taky mohlo jít o navracející se kosmické plavidlo Budovatelů Měst, anebo o někoho docela jiného.
Pokud se vetřelec pohyboval dostatečně pomalu, automatická protimeteorová obrana Prstence se nespustila. A to tedy znamenalo, že nějaká entita lodě aktivně likvidovala.
Ten, kdo to dělal, to ovšem neměl jednoduché. Vetřelec přistál několik světelných minut daleko od druhého Velkého Oceánu a útok přišel s několikahodinovým zpožděním. Solární výron bylo třeba nejprve iniciovat, potom se kolem plazmy musel rozšířit supertepelný laserový efekt, tohle všechno se nestalo hned; a k tomu ještě zpoždění dané rychlostí světla. Kořist tudíž nebyla tak docela bez nadějí na únik.
A Nejzadnější by jistě dal nevímco za to, kdyby se dostal k nepoškozenému hyperpohonu.
Mezi vzdálenými větvemi stromů se ozývala tichá hudba. Wheek se odebral do svého člunu. Louis vyhrábl z ohně třetí kořen. Nařízl ho a přelomil. Kouřilo se z něj a jeho vůně byla podobná vůni sladkých brambor.
Napadlo ho, jestli nenašel zdivočelý Strom života.
I kdyby, v půdě nebyl dostatek thalia a virus způsobující změnu se v ní nemohl udržet. Navíc by ho tepelná úprava stejně zabila. Louis se beze spěchu najedl a potom se vydal směrem k Sawuřině proutěné chatrči.
Hudba zněla najednou blíže. Zvláštní kombinace dechového a strunného nástroje s hlubokým rejstříkem. Zastavil se před Sawuřinou proutěnou chatrčí a zaposlouchal se.
Hudba ustala. "Nepromluvíš si s Obyvatelem Pavučiny?" zeptal se hlas.
"Dnes ne," odpověděl Louis a rozhlédl se kolem sebe. Byl to dětský hlas, s nepatrným šišlavým přízvukem. Na zem sice padla mlha, ale noci na Prstenci nebyly tmavé. Něco by vidět měl.
"Ukážeš se mi?"
Z nízkého křoví, velmi blízkého, se zvedl zlý sen. Tělo pokryté zplihlou srstí barvy noci. Velké, klínovité zuby obnažené

v tom nejširším z možných úsměvů. Dlouhé paže, velké ruce; v jedné z nich miniaturní harfu.
Ghoul měl na sobě suknici, ale zřejmě byl rodu mužského. Řídké ochlupení obličeje, plochá prsa — dítě, chlapec nebo dívka.
"Hezká sukně," řekl Louis.
"Hezká mošna. Výrobky Splétačů jsou oblíbené po celém údolí Shenthy."
To Louis věděl; narazil na ně už desítky tisíc kilometrů zpět proti proudu. "Vykonáváte pro Sběrače bezpečnostní služby?"
"Bezpe...?"
"Hlídáte v noci jejich majetek."
"Ano, zastavujeme zloděje."
"Ale neplatí vám za běžné, ehm..."
Mladý ghoul namísto odpovědi — existovalo vůbec slovo pro likvidaci odpadů a pohřební služby v jednom? — foukl do píšťalovité rukojeti harfy, zatímco jeho prsty začaly přejíždět po otvorech a strunách. Vyloudil ze svého kombinovaného nástroje krátkou melodii a natáhl ho před sebe: "Máš pro toto jméno?"
"Nelegitimní dítě harfy a kazoo. Kazarfa?"
"Tak jsem Kazarfa," řekl ghoul. "Jsi Louis Wu?"
"Jak-?"
"Víme, že jsi vyvařil moře, daleko na Klenbě, tam —" Kazarfa ukázal prstem. Potom jsi na jednačtyřicet falanů zmizel a teď tě nacházíme zde."
"Vaše komunikace je úžasná. Jak to děláte?" Nečekal, že se dočká odpovědi. Ghoulové mají svá tajemství.
"Slunce a zrcadla," odvětil Kazarfa. "Byl Obyvatel Pavučiny kdysi tvým přítelem?"
"Spojencem. Přítelem ne. Je to složité."
Hominid se špičatou tváří si Louise zkoumavě prohlížel. Louis se snažil ignorovat mrtvolný zápach v jeho dechu.
"Chceš mluvit s otcem?" zeptal se mladý ghoul.
"Možná. Kolik ti je?"
"Skoro čtyřicet falanů."
Deset let. "Kolik je tvému otci?"
"Sto padesát."
"Mně bude zanedlouho tisíc." Louise napadlo, že mladý ghoul je příliš nápadný. Má za úkol ukolébat jeho ostražitost? Zatímco otec naslouchá?
Jak to má říct? A má? "Obyvatel Pavučiny, velká kočka, dva Budovatelé Měst a já. Nás pět zachránilo vše, co je pod Klenbou."
Kazarfa mlčel. Někteří poutníci si toho navymýšlejí, blesklo Louisovi hlavou. "Měli jsme plán. Zabili jsme ale několik... vlastně mnoho těch, které jsme se snažili zachránit. Má vina je stejná jako vina Obyvatele Pavučiny. Nenáviděl jsem ho za to. Teď jsem však zjistil, že Obyvatel Pavučiny zachránil daleko více lidí, než jsem si myslel."
"Tak mu musíš poděkovat. A omluvit se?"
"To už jsem udělal, Kazarfo. Ještě si popovídáme, ale teď se musím vyspat. Jestli si se mnou bude chtít tvůj otec promluvit, najde si mě, o tom nepochybuji." Louis poklekl před vchodem do proutěného přístřešku.
"Bylo to nepříjemné sousto?"
Louis se musel zasmát. Ghoul musel o nepříjemných soustech vědět všechno! Hlas nepatřil Kazarfovi.
Obrátil se. "Ano."
"Ale spolkl jsi ho. Obyvatel Pavučiny se teď musí rozhodnout. Cenné spojenectví, porušení mravů - říkáš, že je ti tisíc falanů? Kolik je Obyvateli Pavučiny?"
"Neodvažuji se hádat."
Mladý ghoul usedl se zkříženýma nohama na zem a podmalovával svou hudbou hlas ozývající se neznámo odkud. Hlas dospělého řekl: "My žijeme nejvíce dvě stě falanů. Pokud tě to nedorozumění stálo čtyřicet nebo padesát falanů, musí pro takové, jako jsi ty, stát za nápravu."
"Jenže Budovatelé Měst byli uprchlíci a Chmeeovi zabíjení nic nedělá! Ale já vinen jsem. Já jsem souhlasil. Myslel jsem si, že jsme všechny ty lidi zabili, abychom zachránili ostatní."
"Raduj se."
"No jo." Ani po ghoulovi, ani po něm nemohl chtít, aby pochopil, o jakých číslech tady mluví. Žádný zdravý mozek je nedokázal pojmout. Prstenec je obydlen hominidy různé inteligence, kteří vyplnili každičkou myslitelnou mezeru v jeho ekologii. Dobytek, vydry, netopýři, hyeny, jestřábi... Zhruba třicet bilionů, s tolerancí chyby větší než čítá obyvatelstvo celého známého vesmíru.
Většinu z nich můžeme zachránit. Vyvoláme sluneční erupci a obrátíme ji proti povrchu Prstence, abychom k těm několika reinstalovaným polohovacím tryskám na obvodových stěnách přivedli horké vodíkové palivo. Radiace a žár si vyžádají patnáct set miliard obětí. Zemřeli by stejně. A dvacetkrát tolik zachráníme.
Ovšem Nejzadnějšího moderní adaptabilní programy směrovaly plazmatický výron o velikosti světů s takovou přesností, že jich zemřelo mnohem, mnohem méně. Žádných patnáct set miliard.
Louis Wu však tenkrát s jejich smrtí souhlasil.
"Ta sekce Centra údržby byla zamořená Stromem života... rostlinou, která mění hominidy v něco docela jiného. Ty máš správný věk na proměnu v protektora. Já jsem přibližně sedmkrát starší než ty. Virus Stromu života by někoho tak starého jako já zabil.
Poslal jsem tam Obyvatele Pavučiny samotného. Aby tu hromadnou smrt přivodil sám. Kdybych tam byl, viděl bych,

kolik jich nezemřelo. Já všechny ty životy ukončil a jediná omluva, jaké jsem byl schopen, byla má vlastní smrt."
"Ty nejsi mrtev," řekl hlas.
"Ale umírám. Mám před sebou nanejvýš jeden falan, víc ne."
Melodii uťal disharmonický tón a bylo ticho.
Kruci! Mohl mít dlouhověkost a nestál o ni, volbu, kterou tihle lidé nikdy neměli. Jak moc nevychovaně se teď choval?
"A vzdal ses jeho přátelství," odtušil dospělý ghoul.
"Obyvatel Pavučiny nemá skutečné přátele. Je především obchodník a jeho cílem je zajistit si stále větší a větší bezpečí. Žít věčně, ať to stojí cokoli. To mi dělalo starosti. A dělá mi je i teď. Co bude stát jeho bezpečí?"
"Tvé spojenectví? Má od tebe co získat?"
"Mobilní pár rukou. Život k nasazení. Jiný názor. Může mi nabídnout dalších dvě stě falanů života." A to ho děsilo.
"Mohl by totéž udělat, řekněme, pro mě?"
Nabídnout ghoulovi dlouhověkost? "Ne. Své systémy, programy k léčbě někoho z nás, myslím jeho, sebe a velkého kocoura, musel navrhnout a zkonstruovat už doma, A domů se nedostane. Tomu jsem zabránil. Ale i kdyby mohl, proč by to dělal?"
Jeho myšlenky se ubíraly ještě dál. Má program k obnově člověka a kzina. Pro ghoula by musel napsat nový. Už dost nepřijatelná je cena mého života, jaká by byla cena za napsání léčebného programu pro jinou rasu? Kdyby ho Louis Wu požádal, aby zachránil ghoula, proč by příště nechtěl zachránit třeba Sběrače? Budovatele Měst? Nebo...
Nesmysl.
Neviditelný ghoul to zřejmě akceptoval... anebo si myslel, že někteří poutníci to nemají v hlavě v pořádku. Kazarfa začal znovu hrát. "Žil jsem v představě, že jsem zabil tolik lidí... a rozhodl se zestárnout a zemřít tradičním způsobem. Tak zlé to nemůže být. Lidé to dělají od nepaměti."
"Dal bych všechno, abych byl o sto falanů mladší, Louisi Wu."
"Obyvatel Pavučiny to pro mě... pro moji rasu může udělat. A až zestárnu, znovu. A pokaždé za to ode mě bude něco chtít."
"Můžeš pokaždé odmítnout."
"Nemohu. To je ten problém." Louis napínal oči do tmy. "Jak ti mám říkat?"
Kazoo-harfa najednou dostala basový doprovod. Louis chvíli naslouchal. Dechový nástroj? Jaký, to netušil.
"Skladatel," rozhodl. "Debata s tebou pro mne byla přínosem, Skladateli."
"Měli bychom hovořit o jiných věcech."
"O lodích, botách, pečetích a -"
"O protektorech."
Co mohla ghoulí heliografická síť vědět o protektorech? "Jenže teď musím jít spát. Zítra v noci," odbyl ho Louis a vplazil se do chatrče.

Kapitola 12
ODSTAVENÁ UPÍRČATA

Tegger se domníval, že kopulovitá, prosklená budova bude jen další, ještě podivnější dům. Ale nebyla. Dveře se nedaly nijak zavřít a vnitřek budovy tvořila jedna obrovská místnost, vlastně schodiště, příliš velké i na nohy Travních obrů: soustředné polokružnice širokých schodů s tucty lehkých stolů v každé řadě.
Co to je? přemítal. Kdyby na ty schody usedla stovka hominidů, měli by skvělý výhled na tovární město a krajinu pod sebou. Sněmovní místnost? Po chvilce uvažování pokračoval v průzkumu.
Dveře na vrcholu posledního schodu. Za nimi tma. Zapálil pochodeň.
Tohle nebyla místnost k bydlení. Samé rovné plošky a tlustá dvířka s malými okénky, uvnitř přihrádky.
Jsi-li na pochybách, hledej dál. Tři velké mísy na vodu s odtokem. Rovný dřevěný stůl, teď celý pokroucený. Na stovce věšáků kovové misky a nádoby s dlouhými rukojetěmi. Za panelem našel Tegger ve výšce svých očí něco známého: drobné knoflíčky spojené jemnými linkami prachu.
Začal vyměňovat prachové linie za proužky Valina sukna.
Rozsvítilo se světlo.
Šest spojů a svítilo jen světlo. K čemu sloužilo zbylých pět?
Dozadu vedly ještě jedny dveře. Tegger uchopil pochodeň a vešel dovnitř.
Skladiště: dvířka, zásuvky, truhlice. Pozůstatky dávných, poměrně příjemných vůní. Rostliny. Nevoněly sice jako jídlo, ale pravděpodobně jím byly. Našel suché rostlinné zbytky, ale nic, co by Travní obři vzali do huby.
Sedávali na polokruhovém schodišti a jedli?
Snad. Tegger se vrátil do osvětlené místnosti. Jako kdyby tam bylo tepleji... došlo mu to až tehdy, když se rukou opřel o jednu z rovných plošek.
Když Rudý Pastevec přijde k úrazu, nevykřikne. Tegger stiskl popálenou paži a vycenil zuby bolestí. Potom, po pečlivé úvaze, začal na rovné plošky plivat.
Jeho sliny dvakrát zasyčely.
Dvířka dvou uzavřených přihrádek byla také horká na dotek.
Byla to nejspíš nějaká chemická laboratoř. Jiný hominid by z toho byl možná chytřejší.
Vrcholek Města tvořil široký, v polovině zúžený válec. Točité schodiště přivedlo Teggera až k jeho okraji. Zůstal stát a rozhlížel se kolem sebe jako král.
To, co dříve přehlédl, ho teď, na nejvyšším bodě, doslova udeřilo mezi oči.
Všechny střechy měly stejnou barvu!
Rovné plochy pravoúhlých střešních bloků, zakřivené plochy střešních nádrží, ty všechny se šedivě leskly. Některé byly označené úzkými, šedými symboly. Jedinou výjimkou byly domy podél Schodištní ulice, kde byly rovné plochy buď zatravněné či zavodněné. I schody - no ovšem - schody se také šedivě leskly.
Boční stěny předmětů hýřily nejrůznějšími barvami. Průmyslové objekty jimi nebyly ani tak ozdobené jako spíše označené. Někde písmo, které Teggerovi nic neříkalo — hranaté, neforemné klikyháky, jinde zjednodušené piktogramy.
Staří Budovatelé Měst uměli létat. Proč by nemohli označovat vršky svých věcí? Leda by ta šedá hmota měla — byla... Flup, už to skoro má...
Přemýšlej! A mezitím... Stál na okraji obrovského dutého válce, deset výšek vysokého a přibližně stejně širokého. Když se podíval dovnitř, měl pod sebou mnohem více než jen deset výšek. Pach popela a chemikálií byl velmi slabý, zato skutečný, žádné představy. Stál na komíně, kterým mohly proletět celé vesnice.
Už jen to mohlo být dostatečným důvodem ke stavbě létající továrny. Kouř z tak obrovské pece se mohl držet ve vzduchu celé roky, než se rozplynul, ale aspoň nejprve vystoupal vzhůru!
Rozlícené sousedy lze zpacifikovat. Na druhou stranu, jak by se takový soused dostal do létajícího výrobního centra, aby si postěžoval?
Tři čtvrtiny dne strávil šplháním do schodů a průzkumem jednotlivých domů, a za celou tu dobu se vozy v dálce ani nepohnuly. Valavirgillin si ten pahorek musela zvolit za obranné stanoviště. Na skále se pohybovaly hlídky, pozorovaly řeku, Temné Hnízdo a jeho levitující střechu.
Tegger shodil pončo, aby jim ukázal svou červenou kůži. Stoje na okraji nejvyššího bodu Města, zdvihl obě ruce a zamával.
Warvio! Díky moci naší lásky a díky Valavirgillin! Díky moci tkaniny, kterou jsem ukradl, jsem teď na tomto místě. Zde vykonám... něco, nějak. Musím!
Viděli ho? Zazdálo se mu, že na něj ukazují...
Dobrá.
Pod ním ubíhalo Město. Orientoval se podle doků. Kousek pod ním se začínaly klikatit schody a řady domů vedoucí dolů k Okrajové ulici.
Většině z toho, co viděl, stále nerozuměl. Ale...
Cisterny. Po Městě bylo rovnoměrně rozestaveno šestnáct obrovských válcovitých nádrží otevřených k nebi. Nezbývalo než předpokládat, že měly sloužit jako rezervoáry vody. Domy a kupole, ta bezesporu, vodu potřebovaly. Cisterny byly ovšem prázdné, všechny do jedné. Stejně jako bazény podél Schodištní ulice. Také byly všechny prázdné.
Občané Města se po Úpadku Měst neměli čím dostat na zem. Museli scházet po rampě. Když přitáhli upíři, uzavřela se

jim i tato cesta a oni zůstali odloučeni od světa.
Potřebovali vodu. Měli tu řeku, určitě měli i čerpadla. Proč jinak by umístili továrnu nad řekou? Čerpadla však zřejmě vypověděla poslušnost a deště ještě nezačaly.
Proč ale vypustili zásoby městské vody? Zešíleli snad z toho všeho nakonec?
Šeptal byl pryč a vlastním rozumem na to nestačil. Musí sem nahoru dostat vozy. Nějak.
Noc strávil na jednom ze schodů uvnitř prosklené kopule. Připadalo mu to bezpečné a navíc měl odtud skvělý výhled.
O polonoci začaly z Temného Hnízda proudit proti toku Rodného Proudu směrem k horám stovky upírů. Když slunce zmizelo za stínem, jejich počty se rozrostly na tisíce.
Valini druhové reagovali na záplavu upírů v takové blízkosti různě. Sběrači si to jednoduše nechali ujít: museli v noci spát. Val si v poslední chvíli uvědomila, že ani Travní obry v noci na hlídku postavit nemůže. Jejich odvaha byla sice vidět, ale stejně tak byl cítit jejich strach...
Beedjův ovšem nikoli. Jakého výcviku se tomuto nadějnému Thurlovi dostalo? Bylo to něco, co by mohla využít i ona? Zbytek poslala spát a spolehla se výhradně na své lidi a na ghouly.
Jejich znalosti o upírech se přes všechno, co zakusili, podstatně rozrostly.
Druhá noc se chýlila ke konci; upíři se v prudkém dešti a pod příkrovem mračen trousili zpátky k domovu. Jejich řady nepatrně prořídly, jak tvrdil Harfeník, a vedli si domů několik desítek zajatců. Když večer vycházeli, byli mnohem divočejší.
Ghoulové hlásili přítomnost staveb v Temném Hnízdě. Skladovací a obytné buňky, z nich mnohé už rozpadlé, a dále mohutný objekt uprostřed řeky, jehož vrcholek neviděli, protože byl pro jejich oči příliš vysoko.
Jediná možná cesta vzhůru vedla po rampě.
Na protirotačním levoboku od Temného Hnízda leželo hnojiště, nebo spíše skládka. Musela se rozrůstat celé věky, hora mrtvých upírů a jejich zajatců. Když ghoulové Val ukázali, kam se má dívat, viděla ji i ona. Byla příliš blízko Temného Hnízda, aby z ní ghoulové mohli mít užitek.
Pod létající továrnou nebylo místečka, kde by se to nehemžilo upíry.
Venku se mezitím zcela rozednilo a z upířího procesí zůstal jen potůček opozdilců. "Až projdou, vracíme se k řece," rozhodla Val.
"Musíme spát," namítl Harfeník.
"Já vím. Vy zůstanete tady."
"Jsme také zralí na koupel a musíme získávat informace. Budeme spát pod markýzou. Až budeme u řeky, vzbuď nás."
Valavirgillin navedla vůz přímo k řece. Neexistoval způsob, jak něco tak velkého ukrýt, a tak se o to ani nepokoušela. Dopadaly na ně občasné záblesky dne a vytrvalé přívaly deště. Před nimi, příliš blízko, se tyčilo Temné Hnízdo. Temnotou pod starobylou konstrukcí nepronikly zraky žádného z jejích druhů; teprve když postupující víko mračen uzavřelo krajinu nad jejich hlavami, všimla si Val pohybu kolem okraje upířího hnízda. Alespoň někteří upíři byli dosud aktivní.
Byl poloden. Valavirgillin neustále sledovala počasí. Kdyby se příliš setmělo, upíři by mohli vyrazit na lov.
Nad líně tekoucí hnědou vodou se tyčila nakloněná deska. Napohled těžce dostupná. Zdálo se, že jsou v bezpečné vzdálenosti od upírů. Val vykročila na nános říčního bahna.
Na hladině se ukázaly dvě hlavy a blížily se k nim. Neznámým, kteří nemusejí umět rozlišovat jednotlivé příslušníky vašeho kmene, je vždy lépe se představit znovu. "Jsem Valavirgillin —"
"Rooballabla, Fudghabladl. Řeka je tu mělká. Váš vůz se bezpečně dostane až k ostrůvku. Bude pro ně obtížnější na vás zaútočit."
"- Warvia, Manack, Beedj." Barok a Waast byli u děla. "Nemáme v úmyslu zde zůstat. Rooblo, včera v noci se tu něco dělo —"
"Váš Rudý druh, kterého jsi nás poslala hledat, byl tady. Nemohli jsme k němu blíž, ale viděli jsme, jak bojuje, a viděli jsme, jak létá. Fudghabladl tvrdí, že měl společníka. Já jsem žádného neviděla -"
"Společníka?" vybuchla Warvia. "Kde by Tegger vzal společníka? Byl to upír?"
"Já žádného společníka neviděla. Fudghabladlovi už slábne zrak. Tegger občas mluvil sám se sebou. Přišel si prohlédnout tuhle nakloněnou létající věc. Vrhlo se na něj šest upírů. Žádné svádění, prostě na něj zaútočili."
Rooballabla to řekla, jako kdyby ji pobouřila skutečnost, že upíři porušili pravidla. Val přikývla. Dobré vědět.
Co bylo dál, se příliš nelišilo od toho, co jim na dálku popsala Warvia. Když skončili, Val se zeptala: "Jste tu v bezpečí?"
"Myslíme, že ano. Získáváme nové vědomosti. Víte, že v Temném Hnízdě žijí zajatci?"
"Viděli jsme je v průsmyku," přitakala Warvia.
"Někteří se volně pohybují," pokračovala Rooballabla. "Nemohli jsme se k nim přiblížit, ale pozorovali jsme je. Najednou pouštějí nanejvýš dva nebo tři zajatce."
"Jaké rasy?"
"Dva velcí se šli k řece najíst trávy, potom zpátky do stínu. Travní obři, myslím si. Naproti jim přišlo mnoho upírů. Bojovali mezi sebou. Někteří utekli a zbytek se nakrmil z Travních obrů. Travní obři to nepřežili. Ale viděli jsme Rolníky od ústí Spinu, jak vytrhávají kořeny, vaří je a jedí, a ti se vrátili živí."
Promluvil Fudghabladl. Potom Říční Lidé chvíli štěbetali mezi sebou, načež se Rooballabla ujala trhaného překladu.
"Fudghabladl sledoval Rudou ženu. Strávila půl dne lovem, ale špatným. Neměla trpělivost. Stále se vracela do stínu ke svému upírovi. Ten ji posílal zpátky. Na konci dne chytila u napajedla skákoroha. Skočila na něj a zlomila mu vaz. Odtáhla ho zpátky do stínu. Tři upíři zahnali ostatní. Ti tři napřed vypili zvířeti krev, pak rishovali s Rudou a potom Rudá snědla kousek skákoroha. Měla velký hlad."

Val se snažila nevidět vztek a stud zračící se ve Warviině obličeji. Zeptala se Rooballably: "Viděli jste někoho z mého lidu?"
Další štěbetání, potom: "Jednu mladou ženu. Má svého strážného upíra. Jakého úspěchu jste dosáhli, Valavirgillin?"
"Viděli jsme Teggera, jak na nás mává. Je tam nahoře, živý a při síle. Stále nevím, jak bychom se mohli dostat nahoru my. A nevím, jak jinak bychom mohli něco dokázat."
"Co jsi očekávala?"
"Ghoulové měli plán," zavrčela uštěpačně Warvia. "Ale rampa, kterou k němu potřebují, nesahá až na zem."
Val očekávala, že zpod markýzy uslyší zlobné reakce, ale Noční Lidé zachovávali klid.
"Kdysi musela sahat až na zem," pravila Rooballabla. "K čemu by jinak byla?"
Když Město ještě fungovalo, používalo nákladní vzdušné přepravníky, ovšem pozemní doprava musela být jistě levnější a některé náklady jsou pro vzduch jednoduše příliš těžké. "Předpokládám, že Úpadek Měst měl na svědomí nejspíš příchod upírů," prohlásila Val.
"Jak to?" zeptal se Beedj.
S pohledem upřeným na zamžený obrys Temného Hnízda popustila Val uzdu své představivosti. "Průmyslové centrum by nedopustilo, aby se pod ním usídlili upíři. Nějakým způsobem se jim dařilo držet si je od těla, ale když města padla, přestalo fungovat i jejich centrum. Upíři vyhledávají stín. Nastěhovali se pod ně. Jedné noci vylezli po rampě nahoru. Nedostali všechny, a tak další noc zbylí Budovatelé vytáhli rampu -"
"Jak?" zopakoval Beedj.
Val pokrčila rameny.
Rooballablin hlas zněl jako probublávání vzduchu v bahně. "Spíše se ptej proč? Postavili obří vzdušnou cestu pro náklady, které neuvezla ani tahle obrovská létající deska. Proč by jinak konstruovali rampu i na zvedání? Takový vertikálně zvedací most musel být jistě velmi náročný na stavbu a snadno se poškodí. O váze a hmotě něco málo víme, myslím si."
"Nevím," odpověděla Val podrážděně. Rooballabla měla samozřejmě pravdu. "Co třeba válka mezi lidmi, kteří umí létat, a těmi, kteří létat neumí? V tom případě byste zvedací most uvítali, ne?"
Ostatní se na sebe podívali. Byl to Beedj, který se zeptal: "Viděl někdo z vás záznamy o takové válce?" Mlčení. "Takže jsou to pouhé dohady?"
"Jako bych nic neřekla," odsekla Val.
"Proč stavět vytahovací rampu?" opáčil Manack. "Proč jednoduše celé město o kousek nezdvihnout?" Manack nebyl z Lidu Strojů, ale něco ve Valině chování ho přimělo, aby dodal: "A vůbec. Proč se o tom bavíme?"
Když Tegger vstoupil do stínu, obloha byla černá a z nebe padaly provazy deště.
Zapálil pochodeň, ale daleko nedohlédl. Pochodeň osvětlovala nezřetelně kruhovitě se vinoucí dráhu rampy pod ním. Kráčel do hlomozu podobajícímu se přívalům deště. Posunul se doprava, až narazil na roubení sahající mu k žebrům. Podíval se dolů. Tma.
Museli už si ho všimnout. Když ne jeho, pochodně určitě. Měl jich s sebou devět dalších. Co by se stalo, kdyby jednu hodil dolů?
Namísto toho se však co nejvíce vyklonil přes roubení a hodil pochodeň na spirálu rampy pod sebou. Pohledem se ujistil, že nezhasla, a sestoupil po rampě o kus níž. Měl za sebou jedno oko spirály.
Čekal, až si jeho oči přivyknou na tmu.
Ty pachy mu připomněly noci, které strávil s ostatními čekáním na ghouly. I zvuky byly podobné jako v Thurlově stanu: domácí zvuky, mumlání, náhlé roztržky, vše v neznámém jazyce, a nad tím vším zvuk padající vody. Skutečnost pod ním nemohla být horší než jeho představy...
Vyklonil se.
Spirála rampy končila vysoko nad zemí.
Ani nevěděl proč, ale připadlo mu to legrační. Uviděl zakloněné trojúhelníkovité obličeje, a to mu připadlo legrační také. Začal se chichotat.
Hluboko dole pod ním ve stínu duněl obrovský vertikální vodopád - řeka Rodný Proud. Všechen déšť dopadající na Město se valil na nějakou temnou masu a odtud do Rodného Proudu.
Nacházel se pod okrajem města. Vodopád musel být někde ve středu, ale jeho řev bylo slyšet až sem. Padal na, vlastně do nějaké podivné konstrukce, a poté, děle se na další menší vodopády a bystřiny, do Rodného Proudu. Tegger toho mnoho neviděl, jen temnou masu na ještě temnějším pozadí... Musela to být kašna takových rozměrů, jaké mohly napadnout jen staré Budovatele Měst.
Rodný Proud obtékal kašnu po obou stranách. Vypadalo to, že vězí v betonovém loži. V místech, kde beton končil, někdy v hloubce pod Teggerovým bidýlkem, začínaly peřeje. Voda padající z města dolů spojila svoji sílu se silou Rodného Proudu a vyhloubila v jeho korytu hluboký kaňon. V odlescích denního světla kolem okrajů byly vidět jen jeho stěny.
A samozřejmě upíři. Všude.
Většina jich spala, zachumlaná v rodinných skupinkách, na zemi. Moment, co... to jsou přece Lidé Strojů. Napínal oči do tmy. Bradka a prsa, žena. Nahá. Uprostřed kruhu upírů.
Měl pocit, že ji chrání před ostatními upíry, před zloději. Čtyři vzrostlí upíři, dva malí, zřejmě děti, a nemluvně v náruči jedné z žen.
Lidé Strojů padli do zajetí během útoků na Thurlovu hradbu. Díval se dál.
Dítě se probudilo a snažilo se pít.
Upíří žena ho v polospánku podala Rudé ženě. Och, flup! Rudá si nemluvně přiložila ke krku!

Tegger málem sklouzl přes roubení dolů do stínů. Od jeho posledního jídla uplynula už nějaká doba, ale teď měl pocit, že starý pták v jeho žaludku chce znovu vzlétnout.
K čemu si upíři drží vězně?
Jak odstavují mláďata?
Raději na to nemyslet.
Tegger byl už skoro zpátky na světle, když mu to došlo.
Voda. Rampa. Světla. Dole upíři, nahoře izolovaní Budovatelé Měst. Vozy!
Musel toho ještě zjistit víc, ale aspoň už věděl, co musí udělat. A potom... konečně pomoc.
Po celé vznášející se průmyslové konstrukci se začínala rozsvěcovat světla.
Valavirgillin bolestně toužila po spánku. Však už zanedlouho ulehne k odpočinku. Ale ta krása!
Myšlenky se jí rozeběhly.
Jejich zásoby se tenčily. Trávy bylo v horách málo; zvěře stejně tak, a navíc byla velmi hbitá. Jen Sběrači pro sebe nacházeli jídla dost.
Říční Lidé jim nalovili spoustu ryb. Jednička jich s sebou přivezla plné koše. Ryby nasytily každého, s výjimkou ghoulů a Travních obrů. Lidé Strojů na dlouho také nevystačí jen s rybami, ovšem zatím...
V okolí ‚skládky' lovila hrstka upíra. Musí být vyhladovělí, napadlo Val. Příliš se jim ale nedařilo. Warvia hlásila přítomnost mrchožroutů, jaké žádný Rudý dosud nespatřil. Tam, kde mohli, ghoulové ostatní pojídače mrtvol zřejmě vyhubili.
Fudghabladl řekl, že upíři svalovali mrtvoly do Rodného Proudu, ale to bylo v dobách, kdy jich ještě tolik nebylo. Teď je skladovali daleko od řeky, aby na těla nalákali mrchožrouty a dostali se tak k jejich krvi.
Vozy parkovaly záděmi k sobě. Hlídkovalo se. Upíři si jich první noc nevšímali. Měli celý den na to, aby nás mohli sledovat. A my je.
Za den dva jim dojde všechna tráva. Obři se budou muset ve dne vydat za potravou níže a ostatní je budou strážit. Ghoulové se k nějakému jídlu možná dostanou také. Ne všichni upíří zajatci dlouhou cestu přežijí.
"Energie nemůže proudit bez jistých neobvyklých materiálů." To pronesla do ticha Smuteční Trubka.
Valavirgillin ani neposkočila údivem, ani se nerozhlédla. "Já vím."
"Neobvyklých. Některé dráty musely přežít Úpadek Měst, anebo se dostaly pod Klenbu později. Kde se k nim ale Rudý Pastevec mohl dostat?"
"Nejspíš v mé torně," odpověděla Valavirgillin. Ghoulové znají všechna tajemství. "Naštěstí. Jinak by byl u řeky zemřel."
"To je pravda."
"Louis Wu mi nechal zásobu - má to dlouhé jméno - supravodivého tkaniva. Prodala jsem ho rodinám Budovatelů Měst z létajícího města. Použili ho k opravě osvětlení a kondenzátorů vody.
Takže jsem zbohatla a pojala Tarablilliasta za svého druha. Narodily se nám tři děti. Investovala jsem do projektu k výrobě hmoty, kterou mi popsal Louis Wu. Plastiku. Tarablilliast mi nikdy nevyčetl, že jsem plýtvala našimi penězi."
Jen jednou, připomenula si v duchu. "Koneckonců, byly to mé peníze. On do našeho spojení mnoho nepřinesl."
"Ten plastik -" Výslovnost Smuteční Trubky byla přesnou imitací Valavirgillininy. "- má v našich jazycích nějaké jméno?"
"Myslím, že ne. Louis mi popsal hmotu, kterou lze zhotovit z těch odporných zbytků po výrobě paliva. Bez zápachu. A může mít jakýkoli tvar. Jednu nebo dvě věci z plastiku mi ukázal. Jinak jsem musela hádat.
Tarbavala, naše laboratoře, nepřinesly očekávané výsledky... odpovědi... nic, co by se dalo prodat. Tarb s rodiči se teď starají o naše děti, zatímco já sháním peníze, aby naše firma mohla fungovat dál. Napadlo mě, že kupecká výprava by mohlo být to pravé. Ten, kdo přesvědčí cizí kulturu k výrobě alkoholu, získá prémii. Bohatství."
"Jak dlouho už jsi na cestě?"
"Skoro deset falanů."
"Není to příliš dlouho?"
"Nevím. Spojila jsem se. Tarb nikdy neprotestoval." Val zavrtěla hlavou. "Potřebuji se vyspat."
"Budu hlídat."

Kapitola 13
SAWUŘINA VOLBA

MĚSTO SPLÉTAČŮ, A. D. 2892

Když se Louis probudil, byl sám a hladový. Natáhl si kombinézu a vykročil mezi praskající keře.
Vesnice vypadala opuštěně.
Popel byl ještě teplý. Vytáhl z ohniště zbylý kořen a rozlomil ho. Chutnal skoro jako baklažán. Jako snídaně byl výborný.
Polední slunce - jak jinak - ale polední i pocitem, že prospal polovinu dne. Nastoupil na svazek plošin a vystoupal do výšky, aby se rozhlédl. Našel je okamžitě, nedali se přehlédnout: kometa Sawur a za ní chvost dětí v oblouku řeky proti proudu.
Kráčeli podél řeky. Louis jim kreslil mapy Prstence, hovořil o jeho stavitelích, stáří, o jeho osudu, a snažil se jim říct, co z toho byly dohady. Nakreslil dvojité supravodivé toroidy, které našli na kosmickém plavidle Budovatelů Měst: Bussardovy motory odmontované z konzol na obvodové stěně. O tom, co ho stálo doplnění paliva pro zbylé motory,

pomlčel.
Někteří chlapci se odpojili. Za chvíli byli zpátky. Našli v rozsochách stromů stovky ptačích hnízd. Celý houf odběhl a Louis se Sawur se vydali pomalu za nimi.
"Tvůj spací rytmus mi zůstává záhadou," řekla Sawur.
"Včera jsem do noci rozmlouval se dvěma, které možná nikdy neuvidíš."
"Noční Lidé? Říká se, že vědí všechno a vládnou všemu pod Klenbou. Patří jim mrtví. Měli jsme tu už návštěvníky, kteří s nimi rozmlouvali, ale proč ty, Louisi?"
"Já rozmlouvám s každým," přiznal Louis. "Dokonce se mi to líbilo. A možná jsem se od nich i něco dozvěděl. Myslím, že mladý si chtěl promluvit a jeho otec zasáhl příliš pozdě. Potom mi Skladatel prozradil víc, než sám věděl, a já teď tuším, jakým způsobem jejich impérium po Klenbě komunikuje."
Sawur spadla čelist. Louis spěšně dodal: "Není to mé tajemství, abych ho šířil, Sawur, ani kdybych ho znal. A není pravda, že vědí všechno. Mají taky své problémy, jako já-"
"Ano, ty ano," přisvědčila důrazně. "Ráno ses neprobudil, ale se svými sny jsi rozmlouval. Co tě trápí, Louisi?"
V tu chvíli kolem nich explodovalo mračno malých sítí. Děti neslyšně obstoupily skupinku stromů a vrhly své sítě. Během hodiny nachytaly ohromující množství ptáků velkých jako holubi.
O vejce nejevili Splétači pražádný zájem, ale Louis si jich tucet nasbíral. Na pohled i na dotek vypadala jako baňky na pití v beztížném stavu vyrobené z kluzkého plastiku, jen bez násosky. Bude třeba je ochutnat.
V půli odpoledne byli zpátky ve vesnici. Zatímco děti škubaly ptáky, Louis se Sawur se šli projít. Posadili se na velký plochý kamen a dívali se, jak starší Splétači připravují oheň.
"Co trápí učitele?" zeptala se znovu Sawur. Louis se zasmál. Učitelé nemívají problémy? Ovšem jak to podat Splétači...
"Kdysi dávno jsem se zachoval jako idiot. Obyvateli Pavučiny muselo trvat čtyři pět falanů, než mu došlo, jak velký jsem hlupák, a proč s ním Louis Wu vlastně nemluví. To už je v pořádku. Mluvíme spolu.
Obyvatel Pavučiny nás, mě a Chmeeho, zajal, aby z nás udělal své služebníky. Velká hanebnost, to jistě, ale Obyvatel Pavučiny má dary, kterými může náš únos vyvážit. Má semena, která se žvýkají a která ze starého hominida nebo kzina udělají mladého."
Sawur se kousla do rtů. "Může. A udělá to?"
"Zadarmo ne. Taky má zařízení, autoošetřovnu, které vyléčí všechna vážná zranění, jizvy, nahradí chybějící končetiny. Je pravděpodobné, že vyléčí i to, s čím si neporadí životabudič. Sawur, fyzická náprava člověka vyžaduje špičkové lékařské techniky. Pokud mě může udělat mladým, může mě, jak jsem přesvědčen, udělat i poslušným. Já a Chmee jsme oba mizerní otroci. Nejzadnější ze mě může udělat lepšího služebníka. Dokonalého služebníka. Až do předminulé noci jsem měl výmluvu, proč se od jeho přístrojů držet co nejdál. Tu už nemám."
"Měly tě jeho stroje už někdy ve své moci?"
Dobrá otázka. "Měl mě dva roky ve zmraženém spánku. Mohl mi provést jakýkoli lékařský zákrok. Mohl si se mnou dělat, co chtěl."
"Ale neudělal."
"Neřekl bych. Cítím se stále stejně."
Sawur mlčela.
Louis se najednou začal smát, otočil se k ní a objal ji. "Na tom nesejde. Rozřezal jsem mu hyperprostorový motor! Nemůže se vrátit mezi hvězdy, a proto musel zachránit Klenbu. A jestli ze mě udělal služebníka, tak se mu to moc nepovedlo."
Sawur na něj chvíli zírala a potom se rozesmála i ona. "Ale to jsi chytil do pasti i sebe, Louisi!"
"Dal jsem slib." Valavirgillin z Lidu Strojů. "Řekl jsem, že Prstenec buď zachráním, anebo při jeho záchraně zemřu."
Sawur mlčela.
"Myslel si, že má dráťáka." Louis postřehl, že překladač dráťáka nepřeložil; neznal ekvivalent v Sawuřině jazyce.
"Myslel si, že kvůli šimrání elektrického proudu v centru rozkoše mého mozku udělám všechno, co řekne... jako když Sběrač prodá svoji svobodu za... alkohol? Netušil, že se toho návyku dokážu zbavit. Teď to ví."
"A co by se stalo, kdyby tě udělal mladého a poslušného? Ale co když se ty ještě předtím rozhodneš, že budeš jeho rozkazy ignorovat?"
"Sawur. Může mi změnit mozek."
"Ach."
Louis chvíli zadumaně mlčel. Potom řekl: "Jsem chytrý, agilní a Obyvatel Pavučiny to ví. Kdyby ze mě udělal lepšího služebníka, mohl bych zhloupnout anebo zlenivět. Stále si říkám, že by byl blázen, kdyby mě chtěl tolik upravit. Hrozné pokušení. Až mám strach na to pomyslet."
"Drží slovo?" Další dobrá otázka.
Nessus, vyvrženec vlastní rasy... Nessus, šílený loutkař, po Nejzadnějším žádal, aby se s ním v případě, že se z Prstence vrátí, spojil. Nejzadnější souhlasil. Dodržel slovo.
Jenže to byl obchod mezi sobě rovnými... vlastně ne, nebyl. Nessus byl považovaný, a to stovky let, za blázna. Ve známém vesmíru ovšem smlouvy s ostatními inteligentními rasami vždycky dodrželi.
Přestal vnímat Sawur. Když promluvila, překvapeně sebou trhnul. "Dal jsi mi mládí a zase vzal, mám-li tvému šílenému snu uvěřit. Ale tohle ti řeknu." Mluvila hlasem připomínajícím šlehání biče. "Čím jsem starší, tím více bych dala za to, abych byla znovu mladá. Jestli už s Obyvatelem Pavučiny nechceš nic mít, v pořádku. Ovšem jestli ano, tak poslední věc, kterou můžeš chtít, je čekat, až budeš starý a nemocný." Měla pravdu, naprostou pravdu.
Večer si uvařili jídlo — Plavci ryby, Louis vejce a některé poživatelné vodní rostliny - a posadili se pod útes.
Louis se přistihl, že čeká, jestli nespatří v křoviscích Skladatele. Po ghoulovi nebylo ani vidu, ani slechu, ale Louis

nepochyboval o tom, že naslouchá.
Létající průmyslový park byl mrtvý, když ho Louis viděl naposledy. Teď ho však okno loutkářova kukátka ukazovalo svítící jako lampión.
"Dostals mě," řekl Louis neviditelnému posluchači. "Chci vědět, co se stalo."
Obraz se změnil —

Kapitola 14
INVAZE

Na zápěstí jí spočinuly ostré drápy. "Smuteční Trubka?" hlesla.
"Harfeník. Má družka budí ostatní. Musíš to vidět, Valavirgillin."
Zdálo se jí, že teprve zavřela oči. Vysoukala se zpod deky. Neřekla: "Doufám, že je to skutečně důležité." Co rasa, to jiná priorita, a úkolem kupců je naučit se je respektovat všechny.
Černá noc a déšť. Temné Hnízdo coby rozmazané souhvězdí. Harfeník se vrátil do vozu. První vylezli Travní obři, Waast s Beedjem, potom Barok. "Co to je, šéfová?" zeptal se.
"Já nic nevidím."
Warvia se postavila vedle nich. "Je tam mlha, Valavirgillin."
"Já vím."
"Rampa. Vážně ji nevidíš Val? A nejen rampa. Celé město je o něco níž. Flup, Manack měl pravdu!"
Posádka druhého vozu byla v tu ránu venku, oči rozšířené údivem, dohadujíce se mezi sebou. Neviděli o nic víc než Val. Harfeník stojící po Warviině boku řekl: "Upíři se pokoušejí vyskočit na rampu. Je pro ně ale stále příliš vysoko —"
"Za pár dechů už nebude."
"To Tegger!" vypískla Warvia. "Dokázal to!"
"Ale vždyť se začnou valit nahoru!" Je tomu skutečně tak? uvažovala v duchu Val. Změnu viděla jen Warvia a ghoulové, nikdo jiný, a ani oni netvrdili, že je rampa dole.
"Nasedat!" zahřměla Valavirgillin. "Na nikoho se nečeká! Nasedněte a ozbrojte se! Jedeme tam!"
Tegger ležel na břiše a hleděl přes hranu doku dolů. Mnoho upírů tam nebylo. Tohle pro ně nebylo dobré loviště. Jediné oběti byli jejich otupělí zajatci ve stínu vznášejícího se města. Mimo něj lovilo jen několik vyhladovělých zoufalců, kteří se snažili dostat k nějaké zvířecí krvi.
Dole panovalo temno a déšť zamlžoval výhled, ale vozy postřehl okamžitě. Pomalu se valily na velkých kolech po čvachtajícím blátě a písku.
Na první vůz se vrhli čtyři upíři, rychlí jako Sběrači, a začali šplhat na řídicí lavici.
Sběrači seskočili ze střelecké věže, šátky na ústech, meče v rukou. Paroom odstoupil od zádi a napřáhl se něčím, co připomínalo palcát. V následujícím okamžiku se z útočníků staly svádějící nymfy. Dva z nich byli vzápětí mrtví, zbývající na útěku. Paroomův dlouhý kyj zasáhl jednoho z nich ve vzduchu...
Tegger ucítil slabé mravenčení podél páteře. Na tohle čekal.
Značnou část dne strávil hledáním plošných panelů, testováním, co který obvod dělá. Naučil se rozeznávat panely, které ovládaly osvětlení. Tohle byl panel, který ovládal osvětlení doků. Stočené proužky Valina sukna už dal na místo. Dva přepínače cvakly a dok se rozsvítil.
S očima pevně zavřenýma nahmatal cestu na rampu a vykročil dolů do tmy. Na chvíli zůstal stát, dokud se mu nevrátilo noční vidění. Rozhlédl se.
Náraz. Rampa se dotkla země.
Upíři se hrnuli po spirále rampy vzhůru. Nebylo jich mnoho. Možná jim nosy řekly, jak málo toho na ně nahoře čeká: jeden jediný Rudý Pastevec, víc nikdo.
Tegger pečlivě zažehl jednu pochodeň, plápolající ji odložil stranou a podíval se dolů.
Blížilo se k němu, bez většího spěchu, přibližně třicet většinou mladých upírů a dětí. Co se jim honilo hlavou? Tady je cesta, kde předtím žádná nebyla, ale pach kořisti žádný. Půjdu po ní, ale raději ne jako první. To hrozné světlo, ta bolest - O jednu etáž pod ním se zastavili, ruce na tvářích. Teggera napadlo, jestli je osvětlení doku dokáže zastavit.

Do nosu jej udeřila vůně.
Udělej něco! zavelel reflex. Tentýž reflex, který ho volal dolů. Nemohl poslechnout. Nemohl. Roztočil pochodeň nad hlavou a mrštil hořící kouli na úroveň pod sebou. Bledé tváře odskočily stranou a většina upírů se rozběhla po rampě zpátky na zem. Několik jich uvízlo mezi pochodní a přístavními lampami.
Tegger se dal do běhu.
Naklonil se přes okraj doku a natáhl do plic čerstvý vzduch.
Vozy byly už blízko, dvě stě, nanejvýš tři sta dechů daleko.
Upíři, kteří na vozy útočili, byli každým okamžikem dotěrnější. Stupačky vozů byly plné bojovníků. Mezi pilíři nohou Travních obrů vyrážely oštěpy Sběračů, zatímco Travní obři střídali z kuší na vzdálenější cíle. Přes šum řeky Tegger zaslechl tlumený duet harfy a trubky linoucí se ze střeleckých věží.
Žádná střelba? Nařídila snad Valavirgillin zachovat ticho, aby pozdrželi probuzení upířího hnízda? Počty upírů však rostly, hnízdo pomalu procitalo k životu.
Řeka se ztrácela v temnotách a vozy ji následovaly.
Pod ním tma černá jako saze. Upíři budou dobře viditelní, ghoulové na řídicích lavicích budou možná schopni vozy hlasem navigovat, ovšem zbytek posádky bude slepý.
Něco by pro ně udělat mohl. Něco, k čemu bude potřebovat trochu odvahy a meč.
Valavirgillin měla jednu ruku na řídicí páce, ve druhé držela pušku. Barok seděl na řídicí lavici spolu s ní, čelem dozadu. V šátku na tváři měla peprlík. Thurl měl pravdu od samého začátku: byliny byly mnohem účinnější než palivo.
Ukázal se bílý obličej. Uchopila pušku do obou rukou, vystřelila a strhla řídicí páku, dříve než stačil vůz změnit směr.
Ozvala se střelba z ostatních pušek. Barok jí vzal zbraň z ruky a podal jí jinou, nabitou.
Hluk zahnal upíry zpátky a vozy pokračovaly v cestě do tmy.
Létající továrna nad nimi zářila jako souhvězdí. Viděla jen kousek pod její okraj, ale kde je rampa, si pamatovala. Mířila k ní.
Jak dobře budou teď jinak nemohoucí upíři bojovat, když se mohou jako jediní opřít o zrak? Před nimi černo a puch jako všechna pohřebiště pod Klenbou dohromady. Hnus a odpor jim měly být posilou, ale nebylo tomu tak. Nebylo. Avšak skutečným nepřítelem jim byla, jako ostatně vždy, narůstající touha kopulovat uprostřed války.
Harfeník přerušil strašidelnou melodii a vykřikl: "Šéfová! Doleva! Doleva, potom po oblouku doprava a na rampu. Stojí na ní upíři!"
Val se otočila vlevo, do tmy.
Vedli si dobře. Stíny, s nimiž bojovali, byli děti, kulhající mrzáci, starci a těhotné ženy: všichni ti, kteří neodešli s proudem lovců. Byla hluboká noc a oni na vrcholu své aktivity. Val si pohrávala s myšlenkou, že počkají na rozbřesk. Ale s rozbřeskem se vrátí i upíří lovci, ať jakkoli vyčerpaní, v plném počtu a síle. Navíc ti, kteří proti nim stojí teď, by měli celou polovinu noci na to, aby se dostali k Teggerovu krku.
Na zem se snesl roj meteorů.
Upíři krčící se mezi Val a rampou zavřeštěli a odkutáleli se stranou. Zápalné koule — pochodně — dopadly, některé zhasly, ale šest zůstalo hořet. Dárek od Teggera.
Byla na rampě, druhý vůz těsně v závěsu. Upíři se valili ze všech stran. Sestřelila upíra, který se objevil nad lavicí. Odložila pušku. Zahřmělo dělo: smršť kamínků a ohně vyčistila rampu před vozem.
Za nimi najednou vzplanulo světlo. Bylo to, jako kdyby slunce spadlo z Klenby. Upíři si před nesnesitelnou září zakryli oči a ochromeně zůstali stát na místě. Kolem Val se rozezněl štěkot a drnčení pušek a kuší.
Lavice se otřásala. Upíří vůně ji zbavovala rozumu. Val se s prázdnou puškou obrátila, aby se připravila k obraně. Hleděla do zkřivené tváře patřící ženě Lidu Strojů. Foranayídli, s výrazem šílenství v očích, se zuby nehty křečovitě držela lavice.
Val pokračovala v jízdě.
Jedna spirála za druhou. Ve světle stín mávající oběma rukama. V jedné ruce meč. Vjela do světla.
Tegger — nahý! Proč? Ustoupil stranou, aby vozy mohly projet.
Viděla, jak Warvia seskočila ze stupátka. Narazila do Teggera takovou silou, že mu meč vyletěl z ruky. Hned za ním letěla Warviina tunika. Val nepotřebovala slyšet výkřiky veselí ozývající se všude kolem ní: nastal čas radosti, čas rishathry.
Někdo si ale musel uchovat zbytek zdravého rozumu. Alespoň dokud nebudou v bezpečí.
Ve světle doků zastavila. Zaslechla hluk boje. Upíři? Ne, slyšela slova...
Foranayídli našla svého otce. Zahrnovali se smrtelnými urážkami.
Val se snažila odhadnout, jestli nesáhnou k násilí. V jednu chvíli zmlkli, aby se nadechli. Val se dotkla jejich ramen.
Upoutat jejich pozornost, rychle ustoupit, rychle se vymáčknout —
‚Ne, Forn. Baroku, byla to moje chyba, věř mi. Nebo naše. Kdokoli z nás si mohl domyslet, co se stane. Copak se nemůžeme o vinu podělit?"
Otec s dcerou na ni nechápavě pohlédli.
"Neměli jste být spolu, když se ukázali upíři. Měla jsem vás rozdělit. Udělala jsem chybu. Nechápete? Všichni jsme se spářili. Nemůžeme za to. Chit a Kay jsou těhotní. O vás dvou ještě nevědí, že, Baroku?"
"Asi ne," zamumlal Barok.
"Ale teď se nemůžeme vrátit domů!" zakvílela Forn.
"Rishuj s někým," řekla Val. "Val, nechápeš, že -"
"Teď hned, holka pitomá. Paroom vypadá zmateně. Musíš to dostat z krve, aby se ti vrátil rozum. Jdi!" Forn se najednou rozesmála. "A co ty, šéfová?"

"Já to musím ohlídat. Baroku, najdi si Waast —" To je Waastin hlas. Už si ji našel někdo jiný, a zřejmě to nebyl jen jeden muž. "- nebo někoho. Jdi." Postrčila je každého opačným směrem a oni šli.
Co dál? Zdálo se, že Rudí se smířili. Možná nejen pro tuto chvíli. Tegger už o upíří vůni věděl své. Vůni, která teď poletovala Valavirgillin mozkem a proudila jí krví. Znala ji v daleko silnější podobě, a proto odolala. I když možná ne tak docela...
Před ní stálo bílé dítě, dvakrát menší než ona, mhouřilo oči a němě žadonilo. Udělala krok vpřed.
V prsou mladého upíra vyrašil šíp. Upír zakrákoral a odpotácel se do stínu.
Val se otočila. Byl to Paroom. "Chtěla jsem ho srazit pažbou. Byl příliš mladý na to, aby mohl vydávat pach." Travní obr kývl hlavou. "Možná jich s námi přijelo víc. Žádného dalšího ale nevidím." "Zkontroloval jsi tunel?"
"Našel jsem tam čtyři probodnuté upíry. To Teggerův meč, počítám." "Taky dobře."
"Jeden z nich měl vyražené všechny zuby. A... co říkáš? To máš pravdu, upíři pach svých mrtvých nesnáší. Tudy nepůjdou."
"To znamená... že je to za námi. Jsme v bezpečí."
"Taky dobře," řekl Paroom a sevřel ji v náručí.
Oslava se chýlila ke konci.
Nejraději by to neviděla. Byla zabrána do kopulování s Kaywerbrimmisem. Mělo by to být bezpečné. Ne že by ji to mohlo odradit, ale po tom všem, čím Kay musel za poslední polonoc projít, by žádný muž nebyl schopen počít dítě, myslela si.
Slunce bylo rozmazané stříbrné kolo v šedobílých mracích. Všichni čtyři Sběrači spali na jedné hromadě.
Ghoulové odpadli hned ze začátku a odplazili se pod markýzu. Travní obři se začali, zcela mimo rámec rishathry, věnovat jeden druhému - stejně jako ona a Kay - a Tegger s Warvií si dlouze povídali, jen povídali.
Kaywerbrimmis jí ochable ležel v náručí a tvrdě spal.
Vyprostila se, srolovala Kayovu tuniku a podložila mu hlavu. Vykročila — odbelhala se — podél doku k oběma Rudým, bedlivě sledujíc řeč jejich těl, aby se ujistila, že nepřichází nevhod.
"Pověz, Teggere, jak jsi dostal létající továrnu na zem?"
Tegger se pyšně zazubil a Warvia, zazdálo se Val, spolu s ním. "Je to hádanka. Vodítka jsou všude kolem. Bazény, cisterny, a všechny prázdné. Když jsem přišel."
Val trpělivě čekala.
"Budovatelé Měst byli po Úpadku Měst odříznuti od světa. Viděl jsem jejich kostry. Že se do stínu nastěhovali upíři, to jsme věděli. Museli se po rampě dostat nahoru. Co bys na jejich místě udělala ty?"
"Mysleli jsme, že nějakým způsobem rampu vytáhli."
Tegger spokojeně pokýval hlavou. "Všechny cisterny byly prázdné. Jenže k Úpadku Měst došlo dlouho předtím, než Louis Wu vyvařil moře. Nemohli se obejít bez vody, ale strach z upírů byl silnější. A tak všechnu tu vodu vypustili a Město se zvedlo nahoru."
"A ty jsi všechny cisterny ucpal —"
"V doku jsem našel velké kusy nějakého kovu. Použil jsem je místo zátek."
"— a počkal, až je déšť naplní vodou a Město klesne k zemi."
"Ano."
"Díky za světlo."
Tegger se rozesmál. "Ho ho, napadlo mě, že to uvítáte. Zapálil jsem všechny pochodně, co jsem měl, a hodil je dolů. Potom jsem na oheň nalil celou láhev paliva."
"A teď?"
"Teď jsem tam, odkud se dá něco podniknout, a se mnou patnáct chytrých hlav, které určitě na něco přijdou."
Val přikývla. Tegger neznal konečnou odpověď, ale už tak dokázal zázraky.

Kapitola 15
ENERGIE

Tegger je v plném denním světle vedl Schodištní ulicí a ukazoval jim, co objevil.
Bylo to pro něj poněkud frustrující. Warvia se vrhala do domů džunglí okrasných rostlin a zpola naplněných bazénů a vracela se s hromadou otázek. Tegger za ní nemohl, musel se věnovat těm pomalejším. Sběrači byli dokonce ještě rychlejší než Warvia a dostali se do míst, do kterých by se žádný Rudý neprotáhl, načež se tryskem vraceli zpátky a štěbetavě informovali Travní obry o svých objevech.
"Tyhle trávy by vám měly vyhovovat," obrátil se k Waast, která jediná byla v tu chvíli ‚volná'. Vzala hrst nabízené píce, usmála se na něj a přežvykujíc následovala Perilack a Silacka do bortící se stavby. "Žádné pojídače rostlin jsem tu neviděl," obrátil se ke Coriack. "Hledal jsem trus. Nic. Ale něco k jídlu tu určitě najdeme. Když nic, tak aspoň snovače sítí. Přinesli jsme nějaké pojídače hmyzu?" To už patřilo Valavirgillin. "Člověk by myslel, že tu musí žít někdo, kdo ty rostliny konzumuje, ale jediné, co se mi podařilo ulovit, byli ptáci. Taky jsem neviděl žádný hmyz."
"Mršiny?"
Pochopil, co má na mysli. "Jen staré, vyschlé kosti. Jestli nepojdeme hlady, ghoulové nebudou mít co jíst. Ale našel jsem tohle. Pomy, celou alej pomovníků. Tady."
Val rozloupla jeden plod a ochutnala ho. Lidé Strojů by se jimi na nějakou dobu zasytili, to ano. "Víš, co tyhle továrny vyráběly, Teggere?"
"Našel jsem skladiště plné sukna. Možná to. Ještě jsem se pořádně nestačil rozhlédnout, Val."
Továrny, ty Val zajímaly. S batohem plným Louisovy zázračné tkaniny by mohla některé stroje zprovoznit. A i kdyby ne, i kdyby úpadek pokročil příliš daleko, ještě stále mohla zázraky z doby před Úpadkem Měst, zázraky nakupené v továrnách a skladištích, převézt domů.
Tegger jistě umírá hlady. Musím okamžitě nakrmit své lidi, uvědomila si Val. Na zisk dojde později. Až najde cestu dolů!
Skupinka se šinula vzhůru po Schodištní ulici k bublině na jejím konci. Vešli dovnitř.
To, co se Teggerovi jevilo jako záhada, bylo Lidem Strojů jasné na první pohled. Barok se usmál a odvedl je po obřích schodech do zadní části. "Hodovní síň," zněl jeho rozsudek. "Budovatelé Měst byli všežravci, kteří jídlo tepelně upravují. Měli rádi pestrou stravu. Podívejte se na tu výbavu!"
"Samé krabice a plochy, které se zahřívají," zamručel Tegger.
"Ano, a stůl na sekání potravin."
Nad Schodištní ulicí byl už jen komín a jeho točité schodiště. Warvia seděla na hraně komína a houpala nohama v prázdnu. Vypadala až nemístně šťastná.
"Vidím Říční Lid. Mávají na nás. Rooballablo! Hej, pojďte sem někdo, ať vidí, že jsme to dokázali! Jinak si budou myslet, že jsem Tegger."
Val vystoupala po točitých schodech, kolem bronzové pavučiny přilepené ke kamenné stěně, až k Warvii. Obě ženy se posunuly po hraně komína stranou, aby udělaly místo dalším: Coriack, Manackovi, Paroomovi, Barokovi. Tegger se na chvíli zastavil u pavučiny a potom vylezl za nimi.
Když člověk stojí na vrcholu... prostě něčeho, má takový zvláštní... vladařský pocit.
Prakticky řečeno, Val se naskýtal nesmírně zajímavý pohled: upíři hemžící se v Temném Hnízdě a blízkém okolí. V dálce, směrem od hor, se k nim průsmyky blížili líní, bílí hadi. Plazili se podél Rodného Proudu, kde se z nich stávaly jednotlivé bílé tečky — tisíce upírů vracejících se domů.
Řeka a zasněžené vrcholky hor se třpytily v nepravidelných paprscích slunce. Na pozadí nedalekého třpytu vodní hladiny se rýsovaly dvě černé, podsadité postavy. Val s ostatními zdvihli ruce a zamávali. Rooballabla a Fudghabladl spokojeně zmizeli pod hladinou.
Viděla i celý továrenský komplex. Tegger nechal všechna světla rozsvícená. Po Schodištní ulici ubíhal nepravidelný zelený pás. Nikde jinde, nikde v okolí komínu, nebyla zelená vidět. Čím se tu ten snovač sítí živil?
Rovné střechy skladišť a továren i zaoblené vršky nádrží se šedivě leskly. Jedinou výjimkou byly domy lemující Schodištní ulici, kde rovné plochy tvořila zeleň a bazény. Schody samotné byly také šedivě stříbřité.
"Valavirgillin?" ozval se Paroom. "Vidíš ty šedé střechy?"
"Vidím. A...?"
"Přemýšlel jsem, jak to, že světla stále fungují. Všechno, co má nějakou plochu obrácenou ke slunci, má stejnou třpytivě šedou barvu. Ta hmota musí nějak uchovávat sluneční světlo."
"No ovšem!" vykřikl Tegger.
Paroom se usmál. "Taky sis to domyslel?"
"Ano, stačilo jen, abys... Uvažujme. Moc světla k nim přes tyhle mraky teď neproniká, ale než jsem se sem dostal já,

uloženou energii nikdo nečerpal. Stovky falanů. A to znamená —"
"Že může dojít. Měli bychom ta světla přes den raději vypnout."
"Ta létací deska měla stejnou barvu, ta, z které jsem vytrhl kabinu. Proto mohla odstartovat. Takže ten jejich slavný blesk je vlastně slunce... Vypnout světla? A pro co tu energii budeme šetřit?"
"Nevím," odpověděl Paroom, "ale nemám rád plýtvání. Světla podél doku bych nechal rozsvícená. Tudy mohou přijít upíři. To si myslím já."
Tegger pokrčil rameny. Najednou vypadal unaveně. Warvia ho vzala za loket, a šeptajíc mu něco do ucha, odvedla si ho pryč.
Zbylí průzkumníci už nic pozoruhodného nenacházeli a po chvíli se, jako unavení turisté na prázdninách, vrátili zpátky k vozům. Většině se klížila víčka únavou.
Sběrači museli spát v noci. Bylo poledne a oni jako jediní z celého jejich přepadového komanda vypadali čile. Val postavila Manacka s Coriack na stráž a odplazila se pod markýzu.
Našla tam spící Forn. Ubohá dívka se spánkem snažila zbavit hrozné únavy a ztráty krve. Působila kupodivu klidným dojmem. Val namočila šátek do paliva a omyla jí ošklivě vypadající rány na krku. Potom roztáhla svou deku a lehla si také.
Když vešel Beedj, jen pevněji zavřela oči proti světlu.
Beedj složil do zbylého prostoru dvě náruče čerstvě nasekané trávy a ulehl. "Chytře to ten Tegger udělal," zašeptal.
Val jen souhlasně zamručela.
"Možná bychom v tom mohli pokračovat."
"Eh?"
"Šéfová, můžeme nasbírat ještě více vody. Nadělat díry ve střechách všech těch továren, nádrží, a všechno, co není střecha, ucpat. Nadělat z látek trychtýře. Déšť -moře vody! Celá tahle továrna, nebo co to vlastně je, klesne ještě níž a všechny je rozmačká."
Může mít pravdu? Val byla na přemýšlení příliš unavená...
"Ne."
"Říká kdo?"
"Já, Foranayídli. Země pod nám není rovná. Je tam stavba velká jako Správní dům ve Středoměstě."
"Flup, no ovšem, ty jsi tam dole žila. Co je to za stavbu, Forn? Něco jako socha nebo jako budova? Mohli bychom to rozdrtit?"
Forn začala vysvětlovat. Val se odplazila ze světla do temnoty nákladní skříně. Roztáhla deku na podlaze a -
Hlas řekl: "Valavirgillin, toto je ten pravý čas nahlédnout do Temného Hnízda."
Harfeník. "Necítím tě."
"Byli jsme na průzkumu, než jsme ulehli ke spánku. Našli jsme řadu domů - viděli jste ji? - a bazénů. Báječné. A tráva, na které je možné se osušit."
"Tak vidíš. Toto je ten pravý čas ke spánku, Harfeníku."
"Noční Lidé spí také, Val. Ve dne. Raději bych teď spal." Ostrý dráp na jejím boku potvrdil ghoulova slova. "Stejně tak upíři. Budou malátní. Snadno se jich zbavíme. Jde mi hlavně o světelné podmínky. Mám tam jít se Sběrači sám?"
Val se snažila soustředit. "Dva jsem postavila na stráž. Vezmi si Silacka a Perilack. A Kaywerbrimmise." Ten už stačil něco naspat, a čím více úhlů pohledu, tím lépe. "A zeptej se Beedje." Thurlův nástupce byl ochotný ke všemu. Flup!
Val se posadila a sáhla po pušce a metači ohně. "Jdu taky!"
Bylo jich osm: dva Lidé Strojů, Beedj, dva Sběrači, Warvia a ghoulové. Ghoulové kráčeli před kruhem světla vrhaným Valiným přiškrceným metačem. Ostatní, v rouškách a napůl poslepu, šli za ní.
Val se dívala na čtyři zabité upíry. Musela dávat pozor, kam šlape. Zakopla... o hromádku upířích zubů, špičatých jako zuby Rudých. Opravdu, jedna z žen měla vyražený chrup, přesně jak jí to Paroom popsal. Nebyla jen rozsekaná. Val se otřásla.
Smuteční Trubka zmizela z dohledu. Val se nadechla, aby na ni zakřičela, když tu zmizel i Harfeník. Val se namísto křiku dala do běhu, metač ohně zdvižený nad hlavou. Našla je stát nad upírem, který se ještě hýbal.
Postupovali dál. Peprlíkem ve Valině šátku si začaly razit cestu další silné pachy. Současně s nimi se jí začínal navracet zrak.
O tři úrovně níž, dvě a půl úrovně nad plochou posetou upíry, se zastavili.
Vnější kruh lomeného denního světla dostačoval k tomu, aby se mohli v Temném Hnízdě jakž takž orientovat.
Oba břehy Rodného Proudu lemovaly pruhy tmavé půdy o velikosti velkopanských farem. To bylo směrem k levoboku-proti rotaci, v místech, kde řeka vcházela do stínu. Rostly tam obří houby, pod nimiž upíři žili. Stínfarmy. Než se sem nastěhovali upíři, rostly tu možná stovky druhů hub. Jedině obří houby však zřejmě byly příliš velké na to, aby je upíři ušlapali.
Přímo pod nimi byla dlažba z podobného materiálu, který Lidé Strojů používají ke stavbě cest.
"Vidíte, světla je to poměrně dost," pravila spokojeně Smuteční Trubka.
"Chtěl jsem počkat na vítr," poznamenal zklamaně Harfeník.
Vítr, ovšem. Val cítila, jak jí v žilách klokotá šílenství. Sytá vůně peprlíku se stávala pouhým ‚dochucením' říje ve vzduchu. A tu by vítr odvál. Dole jich musí být desítky tisíc, pomyslela si. A stále více jich začíná zdvihat hlavy.
Warvia trhaně dýchala. Už věděla, že její vůle není tak nezlomná, jak se domnívala. Kay se raději vzdálil - každé rozptýlení teď bylo nežádoucí. Ostatní se zdáli být v pořádku. Soustředit se! Ta ústřední stavba...
Nebyla to jen kašna. Boční stěna obrácená k rampě měla okna, malé balkony bez zábradlí a venkovní schodiště: spíše kanceláře než obytné místnosti.

O kus dál byla rovná plocha obehnaná zdvihajícími se soustřednými oblouky, připomínajícími schody v jídelní kopuli. Sedadla. To muselo být jeviště! Ta hromada práchnivějící hmoty v rozích mohla být docela dobře opona; a ty rozpadající se ploché konstrukce zase kulisy. Za pobořenou tenkou zdí bylo vidět voštinový interiér zákulisí. Valavirgillin napadlo, jestli ostatní ví, co mají před sebou.
Shora padala voda, vodopád hučící mezi temnými kamennými obry a obtékající každou část stavby. Stojící sochy Budovatelů Měst s velkými mísami s přetékající vodou. Voda, coby trvalá kulisa, obtékala jeviště zezadu a současně poskytovala vláhu houbám rostoucím za kancelářemi. Všechna voda nakonec vtékala do bludiště potrubí a kanálů ústících do Rodného Proudu.
Forn měla pravdu. Hora zdiva byla velká jako administrativní centrum. Masu celé létající továrny by pravděpodobně neudržela, ale masu vody, o kterou by ji učinili těžší, určitě.
"V pořádku. Takže továrnu na ně spustit nemůžeme," řekla Perilack.
"A co kdybychom ji posunuli stranou? Něco ji musí držet na místě. Co kdybychom ji uvolnili a nechali volně klouzat? Všichni upíři by se rozběhli za stínem a my bychom je mohli snadno postřílet."
"Částečně máš pravdu," řekla Smuteční Trubka. "Něco ji drží na místě, nějaká —" obrátila se k Harfeníkovi a přešla do rodné mluvy. Val se otočila. Uvolnit létající město bude možná i nad síly ghoulů.
Harfeník přešel zpátky do Řeči. "—jako na dně mísy, slabé místo v království magnetických sil. Kdybychom měli dost síly, mohli bychom z ní plošinu odtáhnout, ale dva parní vozy? Flup, o tom Louisi Wu jste se nikdy neměli dozvědět."
Sochy, řady oken, pódium, modelovaný vodní proud. "Co ještě?" zamumlala sama pro sebe Valavirgillin.
"Šéfová?" ozvala se Smuteční Trubka.
"Co vidíš?"
"Kanceláře. Veřejné záležitosti, určitě. Postavili tohle všechno tady dole, aby nemuseli politické entity zvát nahoru. Jeviště sloužící k projevům a konferencím, nejen kvůli divadlu. Tohle bylo společenské centrum."
"Rád bych se na ně podíval z opačné strany," řekl Harfeník.
"Co si myslíš, že tam najdeš?" zeptala se Val.
"Myslím, že... pódium. Tohle je pro divadelní hry. Na proslovy ani na hudební produkce se nehodí. Vsadím se, že za tu fontánu, za její zakomponování do toho všeho, si někdo odnesl řád. Představte si, jaká by to byla krása, jen odtud dokázat vymést ty upíry."
"Mám to!" vykřikla Val. "Světla!"
Dopadly na ni plamínky ghoulích očí.
"Světla! Představení, hudba, projevy, úřadovny toho a tamtoho, vyznamenané sousoší!" S Valavirgillinýmvýkřikem zesílila i upíří píseň, ale pozornost svých bojovníků neztratila. "Jedině ghoul může očekávat, že to všechno se bude odehrávat ve tmě! Warvio, Tegger bude vědět, kde jsou vypínače."
Všechna Warviina otupělost se rázem vytratila. "To už by je zapnul."
"Flup."
"Vypínače mohou být tam dole."
"Flup. To by bylo mrzuté."
"Vidím je," řekl Harfeník. "Warvio, to sousoší napravo od vrcholu? Bojovníci tři výšky vysocí. Oštěpy v rukou..."
Val viděla jen nejasné lidské kontury, jinak nic. Pás denního světla tak vysoko nesahal.
"Pro mě je to jen jeden velký černý flek," řekla Warvia.
"Jsou tam," přitakala Smuteční Trubka. "Ten, co je nejvýš -"
"Větší než ostatní. Oštěp silný jako moje noha, nemá hrot, končí přímo ve střeše. Tudy vede proud. Smůla, šéfová."
"Flup! Žádné potrubí na vodu? Ovšem, té mají, kolik se jim zachce. V pořádku. Nejdřív prohledáme horní stranu, protože je to jednodušší. Sežeňte Teggera, aby nám ukázal, co našel. Potom se poohlédneme po tom, co mu uniklo."
Warvia jim ale Teggera vzbudit nedovolila. "Ukázal ti už všechno, co ví, Val!"
Harfeník se Smuteční Trubkou se po chvíli vzdálili. Nikdo po nich nemohl žádat, aby hádali, kde dávní Budovatelé Měst umístili vypínače světel!
Zbytek bojovníků se rozběhl po městě. Valavirgillin nařezala kus Louisovy tkaniny, kdysi tajemství nevyčíslitelné ceny, na proužky a rozdala je jako konfety. Po chvilce zápolení s rozvodnými krabicemi a spínači, které jim ukázal Tegger, svítící město zdatně konkurovalo zamračenému dni.
Ze stříbřitě šedých ploch střech vedly po stěnách úzké proužky téže barvy. Někteří se vydali po jejich stopách až k místu, kde se sbíhaly. Twuk potom přivedla Valavirgillin k otvoru poblíž středu Města, širokému jako ghoulí stehno. Dotkla se prachu, který našla uvnitř, vytáhla ruku a čichla si k prstu. Nemohla si být jista, jestli to byl skutečně rozpadlý supravodič, ale o tom, co našli, nepochybovala ani vteřinu.
To, co teď musela udělat, se jí ani trochu nelíbilo, ale nebylo pomoci. Kanálek mohl být asi dvacet výšek dlouhý. Val nařezala zbývající kusy Louisovy tkaniny na proužky a svázala je k sobě. Vzniklý motouz přivázala ke kusu rozbité zdi a pomalu ho spustila do otvoru, dokud neucítila, že provaz dosedl.
Do čeho? Čím končila rukojeť oštěpu v ruce kamenného hrdiny? Proud energie teď možná měl kudy pokračovat dál. Co mohla, to udělala. Pomocí dvou odlomených větví přemístila horní konec ‚kabelu' na místo, kde se sbíhaly všechny stříbrošedé stružky. Rovná plocha, bez jakéhokoli výčnělku, na který by kabel mohla připevnit. Mohla ho však zatížit kvádrem rozpadlého zdiva, se kterým měli tři Travní obři co dělat.
Mraky potemněly a začalo pršet. Průzkumníci vytrvali, dokud mohli, a postupně se vrátili do prostoru doku. Jeden po druhém vrhali pohledy dolů na rampu. Travní obři přišli jako poslední. Přestože jim ostatní řekli, co viděli, museli se přesvědčit na vlastní oči. Temné Hnízdo však zůstávalo nadále temné.

Kapitola 16
VÝZVĚDNÁ SÍŤ

Na Teggerova zavřená víčka dopadl stín.
Tegger byl už prahu vědomí tak blízko, že mohl vychutnávat teplo, klid, dotyk Warviiných zad na své hrudi a břiše, vůni jejích vlasů. Kdyby se mu přiblížil jen o kousíček blíže, neubránil by se myšlence na hlad.
Hlad. Čím nakrmí Warvii? Mrchožraví ptáci uprchli před hlukem, alkoholickými výpary a hrdiny. Zbývali upíři — zaplašil odpornou vzpomínku. Čím zaženou hlad masožraví Rudí Pastevci?
Vyhnat upíry. Sejít dolů. Lovit.
V denním světle byly všechny stíny vertikální. Byla noc, a to, co vidí, musí být světla doku. Kdo chodí v noci? Tegger otevřel oči.
Zahlédl dva chlupaté hřbety mizející za ohybem Okrajové ulice.
Vyklouzl z Warviina objetí. Nahmatal deku a přikryl ji. Harfeník se Smuteční Trubkou zahnuli na schody. Tegger vyrazil za nimi.
Ghoulové byli tajnůstkáři. Měli na svá tajemství právo; Rudí byli zase stopaři.
Noční Lidé se pohybovali v záři umělého osvětlení. Zbytek Valiny posádky našel vypínače, které ušly Teggerově pozornosti. Noc byla jejich živel, ale ta dnešní z nich dělala napůl nevidomé tvory. Je to pro ně velký handicap? Ghoulové se musí v mnohém spoléhat na čich.
Domy kolem Schodištní ulice měly stupňovité uspořádání. Úkrytů skýtaly spousty. Tegger se schovával za pevnými překážkami, stromy a zdmi, ale držel se stále vpovzdálí za ghouly. Kde jsou?
Vylézali z rozbitého okna a tiše, nespokojeně si ve své mateřštině něco povídali. Byl to dům, ve kterém Tegger našel celou rodinu koster. Že by ghoulové zvětřili mrtvoly? Stejně je čekaly jen kosti.
Na vrcholu Schodištní ulice vstoupili do bubliny hodovní síně. Tam taky nic nenajdou, vzpomínal v duchu Tegger. Počkal v prázdném bazénu, oči těsně nad okrajem.
Vyšli ven a pokračovali vzhůru do stínu. Koruna města, komín, byl dosud neosvětlený. Chtěli si prohlédnout své království? Tegger si při svém postupu nevšiml stínů, které se zdvihly na pozadí noci. Našlapoval stále opatrněji.
Zaslechl hlasitý zvuk. Zvuk namáhaného kovu.
Vylezl po žebříku a nakoukl přes okraj chemické nádrže, jeho stín ztracený v bludišti trubek.
Ghoulové stáli u základny komína. Na ruce jim neviděl. Tma byla ještě příliš hustá. Slyšel rytmický zvuk pilovaného kamene. Seskočil ze žebříku a začal se přikrádat blíž.
Za potravou nešli. Za čím tedy? Ve chvíli, kdy tiše vyšel zpoza stěny, ho Smuteční Trubka uchopila za zápěstí.
Dal si pozor, aby nesáhl po meči. "To jsem já, Tegger," zašeptal.
"To je Tegger!" zvolala. Zazubila se mu do tváře a řekla: "Dost jsi toho prospal. Valavirgillin je přesvědčena, že konstrukce pod námi má být osvětlená. Jenom je ta světla třeba zapnout. Myslíme si, že má pravdu, ale vypínače jsou dole."
"V kašně?"
"Kašna, jeviště, kanceláře, řečnické pódium. Světlo ovládali zřejmě odtud. Valavirgillin spravila kabel, který vede sluneční energii."
"Taky se dolů museli nějak dostávat," řekl Harfeník, který se znenadání objevil vedle nich. Ghoulové mohli být v přikrádání se ke zvěři Rudým Pastevcům učiteli. "Myslel jsem si, že bychom tu mohli najít schodiště, po kterém obyvatelé a návštěvníci scházeli dolů. Rampa není —"
"Rampa je pro vozidla. Lidé by se na ní cítili ohroženi," řekla Smuteční Trubka.
"Hledali jsme kolem komínu, protože víme, že sahá hluboko pod úroveň plošiny. Smuteční Trubka ale měla lepší nápad."
"Ten komín vede k peci," řekl Tegger.
"Vede k pecím po celém městě. Tam dole se na něj napojuje ze všech stran potrubí." Harfeník vycenil velké klínovité zuby v úsměvu. "Jdeš s námi? Anebo se chceš za námi jen plížit?"
"Tady nahoře se hladový Rudý Pastevec nezabaví," řekl Tegger.
"Otázku hladu jsi vyřešil," odvětil Harfeník. "Snědl jsi -"
"Tak pojďme," vybídla je netrpělivě Smuteční Trubka, "my už tě zabavíme." Namířila po schodech do jídelny, na opačnou stranu od komína. Ocelový stisk na Teggerově zápěstí nepovoloval.
"Já vím nejlíp, co jsem snědl," řekl Tegger.
"To ano, ale komu to řekneš? Své družce?"
"Ano."
Smuteční Trubka se zastavila ve dveřích. "Opravdu?"
"Samozřejmě. Warvii to říct musím."
"Čtyři upíři na rampě," řekl Harfeník. "Tři jsi zabil. Čtvrté ženě jsi vyrazil všechny zuby a rishoval jsi s ní. Potom jsi jí usekl kus masa. Abys ho snědl, to je zřejmé."

"Viděl jsem pod sebou vozy řítící se do stínu. Musel jsem se dostat na rampu a dát řidičům světlo. Ta vůně mě připravovala o rozum, hlad mě připravoval o rozum a podle toho vypadaly mé činy. Ale pochodně a palivo jsem shodil."
Byl to nakonec Harfeník, kdo se otočil.
Při výstupu po obřích schodech převrhli jeden nebo dva stoly. Na ghouly bylo v jídelně příliš mnoho světla. "Když Val řekla to o tom světle," pravila Smuteční Trubka, "začala jsem uvažovat, co dalšího tam dole potřebovali. A napadlo mě jídlo."
Harfeník vešel dovnitř jako první.
Ve veliké místnosti bylo horko k zalknutí. "Ničeho se nedotýkejte," varoval je Tegger. "Měl jsem to vypnout."
"Pokud si vzpomeneš, které nejsou světla," podotkla Smuteční Trubka.
Tegger přikývl a začal strhávat proužky Valavirgillinina sukna z hlaviček kontaktů. Stálo ho to pár škubnutí a několik jisker sluneční energie.
"Lidé pracující v kancelářích pod námi," přemýšlel nahlas Harfeník. "Lidé sedící v obloucích kolem jeviště. Lidé pozorující vodopád. Budou mít hlad. Všežravci mají hlad často."
"Nejen všežravci. Jiní hominidé také," doplnila ho Smuteční Trubka. "Diplomatické vztahy, možná."
"Trochu zdlouhavé," poznamenal Tegger. "Nasbírat dole na zemi potravu, vypěstovat, převézt z polí sem. A potom? Opéci, rozkrájet, smíchat s kořením? Proč ne? Ale proč ji tahat nahoru a potom ji posílat zpátky dolů?"
"Má pravdu," povzdechla si Smuteční Trubka.
"Ano, a my jsme nic nenašli. Flup, to světlo tady je příšerné," zavrčel Harfeník. "Je to na tvých očích, Teggere."
Otevřel další dveře.
Špižírna, kterou Tegger prozkoumal už dříve. Na stropě zářila světla. Zásuvky a dvířka ve všech úrovních, na délku paže vysoké i menší. Takto je ovšem nenechal. Musela tudy projít celá Valina karavana.
Za dvířky úložné prostory, většinou prázdné. Trocha suchých rostlin, některé pokryté plísní...
"Sběrači a Travní obři tu našli pár sušených kořenů, nic víc," řekl Harfeník. "Ta světla jsou hrozně silná, ale kdybychom je vypnuli, byla by tu tma jako v hrobě."
"Copak nevidíš ve tmě?"
"Noční Lidé vidí v noci. Při světle Klenby. Úplná tma není nikdy, ani za bouře."
Dvířka byla malá i pro Sběrače. "Žádné jiné dveře jste nenašli?"
"Velké žádné."
"A co Visící Lidé?" ozval se něčí veselý hlas.
Tegger nadskočil. Warvia!
Seděla na stěně z krabic a shlížela na něj. "Warvio! Kde se tu bereš?" zahoukal.
Pyšně se rozesmála. "Šla jsem za tebou. Když se tvá kořist zastavila, vykoupala jsem se v bazénu, abych se k ní dostala ještě blíž."
"Moudré," pokýval hlavou Harfeník. "Máme lepší čich, než možná tušíte. Přidáš se k našemu pátrání?"
Seskočila na zem. Na zádech měla jeden z Valavirgillininých metačů ohně. "Většinu jsem slyšela a část toho vyřešila. Pojďte se podívat." "Jdeme za tebou."
Warvia je zavedla zpátky do výhně. "Surové potraviny sem zřejmě putovaly až z doků. V tom, co tady s nimi prováděli, bude nějaká alchymie, něco, co by nikdo z nás s jídlem nedělal. Protože ho museli posílat dolů po malých kouscích."
"Proč?" zeptala se Smuteční Trubka. Warvia přecházela mezi stoly, žhavými plotnami a dvířky. "Sledujete představení. Anebo svádíte vladařské hry o vysoké sázky, vody a pastevní práva. Anebo váš Thurl řeční o budoucnosti vašeho kmene. Shora přijíždí večeře, celá polovina varala. Zvenčí spálený na uhel, uvnitř spálený na troud, přesně jak to máš ráda. Je ho akorát dost na zasycení dvaceti lidí, jenže vás je dvacet šest! Co teď?"
Odpověď už znala, domyslel si Tegger. To, co teď předváděla, bylo pro její vlastní potěšení.
"Bijete se o svůj podíl. Anebo se jídlo pokoušíte spravedlivě rozdělit, ale o totéž se pokouší dalších šest lidí. Zapomenete na představení, proslov, na všechno. Herci zuří. Nebo zuří Thurl. Kdyby ale shora přijely jednotlivé porce, nemusel by o jídlo nikdo bojovat," zakončila Warvia.
Stála u dvířek zasazených ve zdi. Malá, ale masivní dvířka s okénkem, uvnitř krabice s přihrádkami. Otevřela je, strčila dovnitř ruku — "Pozor, pálí!" zakřičel Tegger.
"Sáhla jsem nejdřív na dvířka, lásko." Zatlačila do zadní stěny krabice. Vnitřek krabice se zakymácel. "Dívejte se."
Zavřela dvířka a přesunula spínač do spodní polohy.
Krabice sletěla dolů, zanechávajíc po sobě prázdný prostor.
"Dvířka se teď nedají otevřít," oznámila a názorně předvedla pravdivost svých slov.
"Jak hluboko sjede?" zeptal se Harfeník.
"Asi až tam, kde se podává jídlo. Nemohla jsem pochopit, proč by jídlo měli dolů nosit lidé. Tak jsem osahala všechna dvířka, a ta, která nebylá žhavá, jsem otevřela. Tahle jediná nebyla uvnitř rozpálená. Potom už zbývalo jen najít místo, kam vložit proužek Valina sukna."
Harfeník přesunul spínač nejprve do střední polohy, potom zpátky nahoru. "Ta krabice je pro člověka příliš malá."
"Já se tam vejdu, ale police musíme vytáhnout."
Teggera, stejně velkého jako Warvia, ani nenapadlo, aby se nabídl, že to udělá on. Warviino řešení. Warviino rozhodnutí. Rudí Pastevci jsou teritoriální tvorové.
Police šly vytáhnout snadno. Staří Budovatelé Měst možná skutečně občas posílali dolů celého upečeného varala nebo jiné zvíře. Warvia se snažila do vzniklého prostoru nasoukat sama, ale nešlo to.
Ghoulové ji zdvihli a vložili už skrčenou do přepravníku. Nejprve bok, potom přitáhnout ruce a nohy, záda, obličej... tak

moc ale nohy skrčit nedokázala. Teggera nejprve napadlo, že utrhne horní stranu krabice, aby se podíval, jestli je nad ní volný prostor. Nakonec ale řekl: "Ani kdybychom z tebe kus uřízli, se zbraněmi se tam nikdy nedostaneš."
"Vysvleču se do naha!"
"Nevejdeš se tam," rozhodla Smuteční Trubka. "Tohle je výtah pro Sběrače. Zkoušej to, jak chceš, Warvio, času máme dost. Harfeníku, lásko, naše role zde skončila. Sběrači se probouzejí až za bílého dne."
Ghoulové kráčeli zpátky k dokům a rozmlouvali.
"Než vyšleme živého posla, měli bychom dolů něco poslat," uvažoval Harfeník. Láhev paliva? Uložit ji tak, aby se dole vylila? Kdyby mezi ním a pojistkovou skříní byli upíři. Rychlá zápalná koule, prásk!"
Teggerovi příliš do řeči nebylo a Warvia nepromluvila jediné slovo. Zalezli pod markýzu a dívali se, jak Smuteční Trubka s Harfeníkem mizí ve tmě.
Potom Warvia popadla Teggera za ruku a vytáhla ho zpod markýzy. Tiše doběhli k místu, kde se doky zužovaly a přecházely v Okrajovou ulici. "Byli jsme na průzkumu, zatímco jsi spal," zašeptala Warvia. "Pojď za mnou."
"Musím ti něco říct, Warvio."
"O tom, co se stalo na rampě? Slyšela jsem. Nebyl jsi při smyslech. Jako já. Ale stále patříme k sobě. Jen se teď nemůžeme vrátit domů."
Tegger si oddychl úlevou. Netušil, že něco tak hrozného lze tak snadno vyřešit. "Kam tedy?"
"Něco mě napadlo. Pojď."
Utíkali klikatými uličkami, šplhali po potrubí, stále výš a výš.
Proběhli hodovní síní, pak dolů, znovu nahoru, kolem komína, to už po břiše, směrem ke zvuku namáhaného kovu.
Najednou bylo ticho.
Warvia ho gestem zahnala zpátky, sama se postavila a vykročila. "Dobře. Jak ji teď dostanete dolů?"
Harfeník se Smuteční Trubkou dokončili pokládání velké keramické desky na zem. Plát, který odřezali, byl jen na palec široký; musel být tedy dosti křehký, usoudila Warvia. Jeho přední část tvořila bronzová pavučina komplikovaného geometrického tvaru.
Odpověděl Harfeník. "Ano, milujeme svá tajemství, ale tato deska se dostane dolů jedině ve voze. Musíme to říct Valavirgillin. Tak. Kolik toho víte?"
"Viděla jsem vás, jak to řežete. Když jste Teggera odvedli pryč, prohlédla jsem si to. Co je to? K čemu vám to bude?"
"Myslíme, že je to oko s uchem a snad i dalšími smysly," řekl Harfeník. "Myslíme, že patří Louisi Wu a jeho druhům zpoza Klenby."
"Myslíme, že to byli oni, kdo vrátili slunce do středu Klenby," dodala Smuteční Trubka. "Což by znamenalo, že mají nesmírnou moc. Mohli bychom jim říct, jak tu moc využít, kdybychom s nimi mohli komunikovat —"
"Louis Wu však zmizel v létajícím válci. Později naše zdroje tento válec, nebo jemu podobný, zahlédly vznášet se nedaleko Temného Hnízda. Noční Lidé z jiných míst hlásí více takovýchto pavučin. Musí sloužit k výzvědným účelům."
"Vy s tou věcí chcete mluvit?" zeptala se Warvia.
"Pokusíme se. Pokud nám neodpoví, přemístíme desku na místo, odkud uvidí, co chceme, aby viděla."
"Tegger a já se nemůžeme vrátit domů," začala rozvážně Warvia. "Pokud by o nás Noční Lidé hovořili jako o hrdinech, mohli bychom získat právo vstupu do jiného kmene Rudých Pastevců. Majíce toto na mysli, kam cestujete?"
Harfeník se rozkuckal smíchy. "Hlupáku!" okřikla ho Smuteční Trubka. "Nemusí jít až tam. Warvio, my... Ne, nejprve mi pověz: Jak velký šok dokážeš unést?"
Warvia kývla rukou. Tegger vylezl z úkrytu. Dál se schovávat nemělo smysl - potácel se smíchy. "Jestli si myslíte, že nás můžete ještě něčím šokovat, zkuste to."
Harfeník spustil.

Kapitola 17
VÁLKA S TEMNOTOU

Ze skály se k němu skláněly gigantické obličeje dvou Rudých Pastevců a dvou Nočních Lidí, šeptem pronášejících tajemství, které se nesměl nikdo dozvědět -
Jediný, kdo se smál, byl Louis Wu.
Louis násilím odtrhl pohled od loutkářova filmového představení. Pro domorodce to bylo jako dívat se na božstvo rozhodující o jejich osudu.
Plavci utekli.
Po Skladateli a Kazarfovi nikde ani slechu.
Zbylé obecenstvo tvořili samí, ovšem povětšinou spící, Splétači. Malátné děti se snažily udržet oči otevřené. Zítra to bude pro ně jen sen. Louis Wu seděl před tvářemi titánů sám.
Jeho slova v interworldu patřila Nejzadnějšímu. "Ti ghoulové urazili dlouhou cestu, aby ti ukradli kukátko. Asi si s tebou chtějí popovídat."
Obraz se změnil. Najednou se díval na inframapu vesnického koupaliště: černá voda, slabě žhnoucí Splétači spící na nízkých stolech, o něco jasnější barva Louisovy nahé kůže... jeden sálající bod za ním, druhý vedle Poradního domu.

Kazarfa a Skladatel ukrytí ve vysoké trávě. Ghoulové se dívají také. Poznají se?
Obrovité tváře zešedly. Kukátko s cihlovým podkladem se přiblížilo k temné podlaze. Ze skály byla znovu jen černá skála.
Když se Valavirgillin vykulila ven, aby se podívala, co má všechen ten rozruch znamenat, mezi mračny prosvítal skrojek slunce.
Rudí a ghoulové navigovali čtyři Travní obry nesoucí Schodištní ulicí uříznutou cihlovou desku. Pokrývala ji rouška bronzové pavučiny. Byla těžká, soudě podle jejich pohybů. Jednu stranu položili na stupátko dvojky a odpočívali.
Ghoulové si vzali slovo. Rudí se jim snažili skákat do řeči, ale příliš se jim to nedařilo.
Když konverzace utichla, pavučina i s podkladem spočívala na podlaze nákladní skříně dvojky. K činorodé skupince bdělých se připojili rozespalí Sběrači. Ospalí ghoulové zalezli pod markýzu. Cesta dolů začínala být jasná.
Tam někde za černými mračny, pomyslela si Valavirgillin, klouže ze slunce stín noci. Jediné světlo, které k nim však bouřkou pronikalo, bylo mihotání blesků.
S Valavirgillin kráčeli deštěm na vrchol Schodištní ulice čtyři Sběrači. Vešli do kopule, za nimi s výjimkou ghoulů celá trestná výprava, vystoupali po obřích schodech do podivuhodné kuchyně.
Silack si vlezl do pohyblivé truhlice. Proč právě on, to věděli jen Sběrači. Na metač ohně zbylo dost místa.
"Vypal na stěnu. Nebo na upíra, prostě na něco," říkal mu Manack. Byl nervózní a v obou rukou držel pistoli Lidu Strojů. "Jedu hned za tebou, jen tady s tímhle, a když dorazím dolů, chci tam mít světlo. Chci vidět, co se na nás vrhne. Jakmile se otevřou dveře, tvoje první starost bude obstarat světlo."
Zavřeli za Silackem dvířka a poslali výtah dolů. Světla bylo dost, aby mohli sledovat, jak se lano chvěje; hluku taky. Motor utichl.
Vyčkávali.
Manack se snažil přesunout spínač zpátky nahoru. Po dobrém to nešlo a po zlém mu to Valavirgillin udělat nedovolila. Páčka vyskočila sama. Lano se rozvibrovalo. Počkali, až se krabice zastaví.
Silack se vykulil ven, mohutně se nadechl a vítězně vzkřikl: "Světlo!" Perilack se k němu vrhla a pevně ho sevřela v náručí. Silack přes její rameno vysvětloval: "Promiň, Manacku, ale ten panel byl hned vedle šachty a mě napadlo, že když ta tlačítka zapnu, moc času tím neztratím, a flup, měl jsem pravdu! Zapnul jsem najednou všechna světla a-"
"Jsou zapnutá?" vykřikla Perilack.
"Ano," přisvědčil Silack a jeho obecenstvo vyběhlo ven.
Valavirgillin se supěním doklopýtala na rampu. Sběrači a Rudí, stejně jako ostatní Lidé Strojů, byli daleko před ní. Travní obři dusali za nimi.
Deštěm prosvítala světla rampy. Nahrnuli se dolů.
Pod nimi zářilo světlo a vládl neuvěřitelný ruch. Světla nemilosrdně ozařovala mohutnou ústřední stavbu, jeviště, okna a padající vodu, jakož i celý prostor kolem ní. Temné Hnízdo bylo jasnější než šerý den. Upíři lapení ve světle reflektorů se snažili uniknout z jeho dosahu. Upíři vracející se z lovu se snažili dostat do Hnízda.
"Když jsem rozsvítil," křičel Silack, "upíři se rozběhli na všechny strany. Dvacet nebo třicet z nich si usmyslelo, že se schová do kanceláří! Je tam velká plocha nad jevištěm na jedné straně a řečnická tribuna na druhé - Harfeník měl pravdu — která vede do kanceláří. Upíři se na mě řítili ze tří stran. Když jsem z té krabice vylezl ven, zajistil jsem dvířka, aby se nezavřela. Už cestou dolů jsem věděl, že nechci, aby se ta trouba vracela nahoru beze mě!"
"Ty chamtivý, hnusný flupošlape!"
"Manacku -"
"Ukradl jsi všechnu slávu pro sebe!"
"- ani nevíš, jak jsem byl rád, že tam ta krabice zůstala. Nahrnuli se dovnitř, já je sežehl metačem ohně a skočil zpátky do krabice."
Mezi upíry, kteří se snažili dostat dovnitř, a těmi, kteří chtěli ven, vzplanuly zuřivé boje. Tři úrovně nad nimi se Travní obři plácali po zádech. Ještě chvíli a začnou uzavírat sázky.
"Poslouchejte!" zakřičela Valavirgillin. "Myslím, že máme nejlepší příležitost vypadnout. Většina upírů je ještě na lovu, a většina těch, co jsou tady, je oslepena a zmatena. Za desetinu dne budou všichni lovci zpátky a nám nezbude než počkat na noc. A na to mám příliš velký hlad. Takže jedeme hned!"
Jestli jsem se zbláznila, dokažte to!
Dívali se na ni, v tichu přerušovaném jen výkřiky deseti tisíc upírů.
"Hned!" zařvala. Zabíječi upírů se dali do běhu.
Louis viděl nad střechou Poradního domu vykukovat hlavy tří Plavců. Jejich statečnost jim však mnoho ovoce nepřinesla. Okno v útesu bylo znovu jen černou skálou. Loutkářovo výzvědné zařízení leželo v temnotě nákladní skříně terénního vozidla.
"Stále je slyším, Louisi, a cítím," řekl Nejzadnější v interworldu.
Temný útes se proměnil na temné okno. Tančící Piersonův loutkař, za ním bezpočet dalších: temný les jednookých hadů.
"Tanec ve tmě?" opáčil pobaveně Louis.
Nejzadnější se otočil. "Zkouška zdatnosti, tma byla kdysi dávno, velmi dávno, běžný stav našeho bytí. Nemůžeme vyloučit, že nás opět postihne."
Závěr: prověřovali své rozmnožovací výsady jako Rada Plodnosti na Zemi. Nejzadnější oprašoval svoje schopnosti.
"Koho slyšíš?"
"Valavirgillininu družinu. Dveře nákladního prostoru jsou zavřené, ale slyším hlasy. Organizují obranu vozidel. Vozidla jsou v pohybu, upíři všude kolem. Chceš to slyšet?"

"Za chvilku. Napadlo mě, jak si tvůj tanec vyložili naši ghoulí pozorovatelé."
"Menší neustále mění polohu. Větší setrvává na místě. Zajmeš ho?"
"Přilož překladač k jádru kukátka. Budu přenášet."
Louis se přebrodil k útesu, který zůstával nadále vstupní branou do loutkařského tanečního večera, branou s rozmazanými okraji. U nosu se mu vznášel temný bod. Přitlačil k němu překladač.
Zaslechl hlasy, lidské přecházející ve zvířecí, bas v tenor a falzet, zvuky agónie, běsu a naléhavosti. Teď výkřik překvapení a bolesti, následovaný dalšími výkřiky, potom hlasité žuchnutí těla, přímo na kukátko. Teď rozeznal Valavirgillinin hlas vydávající rozkazy - takovou ji neznal. Jinak jen zmatek a výkřiky.
Upíří pištění trvalo několik minut. Potom nervy drásající, chladný a současně melodicky přesvědčivý hlas, nepodobající se lidské řeči. Najednou i ten zmlkl a v překladači se rozhostilo strašidelné ticho.
Val obrátila vůz dolů po proudu, protože proti proudu se to hemžilo upíry vracejícími se z lovu. Jela ještě desetinu dne, dokud poslední upír nezmizel z dohledu. Na hladině se ukázaly dvě lesklé černé hlavy: Říční Lidé s nimi drželi tempo.
Jednička byla ještě v pohybu, když Beedj odsunul dveře nákladní skříně a vkutálel se dovnitř.
Val čekala.
Ze dveří vypadlo něco těžkého.
Paroom. Sesypali se na něj, trhali ho na kousky, zatímco jeho přátelé se do nich svrchu a zespodu pustili meči. Jeden z nich podrásal Perilack. Val čekala.
Beedj se vyšplhal na sedadlo. "Je mrtvý. Perilack bude v pořádku. Vymyl jsem jí ránu palivem. Vážně to je k něčemu?"
Val přikývla, ale v duchu se ptala, jestli to Smuteční Trubka s Harfeníkem vezmou jako urážku... Jestli pochopí, proč Beedj Paroomovo tělo neponechal svým ghoulím přátelům. Před Thurlovým nástupcem své pochybnosti však nevyjádřila. Bylo to jeho rozhodnutí.
Louka se táhla daleko od řeky. Napohled dobré loviště. Valavirgillin držela výpravu pohromadě a nedovolovala nikomu sundat si šátky. Byli na území upírů.
Naložila vozy stohy látek ze skladišť létající továrny. Rooballable s Fudghabladlem dala dlouhý pás vzdušné tkaniny místo sítě. Nachytali tolik ryb, že se všichni, komu to trávicí soustava dovolovala, mohli dosyta najíst.
Travní obři našli jedlou trávu. Zvěře bylo také dostatek. Rudí se Sběrači na oheň čekat nemuseli a Lidé Strojů dali maso a kořeny vařit do hrnce s vodou.
Výprava úspěšně zaháněla hlad.
Valavirgillin trávila čekání na jídlo pozorováním ostatních. Tegger vypadal s plným žaludkem mnohem lépe. Forn s Barokem společně připravovali večeři. Zdali se přitom vyhýbali tělesnému kontaktu, to Valavirgillin nedokázala posoudit.
Smuteční Trubka s Harfeníkem byli natolik rozumní, že klečeli dvacet výšek opodál a jedli. Ghoulové našli mrtvoly Rolníků: pravděpodobně upíří zajatci, kteří nevydrželi dlouhý pochod do Temného Hnízda. Původně chtěli mrtvoly přitáhnout do tábora, ale naštěstí se včas vzpamatovali.
Vzdálené horské průsmyky se stále rojily tečkami upírů navracejících se do rozvířeného hnízda. Val věděla, že se s tím dříve nebo později bude muset vyrovnat.
Její nálada byla stále bídnější. Možná to měl na svědomí jen hlad. Aniž sama věděla proč, vykročila směrem ke ghoulům.
Smuteční Trubka ji viděla přicházet a přišla jí naproti zastoupit cestu. "Ještě jsi nejedla."
"Za chvíli."
"Spraví ti to náladu. Unikli jsme, Val. Jsme volní. A máme příběh, kterému se žádný nevyrovná."
"Čeho jsme dosáhli?"
"Nerozumím."
"Přišli jsme. Dostali se nahoru. Spotřebovali skoro všechnu zázračnou tkaninu Louise Wu. Dostali se dolů. Zabili pár upírů a zbytek vyhnali do deště. Ztratili jsme jeden vůz a Parooma. Čím ještě se můžeme pochlubit?"
"Zachránili jsme Foranayídli. Máš ve voze deset vah úžasně zachovalé starobylé látky."
Val pokrčila rameny. Pravda, náklad látek z doků jí přinese zisk. A nejen látek. A Forn... ano.
Ghoulí žena upustila obranné žebro a přikročila blíž. "Val, ukončili jsme upíří epidemii."
"Jen jsme je vyhnali z hnízda. Teď se rozprchnou do všech stran a upíří epidemie bude tím horší."
"V další generaci, za čtyřicet padesát falanů, jich bude mnohem méně," pravila mírně ghoulí žena. "Pýcha je namístě. Je zasloužená."
"Nechápu proč."
"Valavirgillin, sama jsi pocítila sílu upířího pižma. Žádný hominid mu neodolá, dokonce ani Rudý Pastevec. Nechápeš, že totéž pižmo vylučují, aby přilákali partnera."
"Cože?"
"Upíři vylučují pižmo, ocitne-li se v blízkosti kořist. S dostatkem potravy nastává pro ně období páření. Stejně tak když najdou temné útočiště, jeskyni. V uzavřeném prostoru se pižmo hromadí. Byl to jejich reprodukční pach v době, kdy jejich předkové byli stejní jako naši, a je to jejich reprodukční pach i nyní. A my jim teď vzali útočiště a vyhnali je do deště, deště, který trvá od chvíle, kdy Louis Wu vysušil moře. Déšť smývá pižmo, díky kterému se rozmnožují."
Valavirgillin si to musela chvíli přemílat v hlavě, než tomu skutečně uvěřila. Potom se napřímila. "Přestanou se množit!" zavýskla.
Den se chýlil ke konci. Než nastane noc, vozy musí být mimo dosah upírů. Ráno přečerpá palivo z Dvojky do Jedničky a pošle ji domů
"A vy máte bronzovou pavučinu."

"Někde pod Klenbou se přes ni Louis Wu může dívat a naslouchat. Existuje něco, co musíme čaroději ukázat... pokud stále žije a hodlá nám naslouchat, pokud je pavučina stále okem a uchem."
"Palivo si budete muset najít někde jinde," řekla Smuteční Trubce.
Žena klidně přikývla. "Dáme naše potřeby ve známost. Noční Lidé zřídí sklady paliva podél celé cesty až k obvodové stěně. Předpokládám, že Tegger a Warvia ti už řekli, že odjedou s námi."
"Dobrý nápad. Rudí žijí všude. Najdou si nový domov."
"Ano."
"Jaká je vaše představa koupě mého vozu?"
Zamrkala. "Ach, pověstná lakota Lidu Strojů. Valavirgillin, potřebujeme dvojku k tomu, abychom odstranili nebezpečí, které ohrožuje všechny bytosti pod Klenbou. Víš toho dost, abys mé slovo brala vážně."
"Jistě, ale přesun masivního výzvědného stroje nebyl součástí naší úmluvy." Valavirgillin se usmála při vzpomínce na rozhovory před Thurlovou hradbou. Ta námaha, aby Noční Lidi přesvědčila, a oni se přidali k výpravě do Temného Hnízda! Nemohla je nechat jen tak odjet, navíc s dělem.
"Vynaložili jste hodně úsilí, abyste se dostali k výzvědnému zařízení Louise Wu. Předpokládám, že jste si mysleli, že to přede mnou utajíte. Nechápu jak?"
Smuteční Trubka pokrčila rameny. Vypadalo to, jako kdyby si vykloubila obě ramena. "Nemohli jsme tušit, že pavučinu nepůjde jednoduše sloupnout, srolovat a odnést. Je v kameni napevno, a proto musíme odhalit své potřeby. Koupíme tvůj vůz, Valavirgillin." Udala cenu. "Splatná ve Středoměstě, ve kterékoli firmě Nočního Lidu, okamžitě po tvém návratu."
"Je tvůj." Suma byla na spodní hranici přijatelnosti, ale co? Dlouho předtím, než si bude moci peníze vybrat, Smuteční Trubka bude mít dost paliva, aby si Dvojku jednoduše vzala. "Je možné, že to budu muset vysvětlit svým nadřízeným. Podpoří mě vaši lidé?"
"Tví společníci se dozvědí tolik, kolik jim toho dnešního večera prozradím. Některá tajemství si ponecháme. Ale nejprve si nacpeme žaludky. Tvé jídlo ještě stále není hotové?"
"Šéfová! Jídlo!" zakřičela Foranayídli v jazyce Středoměsta.
Valavirgillinin žaludek se přihlásil o slovo. "Moje tajné jméno," mrkla na Smuteční Trubku a přidala do kroku.

Kapitola 18
PRÁVA A POVINNOSTI

MĚSTO SPLÉTAČŮ, A. D. 2892

Plavci se již také odebrali ke spánku. Loutkářův tanec teď sledoval jen Louis Wu a dva stíny, ukrývající se ve vysoké trávě.
Tempo bylo svižné, leč dechu se Nejzadnějšímu dostávalo stále ještě dostatek, zdálo se. "To není konec, Louisi. Něco z toho, co řekli Rudým Pastevcům, jsem slyšel. Mluvili o Rozlitých horách a o problémech s obnaženým scrithem."
"Použij kukátko. Zeptej se jich, kam mají namířeno."
"Ne, toto tajemství jim ponechám. Než promluvím, nechám je bojovat o čas. Ať mi dokážou, jak moc stojí o tvoji pozornost."
"Moji?"
"Louis Wu, který vyvařil moře, Ó Nejlstivější. O žádném Nejzadnějším nikdy neslyšeli. Louisi, vykazuješ zřetelné známky degenerace. Přijmeš lékařskou pomoc?"
"Ano," odvětil Louis Wu.
"Výborně. Riziko a námaha plynoucí z transportu tankovací sondy musí být nějakým způsobem kompenzovány. Měl jsi volnou ruku —"
Louis loutkaře mávnutím ruky přerušil. "Sondu neriskuj; můžeš ji potřebovat. Vrátím se stejnou cestou - údolím řeky Shenthy zpátky k moři. Některé chyby už nebudu opakovat, takže mi to půjde o něco rychleji. Cesta sem mi trvala jedenáct let, cesta zpátky mi potrvá devět, možná méně. Budeš mít dost času, abys přemístil autoošetřovnu do prostoru posádky."
"Louisi, na sondě je instalovaný přestupný disk. Za jeden oběh může být u tebe. V tu chvíli jsi na palubě."
"Sonda je tvůj zdroj paliva, Nejzadnější, a já se —"
"Žhavá Jehla Pravdy má plnou nádrž, a navíc je stále pod lávou."
"— neodvažuji se domyslet, jakou cenu bys za její použití žádal. Přemístit autoošetřovnu do prostoru posádky nebo do nákladního prostoru přistávacího modulu musíš stejně —"
"Už se stalo." Okno se posunulo. Louis se díval do kabiny, kterou jedenáct let neviděl. V prostoru, kde býval jejich, jeho a Chmeeův, tělocvičný koutek, stála mohutná rakev.
Tak jo, kruci. Nejzadnější je zřejmě netrpělivý. "Ukrytého Patriarchu jsem zakotvil o několik tisíc kilometrů dál po proudu. Tam najdu přestupný disk taky, ne? Za sedm osm falanů jsem na místě."
"Za dva roky? Louisi, události nabraly na tempu. Vypadá to, že Prstenec se hemží protektory."
"Ale?" Louis Wu, nevinnost sama, jen s námahou potlačil spokojený úsměv. Ano, všechno se zredukovalo na otázku protektorů.
"Než Teela zemřela, řekla, že obvodovou stěnu nechala na starosti jedinému živému protektorovi. Mohu potvrdit, že její opravárenská četa je stále aktivní."
"Ukaž," řekl Louis.
Okno ve skále pomalu přejíždělo podél šestnáct set kilometrů vysoké stěny.
Obvodová stěna byla vlastně vlys: horský reliéf vytvarovaný do spojité stěny barvy pozemského měsíce, přerušované proužky noci neznatelně ubíhajícími po celé její délce. Podél její základny se táhly, v osmi až desetikilometrových rozestupech, kornoutky Rozlitých hor. Podél vrcholu obvodové stěny mířilo ke hvězdám dvacet slabých fialových plamínků.
"To jsou obvodové polohovací trysky, jak jsme je poprvé spatřili," komentoval obraz Nejzadnější. "Testoval jsem tehdy kukátko - to, které teď mají ghoulové. A tohle je záznam pořízený před šesti lety -"
Tentýž obraz, znovu noc, jen přízračné plamínky nikde. "Prstenec zpátky v ose," řekl Louis.
"Ano. Ale já jsem monitoroval dál. Vidíš ty polohovací trysky, Louisi?" Obraz se přiblížil. Louis rozeznal temná ústí odkalovacích trubek visících vysoko nad Rozlitými horami a nejasné konstrukce mnohem větších rozměrů, než očekával. Dvojice měděných toroidů kolem vosích pasů jednadvaceti dvojitých kuželů z tenkého drátu: obří skelety Bussardových motorů.
"Před šesti lety?"
"Ano. Během tance mi mohl ujít nanejvýš —" zaváhání "- falan?"
Samotný až k zešílení, oddávající se tanci s duchy. Ubohá stádní bytost, kdysi všemocná, teď neskonale osamělá, vyvrženec vlastní rasy.
Louis potřásl hlavou, aby se zbavil nežádoucích myšlenek. "Takže někdo na stěnu instaloval jednadvacátý motor, ten, který jsme našli na římse kosmoportu."
"Ano, nejprve ho ale okopíroval! A tohle, před necelými dvěma roky..." Třiadvacet motorů, dvacátý čtvrtý ještě neosazený. Co jím pohybovalo, Louis neviděl; registroval jen nepatrné, postupné změny jeho polohy.
"Většího rozlišení kukátko nedosáhne. Je však zřejmé, že vyrábějí nové motory a montují je do konzol na obvodové stěně. Není to dostatečný důkaz protektorovy přítomnosti?"
"A více než jednoho," odtušil Louis. "Výroba, přeprava, instalace..."
Další zaváhání. "Louisi, někteří hominidé žijí ve stádech, kmenech, chceš-li, ale mé záznamy svědčí o tom, že protektoři nikoli. Já osobně jsem přesvědčen, že veškeré tyto aktivity mohu monitorovat sám. Totéž by měl dokázat i protektor."
"Hmm. A obrana?"
"Ten druhý protektor přece používá protimeteorovou obranu k likvidaci přilétajících lodí!"
"Asi máš pravdu."
"A co ta neviditelná bytost doprovázející Rudého Pastevce?"

"Ne, s tím na mě nechoď. Ghoul špehující jiné ghouly. Regionální politika."
"Mysli, Louisi. Viděli jsme ho vstoupit do upíří svatyně! Musí to být protektor, jinak by na něj upíří pižmo muselo účinkovat."
"...To sedí. Co myslíš, že tam hledal?"
"Chránil Rudého Pastevce, zdá se. Možná pochází z téže rasy. Předpokládám, že dál bude postupovat podél řeky."
"Nejspíš. S upíří vůní ve vzduchu by se tak jako on nikdo maskovat nedokázal. Ale toho už neuvidíme, protože tvoje kamera leží na korbě -"
"Nejméně tři protektoři, Louisi. Šest až osm, pokud je můj odhad správný. Válka mezi paky — protektory udělala z jejich rodné planety radioaktivní skládku."
"Rozumím ti," řekl Louis tiše.
"Protektoři pocházející z různých plodičů udělají z Prstence mezihvězdné smetiště. Dva roky, tolik času nemáme, Louisi! Já bych se po zbytek trvání vesmíru mohl uchýlit do stáze. Ale ty se do Žhavé Jehly Pravdy ani nedostaneš!"
"Třeba budou spolupracovat," namítl Louis. "Hominidé na Prstenci spolu vycházejí dobře. Odlišné rasy používají odlišné energetické zdroje a všichni spolupracují s ghouly. Jakmile začneš uvažovat v těchto relacích, vyjdeš s kýmkoli."
"Rudí Pastevci a Travní obři spolu vedli válku."
"Kvůli trávě, kruci!"
"Domnívám se, že situace je velmi vážná."
Louis se protáhl. Klouby zapraskaly. Jeho šlachy se bránily i nenáročné odpolední rozcvičce.
"Udělejme to takhle," řekl. "Pošli sondu na místo, kde jsem nechal Ukrytého Patriarchu. Do něčeho tak velkého se určitě trefíš. Já se vydám dolů po proudu a zjistím, jestli se k nám naši přátelé Budovatelé nechtějí znovu připojit. Osm falanů, dva pozemské roky, jeden váš. Potom, jestli se dohodneme, přijmu tvé lékařské ošetření."
"Dohodneme?" zopakoval tázavě Nejzadnější.
"Smlouvu připravím."
"Nejsi v pozici, abys mohl smlouvat."
"Kdybys změnil názor, dej mi vědět." Louis vstal a přebrodil se zpátky ke břehu... očekávaje, že za sebou zaslechne instrumentální jekot. Nestalo se tak.
Procitl pozvolna, ještě malátný nevyspáním. Dotyk Sawuřina pohybujícího se těla byl velmi příjemný. "Rishují Splétači i ve dne?"
"Ano, záleží na jednotlivci."
"Tak jo." Louis jí zabořil prsty do srsti. "Moc pěkné."
"Děkuji." Přitiskla se k němu celým tělem. Začala mu hladit temeno a vískat tu trochu vlasů, které tam našla. Plynule přešli k rishathře.
Svým způsobem to byl úžasný život.
Po nějakém čase se od něj Sawur odtáhla, aby se mu podívala do očí. "Možná jsi unavený, ale vypadáš velmi uvolněně."
"Myslím, že jsem ho dostal."
Noc.
"Sepsal jsem smlouvu," začal Nejzadnější.
"Já taky," řekl Louis a zdvihl překladač. "Je v paměti, většinou ve formě poznámek."
"Z překladače číst nemohu. Budeme muset vycházet tady z toho." Útes se najednou rozzářil liniemi tištěných řádků, černé písmo na bílém podkladě, pod nimi virtuální klávesnice větší než Louis.
Obecenstvo uznale zamručelo. Většina obyvatel vesnice seděla kolem Louise. Napadlo ho, co si asi myslí, že vidí.
Nad poznámkami ke smlouvě strávil celé odpoledne. Kdyby místo z jeho vycházeli z loutkářovy smlouvy, porušili by základní pravidlo vyjednávání. A to Louis nehodlal dopustit.
Jiné pravidlo ovšem říkalo, že vyjednavač nesmí nikdy připustit podmínku konečného termínu. "Jak se s tím pracuje?" zeptal se Louis v interworldu.
"Ukazuješ rukama," řekl Nejzadnější. "Levá kurzor, pravá písmena."
Louis to vyzkoušel. Mával rukama jako dirigent. Mentální struktury mohou vyžadovat úpravu — vymazal a napsal: Mentální struktury nesmí být za žádných okolností upraveny. Oddíl PLATBA vypadal vcelku rozumně: účtováno mu mělo být za úkon srovnatelný s lékařským zákrokem v nemocnici ve Sluneční soustavě, splatný formou výkonu služby v délce nepřesahují dobu dvanácti let.
Moment —
"Životabudič a standardní úkon?"
"Rozhodně ne."
"Co tedy, loutkařské experimenty?"
"Už jsem se ti pokoušel popsat, jakého druhu je mé zařízení. Modifikovaný X-program ARM."
"Cenu takové věci nemůžeš propočítávat v poplatcích účtovaných v nemocnicích Sluneční soustavy! Tvůj systém mi dá dalších, zhruba třicet let života, je to tak? Já ti dám sedm let služby, počínaje mým výstupem z autoošetřovny."
"Dvanáct! Louisi, tento systém tě vrátí do fyzického věku dvaceti let! Získáš dalších padesát let života bez nutnosti jakýchkoli dalších lékařských zákroků!"
"Při riziku, kterému mě vystavíš, budu mít štěstí, když se dožiju padesáti dnů, a ty to dobře víš. Hlavně proto jsem si vzal tak dlouhé volno. Sedm."
"Platí."

Louis ukázal levým ukazováčkem, kurzor. Pracovním časem se rozumí jen čas vynaložený na činnosti prováděné na pokyn Nejzadnějšího. "Co má tenhle flup znamenat? A co konzultace? Doprava? Činnosti prováděné bez konzultace, na které nebude čas? Podvědomé řešení problémů ve spánku?"
"Dopiš to."
"Tvé pohnutky jsou podezřelé. Žádná čestná entita by se o něco takového nikdy nepokusila."
"To je vyjednávání, Louisi."
"Ty mě chceš učit vyjednávání? Tak jo." Louis vymazal spornou formulaci a jedním prstem do vzduchu naťukal: Doba služby skončí sedm let po akceptaci této smlouvy. Nevšímaje si loutkářova úzkostného zaskuhrání, řekl: "Teď chci klauzuli, která mě ochrání před proměnou v lepšího služebníka. Nic takového tady nevidím."
Text se doplnil. Louis chvíli četl, načež řekl: "Ne."
"Tak piš."
"Ne. Napadá tě nějaký způsob, jak ti doručím kopii mé smlouvy?"
"Ne."
"Tak to bude muset počkat, až se dostanu na Ukrytého Patriarchu. Zítra vyrazím."
"Počkej! Snadno si tě najdu."
"Nejzadnější, myslím, že musím trvat na přijetí nikoli tvé, nýbrž mé smlouvy. A když si ji nemůžeš přečíst, jak chceš navrhovat změny?"
"Musíš mi ji přečíst nahlas."
"Zítra. Teď mi dělá starosti něco jiného. Jak dlouho trvá, než vyvoláš sluneční výron a následný supratermální efekt?"
"Dvě hodiny, někdy tři. Záleží na podmínkách."
"Kráterem Pěsti Boží, nedaleko odtud, proletěla tři plavidla a někdo je zlikvidoval. Jedno přistálo na opačné straně Prstence, a i to někdo zlikvidoval. Trvalo mu to déle? Při tom zrychleném převíjení jsem to nějak nepostřehl."
"Podívám se."
Vstal pozdě. Sawur s dětmi už byla pryč. Z předešlého večera nezbylo do Louisova žaludku nic vhodného. Pracoval u vyhaslého ohniště.
Žádná entita ani proces nezmění lékařskou, chemickou či jinou cestou mentální struktury Louise Wu, s výjimkou přesvědčování ve stavu plného vědomí a nezkalené mysli Louise Wu. Závazná nebude žádná dohoda uzavřená Louisem Wu ve stavu jiném než ve stavu plného vědomí a nezkalené mysli.
Doba služby - " služby" vyškrtl - vzájemné závislosti skončí nejpozději do sedmi let po akceptaci této smlouvy. Wu bude mít právo na spánek, jídlo a léčbu případných zranění. Mimořádné události mezi těmito údobími klidu zkrátí dobu vzájemné závislosti v poměru jedna ku třem. Sankce za porušení... dohodnuté periody volna prodlouží dobu vzájemné závislosti... Louis Wu může odmítnout rozkaz, kterým by sebe, místní hominidy, jejich kulturu či životní prostředí podle svého soudu vystavil přílišnému riziku, nebo v jehož důsledku by podle jeho svobodného úsudku mohlo dojít k poškození Prstence či porušení etických pravidel v dané oblasti panujících. Pár blábolů nikdy neuškodí.
Začínal pociťovat hrozitánský hlad. Věděl o místě, kde najde další kořeny. Vystoupal na svazku plošin do výšky, aby se zorientoval. Uviděl děti prohledávající náhorní lesy za řekou Shenthy.
Sawur našla dvě velké houby, každou jinou, a děti zabily suchozemského korýše o velikosti králíka. Se zájmem sledovaly, jak to Louis všechno zabalil do listů a vlhké hlíny. Ze skříňky na létací plošině vytáhl laser a při široké cloně a střední intenzitě opékal hliněnou hroudu tak dlouho, dokud z ní nezačaly stoupat obláčky páry. Potom svítilnu pečlivě zamkl zpátky do skříňky.
"Strill, Paralde, dávejte pozor, ať se toho ostatní nedotýkají. Spálili by si prsty. Sawur? Chci ti dát dárek na rozloučenou."
"Čeká nás rozloučení?"
"Obyvatel Pavučiny poslal sondu, aby na útes nastříkala pavučinu. Musí být někde poblíž. Předpokládám, že tady bude za několik málo hodin." Seskočil z plošin. "Chci ti ukázat tady tohle. Vlastně nevím, jestli to mám dát tobě nebo celé vesnici."
Ovladače nákladní plošiny byly zapuštěné do hran a pohnout s nimi vyžadovalo značnou sílu. Protektoři sílu. Louis si pomohl krátkou tyčí. Musel ji držet oběma rukama. Nejspodnější plošina odpadla a zastavila se tři centimetry nad trávou.
"Daruj nám ji večer," řekla Sawur. "Celé vesnici, ale v mém a Kidadově správcovství. Budu překvapená jako všichni ostatní. Nám dvěma ukážeš, jak se ovládá, nikomu jinému, beze svědků."
"Platí."
"To je velkolepý dar, Louisi."
"Tys mi dala můj život, Sawur. Doufejme."
"Stále pochybuješ?"
"Okamžik." Louis naklepl hliněnou hroudu. Houby vypadaly a voněly tak, že poznal, že jsou upečené.
Chutnaly báječně. Odstranil zbylý hliněný škraloup. Korýš byl upečený také. Většinu masa ukrývala tvorova mohutná klepeta. O ta se podělily děti. Na Louise a Sawur zbyl ocas. Jedno sousto na každého.
"Hned je mi lépe. Když mám hlad, nedokážu rozumně uvažovat. Hleď." Nakreslil kruh. "Světlu trvá dvaatřicet minut, aby se dostalo z jedné strany Prstence na druhou a zpátky." Slyšel, jak překladač údaje převádí do řeči Splétačů.
"Opravdu?"
"Věř mi. Osm minut trvá slunečnímu paprsku, než se dotkne Klenby. Šestnáct minut, než přeletí na druhou stranu, dvaatřicet minut, než se vrátí zpátky. Pokud tři hvězdná plavidla proletí dírou zde, v blízkosti Velkého Oceánu, a o dvě a půl hodiny nato jsou zničena, a jedna loď přistane tady a je zničena o dvě hodiny později, kde je útočník?

Sawur se zadívala do náčrtu a ukázala prstem. "Tady, na opačné straně Klenby. Tu půlhodinu potřeboval na to, aby ty první lodě uviděl."
"Ale co když zaútočí o tři hodiny později?"
"Potom by byl tady, kde jsi nakreslil Velký Oceán."
"Přesně."
Když se stín dotkl slunce, Louisova smlouva, která ho měla, v případě že ji loutkař dodrží, chránit, byla hotová.
Nákladní plošinu věnoval Městu Splétačů ve chvíli, kdy se na rožni pekla večeře. Prohlásili ho za vashneshta, velkého čaroděje. Děti se chtěly na plošině vozit, zatímco je rodiče nabádali k opatrnosti. Louis ukázal Kidadovi nastavení, jímž se udržoval disk v půlmetrové výšce, která činila jízdu na plošině dostatečně bezpečnou.
Díval se, jak Kidada kličkuje mezi domy s výskající Strill v náručí, a v duchu doufal, že plošinu nevybijí projížďkami. Jednoho dne by ji mohli potřebovat k přepravě něčeho těžkého.
Světla ubývalo. Lovci zabili nějaké dravé zvíře; jeho maso až příliš připomínalo kočičí. Splétači si rozebrali plátky masa a usadili se před osvícený útes. Louis, majetnicky rozložený na hromadě létajících plošin, jak se na řádné čaroděje patří, uždiboval z porce vařeného rákosu a kořenů upečených v hlíně.
Loutkáři tančili ve vířící mlze. Louis se chvíli mlčky díval spolu s ostatními a potom se zeptal: "Ten ohňostroj nám má ztěžovat soustředění?"
"To je dekorace. Louisi, musíš za mnou."
"Jak se vede našim neohroženým zabijákům?"
"Slyším jen hlasy. Vozy se rozdělily. Dvojka, s kukátkem v nákladní skříni, míří k pravoboku. Rudí Pastevci rozmlouvají o entitě, kterou muž nazývá ‚Šeptal'. Tegger si myslí, že je Šeptal opustil. Warvia mu tvrdí, že se mu to jen zdálo. Já si myslím, že Šeptal je náš neviditelný protektor. Tak přijdeš, Louisi?"
"Nejdříve se musíme dohodnout —"
"Tvoji smlouvu přijímám —"
"Ještě jsi ji neviděl!"
"Přijímám za předpokladu, že v ní od tohoto okamžiku neuděláš žádné změny. Jelikož jsi na své straně neměl žádnou zásadní výhodu, napsal jsi ji spravedlivě. Sonda dorazí za dvanáct minut."
Louis zdvihl oči k obloze. Zatím nic neviděl. "Kde vylezu?"
"Ve svém apartmá na palubě Jehly."
Apartmá? Byla to jedna kabina, uzavřená, kterou sdílel spolu s kzinem! "Podle smlouvy mi během mimořádných událostí běží služební čas třikrát rychleji. Mám se ozbrojit?"
"Ano."
"Sawur, vyžeň děti z vody. Nejzadnější, sondu slož do potoka. Teď si vzpomínám, jak jsem se k tomu disku v palivové nádrži musel nasoukat. Bylo tam trochu těsno."
"Já se učím, Louisi! Namontoval jsem na boční stěnu sondy standardní přestupný disk, dost velký pro tebe i tvé nákladní plošiny."
Svoje hračky mám naštěstí stále po ruce, právě pro tyhle mimořádné události, pomyslel si Louis. Myšlenka, kterou před loutkářem nemělo smysl říkat nahlas. Z bezpečnostní skříňky vytáhl laserovou svítilnu a variomeč, dvě účinné zbraně. Paprsek nastavil na úzkou clonu s vysokou intenzitu. Ostří vysunul do vzdálenosti šedesáti centimetrů a přitáhl ho zpátky na čtyřicet pět.
Kdyby mu variomeč vypadl z ruky, strunná čepel by prořízla všechno, co by jí stálo v cestě.
Nad útesem se ukázala fialově bílá záře.
Tankovací sonda klesala na sloupci ohně k hladině. Prohlubenina na přídi byl systém na doplnění paliva: filtr propouštějící ionty vodíku a jednosměrný přestupný disk široký jako Louisova pánev. Mnohem větší přestupný disk na boku: kruhová deska připomínající pozůstatek křídla.
Sběrači, samé óóch a áách, ustoupili před vlnou horké páry dál od břehu. Plamen pohasl. Louis se rozjel k sondě, která v tu chvíli dosedla na hladinu a převrátila se bokem do vody.
Voda nad přestupným diskem se čeřila.
Takže je zapnutý. Louis vypnul zdvih. Než dopadl, periferním zrakem zahlédl stín, který se vrhl za ním.

Kapitola 19
MOZOLNATEC

ŽHAVÁ JEHLA PRAVDY, A. D. 2892

Žhavá Jehla Pravdy byla zkonstruovaná ze základního trupu General Products č. 3, který byl vybaven vnitřními přepážkami, oddělujícími loutkařského kapitána od jeho neloutkařské posádky. V dané chvíli ani příliš nepřipomínala kosmickou loď jako spíše jakési obydlí. Jehla už nebyla schopná překonat bariéru světla, protože Louis Wu odřízl před jedenácti lety hyperpohon z podpěr — z důvodů, které mu v té době připadaly dostatečně pádné. Samotná loď uvázla, během ‚rozhovorů' s protektorem, který byl kdysi Teelou Brownovou, v nálevu žhavé lávy.
V té době a časech, které následovaly, rozmístil Nejzadnější po lodi, Centru údržby, jakož i dalších místech, přestupné disky.
Louis předpokládal, že se octne v zablokovaném prostoru pro posádku. Nejzadnější mu nemusel naznačovat, anebo se možná kvůli odposlechu neodvažoval nahlas říct, aby si pospíšil.
Plošiny dopadly tvrdě. Louis sice zachytil náraz pokrčenými koleny, ale rovnováhu neudržel. Stačil zařvat: "Něco -"
Něco jde za mnou! Nejzadnější - Že je něco v nepořádku, bylo však zřejmé na první pohled.
Nalevo se vzdouvaly a posouvaly tisíce tančících loutkářů. Jiného člověka by to možná zaujalo, ovšem Louise nikoli. Tuto část lodi se spolu s Chmeem naučili zcela ignorovat. Patřila totiž Nejzadnějšímu, a stěna, která je od ní oddělovala, nebyla ze skla, nýbrž ze stejného nezničitelného materiálu, z jakého byly zhotoveny trupy General Products.
Jeden dvouhlavý, třínohý mimozemšťan se spletenou, formálně upravenou hřívou stál mezi kuchyňským panelem a na bok položenou rakví o rozměrech transferové kabiny.
K Nejzadnějšímu pádil artritický stařec v plandající vestě, kolena a lokty vyrážející nahoru a dolů jako písty.
Do loutkářovy sekce vedl tajný přestupný disk. Nejzadnější stál jistě v jeho těsné blízkosti, napadlo Louise. Stačil krok a byl by v bezpečí.
Instinkt byl však příliš silný. Loutkař se namísto toho otočil k útočníkovi zády.
Všechno se to zběhlo velmi rychle, během okamžiku, kdy Louis nabýval ztracenou rovnováhu. Nejzadnější se otočil, hlavy široko od sebe, pohled upřený dozadu, binokulárním viděním s opěrnou linií tří nohou zaměřující cíl. Ve chvíli, kdy hrbolatá bytost zaútočila, zadní noha vystřelila.
Byl to dobrý kop, vedený přímo na cíl. Louis uslyšel cinknutí; sukovitý, mozolnatý útočník musel mít hradní plát. Brnění nebrnění, obyčejného hominida by takový úder uvedl do komatu. Kop útočníka otočil a zdvihl ze země, ale ve chvíli, kdy se Nejzadnějšího zadní noha stáhla k dalšímu kopu, už jeho kotník svírala železná ruka. Mozolnatec, loutkářovo kopýtko v dlani, ustoupil stranou a pěstí volné ruky udeřil do místa na loutkářově ošperkované hřívě, kde se oba krky spojovaly s tělem.
Do místa, kde se ukrývala loutkářova lebka.
Louis vytáhl laser. Příliš pomalu, příliš neohrabaně, a navíc mu omráčený loutkař stál v cestě. Něco ho udeřilo do pravého zápěstí a vyrazilo mu laserovou svítilnu z ruky. Kovová koule? Totéž se přihodilo jeho variomeči.
Louis polekaně odskočil od rotujícího strunného ostří.
Nejzadnější byl stočený do klubíčka, obě hlavy zatažené mezi přední nohy. Na podlaze bylo po kotníky vody. Svítilna zůstala ležet pod vodou, vrhajíc přes průhledný trup Jehly světelnou nit do lávy, která je obklopovala.
Louis měl obrovské štěstí, že ho strunná čepel nerozřízla vejpůl. Zato ruku a zápěstí měl asi rozdrcené a stěží se udržel na nohou. Mozolnatec mířil k němu. Protektor!
Louis se odkulil z přestupného disku do rohu a začal se zvedat ze země. Pravé zápěstí bylo jedno velké moře bolesti. Levé necítil.
Na místě, ze kterého se odsunul, se na čtyřech nohou objevilo něco velkého. Postavilo se to, velký oranžový medvěd, v ruce věc připomínající ruční dělo.
Mozolnatec se bleskurychle otočil a v podřepu mrštil Louisův variomeč směrem ke... kzinovi. Kzinova zbraň odletěla i s prsty. Kzin se ochromeně přikrčil a zaryčel. To už držel mozolnatec v ruce Louisův laser.
"Nehýbej se," varoval kzina. "Ani ty, Obyvateli Pavučiny. Ani ty, Louisi Wu. Jsi podle smlouvy povinen zemřít?"
Mozolnatec poodhrnul rty; jeho dásně byly na kost ztvrdlé, ostře vyčnívající čelist, tvrdý, spíše zoban než obličej. Mluvil s mírnou vadou řeči, zato interworldem. Kde se ho naučil? Odposloucháváním Nejzadnějšího?
Smlouva?
Realita, to byly občasné vlny na moři bolesti. V takhle velké šlamastyce se Louis Wu octl naposledy před jedenácti lety. Aby získal čas, řekl: "Ano, pokud sám usoudím, že je to nutné. Přijímáš moji smlouvu?"
"Ano," odpověděl mozolnatec.
Což byla, vzhledem k tomu, co se odehrálo předtím, ohromující odpověď.
Kzinovi z ruky, na níž mu zbyl jeden jediný prst, crčela krev. Zdravou rukou se pokoušel sevřít tepny, oči upřené na Louisovi. "Co mám dělat?" zeptal se, taky v interworldu.
"Zdvihni ruku nad hlavu. Zápěstí nepouštěj. Cévy musí být zaškrcené. A nepokoušej se bojovat. Tohle je protektor. Nejzadnější, nastav - Nejzadnější! Konec vyspávání! Pro nás pro všechny."
Loutkař se rozbalil. "Poslouchám, Louisi."
Ta černá rakev — "Autoošetřovna, říkal jsi, že ji můžeš nastavit i pro kzina?"
"Ano."
"Tak to udělej. Potom mi řekneš, co se stalo. A mimochodem, běží mi trojnásobný čas, protože tohle tady má nefalšované rysy mimořádné události."
Nejzadnější nebyl očividně ve své kůži. "Mám vyléčit zraněného, neznámého kzina?"
"Hned."
"Ale Louisi —"

"Jsem vázán smlouvou! Tohle je v našem zájmu. Copak nechápeš, kdo to musí být?"
Loutkař si klekl před autoošetřovnu a začal olizovat ovladače.
Protektor měl laser a variomeč. Louise nenapadalo nic, čím by to mohl změnit. K tomu neznámý kzin a neustálé mihotání tančících loutkářů v periferním poli.
Jedno po druhém, kruci!
Nejdříve kzin. "Kdo jsi?"
"Akolyta."
"Chmeeův syn," dovtípil se Louis. Už zapomněl, jaký je to pocit, stát vedle obrovitého kzinského samce. Tenhle ještě nebyl dospělý, mohlo mu být nanejvýš jedenáct let. "Skutečné jméno žádné?"
"Zatím ne. Nejstarší Chmeeův syn. Vyzval jsem otce na souboj. Bojovali jsme. On zvítězil. Řekl: uč se moudrosti, Akolyto. Jdi za Louisem Wu."
"Aáá... Nejzadnější, jak dlouho ti potrvá, než přeprogramuješ autoošetřovnu na kzinský metabolismus?"
"Pár minut. Dej mu škrtidlo."
Louis přešel k oděvnímu automatu, pomalu, aby protektor viděl jeho ruce. Pravou ruku a zápěstí měl silně oteklé. Držel ji nad hlavou. Levou necítil, ale nějak to zvládne, ujišťoval se v duchu.
Kuchyňská stěna nabízela pozemský a kzinský jídelníček, potravinové doplňky, antialergika, oblečení a mnoho dalších věcí. Farmaceutická menu Louis sice nikdy neviděl, ale nepochyboval o tom, že existují. Nejzadnější ho našel jako dráťáka, a rekreační preparáty proto tehdy raději držel z Louisova dosahu.
Navolil Sol/Nordik/formální, dále vázanky a vybral jednu se žluto-oranžovým vzorem, která se bude na kzinovi dobře vyjímat. Jeho oči se neodvažovaly pohnout k místu pod vydavačem, kde před dávnými lety zapáskoval Otrokářský dezintegrátor.
Kzinův pach byl téměř neznatelný. Akolyta se musel do čista vydrhnout, aby ho mohl sledovat, pomyslel si v duchu. V oranžové srsti na břiše rozeznal stopy po třech rovnoběžných liniích. Konečky jeho uší měly barvu hořké čokolády, skoro černou, další čokoládové pruhy se mu táhly po zádech, ocase a jedné noze. Byl menší než Chmee, rovných sedm stop, ale rozložitý stejně jako on: kříženec. Jeho matka patřila mezi starobylé obyvatele Mapy Kzinu.
Akolyta se posadil a natáhl ruku. Louis mu levou rukou a zuby omotal kravatu kolem silného zápěstí. Proud krve se až na pár kapek zastavil.
"Kdo je můj protivník?" zamručel kzin.
"To bych taky rád věděl, ale kdybych musel hádat... Haló, mozolnatče?"
"Mluv."
"To, že v Centru údržby musí být protektor, jsme si domysleli. Sestřelil jsi přilétající kosmické lodě a podle času bylo zřejmé, žes to musel udělat odsud. Nejzadnější všude instaloval přestupné disky a ty jako protektor jsi mohl některý z nich přeprogramovat tak, abys ho napojil na tady tenhle v okamžiku, kdy ho Nejzadnější zapne -
"Ano."
"A přemístit se sem chvilku přede mnou. Precizní načasování. Mě jsi potřeboval na odvedení pozornosti a taky ses spoléhal na loutkařské reflexy. Není to zajímavé, Nejzadnější? Měl jsi po ruce spolehlivou únikovou cestu, ale tys musel kopnout."
"Odvěký argument. Ano, instinktivně jsem se otočil k boji — máš pravdu."
Louis se ušklíbl. Bolest už nebyla tak hrozná. Byl nadopovaný endorfinem. "Akolyto, tohle je protektor. Prohlédni si ho. Takhle hrbolatě vypadají všichni a všichni jsou nesmírně inteligentní a nebezpeční."
"Vypadá jako každý jiný hominid." Kzin zavrtěl velkou chlupatou hlavou.
"Jak dlouho jsi mě sledoval?" zeptal se Louis.
"Druhý den. Napadlo mě, něco se od něj přiučíš, než se mu ukážeš."
"Jako moudrosti?"
"Otec o tobě vyprávěl. Je přesvědčen, že to, co se z moudrosti naučil, má od tebe, a že totéž mohu učinit i já. Ale jeden z mrchožroutů si mě všiml."
"Chlapec?"
"Ano. Říkal jsi mu Kazarfa."
"Mluvil jsem i s jeho otcem."
"Povídali jsme si. Jeho otec byl nedaleko, poslouchal nás, myslel si, že o něm nevím. Řekl jsem mu, co o tobě vím. Neznám tajemství, která stojí za to skrývat. O Nejzadnějším jsem nemluvil."
"Jak si myslí, že jsme se na Prstenec dostali?"
"Myslíš Klenbu? Řekl jsem mu, že jste připluli hvězdnou lodí. O okamžitém způsobu přepravy jsem s Kazarfou nemluvil. Když mi o ní otec vyprávěl, nevěřil jsem mu. Ale když jsi propojil transferové kabiny -"
"Přestupné disky. Transferové kabiny používáme ve známém vesmíru my lidé a taky Patriarchát. Jsou mnohem primitivnější."
"- přestupné disky. Skočil jsem. To nečekali. Zůstali stát s otevřenou hubou. Překvapení!" hlesl kzin a klesl v kolenou. Oči se mu zavřely.
"Nejzadnější?"
"Hotovo. Přiveď ho."
Louis vsunul rameno pod kzinovu paži a zabral. Akolyta se s posledními zbytky sil postavil, dopotácel se k rakvi a svalil se dovnitř.
Louis mu uvolnil škrtidlo a narovnal ho. Očima našel kzinovu odseknutou ruku a dvě nepoužitelné poloviny jeho kovové zbraně. Sehnul se pro ruku.

Nejzadnější ji vzal do úst. "Zavři víko," řekl a vsunul ruku do jiného otvoru. Potom poskládal nohy pod sebe a zasunul hlavy mezi přední nohy.
Šok, pomyslel si Louis.
"Sebevražda?" zeptal se mozolnatec.
Ukázala se jedna hlava. "Dávám najevo svou bezmocnost. Výraz kapitulace," řekl Nejzadnější.
"Kapitulace, velmi dobře."
Kzin zůstane v autoošetřovně nejspíš několik dní.
Louis asi na chvíli omdlel.
Bolest ho rázem vrátila k plnému vědomí. Protektorovy hrbolaté ruce pohybovaly kostmi v jeho pravém zápěstí. Levou rukou pevně stiskl protektorovu paži. Skučel a sípal. Realita přicházela a odcházela ve vlnách bolesti.
Než ho protektor pustil, Louis zašilhal po jeho výzbroji. Kdyby něco. Mozolnatcova vesta se pyšnila udivujícím sortimentem kapes. Věc v jedné z nich měla tvar jeho svítilny.
Takže, co je třeba udělat, než znovu omdlí?
Smlouva. Vylovil z kapsy notes a podal ho loutkáři. "Tohle je to, s čím jsi souhlasil. Vzhledem k tomu, že náš společník se ke smlouvě také připojil, měl bys to přečíst nahlas."
Loutkař vzal notes do úst. Jeho druhá hlava se obrátila k mozolnatci s otázkou: "Proč jsi to udělal?"
"Potřebuji spojence, neprotektory. Protektoři se vzájemně zabíjejí," odpověděl mozolnatec. "Mohu si vás zavázat formálním slibem učiněným za oboustranně výhodných podmínek. Čti."
Nejzadnější četl.
Mozolnatec, ať už muž nebo žena, byl o něco menší a štíhlejší než Teela Brownová, poté co se z ní stal protektor. Holá, tuhá kůže, zduřelé klouby, trojúhelníkovitý obličej a vypouklá lebka, to všechno činilo jeho rodové zařazení velmi obtížným. Louis měl dojem, že rozeznává stopy po samčích genitáliích, ale ruku do ohně by za to nedal.
Za neprostupnou stěnou se mihotal hologram milionu tančících loutkářů. Nejzadnější, než udělal onen osudový chybný krok, se mezi ně chystal zřejmě vrátit.
"...pokud podle jeho svobodného úsudku bude úkol znamenat nepřiměřené riziko... Svobodného úsudku?" Louis se usmál a pokrčil rameny. "— poškození — porušení etických pravidel — svobodného úsudku?"
"Zavážeš se podobně, Nejzadnější?" zeptal se protektor. Nejzadnější rozhořčeně zapištěl. "Mluvíš o otroctví! Jakou kompenzaci bys mi ty mohl nabídnout? Já nabídl Louisovi jeho život! Aha, chápu. Přijímám."
Déle už to Louis nevydržel. "Kdo jsi?" zeptal se.
"Nepotřebuji jméno. Vyber si, jaké chceš."
"Plemeno?"
"Upír."
"Žertuješ."
"Ne."
O Louise se pokoušely mrákoty. Kdysi dávno našel lékárničku Teely Brownové přivařenou k nákladní desce. Měl ji stále. Aby na ni dosáhl, musel se postavit. Zatínaje zuby bolestí, vsunul nateklou pravici do diagnostického otvoru. Bolest pominula. Na displeji naskočily otázky. Ano, chtěl zůstat při vědomí. Ne, nemohl doplnit zásobu léčiv... děsivě dlouhý seznam.
Měl pocit, že mu chybí pravá ruka, jinak ho vlastně nic nebolelo. Mysl měl nezkalenou, mohl si svobodně pohrávat s úlomky reality a snažit se je poskládat k sobě. Zavázal se sloužit protektorovi... je to tak? Protektora teď k němu vázala smlouva. Měl nad Louisem Wu omezené pravomoce. Totéž udělal loutkař, stejnou služební smlouvou se i on zavázal protektorovi.
Slyšel, co říkají, ale jejich slova mu šla jedním uchem tam a druhým ven. "... nejnaléhavější... útočníci... zpoza Klenby."
"ARM a lodě Patriarchátu," řekl Louis. "Na to dám krk." Na politické subjekty to bylo podobné, byla to jejich přirozenost. On popsal Prstenec Spojeným národům a Chmee o něm zase informoval Patriarchát. Jaké další organizace mohly o Prstenci vědět? "Nebo i Flotila Světů?"
"Lodě s tak ubohým obranným systémem?" zašveholil loutkař. "Naše nikoli!"
"Jsou ty politické subjekty nebezpečné?" chtěl vědět mozolnatec.
Loutkař je považoval za vrcholně nebezpečné a v tom smyslu se vyjádřil. V Louisově hlavě bublala farmaka a do debaty se nezapojil.
"Je pravděpodobné, že se vzdají svých plánů?"
"Ne. Mohu ti ukázat, kde se ukrývá jejich mezihvězdný transport," řekl Nejzadnější. "Ti, kteří se nebudou účastnit invaze. Ale tvůj sluneční supertermální laser k nim nedosáhne. Ty přistávající lodě budou bojové křižníky bez hyperpohonu."
"Ukaž."
"Musíme do mé kabiny."
Louis se v duchu usmál.
Neoznačené přestupné disky vedly do kabiny Nejzadnějšího, ale kromě loutkaře tam nikoho jiného nevpustily. Nejzadnější by se octl za neproniknutelnou bariérou. Jak velká byla pravděpodobnost, že by mozolnatec něco takového dopustil?
Upíří protektor. Louis přiměl ústa k hovoru. "Co jíš?"
"Zatím zeleninovou kaši. Krev jsem neměl už dvacet osm falanů," odvětil mozolnatec. "Můj hlad pro tebe nepředstavuje nebezpečí."
"Aspoň to," řekl Louis a na okamžik zavřel oči.

Slyšel: "Nejzadnější, smlouvu porušíš jen jednou. Ukaž mi všechny invazní lodě."
Loutkářovou odpovědí byl cvrlikající flétnový sbor se svrchními subsonickými basovými tóny. Louis otevřel oči. Tanečníky nahradila rotující trojrozměrná hvězdná mapa.
Nebýt Prstence a jeho černých obdélníků, zdejší hvězdná soustava by zela prázdnotou. Daleko od oblouku Prstence svítila barevně odlišená světélka. Mnohem blíže chomáče jisker. Louis nebyl schopen v daném měřítku postřehnout žádný pohyb, ale zdálo se, že světýlka zaujímají postavení v rámci celé soustavy, jako kdyby si teprve teď všimla, že tu nejsou sama.
"Musím se vrátit k obraně," řekl mozolnatec. "Půjdeš se mnou."
"Ale mapy jsou k dispozici jen zde, ve Žhavé Jehle Pravdy!" namítl vyděšeně loutkař.
"Viděl jsem je. Jdeme."
Louis osaměl.
Jakmile zmizeli, obraz se změnil. V kapitánské sekci se vznášelo trojrozměrné schéma něčeho...
Dost. Louis si opřel hlavu o stoh nákladních plošin a zavřel oči.
Spal, hlavu opřenou o nákladní plošiny, ruku v lékárničce. Nepohodlí ho čas od času vracelo k vědomí.
Za stěnou na zádi byl hangár přistávacího modulu, od doby, kdy Teela modul spálila, skoro prázdný. Louis se nemohl upamatovat, co dalšího se v hangáru nacházelo. Skříňky se skafandry a krunýři, ovšem, a náhradní přestupní disky.
Měl neurčitý pocit, že Nejzadnější si za těch jedenáct let s interiérem lodi dost vyhrál.
Levoboční a pravoboční stěny lodi byly černé. Jehla vězela v černém čediči: zchladlém magmatu.
Za stěnou na přídi se vznášely linie a tečky připomínající mraveniště na obrazovce hloubkového radaru. Lechtaly ho v mozku.
Bod tam a tam a tam. Tam dva spojené, tam tři. Tady deset spojených bodů. Jeden z těch deseti jako by se překrýval s druhým, osamocený daleko od ostatních. Náčrtkovité kontury v pozadí mohly být klidně mapou.
Nejzadnější se mu docela určitě pokoušel něco ukázat.
Když tlak v měchýři přehlušil obavy z bolesti, vytáhl ruku z lékárničky a dopotácel se na toaletu. Bylo jasné, že jeho zdravotní potíže nadále trvají. Potom vypil litr vody a poprvé po jedenácti letech snědl, levou rukou, civilizované jídlo — císařský salát. Už žádné pojídání náhodných úlovků! I když to bylo v tuto chvíli to nejmenší.
Prohlédl si ruku. Otok splaskl; kosti se zdály být na svém místě.
Odešel od přístroje ještě dvakrát. Když odcházel od recyklovače, schéma na stěně...
Přestupné disky!
Muselo zapracovat jeho podvědomí. Bylo to schéma zapojených přestupných disků. Některé byly rozmístěny po Centru údržby, v milionech krychlových kilometrů prostoru. Ve Žhavé Jehle Pravdy byly instalované čtyři. Ta dvojitá tečka musela být tankovací sonda ve Městě Splétačů, jeden disk pro transport, druhý pro vodík.
Nejzadnější to tu nechal kvůli němu. Louis schéma studoval, snažil se vštípit si je do paměti a současně přemítal o loutkářových motivech...
Obraz vystřídali tančící loutkáři - a vzápětí byl mozolnatec zpátky.
Protektor držel v ruce nějakou věc. Foukl do ní a zároveň sledoval Louisův obličej. Ozvala se hudba. Dřevěný dechový nástroj.
Louisova reakce musela být neuspokojivá. Protektor odložil nástroj a začal Louise vyšetřovat jako nějaký starověký šaman, hmatal tu a onde a zjišťoval bolestivost jednotlivých míst na jeho těle. "Už dlouho ne," řekl po chvíli.
Louis pochopil. "Můj kuchyňský panel může krev vyrobit."
"Vypiješ ji jako první?"
"Ne, nejsem upír. Ale Nejzadnější bude muset přepsat program. Vlastně, počkej, dovol mi něco vyzkoušet."
Na panelu navolil virtuální klávesnici pro kzinský jídelníček. Byla popsaná samými tečkami a čárkami - jazykem Bohatýrů. Z toho nebude nic. S přihlížejícím protektorem za zády proletěl očima rozsáhlé menu. Wunderlandská kuchyně — ne. Fafnirská? Pod tímhle jménem určitě ne. Zkusíme dary moře. Tady, pod kzinským názvem planety, Shasht. Maso, nápoj, příliš mnoho položek. Zkusíme vyhledat: maso/nápoj. Čtyři výskyty. Tři byly polévky, shreem coby přísada, takže čtvrtý musel být shreem jako takový.
ANULUJ omezení týkající se Shashtu/Fafniru, země, Jinxu, Pásma, Hadího Roje...
Ve výdejním otvoru se ukázala baňka naplněná červenou tekutinou.
Mozolnatec vzal baňku do ruky. Nato uchopil Louisovu čelist tak rychle, že se Louis nestačil pohnout. Jako kdyby mu čelist svíral ocelový svěrák. "Pij."
Louis poslušně otevřel ústa. Mozolnatec mu do nich vlil část červeného nápoje. Chuť tekutiny Louisovi nic neříkala, zato vůni poznal okamžitě. Přesto polkl.
Mozolnatec se napil, oči na Louisovi. "Překvapuješ mě. Proč bys mi měl chtít vyrobit krev?"
Louis jedenáct let jedl jen to, co sám ulovil, anebo co mu jako potravu předložili jiní hominidé. "Nejsem vybíravý," řekl. "Jsi."
Po pravdě, to, co ucítil v nose a na jazyku, mu zvedalo žaludek. "Držel jsem se jen naší smlouvy, která mi velí konat v tvém zájmu. To ty se jí nedržíš. Pít lidskou krev je podle mého svobodného úsudku špatné, což jsem taky řekl."
"Lékárnička je s tebou hotova," řekl mozolnatec. "Obleč si skafandr. Půjdeš se mnou."
"Skafandr. Kam jdeme?"
Žádná odpověď.
Louis se ušklíbl. Ukázal prstem k průhledné stěně na zádi. "Výbava pro volný vesmír, přistávací plavidlo, přechodová komora, prostě všechno, co my, já a Chmee, můžeme potřebovat, abychom se dostali ven z téhle lodi, je v hangáru přistávacího modulu. A tam se dostanu jedině přes přestupný disk. Nejzadnější nás tu držel jako zajatce."

"Neměli jste smlouvu?"
"Tehdy ne."
"Naučil jsem se je ovládat. Pojď sem."
Protektor měl u sebe zámečnické nářadí z tvrdého dřeva. Klekl si vedle disku a nadzdvihl jeho okraj.
Louis neviděl, co dělá. Jeho prsty se pohybovaly příliš rychle. Všiml si, že v sekci Nejzadnějšího se na okamžik zatřepetalo zapojovací schéma. Protektor položil disk zpátky na místo, postrčil Louise před sebe a vykročil za ním.
Přistávací modul byl zničený a v hangáru bylo v podstatě pusto. Byly tam skafandry pro lidi, kziny a loutkaře. Za průhlednými stěnami přechodové komory začínal tunel vedoucí několika krychlovými kilometry ztuhlé lávy, která se od jejich zápasu s Teelou Brownovou nepohnula z místa.
Louis přelétl pohledem po policích se zbraněmi, ale přiblížit se k nim ho ani nenapadlo. Vytáhl ze skříně přiléhavý skafandr s hermetickými zipy na trupu, rukávech a nohou. Byl rozepnutý. Začal se do něj soukat, ale musel přestat. Bolest byla příliš velká.
Než stačil požádat o pomoc, protektor stál vedle něj a pomáhal jeho zpola zahojené ruce a paži do rukávu a rukavice. Z kravaty, která ještě nedávno sloužila Akolytovi jako škrtidlo, udělal Louisovi závěs, zapnul mu skafandr, nasadil helmu na krční obruč a na záda připojil vzduchovou jednotku. Potom počkali, až se skafandr přizpůsobí tělu.
Mozolnatec se věnoval ovládání nákladního přestupného disku. Louis začal s inspekcí. Přilbová kamera, přívod vzduchu, recyklovač vzduchu, obsah vodních par, CO2-
Mozolnatec ho postrčil na disk.

Kapitola 20
BRAMŮV PŘÍBĚH

PROTIMETEOROVÁ OBRANA CENTRA ÚDRŽBY,
A. D. 2892

Mapa Marsu, severní polární projekce v měřítku jedna ku jedné, čněla pětašedesát kilometrů nad hladinou Velkého Oceánu. Ze spodní strany Prstence po ní nebylo ani stopy, neboť celý pětašedesát kilometrů vysoký ‚kontinent' tvořila jedna velká dutina.
Louis už některé rozlehlé prostory v Centru údržby viděl, ovšem tento nikoli. Obrovský temný prostor s jednoduchými křesly jezdícími na dlouhých ramenech a vybavenými klávesnicemi. Elipsoidní stěna ve funkci devítimetrové obrazovky. Jediným zdrojem světla byla právě ona obrazovka: cyklický pohled na zdejší nebe.
V soustavě Prstence nebyly planety ani asteroidy. Stavitelé je museli všechny buď vyklidit, anebo spotřebovat.
Obdélníky zastíněný okraj Prstence bledě zářil na pozadí černého vesmíru. Lehce zesílené zářící hvězdy a čtyři drobná zelená kolečka: kurzory.
"Našel jsem další čtyři," oznámil Nejzadnější. Stál u stěny plné velkých, hranatých světel, číselníků a přepínačů. Louis pochopil, kde je. Tohle byl systém, který narušoval magnetické pole slunce. Viděl tuto sestavu na holoprojekci před jedenácti lety, když Nejzadnější manipuloval s protimeteorovou obranou.
Zdejší vzduch musí hýřit sporami Stromu života.
Bylo tu celkem uklizeno, až na... hmm?
Vzadu, na okraji osvětleného prostoru, stál na podlaze nehybný stín, hrozivá postava vymodelovaná z lidské předlohy, příliš vychrtlá a s přílišným množstvím ostrých výstupků. Kosti. Kosti poskládané do kompozice vyjadřující útok.

Ve stínu za kostrou nějaké předměty ležící bez ladu a skladu.
Později. "Měl bych dokončit inspekci," řekl Louis. "Potřebuješ mě hned?"
"Ne. Ukaž, Nejzadnější."
Žádný Pásmák by nevytáhl člověka do vakua dříve, než by mu zkontroloval skafandr. Byla by to od něj neskonalá bezohlednost. Mohl si protektor ověřit připravenost jeho skafandru jediným pohledem? přemítal Louis. Nebo ho jen zkoušel? Jeho výbavu? Jeho temperament?
Nejzadnější stál na jedné z nákladních plošin. Teď popojel o metr nahoru a zabořil hlavy mezi ovladače. Ukázal se detail oranžové skoro-koule označené černými tečkami a čárkami. Kzinská loď, pravděpodobně několik století stará a dovybavená hyperpohonem.
Měřítko se zmenšilo, přesunulo a znovu zvětšilo. Další loď byla velká, dlouhá, pomalu rotující páka s koulí. Tenhle typ Louis neznal.
Obraz se znovu přesunul a obrazovku vyplnil černošedý objekt připomínající zkaženou bramboru poletující v mlze.
"Stavitelé Prstence nechali v soustavě jen nejvzdálenější komety," řekl Nejzadnější. "Bylo jich příliš mnoho, aby je všechny zničili —"
"Zásobárny vzduchu," opravil ho mozolnatec. "Náhrada vzduchu, který unikne přes obvodové stěny."
"...Ano. Všimni si tohoto..." Blikající zelené kolečko teď označovalo kráter prakomety. Obraz se zvětšil a přešel na hloubkový radar. Pod ledovým škraloupem se objevily nejasné obrysy nějaké stavby.
"Jaká rasa to vybudovala?" zeptal se mozolnatec.
"To nevím," odpověděl Nejzadnější. "Důlní projekty vypadají všechny stejně, jako kořenový systém rostlin. Ale tady..." Další rotující páka, loď téže výroby, tentokrát pohled z boku. Po celé délce plavidla se táhl řetěz známých zavalitých aerokosmočlunů.
"To je plavidlo Spojených národů, vyrobili ho Louisovi lidé."
Louis právě dokončil inspekci. Skafandr ho udrží při životě celé týdny, možná měsíce.
"Dobrá. Dovol." Mozolnatec vstoupil na nákladní plošinu a vznesl se k panelu. Jeho ruce tančily tam, kde loutkářova ústa tápala. Druhá obrazovka se rozsvítila ztemnělým obrazem slunce.
Minuty ubíhaly. Potom se zářivá erupce dala na pochod vzhůru, lapená v magnetických polích protimeteorové obrany.
"Chápu to tak, že je hodláte zabít," řekl Louis.
"Tak zní mé rozkazy. Přišli sem jako vetřelci," odpověděl Nejzadnější.
"Jako my."
"Ano. Jsi vyléčený?"
Louis zamával fixovanou rukou. "Ne docela. Stejně je to ztráta času, když mě čeká tvoje zázračná omlazovací kúra. Co se tady dělo?"
"Zlikvidovali jsme šest letadlových lodí a flotilu dvaatřiceti přistávacích modulů. Byly nejblíže ke slunci, a tudíž nejzranitelnější. Tyhle jsou ale tak daleko, že je možná nanejvýš tak rozzuříme. To zařízení na kometě bychom, dle mého soudu, měli nechat být. Jen bychom rozvařili kus ledu. Na jedné z nejvzdálenějších planet jsem našel loď Nezúčastněných —"
"Kruci! Mozolnatče? Po Nezúčastněných jsi nestřílel, že ne?"
"Jak mi doporučil Nejzadnější."
"Ještě že tak. Jsou sice velmi křehcí, ale disponují technologií, kterou my nedokážeme ani pořádně popsat. A když jsme u toho, nic z toho, co máme, je nezajímá. Co je zajímá, to si koupí. Útočit na Nezúčastněné postrádá smysl."
"Máš je rád?"
Podivná otázka. "Ano," řekl Louis.
"Co tady dělají?"
Louis pokrčil rameny. "Planety jsou všude, ale Prstenec je jen jeden. A Nezúčastnění jsou zvědaví."
Solární erupce stále stoupala. "Sleduj a posuzuj," obrátil se mozolnatec na Nejzadnějšího. Prsty jako korále z vlašských ořechů zabubnovaly po panelu.
Loutkař poslušně přihlížel. "Rozumím," řekl.
Čas se vlekl. Potrvá hodiny, než se vytvoří plazmatický výron. Supertermální laserový efekt se bude šířit několik minut, než se osamostatní. Zdálo se, že cíle mají spoustu času, aby unikly.
Louis se už zcela vzdal myšlenky na "záchranu v poslední chvíli".
Spojeným národům ani ARM pranic nedlužil. A chránit kzinské lodě také nebylo jeho povinností. Neozbrojený a zraněný nemohl být žádnému protektorovi soupeřem. Uvědomoval si, že jestli vyvázne živ, teď když byl zpátky ve hře mocných, může mluvit o velkém štěstí.
Smlouva ho nezavazovala zachraňovat mozolnatcovu kořist. Navíc se skutečně chovali jako vetřelci.
"Zaměřil jsem i svoji vlastní monitorovací stanici," říkal Nejzadnější. "Konzervativcům chybět nebude."
"To nebude. Mozolnatče, mám chuť ti říkat "Draculo". Dracula byl v mém světě prototypem literárních upírů."
"Jak je libo."
"Ne. Příliš otřepané. Jsi protektor, nejsilnější hybná síla mezi upíry. Budu ti říkat ‚Bram'. Mohu vědět, co ode mě chceš?"
"Chci to, co je nejlepší pro můj lid. Upíři čelí třem hrozbám a každá je hrozbou všemu obyvatelstvu pod Klenbou, včetně tebe."
Mozolnatec při řeči nespouštěl oči z Louisova obličeje. "Za prvé, když se upíři přemnoží, decimují svoji kořist. Inteligentní hominidé by dokonce mohli najít způsob, jak nás vyhubit. Já takové pozornosti ale svůj rod upírů nehodlám vystavit. A vy nechcete, abychom se šířili."

"Ti zabíječi upírů, to byl tvůj nápad? Ne, to je šílené. Vlastní druh."
"Ne, Louisi, tihle nepatří k mému druhu. Na Prstenci žije nejméně stovka různých druhů upírů."
"Ach tak. Ten tvůj žije kde?"
Bram přešel Louisovu otázku bez povšimnutí. "Louisi, já alianci Temného Hnízda nevytvořil. Ale jejich řešení bylo elegantní, že?"
"Jo, to bylo."
"Za druhé, tito vetřelci z vesmíru ohrožují Prstenec samotný."
Louis přikývl. "Mezihvězdná válečná loď může vždycky použít meteor jako zbraň. Koukej se po padajících hvězdách."
"Třetí hrozbou jsou protektoři, kvůli soubojům, které spolu svádějí."
"Kolik protektorů tady vlastně máme?" zeptal se Louis.
"Tři nebo čtyři se vyvinuli při opravě zařízení na obvodové stěně. Zdá se, že každý z nich má svůj úkol, ale sledovat musíme všechny."
"Jaké jsou rasy, víš to?"
"Zásadní otázka, že? Ti, kteří budou vládnout, jsou upíři. Ostatní budou podřízení protektoři vybraní z místního obyvatelstva. Louisi, dalo by se polemizovat —"
"Kde se, kruci, na Prstenci vzalo tolik upířích protektorů?"
"To je složitý příběh, ale proč bych ti ho měl vyprávět?"
Louis si dal při sepisování smlouvy velký pozor, aby sebe, jakož i Nejzadnějšího, nezavázal k odhalování vlastních tajemství. Jak teď ale přesvědčit Brama, aby před nimi odhalil to své? "Je to na tobě," řekl. "Nejprve si ujasni, co chceš. Potom, jestli ti to můžeme poskytnout. A nakonec, kolik toho potřebujeme vědět, abychom to udělali dobře."
Protektorova ruka tančila po obřím panelu. "Vy si necháváte svá tajemství pro sebe. Proč ne já? Poslouchat jste povinni stejně."
Zkus tohle: "Sestřeluješ cizí lodě. No dobrá, ale řekněme, že některou mineš? Nemůžeš nijak odhadnout, jaký bude jejich další tah. My tři, já, Akolyta a Nejzadnější, jsme jediní z těch ‚cizích', které máš po ruce. Očekáváš od nás, že se budeme dívat a odhadovat, co vetřelci udělají. Ale když nebudeme nic vědět, jak máme správně reagovat?"
Zářivý úponek vytažený ze slunce, který se až dosud stáčel do oblouku, se najednou začal narovnávat a zužovat.
"Nejzadnější?" řekl Bram.
"Protuberance je skoro na pozici."
"Dokončíš manévr?"
"Zničit všechny čtyři zdroje?"
"Kometu vynech. Louisi, jak můžeš správně reagovat, když víš, že jsi sledován?"
"Když jsem sledován, sleduji také. Vezmi to v úvahu. Kdo jsi, Brame? Jak se mohl upír dostat do Centra údržby?"
"Náhodou to nebylo."
Louis čekal.
"Louisi, viděl jsi, jak se chovají hominidé, když pijí palivo Lidu Strojů?"
"Já ho pil taky."
"Já nikdy. Teď si představ, že piješ palivo už v matčině mléce. A potom, o desítky falanů později, poprvé v životě procitneš střízlivý, střízlivý a plný energie a plánů do budoucna.
Narodil jsem se... vyvinul jsem se před sedmi tisíci dvěma sty falany. Všude kolem mě ležely mrtvoly, desítky upírů, mrtví několik dní, a jedna podivná postava, která byla samý hrbol. I já byl samý hrbol, bezpohlavní, prokřehlý, hladový, samá rána, ale řešil jsem svět jako jeden velký rébus. Spolu se mnou se probouzeli tři další, změnění stejně jako já."
"Vy jste ulovili protektora?" žasl Louis. "Upíři přece tak inteligentní nejsou."
"Tenhle to měl spočítané už od narození, byl to podřízený protektor."
Podřízený komu...? "Pokračuj."
"Město stálo na svislém útesu a jedné obří pilotě. Narodil jsem se v jeho stínu. Měli jsme pořád hlad. Kolem piloty se točila rampa s vůní kořisti, ale vždycky když jsme se pokusili po rampě nebo po útesu vyšplhat nahoru, nabodla nás železná krajka. Město používalo leteckou dopravu, po rampě nic nejezdilo. Když se z nás stali protektoři, domysleli jsme si, proč se naše životy ubíraly tak, jak se ubíraly. Myslím, že jsme byli jejich obranný -"
"Obludy v hradním příkopu," odtušil Louis. "Než by se útočníci dostali ke strážím, museli by se vypořádat s upíry."
"Zřejmě. Potom přišel hladomor. Do města neproudila žádná výroba. Prohraná válka, politické machinace, bandité na cestách, kdo ví? My upíři jsme věděli jen to, že se přísun odpadků ztenčil na minimum, stejně tak vody a splašků. To, co se živilo odpadky, se přestěhovalo jinam, a my, kteří jsme přežívali hlavně díky krvi těchto živočichů, začali hladovět.
O mnoho dní později se bariéra železné krajky zvedla a po rampě se k nám skutálely velké krabice. Snažili jsme se je otevřít, dostat se ke krvi uvnitř. Potom se přes nás převalila kola. Kolem vozů tančil podivuhodný válečník. Zabil každého, kdo se přiblížil, a zůstal i potom, co vozy odjely, a zabil každého, kdo se vydal za nimi. Ta bytost nedbala našich proseb -"
"Proseb?"
"Byla imunní vůči našemu pachu a ignorovala řeč našich těl. To nás rozzuřilo. Ještě nikdy jsme neviděli protektora. Byli jsme hloupí, zuřiví a hladoví. Nakonec jsme hrbolatou bytost srazili k zemi, sesypali se na ni a vzali jí krev, kterou nestačila ztratit v boji, a stále byli dost hladoví, abychom pili i z našich padlých. Potom někteří z nás upadli do spánku, podobajícímu se smrti, a mezi nimi i já.
Když jsem se probudil, byl jsem jiný. Ale vzpomněl jsem si, a už to bylo něco nového.
Mnoho z nás okusilo ten den protektoří krev. Někteří zemřeli ve spánku. Probudili se čtyři protektoři. Podle pachu jsem

mezi nimi poznal svoji nejlepší družku a ona poznala mě."
"To mě zajímá. Jsou upíři monogamní?"
"Jakže?"
"Jestli žijí v páru."
"Ne, Louisi. Hominid, který nemá pach, je kořist. Vyprázdním jí žíly a současně rishuji. Její pach může označovat ženu mého rodu a potom je v bezpečí. Jenže my umírali hlady, Louisi. Ona a já, má družka, jak jí mám říkat...?"
Louise až překvapil ten zápal, s nímž Bram vyprávěl příběh, do kterého ho zpočátku musel nutit. Bylo to poprvé, co měl posluchače? "Anna?" navrhl.
"Anna a já jsme dokázali mít při páření ústa zavřená. Samozřejmě, po proměně jsme se už nepářili, ale pamatovali jsme si, že jeden druhému věříme."
Louis se zachvěl při nenadálé vzpomínce. Věřit upírovi?
Byla jako hárající anděl, nadpřirozeně žádoucí, upíří žena, která na Louise před dvanácti lety zaútočila. Jeho ruce v jejích popelavě plavých kadeřích narazily pod bujnou záplavou vlasů na příliš malou mozkovou kapacitu. Jací upíři z Prstence skutečně byli, nemohl žádný jiný hominid posoudit.
Louis si všiml, že Nejzadnější naslouchá; jedna hlava vystřelovala směrem k Bramovi a k němu, zatímco druhá pracovala za panelem. "Zajímavé, pokračuj," řekl.
"My čtyři jsme se vydali na průzkum, spolu s deseti plodiči, kteří byli na proměnu příliš mladí. Do hlavy jsem si cestou v duchu zakresloval mapy. Klínové město byl trojúhelník, jehož základnu podpírala skalní stěna a vrchol se opíral o obří pilotu, která nad městem pokračovala dál jako věž. Rozbili jsme dveře a okna, ale jediní hominidé, které jsme ve městě našli, byli zajatci ve věži. Když se naši plodiči nasytili a náš hlad byl otupen, vydali jsme se za pachovou stopou na lépe chráněné místo, místo, kde nad tajnou zásobou žlutých kořenů žili dva protektoři. Znáš ty kořeny?"
"Strom života."
"Pochopili jsme jejich podstatu, Anna a já, pochopili jsme, že ten kořen teď koluje v našich žilách. Že bez něj nebudeme moci žít. Zabili jsme je."
"Ten první protektor —"
"Ano, prohlédl jsem si ji. Byla menší než já. Měla masivní ústa, uzpůsobená na rozžvýkávání tuhých větviček, které nerostly všude. Používala primitivní nástroje.
Zachránila plodiče svého rodu, probila jim cestu z města mezi upíry a položila přitom život.
Louisi, většina životních forem, většina zvířat, většina hominidů může přežít jen v určité lokalitě. Představ si, že tvůj rod je omezen na určitý pás země podél řeky, kus lesa, odlehlé údolí, bažinu nebo poušť. Jako protektor jsi sice mnohem přizpůsobivější, ale všechno, co je ti blízké, se vztahuje k jednomu místu. Protektor pocházející z lokálně méně závislé rasy může to všechno zničit, když neuposlechneš jeho rozkazy."
"Narazili jste snad na nějaké stopy —"
"Ale ovšem, ty stopy byly všude kolem nás, lezly nám po krku, aby se nám zahryzly do hrdla! V domě s kořeny žili dva protektoři. Jeden sloužil druhému. Našli jsme tělo, plodiče podřízeného protektora. Vůdčí protektor patřil k jinému druhu, bylo mu skoro osmdesát tisíc falanů a patřil k rase, která se za tu dobu buď změnila k nepoznání, nebo vymřela. O několik tisíc falanů později jsem po čichu poznal, koho mám před sebou. Hladomor ho vyhnal z Klínového města ven. Jeho služebník zůstal, aby zachránil svůj rod."
"A jeho krev z tebe udělala protektora."
"Jak vidno," přitakal Braní.
"Ten vir. Vir Stromu života způsobující genetickou proměnu. Je i v krvi protektorů." Najednou mu to připadlo zábavné. Upíři se stávají nesmrtelnými díky doušku nesmrtelné krve!
Ovšem být vydán na milost upířímu protektorovi mu už tak zábavné nepřipadalo.
Úponek slunce už sahal desítky milionů kilometrů do vesmíru. Nejzadnější vystoupal na nákladní plošině skoro až ke stropu, jednu hlavu natočenou k nim. Na takovou dálku nemohl nic slyšet. Leda... směrový mikrofon?
"Jak ses dostal do Centra údržby?" zeptal se znovu Louis.
"Kořeny nám stačily jen na sto falanů. Museli jsme najít jejich zdroj, anebo zemřít, až nám dojdou. Anna a já jsme se naučili číst. Dokumenty v Klínovém městě nás nasměrovaly k městům s knihovnami. Vybírali jsme si chladné podnebí, abychom se mohli zahalit do oblečení, které by skrylo naše těla. Považovali nás za návštěvníky z veliké dálky. Platili jsme daně, koupili si půdu a nakonec získali i občanský přístup do knihovny Lidu Delty.
Tam jsme narazili na zmínku o údržbových mechanismech pod Mapou Marsu.
Dorazili jsme k Velkému Oceánu a přeplavili se na Mapu Marsu. Museli jsme si vyrobit nafukovací válce, abychom se po povrchu Mapy mohli vůbec pohybovat. Vaše skafandry se mi líbí víc. Ještě jsme žili, když jsme se dostali dovnitř."
"A nezabili jste jeden druhého."
"Ne. Upíři nemají rozum, Louisi Wu. Upíří protektor je nepopsaná deska, inteligentní teprve od svého zrodu, nezatížený žádnými předsudky, žádnou loajalitou, žádnými sliby. Pokud si nějaký hominid nemůže vybrat protektora své vlastní rasy, nejlepší, co může udělat, je vybrat si upíra."
Ale pro poslední kořen Stromu života byste se povraždili. Nahlas to ale neřekl. Nebyl si tím tak jistý. "Našli jste vůdčího protektora. Jak? Proč jste s ním bojovali?"
"Bojovali jsme za právo co nejlépe strážit Klenbu a vše pod ní."
"Ale on se činil, nebo ne? Za jeho života se tu musely vyvinout a zaniknout celé druhy, a civilizace sílila a vzkvétala, dokud -"
"Ale my zvítězili, Anna a já." Bram se otočil. "Co je nového, Nejzadnější?"
Louis pohlédl ke kostře v temnotách. Bylo mu jasné, kdo to musí být. "Jak jste se k němu dostali? Řekl jsi, že mu bylo

osmdesát tisíc falanů." Skoro milion oběhů Prstence. Dvacet tisíc pozemských let. "Celou tu dobu, a potom se tu ukážete vy."
"Musel přijít. Nejzadnější?"
"Zaměřil jsem protimeteorovou obranu na tři cíle," zavolal dolů Nejzadnější. "Výsledek uvidíme až za dvě hodiny. Tři, než a jestli zareaguje zařízení na kometě. Ostatní mají na přesun celé hodiny, ale kdo se dokáže vyhnout paprsku světla?"
"Tvůj názor?"
"My loutkáři dosahujeme cílů tím, že dáváme ostatním civilizacím to, co chtějí," řekl Nejzadnější. "Louisi?"
"Nastartoval jsi něco, co nedokážeš zastavit. Zaútočil jsi na dvě válečné flotily, tři, jestli počítáme Flotilu Světů. Politické struktury stárnou a umírají, Brame, ale informace se už nikdy neztratí. Způsob jejich uchovávání je příliš dokonalý. Dokud budou kolem nás lítat protony, vždycky se najde někdo, kdo bude chtít obranyschopnost Prstence podrobit zkoušce."
"Potom musí mít Klenba protektora, dokud kolem nás budou lítat protony."
"A to nejméně jednoho. Vetřelci se nezastaví jen u záboru. Budou si hrát a zkoušet, a možná pokazí něco stejně zásadního jako Budovatelé Měst, když vmontovali polohovací trysky z obvodové stěny do svých mezihvězdných lodí."
Mozolnatec vyčkával. "Upíří protektor může být chyba."
"Teď je ale tady a bojovat s ním může být chyba mnohem větší."
Když Louis neodpovídal — srovnával si myšlenky — Bram vylovil z vesty nějaký předmět. Byl vyřezaný ze dřeva, o něco větší než flétna, na kterou hrál předtím. Nástroj měl hlubší, sytější zvuk, doprovázený bubnováním Bramových prstů po jeho sukovitém těle. Navzdory Louisově nervozitě měl na něj uklidňující účinek.
Louis počkal, dokud truchlivé pískání neskončí. "Potřebuješ něco, co by hlídalo meteory v rovině Prstence. Ale jak to udělat, to netuším. Solární protimeteorová obrana nemůže střílet po objektech ukrývajících se pod podlahou Prstence."
"Pojď," řekl Bram. "Ty taky, Nejzadnější. Později se vrátíme a podíváme se, co nám uniklo."
Mozolnatcova ruka byla jako masážní svorka, a síle, s níž Louise za zdravou ruku táhl za sebou, nebylo možné odolat. Louis byl, aniž by zaregistroval, kdy k tomu došlo, najednou v poklusu. Naposledy se ohlédl po kostře v útočném postoji. Nato ho Bramova ruka vtáhla, či snad postrčila, na přestupný disk.
Teleportovali se zpátky do nákladního prostoru Jehly.
Bram Louisovi pomohl převrátit skafandr naruby, opatrně, aby nepřitížil jeho poraněné ruce a aby nevytřepal spory, které se mohly přilepit na vnější stranu skafandru. Kde je Nejzadnější?
Bram odvedl Louise na další disk vedoucí do prostoru pro posádku. Louise ani na okamžik nenapadlo Bramovi vzdorovat. Na to měl příliš ukrutnou sílu.
Protektor poklekl k prázdné stěně. "Odtud loutkař přivolával obrazy do své kabiny." Vytáhl z vesty své dřevěné nádobíčko a dal se do práce.
Naskočilo schéma zapojení přestupných disků.
Následoval pohled na Město Splétačů.
Dorazil Nejzadnější: hangár, prostor pro posádku. "Omlouvám se za zpoždění," řekl.
"Testoval jsi mé zabezpečení? Probuď kzina. Potom chci přesnější obraz obvodové stěny, v místě, kde pracují protektoři. Pošli tam sondu."
Nejzadnější krátce pohlédl na údaje na víku autoošetřovny, potom se něčeho dotkl a odtančil z dosahu zdvihajícího se víka.
Kzin se jedním plynulým pohybem posadil, připravený pustit se do války s celou armádou.
Ačkoli Louis nepostřehl žádný pohyb, protektor měl najednou v rukou laser a variomeč. Bram počkal, až se Akolyta uklidní, a potom se zeptal: "Akolyto, zavážeš se mi podle podmínek stanovených v Louisově smlouvě?"
Kzin se otočil. Jizvy byly pryč a obě ruce, zdálo se, v pořádku. "Mám to udělat, Louisi Wu?"
Louis potlačil pokušení. "Ano."
"Přijímám."
"Vylez ven."
Akolyta poslechl. Bram odvedl Louise k autoošetřovně a pomohl mu dovnitř.
Nejzadnější měl práci jinde. V kapitánské kabině kroužily a poletovaly pod taktovkou loutkařské hudby barevně odlišené body a duhové oblouky. Náhle se ozval disharmonický tón. "Sonda!"
"Mluv," vyzval ho Bram.
"Podívejte se! Někdo ze sondy odmontoval přestupný disk! Moment -" Loutkař přejel jazykem po panelu. Obraz z částečně ponořené sondy vystřídal obraz z kukátka na skalní stěně. "Tam, vidíte! Tam je!"
Teleportační zařízení z boční stěny sondy leželo na břehu řeky před Poradním domem.
"Ani se ho nepokouší ukrýt," řekl Louis. "Ten malý disk v přídi s deuteriovým filtrem, ten zůstal na místě?"
Nejzadnější zkontroloval panel. "Ano."
"Asi by mi to mělo lichotit. Někdo mě chce zpátky."
"Krádež!"
"Jo, ale nech to plavat. Jednodušší bude, když sondu stáhneš sem a instaluješ nový disk. Akolyto, Nejzadnější ti přečte tvoji smlouvu. Nikomu z nich tady neubližuj. Až se mnou bude autoošetřovna hotová, vzbuď mě. V kuchyňském panelu najdeš kzinské menu. Tady Bram ho bude používat taky. Zvládneš to?"
"Ano."
"Tak jo." Louis s nemalými obavami ulehl do rakve autoošetřovny. Víko zaklaplo.

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

Kapitola 21
HODINA FYZIKY

VZDUŠNÉ SÁNĚ, PŘESTUPNÍ STANICE, A. D. 2893

Měli to před sebou několik posledních dní: černou čáru na mnohem vzdálenější pravoboční obvodové stěně.
Když se přiblížili, z čáry se stala obrovitá, umělá silueta zvedající se nad pouští: vyvýšená plošina s hrboly kolem středu.
Když se dostali ještě blíž, Rudí postřehli pod některými částmi konstrukce denní světlo. To už Warvia věděla, že má před sebou cíl Nočních Lidí, pohřebiště Písečného Lidu.
Putovali vyschlou zemí. Písek motoru nedělal dobře. Teď, pár dní před setkáním s Písečným Lidem, neměli co jíst.
Píseční Lidé chodili zahalení do pastelových hábitů. Jejich vozy táhlo vždy dvanáct malých, silných zvířat, která jim sloužila i za potravu. Masožravci! Rudí Pastevci a Lidé Strojů našli společnou radost.
Obdarovali je látkou, kterou si přivezli z Temného Hnízda. Píseční Lidé zabili dvě tažná zvířata a uchystali hostinu.
Potom si, jak nejlépe uměli, vyměňovali zkušenosti a příběhy. Jediný Karker hovořil obchodním jazykem natolik dobře, aby mu rozuměli. Všechno se muselo tlumočit.
Rishathra se obešla bez tlumočení. K té stačila gesta. Píseční Lidé byli bez hábitů malí a pevní: vysocí jako Sběrači, s širším trupem a štíhlými končetinami.
Harfeník a Smuteční Trubka zůstali v nákladní skříni.
Za svítání vyrazili dál.
Vědomí, že ghoulové na řídicí lavici pod ní mají blízko k vyhladovění, Warvii na klidu nepřidalo. Jejich cíl však byl už na dohled.
Bylo průzračné odpoledne, když dorazili na místo.
Starobylá cesta, napůl utopená v písku, stoupala vzhůru k ose plošiny. Z ústřední sekce se pod úhlem 120 stupňů rozbíhala tři ramena. Tři klínovité plošiny ležící bez opory ve vzduchu.
Ústřední sekci tvořilo bludiště kotevních stožárů, kladek a lan. Zastřešené budovy působily zdáním nepatřičnosti, něčeho dodatečného. Byly prázdné a opryskané aliancí písku a času: skladiště, hodovní místnost, hostinec. Osou konstrukce procházela hluboká studna s čistou vodou na dně.
Na jednu z širokých cest mezi budovami pokládali Píseční Lidé své zemřelé. Zřejmě od nepaměti. Ležely tam stovky koster. Dvě hrstky mrtvých na konci cesty u základny konstrukce nebyli ani tak kostlivci jako spíše mumie. Několik málo dalších bylo ještě čerstvějších.
"Přesně jak říkal Karker," řekl Sabarokareš. "Warvio, řekl ti Karker...?"
"Karker mi řekl, jak najdeme kolonii vřešťounů. Píseční Lidé vřešťouny nejí, ale já mu řekla, že my bychom mohli."
"Hádala jsi?"
"A měla jsem na výběr? Protirotačně od pohřebiště..." Warvia ukázala rukou proti rotaci a znovu se podívala. Ani ne třicet kroků od ní se rovná plocha měnila na změť malých pahorků. Vypadalo to jako miniatura rozpadajícího se města.
"Ghouly budit nebudeme," rozhodl Sabarokareš. "Až se vzbudí, půjdou za nosem."
A tak rozložili tábor nedaleko od mrtvol a šli prozkoumat osadu vřešťounů.
Nebyla to ta nejpodivnější věc, kterou Warvia v životě viděla, ale podivná byla dost.
Na rovné ploše se tu v pravidelných řadách tyčily stovky mohylek. Vypadalo to jako napůl roztavené město postavené lidmi velkými jako dvě dlaně. Každý kopeček měl dvířka a všechna dvířka směřovala od středu města.
Když zabíječi upírů vykročili směrem k hliněným domečkům, z děr se vyrojila armáda a zaujala postavení.
Vřešťouni byli velcí asi jako denní porce jídla, pomyslela si Warvia. Ve tvářích měli zarytý výraz. Vylezli po čtyřech,

postavili se, aby ukázali své obrovské drápy, určené ani ne tak k boji jako k hrabání, a zavřeštěli. Vysoký tón rval Warvii uši.
"Klacky," navrhla Forn.
Tegger zamítavě mávl rukou. "Kdybychom je mezi těmi hroudami začali mlátit klacky, sesypou se na nás a je konec. Ale v táboře jsem viděl spousty provazů. A snad i nějakou síť."
Stráže opět zaujaly postavení, aby bránily své miniaturní městečko. Barok s Teggerem vrhli síť. Byla utkaná ze silného, hrubého vlákna; kdysi sloužila ke zvedání nákladů. Většina stráží se vyprostila a zaútočila. V tu chvíli se Rudí i Lidé Strojů dali do běhu, síť vlekouce za sebou. Po chvilce zastavili a síť převrátili, aby se lapení strážcové nemohli vyvléct. Ostatní vřešťouni zůstali stát, zavřeštěli a vrátili se na svá stanoviště.
Čtyři velcí vřešťouni uvízli v síti.
Rudí se najedli hned, a než se slunce dotkl stín noci, Lidé Strojů si úlovek uvařili. Probudili se ghoulové, rozhlédli se a vydali se po čichu. Warvia s Teggerem se odebrali do nákladní skříně ke spánku.
"Většina byla mumifikovaná," vyprávěl jim následujícího rána Harfeník. "Nebylo na nich ani na jednom pořádné sousto. Hodně jich zemřelo v pokročilém věku. Zdá se, že tihle Písečtí Lidé vedou zdravý, přiměřený život. Naštěstí jsme..."
"Pastevec," dokončila za něj Smuteční Trubka. "Zabitý vlastním zvířetem. Nestává se často, abychom byli o hladu."
"To chápu," řekla Warvia.
Světlo začínalo být pro ghouly příliš silné. Seděli pod markýzou, zatímco ostatní vystavovali své těla slunci a čekali, až se oteplí.
"Vyptávali jsme se na toto místo Písečných Lidí," řekla Foranayídli. "Vyrůstají v jeho stínu, ale nevědí o něm nic, jen že je to jejich pohřebiště."
"Je toho tady mnohem víc," řekl Harfeník. "Teď musíme pevně zakotvit vůz. Budeme potřebovat jídlo na pět dní pro vás pro všechny."
"My vás zde opustíme," řekl Sabarokareš.
Warvia s Teggerem věděli, že k tomu jednou dojde. Warvia řekla: "Děkujeme, že jste s námi zůstali tak dlouho. Rudí Pastevci řídící vůz Lidu Strojů, to by vypadalo podezřele. Změnily se vaše plány?"
"Vrátíme se pěšky na levobok. Průchod si koupíme příběhy a učením. Budeme kmeny, na které narazíme, učit vyrábět palivo." Barok stiskl dceři ruku. "A až dorazíme zpátky ke svým, prémie za to všechno vydají Forn na věno."
"I za lekce vám děkujeme," dodal opatrně Tegger.
Dívka ho obdařila smyslným úsměvem. "Byl jsi učenlivý žák!" Pohlédla na otce. "Ještě jsme se nedostali -"
"K dvoření," pokýval hlavou Barok.
"Ano. Nezapomeňte," pokračovala Foranayídli, "že většina hominidů má své rituály. Nesnažte se je uhodnout. Držte se těch svých. Vy budete spokojení, oni pobavení. Pamatujete si vaše námluvy?"
"Matně," řekla Warvia.
"Dvoření je u nás krátké a předchází mu rozhovory. Ostatní hominidé si o nás zřejmě myslí, že jsme plaší nebo upjatí," dodal Tegger.
"Hmm, ano —"
Smuteční Trubka si rezolutně vzala slovo. "Času je málo. Musíme naložit vůz. Baroku, Forn, pomůžete, než odejdete?"
"Pomůžeme. Taky jsme našli dobytek. Co zamýšlíte?"
"Vůz musí pevně stát na vozidle na konci pravoboční plošiny."
"To je vozidlo?"
Řeč byla o jedné z dlouhých plošin ležících ve vzduchu. Tegger by si ji klidně spletl s tanečním parketem, turnajovým kolbištěm, střelnicí... Měla průhlednou střechu. Podlaha byla rovná, pětkrát větší než základna jejich vozu. Byla do ní zapuštěná robustní hliníková oka, široká jako Tegger.
Najeli s vozem do středu plošiny. Harfeník a Smuteční Trubka na manévr dohlíželi zpod markýzy, zatímco ostatní provlékli skrz hliníková oka lana a ze všech stran jimi obtočili železnou nákladní skříň. Potom kladkami lana napnuli tak, že se zdálo, že pod Klenbou neexistuje síla, která by vozem dokázala pohnout.
V poledne byli hotovi. Barok a Forn začali balit.
"Budete potřebovat jídlo," řekl Tegger. "Nepochytáme si s sebou pár vřešťounů?"
"Proč ne? Něco jsem našel," řekl Barok a zavedl je ke svému objevu: mělký tác tři výšky dlouhý, dvě výšky široký, s provazy navázanými do otvorů v rozích. Bez námahy ho zdvihl.
Warvia se zašklebila. "Skvělé! Máme pluh!"
"Ano, ale nejprve..."
Vřešťouní stráže se postavily do šiku.
Nejprve sítě. Nabrali většinu stráží, síť zakroutili a odhodili stranou.
Potom společně ve čtyřech zatlačili hranu tácu do měkké písčité půdy a tlačili a kvedlali a opět tlačili tak dlouho, dokud nebyl tác celý pod zemí. Když potom zatáhli za provazy a rohy vylezly na povrch, měli na tácu kus vřešťouního městečka.
Stráže se snažily dostat ze sítě. To, co viděly, je rozběsnilo k nepříčetnosti. Houf vřešťounů se zahrabal přímo do sekce městečka na tácu, jen aby o něj nepřišli. Zbytek se postavil do půlkruhu a vřeštěl.
Zvednout tác vyžadovalo veškerou jejich sílu, ale stačilo ho přenést o pouhých třicet kroků. Lany a kladkami potom tác zdvihli na úroveň pohřebiště a zbytek cesty ho dovalili po tyčích. Složili náklad k zádi vozu a potom tác vytáhli zpod hlíny.
Čtyři vřešťouny zmítající se v síti zabili, vykuchali a vyudili nad ohněm ze dřeva, které Barok vytahal z jedné z

rozpadlých budov. Oba Lidé Strojů při práci pili tolik vody, co se do nich vešlo. Před polonocí se vydali na cestu. Ghoulové kontrolovali ukotvení vozu a rozmlouvali s Rudými Pastevci.
"Skutečně jsme si mysleli, že se odpojíte mnohem dřív," řekl Harfeník. Díval se k porotačně-levobočnímu horizontu, kde se šinuly dvě tmavé tečky - Foranayídli a Sabarokareš.
Píseční Lidé měli zmapované trasy k ostatním kmenům. Když budou cestovat v noci, mohou přecházet od jednoho stanového městečka k druhému tak dlouho, dokud se nevrátí do úrodných končin.
Kde, ptala se v duchu Warvia, bude dvěma Rudým Pastevcům v tu dobu konec?
"Rudí Pastevci často putují," vysvětlovala. "Dvacet chůzí pro nás není žádná vzdálenost. Když se tu usadíme, zanedlouho nás dostihnou řeči a otázky. A my jsme špatní lháři, Harfeníku. Musíme dál. Až tam, kde nebudou žádné otázky."
"Za dvacet chůzí jsme vykonali rishathru s Lidmi Strojů, Rolníky Pouště a Písečnými Lidmi," řekl Tegger.
Warvia si připomněla, že její osobní zkušenosti byly ještě širší. Pravda, kterou nikdo nevyjevil, ani Harfeník. Jen se ušklíbl a řekl: "Ale s Plevelníky ani s ghouly ne. Jaká vybíravost!"
Warvia sklopila oči. Ano, dokázala vykonat rishathru, ale ne s ghoulem. Ani Tegger ne.
"Ale bez upířího pižma, z naší svobodné vůle," bránil se Tegger. "Je v nás... nepokoj - nebo jen ve mně...?"
"V nás," přitakala pevným hlasem Warvia. "Jsme dále druhové, ale nepatříme už jen sobě. Nepochybuji o tom, že se můžeme navrátit ke svým zvyklostem —"
"Ale musíme být daleko od příběhu o Rudých Pastevcích, kteří rishovali s každým hominidem, na kterého na své pouti narazili! Říši Lidu Strojů máme skoro za sebou. Ještě chvíli —"
"Pět dnů, říkáte," přerušila ho Warvia. "Jak se ta věc pohybuje?"
Ghoulové právě zavírali zadní stranu velkého křišťálového vrchlíku. Warvia začínala mít klaustrofobické pocity. Dělalo jí starosti, jak málo toho ona a Tegger o cíli své cesty věděli.
Už si myslela, že se nedočká odpovědi, když Harfeník řekl: "Takhle." Přesunul páku, která vyžadovala sílu dvou paží a mocného hřbetu. Plošina se oddělila od doku.
Pohyb byl téměř neznatelný, tak byl plynulý, ale plošina se vzdalovala, o tom nebylo pochyb.
"Jak daleko jedete?" zeptal se Tegger.
"Mnohem dál než příběhy, před nimiž prcháte." Harfeník se zazubil.
Smuteční Trubka obešla náklad. "To je Baroková práce? Moc dobře to udělal. Teggere, Warvio, jedeme až k obvodové stěně. Můžeme vás na příští zastávce vysadit, pokud budete chtít, anebo můžete jít s námi a opustit nás až při zpáteční cestě."
Tegger se nevěřícně rozesmál. "To dříve zemřete stářím, než se dostanete k obvodové stěně!"
"Takže na příští zastávce," houkl spokojeně Harfeník.
Smuteční Trubka něco rozezleně zaprskala v jazyce ghoulů. Harfeník se zasmál a rozprskal se také, přidávaje ke svým slovům nemravně znějící komentář.
"Smuteční Trubka vás chce s sebou," řekl na vysvětlenou. "Myslí si, že bychom měli putovat s lidmi, kteří mohou dennímu světlu hledět do tváře."
"Potřebujeme se jen dostat mimo sféru Lidu Strojů," řekl Tegger.
"Odejdete, kdy budete chtít. Ale mysli! To, co děláme, je důležitá věc. Vystoupáme k Rozlitým horám a ještě dál. Žádný Rudý Pastevec něco tak významného nikdy nedokázal. Až se usadíte, budete mít toho tolik co vyprávět, že rishathra bude to poslední, na co si vzpomenete.
Poušť ubíhala pod nimi. "Co je to za věc, na které jedeme?" zeptala se Warvia.
"Nebeské sáně Budovatelů Měst. Znám je jen z doslechu. Noční Lid je používá jen v nejvyšší nouzi. Máme k tomu ale oprávnění a instrukce."
"Jak rychle letíme?" Zdálo se, že krajina ubíhá rychleji. Z doku zbyla jen tečka. Slyšeli narůstající hluk, jako když za tlustou kamennou zdí kvílí vítr.
"Rychle. Za pět dní budeme pod Rozlitými horami."
"Ne."
"Tak mi to bylo řečeno. Ale od první zastávky nás dělí jen tři dny."
"Mám strach." Warvii z pohledu na ubíhající svět začínaly bolet oči.
"Warvio, pod zemí jsou čáry, které na obrazech vypadají jako plástve medu. Ty čáry zdvihají a pohybují stroji Budovatelů Měst. Zastavit můžeme jen tam, kde se sbíhají."
"Tři dny," zopakovala Smuteční Trubka.
V dálce na poušti se ukázala karavana hominidů a zvířat, ale zmizela tak rychle, že Warvia ani nestihla identifikovat, k jakému plemeni patřili. Nebeské sáně stále zrychlovaly.
Nákladní skříň páchla po ghoulech. A bzučela. Warvia se ve tmě tiskla k Teggerovi a o tom, co se odehrávalo venku, nemluvila. Obcovali s vášnivostí zesílenou strachem a Warvia na chvíli docela zapomněla na to, kde je. Když se šepot letu vrátil do jejího vědomí, přehlušil ho Teggerův hlas.
"Jaký byl Karker?"
"Silný. Zvláštní na dotyk, zvláštně tvarovaný."
"Tam dole...?"
"Ne, tady ne. Měl široké tělo, ramena, břicho i boky. Tady jsou všichni muži stejní, myslím si. A hrozně chtěl mluvit, aby si ověřil svoji znalost jazyka."
"Vy jste jen mluvili?"
Warvia se zachichotala. "Rishovali jsme. On poprvé. Představ si to! Byla jsem jeho učitel!"

"Řekla jsi mu -"
"Ovšem. Jediná žena rodu Rudých Pastevců, která kdy přistoupila k rishathře, celá jeho, celou noc. Byl nadšený. S kým jsi byl ty?"
"Hen — ne, Hansherv. Dal jsem si pozor, abych si její jméno zapamatoval správně. Byla vysoká... skoro jako já."
Warvia se rozesmála. "Vdova po starém vůdci, ale asi v mém věku. Mluvit jsme samozřejmě nemohli. Zkusili jsme rishovat ve tmě, ale to jsme nemohli ukazovat rukama, a tak jsme šli ven a rishovali ve světle Klenby."
"Napadlo mě, jestli se na vás dívali Noční Lidé."
"Taky mě to napadlo," odvětil Tegger. Poté do jejich uší a duší znovu pronikl šepot ďábelské jízdy.
Klímali. Když oba pochopili, že ten druhý také nemůže spát, začali znovu kopulovat. Potom znovu zkoušeli usnout.
Když obrysy dveří olemovala bílá zář, Warvia se zeptala: "Nemáš hlad?"
"Mám. Jdeš ven?"
"Ne."
Potom se otevřely dveře a dovnitř se vplížili ghoulové. Dveře se zavřely. "Postupujeme rychle," oznámil Harfeník a Tegger uslyšel v jeho hlase úlevu a vyčerpání. "Warvio, Teggere, jste v pořádku?"
"Máme strach," přiznala Warvia.
"Neměl by někdo řídit?" zeptal se Tegger.
"Nebeské sáně sledují koleje ukryté ve scrithu" odpověděla Smuteční Trubka. "Z cesty sejít nemůžeme."
"Kdybychom sešli z cesty, zabilo by nás to tak rychle, že bychom si toho ani nestačili všimnout," řekl Tegger.
"Na to si zvykneš."
"Jak to můžeš vědět?"
Harfeník zamručel. "Chceme spát," řekla Smuteční Trubka.
Od chvíle, co upíři zůstali za nimi, spali Noční Lidé v nákladní skříni. Bylo to cítit. Warvia se přitiskla ke svému druhovi a snažila se nemyslet ani na ghoulí zápach, ani na hlad, ani na vibrace železa kolem ní.
Postavila se. "Jdu chytit něco k jídlu. Mám ti kousek přinést?"
"Ano."
Věčné mraky zůstaly daleko za nimi. Nad hlavami jim žhnulo slunce a pod nohama jim pádila země, strhávajíc s sebou Warviiny oči. Seskočila z vozu a odklusala k hromadám písku, oči přibité k zemi.
Žádný vřešťouní strážce se neukázal.
Warvia našla vstupní otvor a strčila do něj klacek. Zevnitř vyskočil tlustý vřešťoun a začal na ni vřískat. Chňapla po něm, zlomila mu krk a bez meškání ho snědla.
Pohledu na ubíhající krajinu se ale ubránit nedokázala. Letěli nad nekonečným hvozdem. Pod nimi se míhaly vrcholky lesních velikánů, za sáněmi se sbíhaly a mizely v dálce. Zatočila se jí z toho pohledu hlava.
Přinutila se obejít jejich písčité loviště a začala šťourat do dalšího otvoru. Když se objevil obránce, popadla ho a zabalila do suknice.
Měla už nohu na stupačce, když zaslechla své jméno.
Vřešťoun jí vypadl na zem a dal se na úprk. Warvia seskočila pozadu na zem, oštěp připravený k boji. Tegger to nebyl a Ghoulové tvrdě spali...
Paluba byla prázdná. To, co promluvilo, muselo být na voze.
Nebo pod ním? Pod vozem byla tma. Warvia poodstoupila od vozu. Zdálo se jí to...?
"Ukaž se!"
"Neodvažuji se. To jsem já, Šeptal, Warvio."
Šeptal? "Tegger říkal, že jsi bludný duch. Myslel si, že ses mu jen zdál."
"Teggerovi se už neozvu," řekl hlas. "Doufám, že jemu ani Nočním Lidem nic o mně neřekneš. Mohl bych přijít o život a sama Klenba by se mohla zhroutit, kdyby si mě někdo všiml."
"Ano, Tegger říkal, že miluješ tajemství. Proč mi to říkáš, Šeptale?"
"Můžeme si na chvíli promluvit?"
"Raději bych šla dovnitř."
"Já vím. Warvio, cestujeme téměř rychlostí zvuku. To není zas tak velká rychlost. Když do světa zvenčí narazí nějaké těleso, pohybuje se rychlostí třistakrát vyšší a jeho energie je devadesáttisíckrát větší."
"Skutečně?" Ta představa byla zdrcující. Ale proč?
"Světlo se pohybuje mnohem rychleji než zvuk. Sama jsi to mnohokrát viděla. Nejdřív blesk, potom zahřmění," řekl hlas.
Ani na okamžik ji nenapadlo o slovech bludného ducha pochybovat. Každý, kdo může říkat takové věci, musí vědět, o čem mluví. "Proč tedy neletíme rychleji než zvuk?" zeptala se. "Protože bychom se neslyšeli?"
"Jde o rychlost zvuku ve vzduchu, Warvio. Když ten vzduch cestuje s námi, zvuk, který se v něm pohybuje, cestuje s námi také."
"Aáá."
"Nebeské sáně dělají to, co jim káže vesmír. Mohou letět jen na jedno místo a potom přistát lehce jako pírko."
"Proč mi to říkáš?" zeptala se znovu Warvia.
"Když víš, jak se věci mají, tvůj strach se rozplyne. Ano, jsou i výjimky, ale nebeské sáně mezi ně nepatří. Letí v neviditelné drážce tvořené strukturou magnetických polí. Nemůžou sejít z cesty."
"Strukturou čeho?"
"O magnetech, gravitaci a setrvačnosti tě budu učit. Setrvačnost je síla, která tě táhne k vnitřní stěně otáčejícího se Prstence, takže tě gravitace nemůže stáhnout do slunce —"
"Tedy je pravda, co tvrdí ghoulové? Klenba je prstenec?"

"Ano. Gravitace je síla, kterou ty ani nevnímáš, ale díky ní drží slunce pohromadě a může hořet. Magnety umožňují ovládat sluneční kůru a bránit Klenbu před tělesy, která na ni zvenčí padají. Naučím tě ještě víc, jestli za mnou přes den přijdeš."
"Proč?"
"Protože máte strach, ty a Tegger. Když pochopíš, jak všechno funguje, tvůj strach se rozplyne. A když se zbavíš strachu ty, zbaví se ho i Tegger. Nezblázníte se."
"Tegger," zopakovala a rozhlédla se kolem sebe. "Tegger má hlad." Vřešťouna, kterého upustila, nikde neviděla. Vrátila se k vřešťouní kolonii, oči přilepené k palubě. O něco pomaleji než zvuk: kolik to bylo v chůzích?
Zašťourala v tunelu, popadla vyběhnuvšího vřešťouna a vrátila se do nákladní skříně. Tentokrát ji žádný hlas nezastavil.

Kapitola 22
SÍŤ

ŽHAVÁ JEHLA PRAVDY, A. D. 2893

...Rakev!
Louis se pokusil zdvihnout víko. Rukama to nešlo. Přitáhl kolena k břichu, zatlačil nohama do víka a rychle se překulil přes okraj pootevřené rakve. Dopadl na podlahu. Když se dokutálel, přikrčeně se postavil.
Žádná rakev, vzpomněl si. Vysoká hladina adrenalinu mu však bránila uklidnit se. Co se stalo, zatímco byl v bedně?
Píchalo ho v kotníku. Asi si ho narazil. Toho si nevšímej.
Nejzvláštnější na jeho procitnutí bylo to, jak se cítil.
Když mu bylo něco málo přes dvacet, Louis s několika přáteli spustili starý výukový program bojových umění. Pár jich vypadlo v okamžiku, kdy po nich počítač chtěl, aby jeden druhého tloukli do tváře. Louis tuhle simulaci vydržel hrát deset měsíců. Potom se všechno tak nějak slilo vjedno a dvě stě let proletělo kolem něj, aniž...
Bylo to něco jiného než procitnout ze spánku, nebo po operaci. Připadal si spíše jako bojovník, jogatsu v polovině zápasu, který ví, že má vítězství na dosah. Překypující adrenalinem a energií.
Paráda! Sem s nimi!

Pohyb! V mžiku se otočil. Ruce měl hrozně prázdné.
Za čelní stěnou se po obou stranách míhala skalnatá krajina, příliš rychle, aby dokázal postřehnout detaily. Jehla se řítí těsně nad terénem jako nějaký nadzvukový výsadkový člun. Výhled směřoval ke kapitánské kabině —
Byl to jen obraz. Žádná z těch velikánských skal z něj neudělá kaši, kdepak. Nalevo a napravo se černalo čedičové lože, vzadu hangár přistávacího modulu, a nic z toho se ani nepohnulo.
Věc, o kterou si narazil nohu, byl kamenný blok postavený v předním pravobočním rohu kabiny. Viděl ho poprvé. Vypadal zcela neutrálně a neškodně: hrubě otesaná žulová kostka sahající mu po kolena. Byl sám.
Louis chápal, proč Bram nechal Akolytu ve stavu navozeného komatu tak dlouho, dokud se mu nemohl věnovat. Kdyby se kzin probudil bez publika, mohl by nastražit pasti a překážky, nebo přinutit šatní a jídelní automat k výrobě zbraní. Proč ovšem nechal Bram procitnout beze svědků jeho, Louis nechápal.
Jak rychle se protektor učí? Bram ho pozoroval... hmm? Tři dny, nanejvýš, pokud se napíchl na kameru kukátka ve Městě Splétačů. Mohl mě Bram znát natolik dobře, aby mi důvěřoval?
Těžko! Tohle nebyla Bramova práce. Nejzadnější musel nastavit časovač, aby se autoošetřovna po ukončení kúry sama otevřela.
Teď jde o to, co mu chtěl Nejzadnější sdělit. Louis se zamyslel. Věděl protektor, co mu Nejzadnější pouští?
Hologram uháněl dál. Kolem se mihly vzdálené stromy velkého, zřejmě borovicového, lesa. V nekonečné dálce vzdálené hory a mračna.
Nejzadnější mohl ve své kabině ukrýt cokoli a jeho posádka neuvidí nic než tuhle pelášící, rozhoupanou holoprojekci. Možná právě o to šlo.
Poskakující spodní okraj holookna tvořilo dřevo: přední část vozidla Lidu Strojů používajícího namísto paliva alkohol. Pod ní kus zakřiveného okraje nějakého lesklého kovu nebo umělé hmoty.
Kamera kukátka, kterou ghoulové naložili na vozidlo Lidu Strojů, se teď vezla na něčem, co letělo.
Z okrajů lesa vyčnívala skaliska. Stroj letěl ve výšce šedesáti metrů, víc ne. Rychlost? Podzvuková, ale nepatrně.
Jací hominidé snesou takovou rychlost? Tak rychle se nejezdí ani v Disney Portu. Většina místních hominidů by jednoduše zemřela, kdyby vycestovala za hranice svého lokálního ekosystému. Jízda takovou rychlostí by jim zastavila srdce v těle.
Co s tím měl dělat?
Kolik času mu zbývalo?
Lapený v krabici o velikosti přízemního domku, kilometry pod lávou, to mu příliš svobodného prostoru neposkytovalo. Přestupné disky by ho sice ven dostaly, ale jen tam, kde čekali jeho páni.
Louis si uvědomoval, že reaguje, místo aby jednal, jako pes pokoušející se uhodnout přání svých pánů. Kypěl nově nabytým mládím a přitom nemohl nic dělat.
Sedni si, nabádal se v duchu. Uvolni se. Něčím se rozptyl. Jídlem?
Kuchyňské menu bylo zapnuté. Byla na něm kzinská písmena a obrázek nějakého mořského živočicha. Mimozemské sašimi! Raději ne. Louis přepnul přístroj na lidský metabolismus, Sol, Země, francais, pain perdu, k tomu café au lait, a říkejme tomu snídaně. A než se to připraví... hmm?
Kdyby použil přestupný disk, těchhle úvah by se zbavil.
Tak si ho prohlédni...
Nadzvedl okraj přestupného disku, jak to viděl dělat Brama.
Ubíhající krajinu vystřídala abstrakce: schéma sítě přestupných disků.
Přibyla nová spojení. Některé sítě splynuly v jednu. Zakázaný přenos mezi kabinou posádky a kapitánskou kabinou byl nadále přerušený, stejně jako několik dalších spojení. Přesto bylo zřejmé, že Nejzadnější se kvůli praktičnosti vzdal některých bezpečnostních prvků. K tomu ho musel přinutit Bram.
Schéma ukazovalo vzdálenost v logaritmickém měřítku. V Jehle a její blízkosti bylo natolik jemné, že mohl rozlišit obyvatelnou sekci od hangáru. Centrum údržby bylo přestupnými body doslova prošpikováno. Našel Město Splétačů, stovky tisíc kilometrů vzdálené. Jeden bod sahal daleko na pravobok od pozice Jehly, téměř k obvodové stěně, osm set tisíc kilometrů daleko, možná i více. Nejvzdálenější body byly ve třetině vzdálenosti oblouku Prstence: stovky milionů kilometrů.
Jasné linie označovaly spojení, která byla právě otevřená. Pokud to chápal správně... otevřený okruh vedl z kabiny posádky přes hangár do vzdáleného bodu na Velkém Oceánu. Bram je zřejmě na průzkumu.
Vzal Nejzadnějšího s sebou? Anebo se loutkař vrátil do své kabiny?
Taková informace, pomyslel si, by mu přesně řekla, jak velká důvěra mezi loutkářem a protektorem panuje. Nejzadnější by byl ve své kabině, s vrstvou trupu General Products mezi sebou a nepřítelem, téměř nezranitelný. Bez svých pěstících pomůcek by vypadal zanedbaně a byl by rozladěný...
Cink. Z automatu vypadla francouzská topinka s javorovým sirupem a káva se smetanou. Rychle se najedl.
Zkusil se vidličkou pustit do ovladačů přestupného disku.
Zuby se ohnuly a ulomily.
Louis objednal: Země, Japonsko, míchané sašimi.
Vypadalo to, že haši jsou ze dřeva. Dokonce měly léta. Jednu obrousil podél vláken do špičky a jal se pohybovat vším, čím se v ovládání přestupného disku dalo pohnout.
Rozsvícené linie zhasínaly a pohaslé se rozsvěcovaly.
Tohle šoupátko všechno vypínalo. Když ho přetáhl zpátky, schéma se rozblikalo: systém si žádal instrukce.
Zkoušel to dál. Po chvilce naskočilo zdeformované kolo skládající se ze sedmi zářících čar a virtuální hodiny, k tomu zaznívala prazvláštní hudba v pozadí. Melodickému jazyku loutkářů sice nerozuměl, stejně jako číslicím na hodinách,

ale jak je nastavit na zrychleně, pochopil.
Pokud to správně pochopil, okruh ho mohl teleportovat do hangáru a odtud do Města Splétačů. Podívá se, co je nového. Vezme si ze skříňky skafandr, kdyby se přece jen octl ve Středisku protimeteorové obrany prosáklé vůní Stromu života. Když přestoupí na povrch Mapy Marsu, bude ho mít stále na sobě. Odtud k nejvzdálenějšímu bodu schématu, který se zřejmě nachází na obvodové stěně. Potom dál k záhadnému bodu na vzdálenějším břehu Velkého Oceánu a zpátky do Jehly.
Je to dobrý nápad? Nemělo by mu to trvat víc než několik minut, leda by narazil na něco zajímavého. Položil talíř se sašimi na přestupný disk.
Nic.
Samozřejmě že nic: okraj přestupného disku byl stále vytažený, ovladače odkryté. Stlačil ho dolů. Talíř zmizel.
Síť na obrazovce zmizela také. Louis polekaně ucukl. Řítící se krajina byla zpátky, vzadu hory, Rozlité hory na pozadí obvodové stěny. Byli blízko, měřeno rozměry Prstence, pár desítek tisíc kilometrů daleko.
Louise napadlo, že by se rád na něco zeptal palubního počítače. Bude to muset počkat na Nejzadnějšího. Musí si zopakovat všechno, co známý vesmír věděl o protektorech. Kdepak skončilo sašimi?
Jogínská sestava mu pomáhala držet netrpělivost na uzdě. Jak rychle bylo rychle?
Tři čtvrtě hodiny uplynulo a talíř se nevrátil.
Jeho druhové mohou právě být v jednom z těch bodů - pravděpodobně i byli - a sašimi mohlo skončit v Akolytových rukou. Přesto: promysli si to.
Nejvzdálenější bod se nepatrně pohnul.
Nepatrně pohnul, no ovšem. Louis polkl naprázdno. Tři sta milionů kilometrů dál po Klenbě a on se pohnul? Musel se pohybovat rychlostí mezihvězdného dopravníku, tedy stovek kilometrů ze vteřinu.
Byla to samozřejmě jejich tankovací sonda. Museli jí na bok přimontovat nový přestupný disk a vyslat ji na oblet obvodové stěny. A co se týče talíře se sašimi, z toho byl teď zřejmě zářící meteor.
Louis vytáhl okraj disku a pustil se znovu do práce. Cvakal přepínači, nadával, mluvil sám se sebou a snažil se nevnímat orchestr. "Tohle by teď mělo zapojit tuhle linku... kruci. Jak to? Ach, to je ono, tmavá je vypnutá. A teď tuhle..."
Objednal krajíc chleba a položil ho na přestupný disk. Cvak.
Hodinu deset minut, co své společníky odřízl od Jehly. Od celého Centra údržby, když už jsme u toho. Kdyby to zjistili, bude to totéž jako vyhlášení války, o porušení smlouvy nemluvě.
Ale co mohli dělat?
Usmát se však neodvážil. Na to znal loutkaře příliš dobře. Nejzadnější bude mít v sobě implantované pomocné ovládání. Louis věděl, že hlavní loutkářovou starostí v téhle chvíli bude rozhodnout se, kdy obnovit původní nastavení přestupných disků. Nejzadnější mu jeho hrátky možná promine, ale Bramovu hněvu se Louis vystavit netoužil.
Chleba byl zpátky.
Vozidlo s kukátkem teď letělo nad vodou. Nalevo hory, pomaličku ubíhající směrem po rotaci. Plošina se musela stočit... o šedesát stupňů. Tentokrát se mu po tváři rozlil spokojený úsměv.
Postupuje po supravodivé síti!
Supravodivý kabel tvořil spodní vrstvu podlahy Prstence, skládal se z šestiúhelníků o hraně osmdesát tisíc kilometrů. Usměrňoval magnetická pole, kterými se daly ovládat sluneční protuberance. Vozidlo se očividně vezlo na magnetoplánu z doby Budovatelů Měst, anebo, což bylo pravděpodobnější, z doby tak dávné jako samotný Prstenec.
Věděl to Nejzadnější?
Reaguje, stále jen reaguje. A chleba je zpátky.
Stojí to za to riziko?
Louis se postavil na přestupný disk.
V hangáru chyběly skafandry: jeden z loutkářových, Chmeeův náhradní a jeden určený pro Louise. Nemuselo to samozřejmě znamenat, že se Bramův tým pohybuje ve vakuu. Protektor mohl být jednoduše opatrný a používat skafandry namísto brnění.
Louis vykročil z disku, rychle si strčil pod paži skafandr, opasek, helmu, vzduchovou jednotku a pokračoval do Města Splétačů.
Zmaterializoval se, ztratil rovnováhu, zakopl a náklad mu vypadl z rukou. Rozpačitě se rozhlédl.
Den. Přestupný disk ležel na bahnitém břehu říčního koupaliště. Nakloněný. Ve vodě nikdo nebyl. Louis naslouchal, jestli neuslyší dětské hlasy, ale neslyšel nic.
Sehnul se, aby si disk lépe prohlédl, když za zády zaslechl něčí nedůtklivý hlas. Z helmy se ozvalo: "Zdravím tě! Z jakého jsi lidu?"
Louis se postavil. "Z Lidu Koulí," odpověděl. "Kidada?"
"Ano. Lidu Louise Wu?" Starý Splétač na Louise vrhl nejistý pohled.
"Ano. Kidado, jak je dlouho, co Louis Wu odešel?"
"Ty jsi omlazený Louis Wu!"
"Ano." Louis byl z Kidadova vytřeštěného pohledu mírně nesvůj. "Dlouho jsem spal, Kidado. Daří se Splétačům dobře?"
"Velmi dobře. Obchod kvete. Návštěvníci se střídají. Sawur před mnoha dny onemocněla a zemřela. Nebe se dvaadvacetkrát otočilo, od chvíle —"
"Sawur?"

"— kdy jsi s chlupatým tvorem z bájí v zádech zmizel. Kromě nás to vidělo jen jedno ghoulí dítě. Ano, Sawur je mrtvá. Ani mně mnoho nescházelo. Dvě děti zemřely také. Návštěvníci s sebou někdy přinášejí nemoci, které je nezabíjejí a druhé ano."
"Doufal jsem, že si popovídáme."
Unavený úsměv. "Ale zdali odpoví?"
"Poradila mi dobře." Nečekej, až budeš zoufalý!
"Sawur mi, potom co jsi zmizel, o tvém problému řekla."
"Vyřešil jsem ho. Aspoň doufám. Jinak je ze mě otrok!"
"Otrok. Ale s desítkami falanů času na své vysvobození," Kidadův hlas zněl unaveně a trpce.
Louis si až teď uvědomil, jak moc toužil po tom promluvit si se Sawur. Mít více času, zůstal by truchlit.
Čas. Nebe se dvaadvacetkrát otočilo... dva falany a něco. Sto šedesát pět místních dnů. Nechali ho v bedně víc jak půl pozemského roku!
A on teď doháněl události. "Kidado, kdo přemístil náš přestupný disk?"
"Nerozumím ti. Tohle? To se zde objevilo ráno po tvém zmizení. Nic jsme s tím nedělali."
Okraj disku byl zablácený. Louis si všiml otisků velkých prstů a škrábanců, které tam zanechaly něčí nehty. Některý z hostujících hominidů - Sběrači jistě ne, ti měli ruce menší — se pokoušel změnit nastavení.
Ghoulové. Mělo mu to dojít hned. Dobře že je den. Noční Lidé se ani nedozvědí, že tady byl.
Louis si oblékl skafandr. "Pozdravuj ode mě děti," řekl ještě a byl pryč.
Tma.
Zapnul svítilnu na přilbě. Hleděl na něj kostlivec.
Byl ve Středisku protimeteorové obrany. Obrazovky byly zhasnuté. Jediným zdrojem světla byla jeho svítilna.
Ty kosti zde stály kvůli studijním účelům. Nebyly spojené v kloubech, skoro se nedotýkaly. Pohromadě je držel rám z tenounkých kovových prutů.
Kostra byla o dvacet pět centimetrů menší než Louis. Všechny kosti byly zaoblené: ‚obnošené'. Žebra byla neskutečně úzká, prsty skoro chyběly. Čas proměnil kostní strukturu na prach. Kdepak, zdejší klima nemohlo být erozivní! Klouby prstů byly stále velké a všechny ostatní klouby masivní a značně zduřelé. Ty omleté výstupky v mohutných čelistech nebyly zuby. Narostly později.
Protektor.
Konečky prstů přejel po obličejové části lebky. Kosti byly hladké, pokryté vrstvičkou prachu. Vyhlazené časem, postupně se rozpadající.
A protože tohle nebylo erozivní prostředí, musely být tyhle kosti holé přinejmenším tisíc let.
Pravá kyčel byla rozdrcená, jednotlivé úlomky spojené k sobě. Totéž levé rameno, loket a krk: zlomené nebo roztříštěné. Zemřel buď pádem z výšky, nebo ho někdo umlátil k smrti.
Pakové—protektoři pocházeli z blízkosti galaktického jádra. Pačí kolonie na Zemi se zhroutila - Stromu života se nedařilo a kolonie zůstala bez protektorů - pačí plodiči se z původních kolonií v Africe a Asii rozšířili po celé Zemi. Jejich kosti teď stárly v muzeích pod jmény jako Homo habilis, kupříkladu. Jejich potomci se vyvinuli v inteligentní bytosti: klasická ukázka neotenie.
Ve Smithsonově Institutu byl uložen mumifikovaný pačí protektor. Vykopali ho před několika staletími na Marsu. Louis ho na vlastní oči nikdy neviděl, jen jako hologram v rámci kurzu obecné biologie.
Toto stvoření vypadalo jako deformovaný Pak, pomyslel si. Ale co ty masivní čelisti?
Protektorům vypadali zuby. Což byla škoda, neboť ty by mu mohly mnohé napovědět. Ovšem toto byla čelist drtiče kostí.
Trup byl na klasického paka příliš dlouhý.
Takže to nebyl tak docela pak, ani to nebyl tak docela ghoul. Louis mohl odhadnout dobu, kdy zemřel, ovšem kdy se narodil... Protektor ve Smithsonově Institutu strávil více než třicet tisíc let na cestě od jádra galaktiky k Zemi. Příprava na expedici mu mohla trvat stejně dlouho. Protektoři, pokud je někdo nezabije, žijí dlouho.
Kronos byl nejstarší z řeckých bohů, který zabíjel vlastní děti, dokud se jednomu z nich nepodařilo uprchnout a zabít jeho. Kronos, tak mu bude říkat.
Upíří horda zabila protektora, který musel být Kronovým opuštěným služebníkem.
Bram s Annou Krona zcela určitě celé roky stopovali. Roky, staletí, tisíciletí? Pačí plodiči, předchůdci lidí, stejně jako upírů, byli vzpřímenými lovci už od dob, než opustili jádro galaxie.
Starý Kronos možná bral upíří protektory na lehkou váhu. Upíři byli, koneckonců, neinteligentní humanoidní zvířata s nechutnými sexuálními a stravovacími zvyklostmi, a Kronos byl superinteligentní bytost bez jakýchkoli pozornost odvádějících sexuálních tužeb.
Stejně jako Bram. To by mohla být jeho slabina, napadlo Louise, jen ji najít.
K "čerstvým" zlomeninám v pravé kyčli, na levé ruce, rameni a k prasklině na lebce došlo v okamžiku smrti. Našel i staré, zacelené zlomeniny na jiných místech protektorova těla. Kronos si dlouho před smrtí musel zlomit páteř. Je možné, aby protektorovi znovu narostly páteřní nervy? Pravé koleno, taky staré zranění, se mu nezahojilo nikdy: tvořilo jeden kompaktní celek.
Na protektorově páteři bylo zvláštní ještě něco... ale to Louisovi došlo, až když se vrátil zpátky k lebce.
Vypouklé čelo. Více než to: čelní kost a hřeben byly hladší, mladší než zbylé části lebky. Zubaté výrůstky na čelisti měly vzhled opotřebovaných zubů. Tyhle části lebky byly nejmladšího data. Stejně jako páteř: musela projít regenerační fází.
Pokud by Kronos ve své poslední bitvě zvítězil, jeho zranění by se opět zahojila.

Takže se na to dívejme jako na vyšetřování vraždy. Vraha znám, ale aby ho porota uznala vinným, potřebuji shromáždit každičký detail, všechny důkazy. Proč Bram poskládal Kronovy kosti? Nepřítel byl mrtev, pomstít ho neměl kdo — Anebo se Bram s Annou obávali dalších, jako byl Kronos ?
Stojící kostra, v šeru za ní hromada vybavení. A Bram mu nedovolil se k ní přiblížit.
Vypadala neuspořádaně, jako kdyby ji někdo bez ladu a skladu naházel na jednu hromadu. Ale nebyla to tak docela pravda. Věci byly původně pečlivě rozložené k podrobnému studiu; potom se jimi něco, třeba rozběsněný upíří protektor, prohnalo.
Některé věci se jednoduše rozpadly. Jiné zůstaly.
Tohle byl kdysi nádherný kožich a tady opasek, kterým se zapínal. Páchl: pach staré vyčiněné kůže a ghoula, který se tisíce let nemyl. Na vnitřní straně Louis rozeznal stopy po desítkách kožených kapes nejrůznějších tvarů. Všechny prázdné.
Byly tu i zbraně: kovový nůž, teď zčernalý rzí, úzký, třicet centimetrů dlouhý. Dva nože z rohoviny, velké jako ukazováček. Šest vrhacích nožů, ač kamenné, téměř identické, a účinné stejně spolehlivě, jako v den kdy byly vytesány. Tenká tyč z nějaké odolné kovové slitiny s konci zbroušenými do tvaru dláta.
Tyhle kontury v prachu mohly být kdysi dřevěné boty s tenkými řemínky. Tohle byla luxusní kuše s tuctem šípů, každý jiný. Tahle malá krabička... zapalovač? Plamínek z něj však nedostal. Hromádka papírů nebo snad pergamenů: mapy?
Tamto byl teleskop... primitivní, ale umělecky tvarovaný, vyleštěný, stranou od ostatních věcí. Ejhle: vedle něj výrobní pomůcky. Pemza, nožíky... Bram a Anna si tady zřejmě zřídili dílnu, aby Kronův teleskop okopírovali.
Tvrdá černá hrouda o velikosti lidské pěsti. Louis se sklonil a přičichl. Sušené maso? Zřejmě tisíc let po záruční lhůtě... i když sušené maso vždycky voní a chutná tak trochu podezřele. Ghoulovi by se ta vůně zřejmě líbila.
Kdy zemřel Kronos?
Zeptat se?
Louis si uvědomoval, že se snaží dohnat ztracený čas. Kdyby se zeptal, věděl by toho daleko víc... ale jen toho, co by Bram uznal za vhodné. A čas byl jeho nepřítel.
Louis položil ruku na Kronovo rameno. "Spolehni se," řekl, vrátil se na přestupný disk a zmizel.
Byl oslepen a padal.
Křečovitě, podoben mořské sasance, sáhl mezi kolena, aby se zachytil, víčka semknutá před nemilosrdným sluncem. Jeho prsty v rukavicích se něčeho dotkly a už nepustily.
Nakloněný přestupný disk mu ujížděl pod nohama. Doufal, že to, čeho se drží, je jeho okraj. Neodvažoval se pohnout. Fotosenzitivní ochranná maska přilby nabrala kouřově šedou barvu. Louis, neustále v podřepu, svíraje mezi nohama okraj přestupného disku, se opatrně rozhlédl.
Mapa Marsu nebyla docela přesná.
Měl před sebou stovky odstínů nehybné červené, ale nebe mělo sytě modrou barvu pozemských velehor. Zdejší slunce bylo nemarťansky silné. S gravitací se taky nedalo nic dělat.
Marťanům to bylo možná jedno. Žili si pod pískem, chráněni před sluncem natolik bezpečně, aby se chovali jako viskózní kapalina. Možná je písek nadnášel i proti gravitaci.
Čekal, že přestoupí na Mons Olympu, a jak to vypadalo, nemýlil se. Byl poměrně vysoko. Přestupný disk ležel kousek pod vrcholem pětačtyřicetistupňového svahu naneseného prachu a pomalu začínal klouzat dolů.
Co se asi Nejzadnějšímu honilo hlavou, že ho instaloval právě tady?
Aha. Marťané. Nastražili past.
Klouzal rychleji, ztrácel veškerou stabilitu. Dolů to byl kus cesty. Kilometry a kilometry! Převládajícím větrům muselo trvat více než tisíc let, aby sem navály tolik prachu... stratosférický vítr Velkého Oceánu, povětrnostní struktura větší než celé běžné planety. Další nepřesnost na Mapě Marsu.
Louis, přilepený k disku, klouzal dolů jako na saních.
Disk nabíral rychlost. Jako kdyby se snažil Louise zbavit. Rukama křečovitě svíral okraj disku a špičkami nohou se marně snažil o totéž. V cestě mu stál balvan velký jako dům. Naklonil se doleva, ve snaze se mu vyhnout. Nic. Teď to udělá bum.
Vzápětí byl jinde.
Jeho křečovitý stisk, ač to bylo nemožné, ještě zesílil. Padal do černé prázdnoty. Ze rtů se mu vydral němý výkřik.
Vždyť tohle jsem spravil! Spravil jsem to!
Držel se přestupného disku přivařeného k ladně zakřivenému cigáru: loutkářova tankovací sonda. Kolem něj černé nebe a svit hvězd.
Přestupný disk, trup sondy, všechno zářilo. Za sebou musí mít zdroj světla. Ruce a nohy dál křečovitě svíraly přestupný disk, jen Louisova hlava se pootočila přes rameno.
Vzadu a dole se vznášel Prstenec. Viděl svíjející se háďátka řek, moře a rovnou černou linii, která mohla být dálnicí Lidu Strojů.
Slunce se z něj pokoušelo udělat oškvarek. Žádný problém: skafandr propouštěl pot. Horší by to bylo v noci. Že bude potřebovat celou výbavu, ho nenapadlo.
Letěl na úrovni okraje obvodové stěny, díval se dolů na půlkužely Rozlitých hor a na řeky pramenící u jejich úpatí. Šestnáct set kilometrů vysoko. V dálce před sebou rozeznával krajkovité obrysy dlouhého dvojitého kužele. Polohovací tryska. Rozeznal dvojité toroidy, o nichž se domníval, že tvoří Bussardův motor; tvořily však jen vosí pas něčeho mnohem většího. Polohovací tryska Prstence byla vyrobena z drátu tak jemného, že ho oči dokázaly zaregistrovat jen chvilkově. Klec k navádění slunečního větru.
Tryska ještě nebyla osazená: směřovala nesprávným směrem.

Louis za celých dvě stě let necítil takový strach.
Ale chleba se vrátil!
Sonda letěla s vypnutými motory... Prstenec rotoval pod ní rychlostí 1240 kilometrů za vteřinu.
Systém se musel resetovat. Tenhle disk jsem z okruhu vyjmul, ale resetace ho vrátila zpátky do okruhu. Nejzadnějšího programovací jazyk je mi záhadou. Co dalšího jsem zvoral?
Sašimi? Aha. Talíř se musel z disku příliš vzdálit. Chléb nikoli: byl stále v jeho poli působnosti, když se disky spojily.
Držel, nepouštěl...
Disk mu narážel do ochranné masky.
Svíral okraje disku, oči zavřené. Nebyl ve stavu se komukoli ani čemukoli postavit. Za pár vteřin bude v bezpečí a sám na palubě Žhavé Jehly Pravdy.
Na rameno mu dopadla obrovská pracka a převrátila ho na záda.

Kapitola 23
HODINA BĚHU

UKRYTÝ PATRIARCHA, A. D. 2893

Kzin ho postavil na nohy. Louis lapal po dechu a třásl se. Byl rád, že s ním Akolyta nemůže přes helmu mluvit.
Stál na palubě Ukrytého Patriarchy, nedaleko zádi.
Další nemilé překvapení. Tuhle jeden a půl kilometru dlouhou plachetnici přece nechal na řece Shenthy. Co dělala tady?
Akolyta se ho na něco ptal. Kzin držel v ruce - krucinál! Louis škubnutím otevřel helmu.
"Bloumal jsem po zádi," říkal Akolyta, "když se na přestupném disku objevilo tohle. Tvoje navštívenka, Louisi? Naložená ryba?"
Louis vzal talíř se sašimi. Nakrájená ryba byla nafouklá a křupavá na dotek.
"Prošla vakuem," řekl. "Krajíc chleba se tu neukázal?"
"Ten jsem pustil dál. Páchneš hrůzou, Louisi."
Co tady dělám?
Za okamžik mohl být v bezpečí na palubě Žhavé Jehly Pravdy, vznášel by se mezi spacími poli, než by ho tenhle třes přešel, než by se mu vrátil jasný rozum, a snažil by se strávit to, co se dozvěděl a co ne.
Akolyta ho viděl. Kdyby kzina přesvědčil, aby si to nechal pro sebe, tak - Aha... Protektor měl půl pozemského roku možnost sledovat Akolytovy mimovolní fyzické projevy. Kzin před ním nemůže nic zatajit.
Namísto toho řekl: "Ale žiju." Sundal si helmu a vzduchovou jednotku a začal se rozepínat. "Myslel jsem si, že jsem přišel na to, jak funguje ovládání přestupných disků. Omyl! Potom Marťani; nastražili nám past. Ta mě taky skoro dostala."
Nad poklopem vykoukla napůl plešatá hlava nějakého kluka. Malý Budovatel Měst. Hoch rozšířil oči údivem a hlava zmizela.
"Marťani?" Nechápal kzin.
Louis si začal stahovat skafandr. "To teď nechme. Musím spálit trochu energie. Umíš utíkat?"
Kzin se naježil. "Otce jsem předběhl, potom co jsme dobojovali."
"Dáme si závod k přídi."
Akolyta hlasitě zaryčel a vyrazil.
Svlečený skafandr ležel stočený kolem Louisových nohou. Kzinův výkřik mu ochromil každičký sval v těle. Louis upadl.
Skvostný bojový pokřik! Louis, sypaje ze sebe starodávné kletby, vymotal nohy ze skafandru, postavil se a vyběhl.
Akolyta byl ještě v dohledu. Pohyboval se o poznání rychleji než on. Okamžik nato zmizel za nějakou lodní konstrukcí.
Louis strávil na palubě této lodi skoro dva roky. Ztratit se nemohl. Nasadil ostré tempo. Nesoutěžil s kzinem, jen sám se sebou. Měl před sebou celého půl druhého kilometru.
"Luií!"
Hlas byl slabý a zkreslený, přicházel odněkud z výšky... z hrdel Piersonova loutkaře usazeného v záďovém strážním koši.
"Ahóóój!" zaburácel Louis.
"Počkej!" zavolal hlas.
"Nemůžu!" Cítil se skvěle.
Shora se snesl hranatý stín. Louis běžel dál. Stín ho dohonil: nákladní plošina z Centra údržby obehnaná navařeným

zábradlím. "Ne abys zacláněl. Závodím."
"Nerozumím."
"Test inteligence to není."
"Jak se cítíš?"
"Báječně. Dezorientovaně. Naživu! Nejzadnější - nepoužívej přestupný disk na Olympu."
"Proč?"
"Marťané - jsou naživu - nastražili past." Louis se zhluboka nadechl a prudce vydechl. Slaný vzduch na jeho chuťových pohárcích: skvělé! Stačil jak dechem, tak výdrží. Přidal. "Nastraží další."
"Můžeme kontrovat. Co kdybych shodil disk do moře a začal na Mons Olymp teleportovat vodu?"
"Ptáš se ty mě? Nic nenič... nikoho nevyhlazuj. Později... ti... můžou přijít... k užitku. Proto jste přece... nevyhladili... kziny!"
"V podstatě," přiznal loutkař. Jednooká hlava kmitla směrem k oranžovému obláčku uhánějícímu v dálce po horní části střední paluby. Akolyta.
"Objevil ses v pravý čas, Louisi. Máme toho spoustu co dohánět."
"Kde je Bram?"
"Vaří nám oběd."
Krky se prohnuly a loutkař se podíval sám sobě do očí. Že by Nejzadnější žertoval? Mohla to být loutkařská obdoba smíchu, ale taky nemusela.
"Bram má citlivý čich," dodal.
"Jak jde tanec?"
"Tanec? Beze mě! A už mám po krky tvého recyklovače, Louisi! Ani jsem neměl čas ho přestavit!"
"Chválabohu." Hlavně nenuceně. Ovšem pokud Bram Nejzadnějšímu nedůvěřoval natolik, že mu nedovoloval používat loutkařské cvičební a toaletní zařízení...
Potom je Nejzadnější možná připraven vzít svůj život zpátky do vlastních rukou.
Horní střední paluba končila. Louis se proplétal bludištěm žebříků a chodeb. Kzinské žebříky byly příliš nakloněné a příčky velmi daleko od sebe, ale Louis po nich skákal jako nadopovaná opice. Čekal, že se dostane před kzina, ba co hůř, čekal, že po něm Akolyta skočí z nějakého temného výklenku. Držel se nahoře.
V duchu se pokoušel promyslet si cestu kolem zahrady. Její přechod by trval příliš dlouho. Na konci chodby vyběhl po dřevěných schodech na ohradu zahrady, proběhl kolem křoviska velkých žlutých pýchavek se strašidelnými ostny a potom seskočil z třímetrové výšky na zem.
Dříve to býval kzinský lovecký park. Louis a oba Budovatelé Měst o zdivočelé rostliny dva roky pečovali. Kdysi musely sloužit za potravu jatečným stádům kzinských námořníků. Stáda byla dávno tatam a jediné zvíře, které na něho mohlo zpoza citrusového houští vyskočit, byl Akolyta.
Kzin se však neukázal.
Na lodi bylo osm hlavních stěžňů a nespočet plachet, taky rumpály, se kterými mohl pohnout leda kzin. Nebo protektor? Tohle byl příďový stěžeň se strážním košem. Louis namáhavě oddechoval. Jeho nohy byly jako dvě pře vařené nudle.
Na přídi někdo čekal.
Louis v duchu zaklel. Nedostávalo se mu dechu. Okamžik nato rozeznal siluetu protektora.
Zpomalil. Bram stál nehybně jako socha. Jeho hruď se ani nepohnula.
"Vypadá to, žes vyhrál," zasípal Louis.
"My jsme závodili?"
Bram se o vetřelci na palubě mohl dozvědět, teprve když ho mladý Budovatel našel v kuchyni, nebo když nad sebou uslyšel dusot. Musel běžet. "Ale nic. Potřeboval jsem pohyb," řekl Louis.
Před sebou měl horský hřeben... Zcela nepozemský horský hřeben. Napravo a nalevo ubíhající jednotlivé kuželovité hory s širokými rozestupy a různých velikostí. Nebylo horizontu, který by mu pomohl odhadnout jejich skutečnou velikost. Většina si svou výškou vysloužila ledovou čepičku, pod kterou svítila mozaika zeleně.
Potom si jeho oko a mysl všimly toho, co se vznášelo nad nimi.
Byly malinké.
Vlastně moment, okraj obvodové stěny sahal do výšky šestnácti set kilometrů. Z dvaceti či třiceti hor, které viděl, pět nebo šest tvořilo úpatí opírající se o obvodovou stěnu, ale dvě nebo tři mohly konkurovat Everestu.
Nejzadnější plul k přídi. Za ním se objevila oranžová šmouha.
Kzin se doplahočil k nim. Byl u konce s dechem, vyřízený. "Děkuji, Akolyto," řekl Louis. "Přesně tohle jsem potřeboval. Měl jsem v sobě tolik adrenalinu, že bych mohl rozpoutat válku."
Kzin těžce odfukoval. "Otče. Dej mi vítězství. Nedal. Zabij mě!"
"Eh?"
"Jak? Oběhl jsi mě?"
"Vypadá to tak. Možná v zahradě."
"Jak?"
"Brame, ty o běhavých lovcích taky něco víš?"
"Ten termín neznám," řekl protektor.
"Tak jo. Akolyto, většině dravých zvířat se osm z devíti skoků na kořist nezdaří. Když kořist uteče, vyberou si něco pomalejšího. Existuje jen několik masožravých lovců, kteří si vyberou kořist a pronásledují ji tak dlouho, dokud nepadne. Dělají to tak vlci. Dělají to tak lidé.

Velké kočky, stejně jako kzinové, mezi běhavé lovce nepatří. Tvoji předkové se sice naučili, že je lepší nepřítele vystopovat a chytit, ale to je záležitost rozumu. Vaše evoluce ne —"
"Věděl jsi, že vyhraješ."
"Ano."
Kzin zamžoural. "A kdybychom běželi jen k zahradě?"
"Vyhrál bys ty."
"Děkuji za lekci."
"Já děkuji." Hezky řečeno, pomyslel si v duchu Louis. Kdo ho to naučil?
"Rozhlédni se a reaguj, Louisi," vyzval ho Bram.
Reaguj? "Působivý výhled. Všechna ta zeleň! Od úpatí až k hranici ledu. Asi bych se tomu neměl divit. Ty hory tvoří kal z mořského dna, samé hnojivo."
"Co ještě?"
"Některé trubky přestaly přivádět flup. To by vysvětlovalo existenci těch nejnižších hor. Teď budou už asi tvrdé jako skála. Ty nejvyšší musí mít v sobě dostatek vody, na vrcholu určitě. Vidím řeky vytékající z jejich výběžků. Jsou to jediné hory na Prstenci, na kterých dochází k pravidelnému zemětřesení."
"Obtížné místo k životu?"
"To bych řekl. Tohle všechno jsme už viděli před padesáti falany, Brame. Našli jste v těch horách známky života?"
"Dělí nás od nich stejná vzdálenost, jako je obvod tvého světa, Louisi, ale ano, našli. Musím dohlédnout na jídlo. Nejzadnější, Akolyto, odveďte ho do jídelny. Zasvěťte ho!"
Nejzadnější rozprášil na všechny čtyři stěny jídelní síně kukátka.
Jedno bylo vypnuté: obyčejná bronzová pavučina.
Jedno okno ve tvaru kaluže ukazovalo řadu tmavozelených kuželů s bílými čepičkami.
Další ukazovalo pomalu ubíhající okraj obvodové stěny: záběr z kamery tankovací sondy.
V dalším okně dvě desítky svalnatých, chlupatých mužů na lanech naváděly čtvercovou desku velkou jako půdorys šestipokojového přízemního domu. Deska volně plula nad jejich hlavami. Mohla to být velká nákladní plošina, nebo část létající budovy. Táhli ji směrem k Louisovi... směrem k terénnímu vozidlu Lidu Strojů s ukradeným kukátkem.
"Záznam, který jsi viděl po probuzení, byl šest dní starý," řekl Nejzadnější. "Tohle je současnost."
"Co to dělají?"
Odpověděl kzin. "Snaží se jakýmkoli způsobem dostat k obvodové stěně."
"Proč?"
"To prozatím nevíme. Možná to ví Bram," řekl kzin. "Zatímco ses léčil, Bram vyhledal tvé přátele Budovatele a přivedl je na palubu Ukrytého Patriarchy. Poslouchají ho jako otroci mého otce poslouchali svého pána. Za den loď vypravili k pravoboku. Bram zkoumá obvodovou stěnu."
"Proč?"
"To nám neřekl."
"Nikdy jsem Brama neviděl dát najevo strach," řekl Nejzadnější, "ale myslím si, že se bojí protektorů."
Louis pochopil souvislost. "Je třeba vyměnit polohovací trysky. Jinak se Prstenec zase vychýlí mimo osu. Každý protektor, který se k tomuto dopracuje, skončí dříve nebo později na obvodové stěně u osazování polohovacích trysek. Je to tak?"
"Jestli taková teorie obstojí."
"Proč tam není Bram?"
Loutkař vydal krátký, ostrý zvuk, jako když kýchne klarinet. "Kdyby protektoři věděli, že tři kosmické rasy přikročily k invazi Prstence a čtvrtá vyčkává na vzdálené oběžné dráze, rázem by se všichni nahrnuli do nitra Mapy Marsu."
"A kdyby měli slušný teleskop? Ne, stejně by... Aha."
"Aha?"
"Bram musí být na obvodové stěně taky. Připravuje se na to. Ostatní protektoři ho zabijí, jestli budou mít příležitost."
Loutkářovy oči se střetly. "Tak či tak, z Ukrytého Patriarchy vidíme na zdejší část obvodové stěny. Má tankovací sonda je už více než falan na solární orbitě — letí podél obvodové stěny a nahrává. Dost jsme se toho dozvěděli, Louisi." Nejzadnější krátce zatrylkoval.
Obraz všech tří kamer se začal pomalu přibližovat.
Kukátko na příďovém strážním koši Ukrytého Patriarchy: Rozlité hory se postupně zvětšovaly, až zůstala v záběru jen jedna. Světle a tmavě zelená, tráva a les, sahaly až k hranici sněhu. Od shluku černé mlhy na samotném vrcholku hory vedla tenká černá čára. Kal z mořského dna vytrvale padající z šestnáctisetkilometrové výše.
Kukátko sondy: Rozmazaný obraz ubíhající obvodové stěny. Louisovi dalo značnou námahu, aby od něj odtrhl oči.
Ukradené kukátko — Louis se rozesmál. Terénní vůz se mírně pohupoval v šestimetrové výšce. Pod okrajem nákladní plošiny šinoucí se pahorkatina, která vypadala jako pláň s tisícovkou spících oblud.
Pravděpodobně třicet mužů Louisovi neznámého plemene táhlo plošinu na lanech za sebou. Kromě lehkých tlumoků na sobě nic neměli. Hlavy jim pokrývaly dlouhé, černé vlasy, které jim spadaly přes záda až pod zadnici. Možná že vlasy byly to jediné, co potřebovali, aby se zahřáli.
Běželi vzhůru k hřebenu, kde čekala skupina třiceti žen. Mávaly rukama a křikem muže povzbuzovaly. V jejich středu stála malá rudá žena z rasy Rudých Pastevců a snažila se je rozmáchlými pohyby paží navigovat.
Svah byl už příliš strmý a muži přešli do chůze. Když se přiblížili k hřebeni, ženy se rozběhly k nim. Byly stejně vlasaté jako muži. Víceméně plynule se připřáhly k lanům a za všeobecného veselí a vzrušeného hovoru mezi odfukováním se snažily mužům pomoci.

Některé z žen se rozběhly na druhou stranu. Měly silné nohy, všiml si Louis, stejně silné jako muži. Přeběhly hřeben a snažily se plošinu přibrzdit.
Rudá žena popadla jedno lano a vyšplhala po něm nahoru.
Pohyb nabíral na rychlosti. Běžci už museli pustit lana. Pahorky se zvětšovaly a postupně se měnily na hory. Potoky tekoucí mezi nimi se sbíhaly v řeky. Louis si uvědomil, že se dívá na úpatí Rozlitých hor.
Houpání plošiny Louisovi nedělalo dobře. "S takovou skončí někde v rokli," řekl.
Akolyta zaprskal: kzinský výsměch.
"Ani já si nemyslím, že jsou duševně v pořádku," poznamenal Nejzadnější.
Obraz z přídě Ukrytého Patriarchy se také přibližoval. Vrcholky Rozlitých hor zmizely kdesi nahoře a Louis začal zhruba ve třetině svahu rozeznávat barevné tečky a blikající světýlka.
Blikající světýlka. "Heliografy."
"Skvělá dedukce, Louisi."
"To mi prozradil jeden ghoulí chlapec. Myslel si bůhvíjak není tajemný. Celá jejich říše musí být propojena heliografy v Rozlitých horách. Jak si myslíš, že to dělají? Ghoulové přece denní světlo nesnesou."
"V noci vidí odlesky zrcadel ve sluncem osvětlených horách. To je snadné, ovšem jak vysílají? Musí si od místních kupovat zpravodajské služby."
"Zřejmě ano. A taky se nějak vypořádat s Lidem Rozlitých hor. Vsadím se, že rishathra jim v tom nepomůže."
"Moc toho nepotřebují. Ty odlesky přicházejí jen z několika málo vrcholů. Několik tisíc zpravodajských stanic a říše je propojená."
"A co - co je tohle za balony?"
Nejzadnější opět něco zatrylkoval. Obraz se přestal přibližovat; hory pomalu ubíhaly do strany. Ve výšce od jednoho a půl do dvou a půl kilometru se na pozadí ledovců vznášely desítky barevných teček. V širokých úsecích mezi jednotlivými Rozlitými horami jich bylo daleko více.
"Horkovzdušné balony, Louisi. Létají mezi Rozlitými horami všude, kam se podíváš."
"Jak velká je odchylka -"
Harkabíparolyn s Kawaresksenjajokem vešli do jídelny, podnosy v rukou, a zkameněli.
Nejzadnější hvízdl. Peláší obvodová stěna a rozhoupané výběžky hor se proměnily ve dvě bronzové pavučiny. Bylo až s podivem, že Budovatelé Měst neodhodili všechno, co nesli v rukou, a s výskotem nevzali nohy na ramena, pomyslel si Louis. Ovšem zatímco Harkabíparolyn nepřestávala třeštit oči, Kawaresksenjajok jen stál a s šibalským úsměvem na rtech ji spokojeně sledoval.
Já, řekl Louis v duchu. A nahlas: "Ano, jsem to já. Prodělal jsem menší léčebnou a omlazovací kúru."
Harkabíparolyn se obrátila ke svému druhovi. Z Louisova překladače se ozvalo: "Tys to věděl!"
"Zelz mi to řekl."
"Tohle si ještě vypiješ, ty jeden malý žilče!" naoko zuřila, ale usmívala se už stejně jako Kawa.
Položili podnosy na stůl: hromada hnědých a žlutých kořenů a mísa růžové tekutiny. Harkabíparolyn se posadila Louisovi na klín a zblízka mu hleděla do tváře. "Bylo nám smutno," řekla.
Bylo to tak přirozené, jako kdyby to dělali odjakživa. Jako kdyby se vrátil domů.
"Tam, kde jsme se rozloučili, vám snad smutno nebylo," řekl.
"Řekl nám, že musíme s ním." Kývla hlavou směrem ke kuchyni.
Udělali, co jim protektor řekl. I to pro ně muselo být zřejmě zcela přirozené. "Co vám řekl?" zeptal se Louis.
"Plujte na pravobok!'" Pokrčila rameny. "Čas od času se ukáže, rozhlédne se, a buď upraví kurz, upozorní nás na větrné a vodní proudy, nebo nám poradí, jak chytit a uvařit rybu či nějaké teplokrevné zvíře, jak se postarat o zahradu... Tvrdí, že jíme málo červeného masa."
"To se možná ozývá jeho původ."
"Louisi, vypadáš jako Kawa za mlada. Mohl bys...?"
Loutkař odpověděl za něj. "Jen lidé a kzinové, kteří přišli z hvězd. K vyvinutí preparátu pro zdejší hominidy nebo zdejší kziny, či kohokoli jiného, by tisíc takových jako já potřebovalo celý život."
Harkabíparolyn se zamračila.
Kawaresksenjajok s Bramem přinesli další podnosy. Na stole leželo šest velkých, neskonale ohyzdných hlubinných ryb. Dvě se ještě hýbaly. Zbylé ryby byly upečené spolu s podivně vyhlížejícími rostlinami... kzinskou zeleninou. Mísa s čerstvou zeleninou pocházela z kzinského loveckého parku.
Louis se podíval na druhou mísu. "Rybí krev?"
"Velrybí krev a zeleninové pyré," upřesnil Bram. "Dlouho mi nevydrží. Vaše kuchyň byla pro mě úžasným objevem."
Usedli. Kawaresksenjajok odešel a přivedl dvou- nebo tříletou holčičku. Na hlavě měla záplavu oranžově plavých vlásků. Louis by v ní Budovatelku Měst nikdy nehledal. Staršího chlapce nebylo nikde vidět.
Bram byl dobrý kuchař. Zvláštní. Musel vařit tak, aby vyhověl chuti Budovatelů a používat k tomu rostliny z kzinského loveckého parku. Bylo zřejmé, že některých základních potravních složek se jim buď nedostávalo vůbec, nebo jen v zanedbatelném množství.
"Jak dlouho by mě to udrželo při životě?" zeptal se Louis.
"Falan, potom by tvé chování začalo upadat." Bram se decentně napil růžové tekutiny.
Akolyta mezitím stačil spořádat obě syrové ryby. "Máš ještě hlad?" zeptal se ho Louis.
"Stačí. Kdo ukájí hlad úplně, tloustne a malátní."
Holčička se batolila k okraji stolu. Louis ukázal prstem; Harky se otočila; dítě se doplazilo k hraně, uklouzlo a zůstalo viset za prsty. Holčička měla stisk jako opice, nebo jako Visící Člověk.

"Myslel sis, že spadne? Ha!" zasmála se Harkabíparolyn. "Možná jiná rasa." Znenadání se otočila k protektorovi s otázkou: "Může s námi Louis nějakou dobu zůstat?"
Bram, v kratičkém okamžiku než odpověděl, prolétl zkoumavým pohledem tváře všech přítomných. "Do zítřejšího poledne můžete být spolu. Louisi, brzy bychom se měli vrátit na Jehlu. Dokud nenavedeme sondu přes okraj, více se nedozvíme. Nejzadnější, proto jsi Louise probudil?"
"Samozřejmě. Neměl jsem kdy ho zasvětit."
Bram znovu pohlédl na celou posádku. "Musím se toho o Rozlitých horách a o okraji dozvědět co nejvíce. Ale protektoři na obvodové stěně se nesmí dozvědět o mně. Ústřední otázkou jsou právě protektoři. Musím se dozvědět, kde jsou, kolik jich je, jaké jsou rasy a co obnášejí jejich záměry, metody a cíle.
To, co jsem se mohl dozvědět pasivně, jsem se už dozvěděl. Vyhnul jsem se pozornosti, pokud to bylo možné. Ukradené kukátko je čím dál blíže k obvodové stěně. Ghoulové nám nepochybně chtějí něco ukázat.
Kawaresksenjajoku, Harkabíparolyn, vy jste mi ukázali aktivitu v Rozlitých horách mimo staveniště. Vy, z Lidu Koulí, jste mi přinesli záznamy pořízené na jednom z kosmoportů. Vím teď o obvodové stěně mnohem víc, než jsem tušil, že se dá dozvědět. Už brzy budu muset přistoupit k činům. Vaše rady?"
Promluvil Akolyta. "Jestli zahlédnou sondu, budou se domnívat, že jde o útočníky z vesmíru. Měl by ses připravit na obranu Centra údržby —"
"Ano, ale sonda ukazuje na loutkaře, ne na mě. Obranu jsem připravil. Nejzadnější?"
Louis uvažoval: Ten ho ale utnul tvrdě. A že na to to kotě nic?
Nejzadnější mlčel.
Chmeeův syn za mnou přišel jako žák. Bram měl příliš mnoho času, aby na něj udělal dojem. Možná jsem přišel o žáka. Kdybych věděl dříve, že mi na úctě toho kotěte tolik záleží...
Ale porazil jsem ho v běhu. Ha! Jaký bude můj další krok?
"Harkabíparolyn," řekl Bram, "co víš o protektorech?"
Harky byla kdysi pracovnicí knihovny létajícího města, Kawaresksenjajok žák. "Vzpomínám si na obrázky starých brnění nalezených desítky tisíc chůzí daleko od města. Každé vypadalo jinak, ale všechna měla přilbu s hřebenem a nadměrně velké klouby. Staré legendy vyprávějí o zachráncích a ničitelích děsivého vzhledu, s tvářemi jako pancíř, s obrovskými rameny, koleny a lokty, kterým se nemůže postavit žádný muž ani žena. Chceš poslouchat staré pohádky, Brame?"
"Když vím, co se musím dozvědět, mohu se o to snažit," odvětil Bram. "Když se ptám ‚Na co jsem zapomněl?', mohu jen doufat, že se dočkám užitečné odpovědi. Louisi?"
Louis pokrčil rameny. "Já jsem dva falany za vámi."
V Bramově tuhé tváři bylo obtížné rozeznat jakýkoli výraz. Nejzadnější a Budovatelé Měst ho napjatě sledovali. Akolyta působil uvolněným, možná až trochu znuděným dojmem.
Bram uchopil židli a přesunul ji k... nějaké věci v nevyužitém rohu jídelny. Věc měla dřevěnou kostru, k níž byly připevněny trubičky, baňky a drátky různých velikostí. Bylo toho příliš mnoho, ale když se tak na to Louis díval, nabyl dojmu, že má před sebou ukázku nějaké zaniklé etapy v dějinách sochařství, která neměla dlouhého trvání. Působila na něj totiž dojmem estetické jednoty.
Bram si věc přisunul mezi kolena a hrábl do strun...
"Dokončil jsi Mozartovo Requiem?" zeptal se Nejzadnější.
"Uvidíme. Nahrávej."
Loutkař zašveholil směrem ke čtvrtému kukátku několik akordů programovací hudby. Louis s tázavě zdviženým obočím obrátil hlavu k Harkabíparolyn sedící mu dosud na klíně. Tahle hloupost jen zbytečně krátí čas, který máme pro sebe vyměřený... "Jen poslouchej," zašeptala překvapivě Harkabíparolyn.
Protektorovy prsty byly najednou všude a v Louisových uších explodovala hudba.
Akolyta mizel ve dveřích.
Byla to zvláštní, nádherná, dokonalá hudba. Loutkař zpíval doprovod, ale byl to Bram, kdo držel základní linii. Louis se nedokázal upamatovat, že by někdy něco takového slyšel.
Byla to lidská hudba, rytmizovaná pro lidské smysly. Žádný mimozemšťan by zvukem nedokázal s jeho centrální nervovou soustavou něco takového provést. Cítil v sobě narůstající optimismus... bohorovný klid... nostalgickou touhu... sílu dobývat světy, anebo jimi pohnout.
Hudba, kterou znal, se tvořila v počítačích, tu neprodukovaly nehty na nohou jemně přejíždějící či hladící napjaté plošky nebo bronzové destičky, prsty rukou ve strunách, či bezertá ústa foukající do děravých trubiček.
Začínal být nadržený jako blázen, a Harkabíparolyn mu seděla zvláčnělá na klíně. Měla jsi pravdu, pomyslel si. Aby jí to zašeptal do ucha, ho ani nenapadlo. Namísto toho se pohodlně opřel a nechal své tělo zaplavit vibracemi.
Když melodie dozněla, zůstal bez pohnutí tiše sedět.
"Myslím, že je to ono," prohlásil Bram a odsunul orchestrální plastiku stranou. "Děkuji, Nejzadnější. Louisi, můžeš popsat účinky?"
"Ohromující. Já, ach... ne, promiň Brame... nedá se to vyjádřit slovy."
"Dalo by se to využít jako diplomatický nástroj?"
Louis zakroutil hlavou. "Nemám zdání. Brame, nenapadlo tě instalovat kukátko do kráteru Pěsti Boží?"
"Proč? Aha, nasměrovat ho dolů."
"Ano, dolů, ven, aby zabíralo vnější stranu Klenby. Pěst Boží je dutý kužel o velikosti měsíce — prostě dost velký — s dírou ve vrcholu. Dala by se tam postavit slušná pevnost, tedy pokud bys ji dokázal nějak zakotvit v základovém materiálu -"

"Ve scrithu."
"Scrithu, jasně. Přibližně desetkrát menší než Centrum údržby a přinejmenším stejně dobře utajená."
"Bránit vnější stranu Klenby z nitra Pěsti Boží?"
Louis zaváhal. "Monitorovat určitě. Jestli bránit? Každý nepřítel musí zákonitě hledat útočiště ve stínu Prstence. Jestli by se dal Prstenec odtud ubránit, tím si nejsem jistý. Ale tentýž problém nastává při obraně z obvodové stěny. Protimeteorová obrana scrith neprostřelí."
"Obranu štěpit nemůžeme. Musím ovládnout obvodovou stěnu a její protektory," rozhodl Bram. "Zítra navedeme tankovací sondu. Kdy tě to napadlo, Louisi?"
"Teď. Možná mi ta hudba vzala niť a můj mozek se vydal vlastní cestou."
"Našel na ní ještě něco jiného?"
"Vím toho o protektorech příliš málo," řekl Louis. "Ve Středisku protimeteorové obrany stojí kostra. Nedovolils mi se k ní přiblížit, ale patřila protektorovi, že?"
"Ukážu ti ji. Zítra, až navedeme sondu."
Vůz Lidu Strojů se mezitím proměnil v neovladatelný tobogan ženoucí se po zelené stráni. Ďábelská jízda. Pohupující se okraj plošiny skýtal krátké pohledy směrem do kopce, na vzdálenější Rozlité hory. Louis postřehl nad sněžnou čárou blikající třpyt. Říše Nočního Lidu byla s nimi.

Kapitola 24
KOSTI

Z podmračeného dne se zmaterializovali v narůžovělém umělém osvětlení hangáru Jehly; odtud do kabiny pro posádku. V holookně se míhala obvodová stěna zalévaná rezavým svitem slunce v kosmickém prostoru.
Bram dorazil jako poslední. Složil orchestrální plastiku k Louisově hromádce součástí skafandru a zamířil přímo k jídelnímu automatu. "Ukaž nám aktuální stav sondy, Nejzadnější. Za jak dlouho může dojít ke spojení?"
Nejzadnější zavelel pár orchestrálních akordů. Ve vzduchu se ukázaly interworldové symboly požadovaných rovnic.
"Můžeme začít zpomalovat při dvou gé a za patnáct a půl hodiny se spojit."
"Říkal jsi, že sonda vydrží deset gé."
"Dávám přednost určité toleranci chyb."
"Nejzadnější, pohonná jednotka sondy, to je silný, nápadný zdroj rentgenových paprsků. Poskytneme nepříteli minimální dobu, aby ho mohl zaměřit. Čekej, potom zpomal při deseti gé."
"Nukleární pohon je při silném tahu mnohem viditelnější, nápadnější."
Bram mlčel.
"Počkej, dobře, ano. Zpomalím při deseti gé, start za šest hodin. Spojení za devět hodin. Smím se teď vrátit do své kabiny, abych se najedl, vykoupal, zatančil si a vyspal se?"
Protektor usrkl z plastické baňky. Kzin nakrčil nos. Louis necítil nic. "To všechno můžeš i tady."
"Brame, až nastane chvíle na zpomalení sondy, musím do své kabiny stejně. Dovol mi tam odejít hned."
"Ukaž mi ji."
Nejzadnější zacvrlikal. Obvodová stěna zvolna zmizela a jim se naskytl pohled do loutkářovy kabiny.
Stíněné žluto-oranžové osvětlení, ovšem interiér hýřící všemi odstíny zelené. Ani jediný roh, ani jediná hrana. Podlaha, stěna, odkládací prostor, všechno oblé a pružné.
"Nic neměň. Vykoupej se a vyspi. A když tančit, tak sám -"
Nejzadnější zabzučel jako podrážděná sekce lesních rohů.
"Pokud uvidím hologram tam, kde mám vidět Nejzadnějšího, musím jednat. Chceš přece, abych se cítil v bezpečí?"
Bram se postavil nad žulový kvádr, pokrčil ramena, nadzdvihl ho, otočil se a položil ho zpátky na zem.
Ach.
Nejzadnější se postavil na místo, kde stál ještě před chvílí žulový kvádr, a rázem stál na opačné straně přepážky.
Profil kabiny se začal měnit. V podlaze se vytvořila prohlubeň a nabrala broskvovou barvu. Loutkař elegantně vstoupil dovnitř. Postupně se prohlubovala: vysoká vana podobná těm, jaké se používají v lunárních městech.
Bram si musel povšimnout Louisova uchváceného pohledu. "Co tě napadá, Louisi?"
To, co Louise napadalo především, byla myšlenka, že od Nejzadnějšího už mnoho pomoci čekat nemůže. Namísto toho ale řekl: "Něco mne napadlo. Kabina Nejzadnějšího, co ti připomíná?"

"Dělohu?"
"A co vnitřek zvířete?"
"Slovní hrátky?"
"Je v tom rozdíl. Možná důležitý. Loutkařské samice nemají dělohu. Jedno jejich... lovné zvíře se vyvinulo v symbionta tak dávno, že už ho berou jako loutkařskou samici, kterou ale není. Nessus měl kladélko. Podívej se do loutkářových záznamů, Brame, jestli tam najdeš materiál o kutilkách."
"Kutilky, dobrá. Máme před sebou devět hodin. Měl jsi teď mít přednášku o protektorech."
"Půjdeme se podívat na ty kosti?" zeptal se Louis.
"Napřed přednášku."
Louis poslechl. "Našimi předky byli pačí plodiči. Pakové se vyvinuli na planetě v blízkosti galaktického jádra, řekněme sto třicet tisíc světelných falanů odsud." Třicet tisíc světelných let a něco. "Někteří z nich se pokusili založit na mé planetě, Zemi, kolonii. Nebylo tam ale dost thalia, které podporuje virus žijící ve žlutých kořenech, jenž zase iniciuje přeměnu z plodiče v protektora.
A tak protektoři vymřeli. Možná předtím stačili vyhubit některé dravce, aby plodiči získali dostatek životního prostoru. Nedospělí pakové, plodiči, se vyvíjeli dál, stejně jako se to děje tady. Z přistávacích stanovišť v Africe a Asii se rozšířili po celé Zemi."
"Spekulace?"
"Kosti pačích protektorů se našly v rokli Olduvai i jiných místech. V Smithsonově Institutu leží mumifikovaný protektor, kterého vykopali na poušti na Marsu. Sám jsem ho nikdy neviděl. Ani v mém věku si člověk nemůže dovolit všechno. Ale v obecné biologii jsme studovali jeho hologram."
"Jak k tomu došlo?"
"Přiletěl zachránit starou kolonii. To tvrdil očitý svědek, Brame, horník z Pásma asteroidů, který snědl žlutý kořen. Nejzadnější to má pravděpodobně všechno v paměti svého počítače. Lodní komponenty, Brennanův příběh, rozpitvanou mumii, chemické složení —"
"Nejzadnějšího teď nebudeme rušit. Ty jsi tu mumii studoval?"
"Ano."
"Tak se podíváme na kosti."
Bram táhl Louise za ruku za sebou. Bylo to, jako kdyby měl zápěstí v tlakovém obvaze plném kuliček. Akolyta šel bez skafandru za nimi. Kzinové se vůně Stromu života obávat nemuseli. Louis byl tažen ke kostře rýsující se v zesíleném světle hvězd.
Bram je dovedl těsně ke kostře a ustoupil. "Reagujte!"
Akolyta kostru obešel. "Zemřel v boji," zamručel. Zavětřil a vydal se k hromadě Kronova nářadí a oblečení.
Louis přejel prsty po narušených hranách v místech, kde byly kosti zlomené. Dovtípí se Bram, že tady byl už předtím?
"Zdá se, že mu bude pár tisíc falanů."
"Téměř sedm tisíc," potvrdil Bram.
"Ubitý k smrti. Ty?"
"Já a Anna."
Akolyta se otočil, uši nastražené. "Pověz nám ten příběh. Tady vás vyzval na souboj?"
"Ne, naše existence byla utajená."
"Jak jste ho našli? Jak jste ho přilákali?"
"Musel přijít. Čekali jsme."
Kzin čekal. Bram však mlčel, a tak Louis řekl: "Řekl bych, že to byl deformovaný pačí protektor. Tahle čelist ovšem patří drtiči kostí. Lebka bez zvýrazněných nadočnicových oblouků. Trup, na klasického paka, podle mě, příliš dlouhý. Myslím, že máme před sebou mrchožrouta."
Akolyta se vrátil, aby se podíval, o čem to Louis mluví. "Z čeho vycházíš?" zeptal se Bram.
"Čelist k drcení kostí. Dravec by měl zuby, aby mohl roztrhnout velké artérie nebo břicho. Dlouhý trup, aby se střeva mohla vypořádat s těžkým jídlem. Nevýrazné nadočnicové oblouky - je sice pravda, že by mohl vycházet ven jen v noci, anebo mít obočí jako paraple, ale –"
"Nemohl by to být protektor Nočního Lidu? Zdeformovaná lebka, zbytnělé klouby -"
Louis zavrtěl hlavou. "V osadě Splétačů jsem viděl ghoulí dítě. Mezi neohroženými zabíječi upírů jsem viděl dospělé ghouly, další kdysi dávno na houbové farmě pod létajícím městem. Dám krk za to, že jsou všichni jedné a téže rasy, ale tahle to není.
Ghoulové z houbové farmy byli o malinko vyšší než já. Tenhle je o deset centimetrů menší. Žádné zuby, samozřejmě, ale podívej se na jeho ruce. Ghoulové mají ruce větší, silnější, roztrhají s nimi doslova cokoli. A co víc, Akolyto, současní ghoulové jsou všichni stejní, tři sta milionů kilometrů a stále jeden a tentýž druh."
Akolyta se díval a mlčel. Pohled na tak vyrovnaného kzina — to bylo pro Louise něco nového.
"Vždyť je to evidentní," řekl trpělivě Bram. "Starý druh, ten, ze kterého se vyvinuli současní Noční Lidé."
"Kronos?" navrhl Louis.
"Předchůdce řeckých bohů?"
Louis žasl, a taky to dal najevo. "Studoval jsi, jak vidím." Tak odtud pocházely jeho hudební znalosti!
"Mají široké zájmy, tihle loutkáři, že? Nejzadnější má s sebou stovky generací pozemské literatury, kzinských ústních dějin, kdatlynských sekvencí dotykového sochařství, dokonce i některé trinocké příběhy msty. Prohlédl jsem si vaše vizuální produkty devatenáctého a dvacátého století založené na Stokerově Draculovi, včetně díla Freda Saberhagena a Anny Riceové. Jméno ‚Kronos' by sis měl nechat v záloze, Louisi. Tento jedinec nemohl být první. Mám ti vylíčit, jak

to bylo?
Před osmdesáti tisíci falany tu byl jeden mrtvý protektor. Možná byl mrtev už stovky falanů. Je možné, že patřil k těm, kteří pomáhali stavět Prstenec. Jemu říkejme Kronos. Potom přišli dávní Noční Lidé a snědli jeho maso. Pokud to nebylo protektoři maso, které přivodilo proměnu, tak museli najít žluté kořeny, které měl protektor u sebe. Stali se z nich protektoři. Pokud jich bylo mnoho, zůstal zanedlouho jen jeden."
Louis poplácal mrtvého protektora po klíční kosti. Zvedl se prach. "Brame, tohle je nejstarší protektor, o kterém se kdy něco dozvíme. Možná byli bohové."
"I před Kronem, o kterých Řekové neměli tušení -"
Bram přikývl. "Jak si přeješ. Kronos." "Tak dobrá. Kronův rod se mohl živit mršinami tisíce let potom, co vznikla Pěst Boží —"
"Musíš říkat nahlas každou triviální pravdu, která tě napadá? Ach tak, máš tady žáka. Akolyto, chápeš, kam tím Louis směřuje?"
"Mám takový pocit, že ano," odpověděl Akolyta. "Ta čísla se zdají nesmyslná, ledaže by ghouly přes ty obrovské vzdálenosti něco směrovalo jedním určitým směrem. Jedna říše. Ghoulové na celých těch třech stech milionech kilometrech musí patřit ke stejnému druhu. Možná na celém Prstenci."
"Ano! Byl to Kronos, který jako pastýř pečoval o svá stáda. Protektor se přece snaží zachovat vlastní genetickou linii. Brame?"
Kzin se dal unést. "Ano! Jak mohl Kronos své potomky navigovat, když je pro ně každý neznámý pach nebezpečný? Počkat, co když k tomu použil jiné, podobné mrchožrouty? Ne, přece by nenechal ovládnout vlastní potomstvo jiným druhem!"
Akolyta se učil řešit hádanky.
"Byl to ghoul," řekl Bram. "Čich se u mrchožrouta mění vývojem. K čemu se přiblížit, čeho se dotknout, co vložit do úst, všechno je vědomá volba. Takový ghoul může mít větší svobodu než jiní protektoři. Může směrovat svůj druh k tomu, co chápe jako dokonalost."
Podívali se na omšelou kostru. Musel přijít, tak to řekl. Skoro sedm tisíc falanů. Tisíc sedm set let? Pokud Louisovo líhnoucí se podezření mělo sebemenší faktický důvod k existenci, potom bude radno se přímé otázce vyhnout.
Takže něco nepřímého. "Tvoje družka je stále tady?"
"Anna je možná mrtvá. Když jsme pochopili, že Prstenec je nestabilní a že na jeho okraji musí být motory, Anna se tam vydala, aby to dala do pořádku. Nějakou dobu jsem ji byl schopen sledovat. Ti ostatní, kteří teď pracují na obvodové stěně, ji možná zabili."
"Brame, ona ty další protektory přece musela stvořit."
"Když odcházela, žádnou takovou potřebu nepociťovala. Pracovala raději sama. Tihle noví protektoři mohou být výsledkem činnosti protektora Lidu Koulí -"
"Teely."
"Ano, Teely Brownové. Tvé družky. I o ní má Nejzadnější záznamy."
"Byl jsi tady, když přišla Teela?"
"Ano. Skrýt se před ní bylo obtížnější než se skrývat před Nejzadnějším. Sledoval jsem ji, jak se učí ovládat protimeteorovou obranu. Byl jsem si jistý, že má v úmyslu to, co musí mít v úmyslu každý protektor: zachránit Klenbu před sluncem. Jaké byly její skutečné záměry, Louisi?"
"Teela byla protektor. Nedokážu odhadnout, co se honí protektorovi v hlavě."
"Když ne ty, tedy kdo?"
"Viděl jsi záznamy. Teela byla zvláštní."
"Přišli dva," řekl Bram. "Snědli kořeny. Jeden zemřel. Ona upadla do komatu ústícího v protektořím stadiu. Měl jsem dost času utajit svoji přítomnost a připravit monitorovací techniku.
Tvoje Teela bloumala po Centru údržby a nacházela věci, kterých jsem si já nikdy nevšiml. Bylo radost ji sledovat. Nakonec přišla sem. Hrála si s protimeteorovou obranou a se zobrazovací jednotkou teleskopu.
Potom odešla. Směřovala k obvodové stěně. Mohl jsem ji sledovat jen částečně. Používala magnetický dopravní systém na obvodové stěně, mnohem rychlejší než ten, který jsme používali my. Měla dokonalejší skafandr."
"Časové souvislosti?"
"Dvaavacet falanů předtím narazil do slunce nějaký extrasolární objekt. Následné bouře subatomárních částic narušily rovnováhu Prstence. Teela spěchala, Louisi."
Dvacet dva falanů předtím: Prstenec začal ztrácet rovnováhu přibližně pět let před návratem Žhavé Jehly Pravdy. "Do školy chodila na Zemi," řekl Louis. "S protektořím mozkem a základy fyziky v hlavě musela situaci pochopit rychle. Proto se vydala opravit polohovací trysky. Co našla? Annu?"
"Anna by se ukryla," řekl Bram. "Pozorovala by ji a při první známce nekompetentnosti by ji zabila." "Hmm."
"Znal jsi ji -"
"Jako ženu, Brame. Ale doopravdy Teelu neznal nikdo. Byla to statistická anomálie, stvoření, kterému přálo štěstí vždycky, když to potřebovalo, dokud ji Nessus nezverboval pro expedici k Prstenci. Jakýkoli druh normálního života jí musel jednoduše z cesty."
"Otec se o Teele tu a tam zmiňoval," ozval se Akolyta. "Nikdy nevěděl, co si má o ní myslet. Byla součástí loutkařského šlechtitelského programu, programu šlechtěného štěstí. Otec byl přesvědčen, že úspěšného."
"Ne," řekl Bram.
"Je mrtvá, Brame, nic ti od ní nehrozí," řekl Louis.
"Co může protektor za sebou zanechat, aby tím zajistil budoucnost podle svých představ? Plánuje daleko dopředu.

Viděl jsi, co jsi potřeboval vidět, Louisi?"
"Ano."
Bram přestoupil a zavolal: "Nejzadnější, vstávej!"
Nejzadnější byl však vzhůru a tančil... tančil se třemi přízraky, třemi loutkáři průsvitnými tak, že ho nemohli překrýt.
"Dostal jsem nápad, Brame. Před hodinou jsem sondu krátkým zážehem dostal pod okraj, z dohledu invazního loďstva."
"Čísla?"
Nejzadnější zacvrlikal. Ukázaly se duhové řádky rovnic.
Bram je mlčky studoval. Bylo to poprvé, co ho Louis viděl se do něčeho tak zabrat. Rovnice ovšem vypadaly složitě, na jeho schopnosti příliš složitě. "Dobře," řekl Bram po chvíli. "Začni zpomalovat."
Nejzadnější zaštěbetal. Louis se díval, co se bude dít, ale nic neviděl - moment, teď. Část stěny ponořená do stínu noci nabrala namodralý odstín: odlesk malého nukleárního pohonu. Rovnice mluvily jasněji: některá čísla začala padat.
Louis znal ty tři přízraky tančící s Nejzadnějším. Každý měl jinak učesanou hřívu, ale pokaždé to byl Nessus.
Akolyta ohlodával kus něčeho, z čeho kapala krev. Nebyl to vábný pohled, ale Louis kupodivu dostal hlad. S jedním okem na hologramu přistoupil ke kuchyňské stěně.
Bram se zeptal: "Nejzadnější, co víš o Teele Brownové?"
Nejzadnější se rozcinkal jako bronzový zvonek. Za loutkářem se otevřel třetí hologram: přehled témat, pokud to Louis mohl posoudit. Kabina byla plná obrazů.
Bram vzplanul hněvem. "Pojď sem. Vyjdi ven, hned!"
Nejzadnější nezaváhal ani okamžik. Jeden krok a stál vedle nich. "Nic zlého jsem tím nemyslel."
"Raději tě vidím tady. Louisi, Nejzadnější, Akolyto, snažím se vykreslil ve své mysli prototyp protektora. Mám mlhavou představu o Kronovi, Annu znám velmi dobře, ale Teela Brownová je pro mě velká neznámá - protektor, kterému budeme muset zanedlouho čelit. Co jsi mi to ukazoval, Nejzadnější?"
"To jsou záznamy z projektu Šťastný Člověk. Moje administrativa měla pocit, že lidé by nám mohli prokázat službu. Lidé mají štěstí. Kdybychom jejich štěstí umocnili, byli by nám tím prospěšnější. Experiment probíhal na jediné planetě, Zemi. Přidali jsme k formální kvalifikaci na získání rodičovského práva loterii. Sledovali jsme děti, které se narodily díky štěstí. Financovali sociální síť tak, aby se tyto děti mohly spolu setkat a dále se rozmnožovat."
"Měla štěstí?"
Louis neposlouchal, byl jinde. Když se tehdy vymanil ze zajetí Prstence, Teela se rozhodla zůstat. Louis měl čtyřicet let na to, aby se vyhnul úvahám o Teele Brownové.
"Byla šestou generací vítězů loterie, ale nebyla štěstím ani pro loutkaře, ani pro její společníky. Nedokážu se přesvědčit ani o tom, že byla štěstím sama pro sebe. Každá bytost hledá stav rovnováhy. A Teela přišla o svého druha, potom o svoji pohlavní identitu a postavu, a nakonec i o svůj život. Interpretace štěstí je ovšem ošemetná záležitost."
Ozval se Akolyta. "A co když hledala něco, pro co by stálo za to zemřít?"
Louis zůstal hledět, ústa otevřená. "Anebo jen chtěla být chytřejší?" dodal kzin. "Jako můj otec. Jako já. A štěstí jí tyhle věci poskytlo."
"Louisi?" zeptal se Bram.
"Možné to je. Zajímavá interpretace." Čtyřicet let, a on za celou tu dobu nepochopil něco, co bylo tomuhle jedenáctiletému kotěti zřejmé na první poslech!
"Ještě něco?"
Louis zavřel oči. Viděl ji před sebou, mohl by její dotknout. "Odloučila ji od nás nehoda. Náhoda. Když jsme ji našli, byla už s Hledačem. Velký, svalnatý dobrodruh, ideální průvodce, myslím, že do něj byla i zamilovaná -"
"Byla to tvoje družka, nebo jeho?"
"Sériová polygamie. To není důležité —"
"Nechala tě kvůli němu?"
"Nejen kvůli němu. Našla tuhle... tuhle obrovskou hračku. Teelu by nikdy nenapadlo, že přesahuje její možnosti, že je na hraní příliš velká. Že vůbec něco přesahuje její možnosti."
"Hrát si s Klenbou? Aniž by ji zničila, samozřejmě. A to dokáže jen protektor?"
Louis si protřel oči.
"Takže jste ji nechali na Prstenci. A potom?"
"Hledač ji musel zavést na Mapu Marsu, anebo se od něj dozvěděla dost na to, aby si uměla domyslet zbytek. Když tam šla, dobře věděla, že vstupuje do zvláštního místa, do území plného tajemství.
Když... dobrá, takže... procitá jako protektor. Hledač je mrtvý. Teela je protektor uvnitř Centra údržby. Zjišťuje, jak co funguje, a přijde na to, jak proměnit slunce v supertermální laser. Sestřelit pár komet?"
"Ano, to udělala."
"Naučí se, jak s pomocí displeje teleskopu ovládat protimeteorovou obranu. Všimne si, že se Prstenec chvěje. Vyhledá na obvodové stěně polohovací trysky, ale většina jich chybí. Každý protektor by pochopil, co musí následovat. Vydá se k obvodové stěně. Vzala kořeny s sebou, Brame?"
"Kořeny, kvetoucí rostlinu a oxid thalia."
"Najde lodě Budovatelů Měst zbavené polohovacích trysek. Anna už mohla některé vyměnit... ano. Právě o tohle se tvoje Anna snažila: odchytit každou loď Budovatelů Měst vracející se z vesmíru, vybrat z nich Bussardovy náporové trysky a instalovat je zpátky na obvodovou stěnu. Další věc, kterou mi Halrloprillalar nikdy neřekla. Ona a její posádka museli být z lodi vyvedeni násilím a vyhozeni rozhněvaným protektorem přes obvodovou stěnu zpátky na povrch Prstence."

Bram čekal.
"Kruci. Chudák Prill. Něco takového se na člověku podepíše."
Čekali.
"Takže pár polohovacích trysek je zpátky na místě, ale jediné, co Teela zjistí, je to, že stavitelé lodí je ještě nestačili všechny ukrást. Přebírá Anninu práci. Času je málo, a tak promění pár plodičů v protektory. Dokonce mi je vyjmenovala: Člověk Rozlitých hor, upír a ghoul. Ti všichni začnou z navracejících se lodí vymontovávat polohovací trysky a dávat je zpátky.
Takže měli dvacet trysek zpátky na obvodové stěně. To ale bylo málo a v dohledu žádná další loď. Teela opustila ostatní protektory, kteří měli motory na starost, a vrátila se zpátky do Centra údržby. Musela vědět, co chce udělat. To, že se k ní blíží Žhavá Jehla Pravdy, zjistila, teprve když se znovu dostala k teleskopu."
"Musela ho mít už zaměřený," řekl Akolyta.
"Ovšem, a musel být dost silný, aby v něm viděla přilétající loď Budovatelů Měst. Jehla je mnohem menší."
"Poznala by ji?"
"General Products číslo tři? Ovšem."
"Jak mohla Jehla ovlivnit její plány?" zeptal se Bram.
"Co jsem ti říkal o svých schopnostech číst protektoři myšlenky, Brame?"
"Musíš to zkusit."
Louis to nechtěl zkusit. "Teela mi řekla tohle. Nedokázala se přimět zabít bilion lidí, ani když to mělo znamenat záchranu třiceti bilionů. Protektoři inteligence spolu s empatií Teely Brownové: dokázala vnímat jejich smrt. Věděla, že se to musí stát, a věděla, že přijdeme na to jak; já, Chmee a Nejzadnější, a zároveň nám to nemohla dovolit udělat. Ona nás vybízela, abychom ji zabili, Brame."
"Sledoval jsem její boj. I mrtvý bych bojoval lépe."
"No jo. Pro mě to byl největší boj mého života, ale protektora v boji nikdo nepředčí."
"Když věděla, že nedokáže nasměrovat plazmové trysky podél obvodové stěny, proč se do Centra údržby vůbec vracela?" Hloupá otázka. Bram nečekal na odpověď. "Co chtěla doopravdy?"
Louis zavrtěl hlavou. "Co chtějí protektoři? Odpověď na tuhle otázku přece známe. Vaše motivy jsou napevno vrozené — chráníte svoji genetickou linii. Když vymře, přestanete jíst a zemřete. Teela neměla na Prstenci děti žádné, zato hominidů tu bylo spousta. Sami příbuzní, ale musíš přivřít jedno oko. Musela je zachránit. Proč otálet? Prstenec se stále více vychyloval -"
"Čekala na Žhavou Jehlu Pravdy, na loutkařské počítačové programy," přerušil Bram rázně jeho úvahy. "Sledoval jsem vás při jejich aplikaci a udělal jsem dobře, že jsem nezasáhl."
Ach. "Ale to stačilo říct! K čemu, krucinál, ten souboj?" Počkat, počkat —
"Brame, odešla Anna hned potom, co jste zabili Krona?"
"Přípravy jí zabraly několik dní."
"A stalo se to před necelými sedmi tisíci falany?"
"Ano."
"Kolem roku dvanáct set po Kristu. Vzala s sebou kořeny? Vrátila se pro další?"
"Vzala si kořeny, kvetoucí rostlinu a trochu oxidu thalia. Zasadila Stromy životy, ale ty po nějakém čase přestaly rodit, a tak se před necelými pěti tisíci falany vrátila pro další. Nezůstala se mnou dlouho. Od té doby jsem ji neviděl. Buď má lepší zahradu, anebo je mrtvá."
"Ano. A Teela měla stejný nápad? Kořeny, rostliny, oxid thalia. Pokud někde vůbec existovalo příhodné stanoviště, stála v něm Annina zahrada. Teela by ji poznala."
"Anna rostliny určitě dobře ukryla."
"Před sluncem je ukrýt nemohla. A nemohla je mít ani tam, kde by je mohl ucítit kolemjdoucí hominid. A taky je musela mít po ruce, na některé Rozlité hoře, na místě, kam se nedostanou ani horkovzdušné balony. Trhlina, strmé sedlo, třeba. A my si teď musíme domyslet, jestli ho Teela našla."
"A pokud ano?" řekl Bram.
Louis si povzdechl. "Co máš o živých protektorech?"
"Nejzadnější, ukaž mu to! Dám si koupel."

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

Kapitola 25
KONEČNÁ VOLBA

Sto padesát kilometrů nad vrcholky Rozlitých hor sonda zrychlila. Prstenec v okně se na ně řítil jako nekonečná zamrzlá řeka, ovšem už nikoli rychlostí 1240 kilometrů ve vteřině. Sonda ho pomalu doháněla.
"Máme volný výhled na tu kometární aparaturu, kterou jsi neodpráskl?" zeptal se Louis loutkaře.
"Ano, je dost daleko nad úrovní Prstence, ale než světlo ke kometě dorazí, budeme na místě."
Akolyta odpočíval, mlčky, v celé své velikosti. Chmee ho vyslal na zkušenou za ním, a on se zatím poslední dva falany učil moudrosti od Brama. Moudrosti, hezký trik, pomyslel si Louis. Inteligence protektorům doslova lezla z uší, ale moudrost? Dokáže kzin rozpoznat ten rozdíl?
"A všechno ostatní, co nás mohlo vidět, jsi, jak říkáš, odpráskl?"
"Ano."
"Tak jo. Ukaž nám okraj."
"Protektory neuvidíš. Tak silné přiblížení nemám. Bram je chtěl vidět také."
"Co teda máš?"
Nejzadnější měl na pozorování obvodové stěny a Rozlitých hor celé měsíce, falany. Blikající heliografy byly všude, nejen na obvodové stěně. Sonda několikrát zachytila odlesky slunečních paprsků i od zákaznických ras z nížin.
Kolem proletěla vesnice. Nejzadnější obraz zastavil: tisícovka domů rozsetých po jedné straně nádherného vodopádu, dva a půl až tři kilometry dlouhého. Na opačné straně vodopádu přístaviště horkovzdušných balonů, označené skaliskem natřeným světle oranžovou barvou. Pod přístavištěm chumel továren a skladišť svažující se po ledě a kamení k dalšímu oranžovému skalisku nad spodní přistávací plošinou. Vzduchoplavci si mohli vybrat dok.
Nejzadnější přesunul obraz na další vesnici vzdálenou osmdesát milionů kilometrů. Rozprostírala se na mírně svažitém zeleném úbočí: domky s šikmými travnatými střechami a svislá řada průmyslových budov ohraničená oranžově značenými přistávacími plošinami.
"Akolyto, tenhle pohled znáš mnohem lépe než já. Co mi mohlo ujít?"
"Nemůžu tušit, co ti mohlo ujít, Louisi. S odpadky si dělají asi tolik starostí jako hejno ryb. Taky —"
Louis vybuchl smíchy, bílé zuby se mu jen leskly. Akolyta počkal a pokračoval: "Domy mívají odlišné, ale jejich rozmístění bývá stejné. Balony a továrny jsou všude stejné. Bram a já se domníváme, že zrcadla Nočního Lidu mohou předávat plány, mapy, předpovědi počasí, možná i noty: takový obchod s myšlenkami."
"Mezihvězdný obchod má stejný charakter."
Obvodovou stěnu tvořil nepřerušovaný pás scrithu, konstrukčního materiálu Prstence, který byl stejně pevný jako síla držící pohromadě atomové jádro. Ovšem ani taková síla neodolala meteoritu pohybujícímu se rychlostí Prstence, pomyslel si Louis, když vysoko na obvodové stěně, několik milionů kilometrů proti rotaci od druhého Velkého Oceánu, zahlédl proražený otvor. Jinak byla jednotvárná šeď obvodové stěny narušovaná jen velkými, prázdnými konzolami, vzdálenými od sebe necelých pět milionů kilometrů, a tenkým vláknem táhnoucím se ve třetině její výšky. Toho si všimli už před jedenácti lety: dráha pro magneticky nadlehčovaná vozidla, nikdy nedokončená.
Ve třiadvaceti konzolách byly osazené motory. Drobné dvojice toroidů byly viditelné jen při maximálním zvětšení.
"Takto vypadají při zážehu." Loutkař převinul záznam dopředu.
Změna nebyla velká. Při syntéze vodíku vznikají většinou jen rentgenové paprsky. Nukleární motor vyzařuje viditelné světlo proto, že je buď horký, anebo že dostává zvýšený přísun pracovní hmoty. Když byl motor na obvodové stěně v záženu, drátěná silueta byla rozžhavená do běla a napínala se proti magnetickým polím plazmy. Toroidy tvořily "přeštípnutí" rozžhavené drátěné konstrukce, z něhož tryskal po ose motoru indigově modrý plamen. Dvaadvacet přízračných plamenů za sebou.
Nejzadnější mu ukázal sled pohledů na stavební práce kolem třiadvacátého motoru. Jeřáby a mohutné kabely, plošiny používané pravděpodobně k magnetické levitaci, ovšem něco tak malého jako člověk — kdepak.
A všechno, na co Louis dokázal v tu chvíli myslet, byla jeho potřeba promluvit si s Nejzadnějším mimo doslech

Bramových uší.
Protektor byl v koupelně pro posádky. O tom, že toto zařízení udrželo Chmeeho s Louisem, stejně jako Harkabíparolyn s Kawaresksenjajokem, při zdravém rozumu, nebylo pochyb. Přesto bylo poměrně stísněné, komplikované a primitivní. Stěnou k nim doléhal šum vodních kapek.
"Jestli se skutečně koupe," nadhodil, "nechápu, proč nepoužije tvoji kabinu."
"Louisi, teď bych si přál, abych ti ji mohl ukázat. Disk v mé kabině je zapojený napevno. Nemůže teleportovat neloutkaře."
"Musíte si velmi cenit svého soukromí," zamručel kzin.
"Vy víte, jak je to doopravdy. Potřebuji společnost. Louise, nebo i tebe, když nemohu mít kolem sebe příslušníky svého druhu. Když jsem konstruoval toto plavidlo, řídil jsem se svými obavami."
"Brama jsi o tom přesvědčil?"
"Doufám. Je to pravda."
Sondě chyběla hodina do srovnání rychlosti s rychlostí rotace Prstence. "Budeme muset použít skafandry," řekl Louis. "Měli bychom se na ně podívat."
"Já mám skafandr v pořádku," řekl loutkař. "Dobrá. Pošli nás s Akolytou do hangáru."
"Půjdu s vámi. Měl bych zkontrolovat některé další mechanismy."
Vstoupili na disk a zmizeli.
"Tady nás nemůže slyšet," ujistil je Nejzadnější.
Akolyta zafrkal. Louis řekl: "Předpokládejme, že by nás inteligence protektoři úrovně skutečně chtěla slyšet?"
"Ne, Louisi. Chtěl jsem slyšet, co si ty a Chmee říkáte, a udělal jsem z hangáru odposlouchávací stanici. Žádná entita tu nemůže instalovat odposlech, aniž bych se to dozvěděl."
Možná. "Nejzadnější, ty nejsi ve své kabině v bezpečí?"
"Bram zná způsob, jak na mě zaútočit i tam."
"Nemůžeš ho odblokovat?"
"Nedokázal jsem zjistit, oč jde."
"Nemůže blufovat? Bram měl dost času, aby tě zpracoval. Aby ses ho bál."
Loutkař zaměřil na Louise svůj pohled: binokulární vidění s geodetickou základnou tří živých nohou. "Nikdy jsi nás nepochopil, Louisi. Ten ukrytý protektor mě děsí od samého začátku. Děsí mě stále. Jakkoli chceš Brama přelstít, já na riziko, které s sebou takový čin nese, přistoupím nebo nepřistoupím výhradně na základě pravděpodobnosti. Svůj rozum od nebezpečí neodvracím."
"Nemám v úmyslu porušit smlouvu."
"Výborně."
Louis přistoupil ke skafandrům a vzduchovým jednotkám pro lidi. On a Bram budou od všeho potřebovat po dvou kusech. Zkontroloval přetlaková zdrhovadla, vyprázdnil nádržky recyklovače, doplnil zásobníky s výživou, opláchl vnitřní strany skafandrů, vzduchové i vodní jednotky, doplnil kyslík a dobil baterie.
Akolyta se věnoval svému skafandru. Nejzadnější kontroloval zásobu přestupných disků.
"Vím, proč Teela zemřela," řekl Louis.
"Protektoři umírají snadno, když ztratí důvod —" reagoval Nejzadnější.
Louis zavrtěl hlavou. "Něco našla. Možná to byla Annina zahrádka, možná jen otisky prstů na obvodových motorech. Ale ať to bylo cokoli, pochopila, že v Centru údržby je protektor. To Jehlu potřebovala dostat do Mapy Marsu, ne nás. Podařilo se jí to, ale z nás tím udělala rukojmí. Jediný způsob, jak nám mohla zaručit bezpečí, byla její vlastní smrt. Jenže —"
"Louisi, nemáme čas. Co po nás chceš?"
"Chci změnit zapojení přestupných disků, aniž by se to Bram dozvěděl. Potom ho nastavit zpátky, ale to ještě nevím jistě. Potřebuji konečnou volbu."
"Konečnou volbu?" nechápal kzin.
Nejzadnější vysvětlil. "Rozhodnout se předem, jaké kroky podnikne, když pak nebude mít čas se rozhodnout."
"Jako první pohyb, který se žák učí pro boj se wstaiem, kzinskou dýkou," dodal Louis. "Když na tebe někdo zaútočí příliš rychle na to, abys stačil zapojit mozek, přichází na řadu nacvičená reakce."
"Sek na břicho."
"Třeba. Kordy, ruční zbraně, kontakt, jogatsu, na tom nezáleží: nacvičená reakce přechází do reflexních oblouků, abys ve chvíli útoku nemusel nic vymýšlet. Jako když zadáš počítači instrukce, co má dělat, když mu neřekneš, co má dělat."
"Chytré," řekl kzin.
"Nejzadnější, nějak jsem nepochopil zapojení přestupných disků..."
Začali to probírat. Systém chtěl vědět, zda si programátor skutečně přeje provést změnu, kterou do něj zadal, ať už ručně nebo akusticky. Přitlačit okraj disku.
"Tak jo. Takže teď to mohu provést, aniž by sis toho všiml. Nemusíme lhát. Akolyto, budu potřebovat, abys Brama zabavil."
"Jak?" zeptal se kzin.
"Nemám tušení. Tak na dva dechy."
Když přestoupili zpátky do kabiny, Nejzadnější říkal: "Věděl jsi, že umíráš, Louisi?"
Louis se nepatrně usmál. "To prý každý. Možná s výjimkou loutkářů a protektorů. Ahoj, Brame. Něco nového?"
Bram zuřil. "Nejzadnější, zvětši přiblížení a světelnost. Vesnice!"
Sonda letěla ve stínu; blíže než vzdálený pás blížícího se dne byl pravidelně vyhlížející škraloup na matné sněhové

přikrývce kolem ubíhající Rozlité hory.
Nejzadnějšímu se z hrdel ozvala flétna a smyčce. Škraloup se vyjasnil a začal se zvětšovat.
Vesnice vypadala z výšky jako velký skvrnitý kříž. Domy hýřily stejnou paletou bílé jako okolní sněhová pole: šikmé, zasněžené střechy, vinoucí se podél převisů na pozadí holých skal a sněhu protkaného cestičkami, tvořily řídký pruh tmavých čar o velikosti přibližně třiceti kilometrů. Protínal ho svislý, mnohem hustější pruh výroben a skladišť, táhnoucí se od osmnácti set do třech tisíc metrů. Na jeho okrajích stály hranaté balvany jasně oranžové barvy, převážně.
Bram se už zase dokonale ovládal. "Potřeboval jsem tě tady. Měl jsem obavy, aby to sonda neproletěla dříve, než budeš zpátky. Vidíš, proč jsem znepokojen?"
"Ne... ano."
Potom to uviděl i Louis. Tři jasně stříbrné čtverce: tři nadměrně velké nákladní plošiny. Jedna byla prázdná; druhá naložená, čím, nebylo možné určit. Třetí - hnědý čtverec se světlým okrajem: vůz Lidu Strojů byl stále na cestách.
Plošina byla ukotvena v horním přístavišti ke skalisku natřenému jasně oranžovou barvou, se dvěma žlutooranžovými a kobaltově modrými skvrnami: vypuštěné balony.
"Rychlá jízda," poznamenal Louis.
Den se k nim přihnal rychlosti 1240 kilometrů ve vteřině. Obraz se na okamžik rozzářil a potom zmatněl do skutečných barev.
"Kukátko," připomenul Akolyta.
Nejzadnější otevřel vedle kamery sondy další okno - už čtvrté. Naskytl se jim pohled z vozu.
Rudí Pastevci byli zachumlaní do nádherných, šedobíle žíhaných kožešin. Louis sice zahlédl jen červené ruce čouhající z dlouhých, volných rukávů, placaté nosy a tmavé oči utopené v kapucích, ale o tom, že má před sebou neohrožené zabíječe upírů, nepochyboval. Několik dalších chlupatých stvoření museli být Lidé Rozlitých Hor. Měli široké dlaně a silné, krátké prsty. Tváře v kapucích měly stejně stříbřitě šedou barvu jako ruce.
Od úst jim odpadávaly mrazivé obláčky dechu. Rozmazané okraje okna uchopily červené a hnědé ruce a obraz se rozhoupal.
"Zpomalit už nestačím," řekl Nejzadnější. "Mám sondu navést zpátky?"
"K čemu?" odpověděl Bram. "To, co jsme chtěli vidět, jsme viděli. Blížíme se k bližšímu okraji dopravní dráhy obvodové stěny. A k možným svědkům. Převeď sondu na druhou stranu, hned jak to bude možné."
"Rozumím. Dvanáct minut."
Kolem sondy panoval den. Vesnice zůstala daleko vzadu. Odmontované kukátko dávalo trhaný obraz - přenášeli ho zrovna po skále, používajíce vytesané úchyty a opory pro nohy. Okna se překryla.
"Kde jste byli?" zeptal se Bram.
Odpověděl Louis. "Skafandry se vždycky kontrolují předtím —"
"Ano. Hlášení."
"- než začneš dýchat ve vakuu -"
"Ty používáš kontrolní seznam. Já mozek."
"Tvůj první omyl bude památný."
"Hlášení."
"V jakém stavu jsou loutkařské skafandry, nevím. Naše nás udrží při životě dva falany. Doplnili jsme a dobili všechno, co se dá doplnit a dobít. Nejzadnější má šest rezervních přestupných disků a část toho, co teď používáme, můžeme recyklovat. Kukátka můžeme nastříkat prakticky kdekoli. Zbraně v hangáru nejsou žádné. Předpokládám, že jsi je uschoval někde jinde. Ty rozhodneš o tom, co si s sebou vezmeme. Nic dalšího, co bychom měli zkontrolovat, nás nenapadlo."
Bram mlčel.
Obraz ze strážního koše Ukrytého Patriarchy se neměnil. Nejzadnější ho hvízdnutím zavřel. Sonda letěla kolem jemně nafialovělé obvodové stěny. Další okno se houpavě posouvalo po cestě, spíše horolezecké stezce, dolů k pravoúhlým plochám sněhu.
"Umíral jsi," navázal Nejzadnější.
"Viděl jsi... ale nic. Ukaž mi tu lékařskou zprávu."
Zacinkaly rolničky. Louisova lékařská zpráva částečně zablokovala obě okna. "Tady, v interworldu."
Chemické... celková restrukturalizace... divertikulóza... kruci. Člověk si na důsledky stáří zvykne, Nejzadnější. Staří lidé kdysi říkali: "Když se ráno probudíš a nic tě nebolí, znamená to, že jsi v noci umřel.'"
"To není směšné."
"Ale i idiot pochopí, že s ním něco není v pořádku, když začne močit prdy."
"Považoval bych za nezdvořilé tě v takových chvílích pozorovat."
"To se mi ulevilo. Jen jestli by sis toho všiml." Louis četl dál. "Divertikulóza, vychlípeniny na tračníku - na mém tračníku. Divertikulóza může člověku ublížit všelijak. Ta moje se zřejmě natáhla až k měchýři. Potom se infikovala a pronikla dovnitř. Mezi tračníkem a měchýřem tak vznikla trubička. Pistel."
"Co tě napadlo?"
"Měl jsem lékárničku. Dávala mi antibiotika. Pár dní jsem doufal... někdy se prostě stane, že se do lidského měchýře dostanou bakterie, které produkují plyn. Ty by antibiotika zvládla. Takže jsem pochopil, že potřebuju opravit."
Akolyta obvykle nikomu do očí nezíral, ale tentokrát to nezvládl. Uši měl složené těsně k hlavě. "Ty jsi umíral? Umíral a odmítl jeho nabídku?"
"Ano. Nejzadnější, řekni, kdybys to věděl, souhlasil bys s mojí smlouvou?"

"Tuhle otázku nemyslíš vážně. Louisi, chci ti jen vyjádřit svůj obdiv. Jsi děsivý vyjednavač."
"Děkuji."
Promluvil Bram. "Mohl bys tam dát zpátky obraz ze sondy... Děkuji. Za šest minut přeletíme obvodovou stěnu. Doufám, že neztratíme signál."
"Scrith zastaví část neutrin. V podlaze Prstence pokračuje implicitně nějaký druh jaderné reakce, ale signál se bude ztrácet způsobem natolik předvídatelným, abych ho mohl vyrovnat."
"Dobře. Můj skafandr je v pořádku?"
"Je to můj rezervní, koneckonců," řekl Louis. "Vezmi si, který budeš chtít. Já si vezmu ten druhý."
Sonda zpomalovala.
"Teď?"
"Teď."

Kapitola 26
PŘÍSTAVIŠTĚ

VYSOKÁ, A. D. 2893

Vůz s nákladem stoupal nocí. Warvia s Teggerem se v nákladní skříni tiskli k sobě. Strach z výšek byl hrozná věc. Když ucítili náraz, zavřeštěli, ale jakmile zjistili, že jsou stále naživu, začali se smát.
Zažívali hotová muka, když museli opustit bezpečí nákladní skříně. V řídkém, chladném vzduchu lapali po dechu a třásli se zimou. Slunce pořádně nestačilo vykouknout zpoza obdélníku noci.
Ghoulové, mžourající do ranního světla, se vplouživali do nákladní skříně, aby se uložili ke spánku.
Harfeník je u vyššího ze dvou oranžových skalisek složil na zem. Vedle nich ležela další létající deska a tři koše přivázané k vypuštěným balonům.
Vesnice se probouzela. Ze zasněžených stavení vybíhaly po svahu nahoru, dolů a po vrstevnici chlupaté postavičky, aby na šikmých stráních hledaly potravu.
Kočovníkovi Teggerovi vesnice nepřipadala nijak velká. Zato byla skoro neviditelná. Střechy domů, to byly čtverečky sněhu na sněhu; rozeznat se daly jen podle stínu.
Pětice domorodců v kožešinách se plahočila vstříc návštěvě z rovin. Kolem nich kroužil nějaký pták se zakřiveným zobákem. Co kožešiny skrývaly, nebylo vidět. Nesli vaky na vodu a další kožichy.
Voda byla předehřátá. Chutnala báječně. Warvia s Teggerem se v horečnatém spěchu nasoukali do kožichů a za okamžik jim z nich čouhaly jen červené nosy.
Spolu s jejich sípáním to bylo zřejmě příčinou pobavení Lidu Rozlitých hor.
"Na, na, krásný den!" zazpívala Saron svým nezvyklým přízvukem. "Pochod ve vánici učí respektu k horám!"
Obešli dřevěno-železný vůz Lidu Strojů, aniž by věnovali sebemenší pozornost létající desce, která ho přivezla.
Pětice Lidí Rozlitých hor vypadala jako pět válců zabalených do vrstvených pouzder z šedobíle žíhané kožešiny.
Saronin kožich vypadal jinak: žíhání tvořily bílé a zelenohnědé pruhy, kapuci vyčiněná hlava nějaké krvelačné šelmy.
Musí mezi nimi zaujímat výsadní postavení, napadlo Teggera. Byla nejmenší z celé pětice, proto ji Tegger považoval za ženu, když už ne podle hlasu, nebo těla ukrývajícího se v kožešinách.
Saron si prohlížela bronzovou síť a její kamenný podklad. "To je oko?"
"Ano," odpověděla Warvia. "Saron, ty víš, co máme teď dělat?"
"Bylo nám řečeno, že přijdou Noční Lidé. Kde jsou?"
"Spí. Ještě není noc."
Saron se rozesmála. "Matka mi říkala, že je to jen slovní obrat. Takže opravdu vycházejí jen v noci?"
Rudí přikývli.
Pták plachtil nad nimi, unášený větrem, když tu se střemhlav snesl ke svahu daleko pod nimi, drápy natažené před sebou. Když znovu vzlétl, v zobáku se mu něco svíjelo.
Deb se zeptala: "Co musí oko vidět?"
Tegger ani Warvia to nevěděli. Zřejmě něco tak evidentního, že si Deb odpověděla sama. "Zrcadlo a průchod. Vezmeme ho s sebou. Mluví?"
"Ne."

"Jak víte, že vidí?"
"Na to se zeptej Harfeníka a Smuteční Trubky."
"Jdu je přikrýt," řekla Warvia. "Mohli by zmrznout."
Jennawil pomohla Warvii odnést kožešiny do nákladní skříně.
Harreed a Barraye odvazovali bronzovou pavučinu a její kamenný podklad. Tegger usoudil, že jde o muže. Hleděli na Rudé Pastevce zpod svých kapuci očima plnýma nefalšovaného úžasu, ale zachovávali mlčení. Na mluvení tady zřejmě byly ženy.
Tegger se jim pokusil pomoci. Když s jedním rohem kamenného podkladu pavučiny v rukou vykročil z plošiny, zjistil, že nemůže popadnout dech. Dusil se. Deb s Jennawil mu přispěchaly na pomoc. Sípající Tegger jim uvolnil místo.
"Jste slabí," řekla Saron.
Tegger se snažil uklidnit. "Ale chodit můžeme."
"Vaše plíce nemají dost vzduchu. Zítra budete silnější. Dnes musíte odpočívat."
Ve čtyřech zdvihli pavučinu a dali se na cestu dolů, směrem k zasněženým střechám. Saron scházela jako první a ukazovala jim kam šlapat, připravená je zachytit, kdyby uklouzli.
Pták se snesl na koženou podušku na Debiných ramenou. Deb se zapotácela a neznámým jazykem na ptáka něco vyštěkla. Dravec se znovu vznesl k obloze.
Lidé Rozlitých hor měli, alespoň to tak vypadlo, neuvěřitelně jistý krok.
Tegger s Warvií kráčeli zaklesnutí jeden do druhého a jejich jedinou starostí bylo udržet se na nohou. Byli v pohybu už příliš dlouho. Měli pocit, že se jim hory kymácejí pod nohama. Vítr prohledával každičkou skulinu v jejich kožešinách.
Tegger, přimhouřené oči plné slz, vystrčil hlavu z kapuce.
Dech se mu mezitím trochu ustálil. "To byla vaše řeč? Kde jste se naučili obchodní jazyk?"
Souhlásky a samohlásky byly v Debině podání tak trochu oříšek. O kvílení větru nemluvě. "Noční Lidé říkají: řekneme vám všechno. Ale vy neřeknete vishnishtee z rovin nic. Uchováte naše tajemství. Ano?"
To slovo Tegger neznal, ale Warvia pochopila. " Vashnesht," vyslovila pečlivě směrem k Teggerovi. Pak se obrátila zpátky k ostatním. "Ano."
Vashnesht: protektoři. Uchovejte tajemství před protektory zpod Rozlitých hor. "Ano," přidal se Tegger.
Deb vysvětlila: "Teela přišla zdola, z rovin. Podivný člověk, samý uzel, nemohla reshtovat. Rozumíte, reshtra? Nemohla. Nic tam neměla. Nechala nás podívat.
Naučila nás řeč. Znali jsme řeč zrcadel, ale mluvili jsme špatně. Teela nás naučila a potom řekla, ať my naučíme ty, co létají v balonech. Potom odešla do průchodu. Vrátila se o sedmdesát falanů později, žádná změna. Mysleli jsme, že je vishnishtee, a teď víme."
Míjeli první domky: perpendikulární stavení ze dřeva dovezeného zřejmě z lesů na úpatí. Za chvíli měli kolem sebe houf zvědavých dětí: oči vykukující zpod kapuci a štěbetání provázené obláčky páry. Warvia se jim snažila odpovídat.
"Můžeme s tou Teelou mluvit?" zeptal se Tegger.
"Teela odešla zase dolů, čtyřicet falanů, možná víc," odpověděla Deb.
"Víc," potvrdila monotónně Saron.
"Co víte o reshtře?" zeptala se Jennawil.
Tegger se podíval na Warvii. Warvia nic. "Jak to, že znáte rishathru? Míváte návštěvy zezdola?"
Lidé Rozlitých hor se dali do smíchu, dokonce i muži. "Ne zezdola, z boku!" vysvětlila Deb. "Lidé z blízkých hor —"
"Ale to jsou také Lidé Rozlitých hor."
"Lidé z hor nejsou stejní, Warvio. Tady to zde je Vysoká. Saron —"
Stáli přede dveřmi. Tegger ustoupil, aby Warvia mohla vejít. Když vcházela Deb, pták seděl zase na jejím rameni.
Octli se v úzkém prostoru, malém předpokoji s dřevěnými trámy a řadami věšáků na kožichy. Na konci předsíně byly naproti sobě dvoje dveře.
Nastala chvíle svlékání oděvů. Obě lidská plemena po sobě pokukovala s neskrývanou zvědavostí v očích.
Lidé z Vysoké měli široký trup, širokou tvář, široká ústa a zapadlé oči. Tmavé, vlnité vlasy a (muži) vousy. Trup jim zakrýval spodní oděv sahající ke kolenům. Nezakryté končetiny měli porostlé hustými, kudrnatými chlupy.
Deb byla statná žena středního věku. Pták, Screepu, patřil jí. Stejně jako oba identicky vyhlížející mladíci, Harreed a Barraye —její synové.
Saron byla skutečně žena, s hlubokým hlasem, stará a vrásčitá. Její čelist, ruce... Warvia se zeptala: "Ty nejsi z Vysoké, že?"
"Ne, já jsem z Dvojité. Do Vysoké nás zanesl balon. Původně jsme měli navštívit Malou. Ale foukal špatný vítr. Vrátit do Malé jsme se nemohli. Zbytek letěl dál, na průzkum. Já zůstala - Makray mě přesvědčil. On děti už mít nemůže a já už svoje mám, tak proč ne?"
Deb si sundala kožich a pověsila ho na věšák. Screepu se celou dobu držel kožené podušky. Když Saron odvedla společnost do hlavní místnosti, pták rozevřel křídla a vletěl tam za nimi.
Strop byl vysoko a nábytku minimum. Vysoké bidlo pro ptáka, dva nízké stoly, židle žádná. Byli v polovině pro hosty, oddělené od druhé poloviny domu dlouhou předsíní. Teggera napadlo, jestli pozná i obyvatele zbývající části domu.
Muži opřeli bronzovou pavučinu o stěnu. Nato domácí usedli na podlahu do kruhu kolem hostů.
"Toto je váš dům," řekla Saron. "Pro většinu návštěvníků je tu dost teplo, ale můžete spát i v kožešinách."
Jennawil opsala rukou kruh. "My jsme Vysoká. Další po rotaci si říkají Orlí Lidé. Nosy jako zobáky. Jsou menší než my, nejsou tak silní, ale mají nejlepší balony, jaké jsme viděli, a prodávají je ostatním. Můžeme s nimi mít děti, ale tak málo, že můžeme reshovat skoro bez strachu.
Proti rotaci žijí Ledoví Lidé. Žijí výš a zima jim ubližuje méně. Mazarestch má s Ledovým mužem chlapce. Podle toho, co

říkala, divže při tom nepohnuli horou. Chlapec, Jarth, dokáže najít potravu výše než kterýkoli z jeho vrstevníků. Máme návštěvníky z dálky po rotaci i proti rotaci. Všichni jsou zde vítáni. S nimi také reshujeme, ale děti s nimi nemíváme. Oni říkají totéž. Reshtra je pro odlišné dva, páření pro stejné dva. Lidé z blízkých hor se mohou pářit, ale ti z dalekých ne. Teela nám řekla, že naši předkové museli putovat od jedné hory k druhé.
A vy?"
Warvia se dusila smíchem, že nemohla promluvit, ale nebyla ani tak pobavena jako v rozpacích, usoudil Tegger. Pokusil se poskládat odpověď tak, aby mu rozuměli. "Na rovné zemi je cestování snadné. Rasy jsou promíchané. Rishathra může být, jaká chce. My, Rudí Pastevci, putujeme celý život s našimi zvířaty. Nemůžeme reshovat. Páříme se jen s jedním partnerem."
Nedokázal zhodnotit jejich reakce: jejich tváře byly příliš odlišné. "Některé rasy ale rishují pro potěšení, jiné kvůli obchodním dohodám, když chtějí uzavřít mír, nebo oddálit narození dítěte. Slyšeli jsme třeba, že Plevelníci, ti jsou skoro bez rozumu, rishují velmi příjemně — to je dobré pro ty, kdo nechtějí ztrácet čas... dvořením. Vodní Lidé rishují zase s každým, kdo umí zadržet dech dost dlouho, ale takových mnoho —"
"Vodní Lidé?"
"Žijí pod tekutou vodou, Barraye. Té tady asi moc nemáte."
Smích. Jennawil se zeptala Warvie: "Vy nereshujete, jen naslouchátе?"
"Co jiného nám zbývá, když k nám zavítají hosté? Ale až se probudí Noční Lidé, jistě si s nimi budete chtít promluvit."
Tegger si všiml, že Jennawil dalo práci zachovat tvář.
"Pochopte," ujala se slova Saron, "reshujeme jen s lidmi z nedalekých hor. Lidé Rozlitých hor, jedno které plemeno, jsou nám velmi podobní, i ti, se kterými nemůžeme mít děti. Ale vy jste..." Snažila se najít to správné slovo, ale nepodařilo se jí to.
Trochu zvláštní? Hodně jiní? Strašidla z rovin? Než mohlo ticho přerůst v trapné mlčení, Warvia řekla: "Slyšeli jsme, že před protektory se žádné tajemství neutají. Proč si myslíte, že vám se to podaří?"
"Před vishnishtee z rovin," opravila ji Deb.
"Vishnishtee, to je nebezpečí," vysvětlovala Saron. "Řekla nám to Teela, řekli nám to Noční Lidé a říkají nám to legendy. Vishnishtee zajímá průchod a průchod patří Vysoké. Zajímá je proto, že vede přes obvodovou stěnu. Když si oblečou své balonové šaty a přilby s malými okny, mohou průchodem vyjít ze světa ven. Noční Lidé neradi upoutávají pozornost vishnishtee"
"Jaké tady máte protektory?"
Bylo zřejmé, že Saron mluví nejen k Teggerovi s Warvií, ale i k bronzové pavučině. "Průchod ovládají tři vishnishtee z rovin. Nejen to: odvedli některé starší. A pár se jich vrátilo jako vishnishtee.
Když svítilo Světlo Smrti, vishnishtee z rovin nám ukázali, jak se máme ukrýt. Hlína a kamení dokážou zastavit světlo, které jinak projde přes kožich a tělo, ale ještě lepší bylo ukrýt se v průchodu. Makray byl na lovu, když hořelo Světlo Smrti. Jeden a půl dne cesty od úkrytu a žádný vishnishtee, aby mu řekl, co má dělat."
Deb pokračovala. "Mnoho z nás bylo v tu dobu na lovu nebo jinde. Jeden ze tří lidí zemřel. Potom se narodily divné a slabé děti. Všechny okolní hory říkají totéž, ale jen my jsme měli vishnishtee, aby nás varovali. Vishnishtee z rovin nejsou úplně zlí."
"Světlo Smrti?" zeptal se Tegger.
Nikdo z Vysoké se ale neměl k odpovědi a Tegger se podruhé nezeptal. "Vishnishtee z Vysoké pomáhají vishnishtee z rovin, abychom byli v bezpečí. Kde máme zrcadlo jim ale neprozradí a oni se to sami nedozví. Jsou dobří v odhalování tajemství, ale hory jim nepatří."
Warvia si povzdychla. "Noční Lidi vaše odpovědi velmi potěší. Putovali jsme dlouho, abychom je našli. Určitě budou mít lepší otázky."
"A co Louis Wu?" ozvala se Deb. "Je to jen legenda?"
"Kdo vám o něm řekl?"
"Zrcadla a Teela."
"Louis Wu zahřál moře," řekl Tegger. "Budovatelka Měst Halrloprillalar s ním obchodovala a reshovala. Louis Wu je skutečný, ale jestli je na druhé straně této pavučiny...? Musíme se vyspat, Deb."
"To je pravda," přidala se Warvia.
Jennawil vyjádřila za všechny jejich překvapení. "Ale den je teprve v polovině."
"V noci jsme pracovali. Dýchání je namáhavé," odpověděla Warvia.
"Nechte je spát," rozkázala Saron. "Odcházíme. Teggere, Warvio, budete vzhůru, až Noční Lidé procitnou?"
Teggerovi dalo značnou námahu vnímat, co Saron říká, a udržet oči otevřené. "Snad."
"Za dveřmi je jídlo. Flup! Zapomněli jsme! Co jíte?"
"Čerstvě zabité maso," řekla Warvia.
"Za těmi malými dveřmi - ne, raději ne. Skreepu vám něco uloví. Spěte dobře."
Za ta dvířka se podívat museli, a tím pádem přišli o polovinu tepla. Za dvířky bylo jídlo —jídlo pro hosty, rostliny a staré maso, nic pro Rudé Pastevce - a zasněžená krajina za dřevěnými mřížemi proti dravcům.
Warvia s Teggerem se přitulili k sobě, pod sebou a na sobě kožešiny. Šaty si svlékli a dali je vyvětrat. Zima jim nebyla, ale nos měl Tegger studený. Za stěnou slyšel oblékající se obyvatele Vysoké.
Už skoro spal, když Warvia řekla: "Šeptal by měl lepší otázky."
"Šeptal byl jen v mé šílené hlavě."
"V mojí také. Naučil mě hodně věcí -"
"Cože?"

Warvia mu pošeptala do ucha: "Jel s námi na nebeských sáních, pod vozem. Učil mě o rychlosti, abych se z ní nezbláznila. Chce, aby o něm nikdo nevěděl. Nechci, aby nás pavučina slyšela."
Tegger se podíval na pavučinu opřenou o stěnu a obrácenou do středu místnosti. Začal se smát. "Jestli je to jen kus kamene —"
"Budou nás mít všichni za blázny."
"Jak vypadá?"
"Nikdy jsem ho neviděla. Asi to je bludný duch bez těla."
"Co tě učil? Ne, teď ne. Musíme spát."
"Proč jsi řekl, že nemůžeme rishovat? Kvůli tomu, jak vypadají?"
"Ne. Nejsou o nic méně zvláštní než Písečtí Lidé. Jen jsem si v duchu představil, jak mě Jennawil mačká v náruči a já lapám po dechu jako ryba na suchu —"
Warvia se rozkuckala smíchy.
"Potom jsem si uvědomil, že mluví s — vlastně za - ghouly. Stali bychom se příliš slavní. Co kdyby ses někdy chtěla usadit na místě, kde žádný Rudý Pastevec neslyšel o dvou Rudých Pastevcích, kteří rishovali se všemi rasami pod Klenbou?"
"To není pravda!"
"Každý si něco přidá. Ghoulové jsou mocní vypravěči a tihle lidé za ně promlouvají. A my dva jsme zničili největší hnízdo upírů pod Klenbou."
"To je pravda."
"Ty jsi chtěla—"
"Neznají to. Rishují jen s lidmi, kteří jsou jako oni. Lásko, ty bys nechtěl být učitelem rishathry, třeba jen jednou v životě?"
Potom usnuli.

Kapitola 27
LOVECRAFT

Sonda se naklonila a při tahu deseti gé vyrazila vzhůru, k okraji obvodové stěny. Namodralá záře dosáhla vrcholu a zhasla. Sonda setrvačností stoupala vzhůru.
Okraj Prstence byl úzký. Sonda vystoupala nad okraj a po oblouku zamířila dolů. Její pád zarazil obláček nukleárního plamene, který ji vyslal zpátky k vnější straně černé stěny sahající až k nebesům.
Zpomalila. Zastavila. Plivla.
Otevřená holografická okna překrylo další. Ukazovalo sondu vznášející se na indigově modrém plameni; v dalším okamžiku bylo okno prázdné a ukazovalo jen hvězdné nebe.
"Tohle je okno - kukátko za obvodovou stěnou," řekl Nejzadnější.
"Potřebujeme pohled zespod. Zařiď to," přikázal Bram.
"Rozumím," řekl Nejzadnější, ale k ničemu se neměl.
"Nejzadnější!"
"Sonda už dostala instrukce. Vypnout motory. Otočit se. Chci se jen rozhlédnout."
Sonda se v pádu pomalu otáčela. Pohled se změnil: černá stěna, světlo slunce, hvězdy... hvězdami posypanou černotou za padající sondou prosvítala stříbrná nit.
"Tam!" vykřikl Louis. "Vidíte to? Zážeh, rychle, jinak do toho narazíme."
"Zážeh, rozumím." Zakvílení dřevěné dechové sekce a nato: "Co to je?"
"Římsa kosmoportu to není, ta by byla širší."
Rychlost světla jim najednou byla příliš pomalá. Stříbrné vlákno se zvětšovalo, zvýrazňovalo. Zdálo se, že se skládá z článků jako velká stříbrná žížala. Jedenáct minut...
Sonda přestala rotovat. Okno se slabě zachvělo: sonda zapnula motory a vzplanula rentgenovou září.
V holografickém okně vybuchla nova.
Louis, ruce přitisknuté na očích, zaslechl hudbu pekel a za ní hlas, z něhož vyprchaly všechny lidské charakteristiky.
"Můj zdroj paliva je zničen!"
Bramův hlas byl ledově klidný. "Více se obávám o nepřítele, který po nás vystřelil."
"To je výzva k boji! Dejte mi zbraně a pusťte mě na ně!" Bestiální řev, zbavený veškeré soudnosti. Že by Akolytova představa odvedení pozornosti? Anebo máme co dělat s šíleným kzinem?
"Pusť mě do kabiny," domáhal se prosebným hlasem Nejzadnější. "Musím se podívat, co ještě funguje."
"Co může fungovat? Tvá sonda je zničena a nepřítel o nás ví. Mohl některý z vetřelců tak rychle zareagovat, anebo to byl protektor?"
"Přestupný disk, ten by měl být v pořádku."
Louis otevřel oči. "Proč?"
"Protože nejsem blázen!" zamečel Nejzadnější. "Když jsme přeletěli stěnu, otevřel jsem spojení. Prošlo všechno,

výbuch plazmy, kinetické zbraně, cokoli."
"Prošlo kam?" Louis znovu zamžoural. Ještě stále viděl jen kolečka.
"Spojil jsem ho s diskem na maketě Mons Olympu."
Louis se popadl za břicho. Zřejmě bylo příliš troufalé doufat, že ve chvíli, kdy z disku vytryskla žhavá plazma, se tisícovka Marťanů právě snažila nastražit další léčku, ale... ááu.
Do ramene se mu zaryly ostré drápy a do tváře zavanul pach červeného masa. "Jsme ve válce, Louisi Wu! Není čas na zábavu!"
Takže odvracení pozornosti. Tak dobře. "Akolyto, obleč si skafandr. Můj vem taky, k tomu nastřikovač a nákladní plošiny. Brame?"
"V jídelně na Patriarchovi," řekl Bram.
"Nejzadnější, tam ho spoj nejdřív. Brame, dej mu nějaké zbraně. Jestli máme na sondě funkční přestupný disk, měli bychom ho použít."
"Souhlasím."
Nejzadnější zachrastil, zacinkal a zaduněl současně. Akolyta skočil na přestupný disk a zmizel. Nejzadnější šlápl tam, kde stál dříve žulový kvádr, a přemístil se do své kabiny. Jeho jazyky začaly šlehat po něčem, co vypadalo jako mimozemská šachovnice, ale ve skutečnosti to musela být virtuální klávesnice. Jedna hlava se zvedla. "Máme spojení. Přestupný disk je nadále funkční."
"Zkus nastřikovač," přikázal Bram.
"Nemám na co."
"Do kosmu."
O jedenáct minut později se černé okno znovu rozsvítilo: otáčející se, mírně zčeřené hvězdné nebe. Louis si v duchu představil kukátko padající vesmírem, pomaličku rotující a postupně se vzdalující od sondy. Dělo se totéž i se sondou?
A zatímco si protektor dělal hlavu s kzinem a snažil se sledovat loutkaře a současně čtyři holografická okna, Louis si klekl na zem a nadzdvihl okraj přestupného disku.
Těsně nad diskem se ukázal malý hologram: schéma zapojení. Větší obraz by ho byl prozradil. O to se postaral Nejzadnější. Louis rychle naťukal, co potřeboval, a zatlačil okraj zpátky.
"Vidíš to?"
"Nejzadnější, vysvětli mi, jak je možné, že jsme si toho až doposud nevšimli!"
Ne, Bram s Nejzadnějším teď měli docela jiné starosti! Louis se otočil.
Stříbrné vlákno se z pohledu volně padajícího kukátka postupně změnilo na stříbrnou stužku se zdviženými okraji, mělké korýtko, ne nepodobné miniatuře samotného Prstence. Nad ním se klenuly dva štíhlé toroidy.
Nemohlo to být nic jiného než dopravní systém: magneticko-levitační dráha lemující v horní části třetinu obvodové stěny. Teelina opravárenská četa ji musela protáhnout přes obvodovou stěnu ven.
"Já obvodovou stěnu už dobrého půl roku neviděl," řekl Louis.
"Měli jsme si ji prohlédnout důkladněji," přiznal Nejzadnější.
Stříbrná dráha se mihla oknem. Zůstaly hvězdy. Padající kukátko bylo pod podlahou Prstence a mířilo do volného vesmíru.
"Mohlo mě to napadnout. Tebe taky, Brame," ozval se Louis. "Jak jinak by Teelina pracovní četa zabavené trysky transportovala dál?"
"Dráha končí někde po rotaci, nejspíš na římse kosmoportu. Jestli hledáme továrnu, tak jsme na špatném místě."
V kabině se zmaterializovaly Louisovy nákladní plošiny, výstroj pro volný vesmír a nastřikovač. Louis odtlačil zásilku stranou, aby udělal místo pro Akolytu.
Kzin měl na sobě kompletní výstroj pro volný vesmír: soustředné průsvitné koule a helmu. Odklopil helmu a zeptal se: "Připraveni?"
Louis mávl rukou ke zčeřenému vesmíru. "Chceš si zaplavat?"
"Spojení je stále otevřené a... stabilizované," řekl neočekávaně Nejzadnější.
"Co...?"
Bram zaprskal. "Zásah plazmy, pád z šestnácti set kilometrů a stále funguje? Nepravděpodobné!"
Louis vzal z plošiny nastřikovač. "Zkuste to."
Otočili k němu hlavy. "Chci nastříknout kukátko přes přestupný disk," vysvětlil. "Otevři spojení, Nejzadnější. Uvidíme, na co se přilepí."
Nejzadnější pískl. "Můžeš."
Z nastřikovače vyletěla bronzová pavučina a zmizela.
Čekali. Akolyta se šel osprchovat. Třicet pět stupňů oblouku Prstence: pět a půl minuty pro tranzit a stejně dlouhá doba pro zpáteční signál. Transferové kabiny nebyly rychlejší než světlo a totéž platilo pro přestupné disky.
"Signál," oznámil Nejzadnější. Otevřelo se páté okno.
Dívali se na hvězdy nad obvodovou stěnou. Nejasná masa na okraji okna mohla být havarovaná sonda. Mizerný obraz — ale kamera se nehýbala, to bylo jasné. Takže sonda dopadla na úzkou magnetickou dráhu. Přestupný disk na jejím boku byl to jediné, co ještě fungovalo.
Bram zavelel: "Akolyto, vezmi si nastřikovač. Jdi tam a foukni nám kameru do místa, odkud něco uvidíme. Potom okamžitě zpátky a podej hlášení. Nečekat na nebezpečí. Že tam je, to už víme."
Moc rychle. Louis si teprve natahoval skafandr. Než bude hotov, Akolyta bude dávno pryč. "Moment. Dej mu nějakou zbraň, Brame!"
"Proti protektorům, kteří už jsou na místě? Lépe, když bude viditelně neozbrojen. Jdi, Akolyto."

Kzin se postavil na přestupný disk a zmizel.
Louis byl ve skafandru. Mají před sebou jedenáct minut čekání.
Skutečně si Chmee myslel, napadlo Louise, že dědek jako on dokáže krotit a ochraňovat jedenáctiletého kzinského samce?
Uběhly čtyři minuty a v okně se něco pohnulo.
Tmavý stín, který beze spěchu obcházel sondu podél rozmazaného okraje okna. Najednou ho měli přímo před sebou, ostrý, jasný obraz elegantního skafandru s kulovitou helmou, a v ní takřka trojúhelníkovitá tvář s kostnatými ústy. Potom obrovský prst přejíždějící z bezprostřední blízkosti křivky, které Louis nemohl vidět. Našel kukátko.
V tom okamžiku se tvor bleskurychle... a přesto pozdě... otočil. Kolem něj proletělo něco černého a zmizelo ze záběru. Na levém boku elegantního skafandru zela dlouhá trhlina. Napadený zdvihl zbraň, která vypadala jako motor starobylé chemické rakety. Za útočníkem vyšlehl plamen. Musel minout. Vyrazil za ním, jednou rukou svíraje trhlinu ve skafandru, druhou střílel. Za ním se vznášel přízračný proužek ledových krystalků. "To byla Anna," řekl Bram. "Kdo?"
"Ten, který zabíjel. Jsou to oba upíří protektoři, ale Anniny pohyby znám dobře."
"Jak můžeme Akolytu varovat?"
"Nijak."
Louis se přistihl, že skřípe zuby. Akolyta byl nikde: signál, bod, kvantum energie řítící se rychlostí světla k místu, kde jeden protektor právě zabil druhého a byl připraven zabíjet dál.
"Tvoje Teela byla příliš důvěřivá," řekl Bram. "Udělala z upíra protektora a ten ze svých plodičů nadělal další, dříve než ho Teela stačila zabít. Já a Anna jsme ale jiný druh než oni."
"Signál," vyhrkl Nejzadnější a z jeho druhé hlavy vystřelil jazyk. Teď měli na magnetické dráze dvě okna.
Akolyta byl na místě; nastříkl kukátko na... Louis nedokázal určit na co. Bylo to něco nad jeho hlavou. Po žádném vetřelci nebylo nikde ani stopy. Kzin se postavil před kameru, sondu za zády. Vypadala nějak rozměkle a potlučeně a blokovala dráhu.
Některý z protektorů bude muset překážku odstranit. Zmiz!
Dráha se ztrácela v nekonečnu. Byla široká asi šedesát metrů a rovná jako pravítko.
Akolyta se pomalu otáčel, aby si všechno prohlédl. Nastříkl další kukátko, potom udělal krok zpátky k sondě a zmizel.
"Přestup ukončen," oznámil Nejzadnější. "Tak kde je?"
"Snad si nemyslíš, že si nechám kabinu vymalovat nukleárním plazmatem?"
"Kam ta linka vede? Kam jsi ho poslal?" Nejzadnější neodpovídal. Louis pochopil. "Na Mons Olymp, ty parchante!"
Vrhl se k přestupnému disku, v poslední chvíli však změnil směr a místo toho se vyškrábal na hromadu nákladních plošin. Úchyty protáhl lanko a uvázal si ho kolem opasku s nářadím: záchranná pavučina chudých. "Chmee mi určitě urve obě uši a vykuchá mě zaživa!" Zapnul zdvih a navedl plošiny na přestupný disk.
Klik, a nad ním byla polovina nebe plného hvězd, zbytek černo. Pod nohama stříbrná fraktální struktura, kterou prosvítaly hvězdy.
Nádhera.
Vrhl pohled na obě strany magneto-levitační dráhy. Ticho jako v hrobě, žádný pohyb.
Stříbrná krajka. Kde jen už tuhle fraktální strukturu viděl? Čekal, že magneto-levitační dráha bude koryto z pevné hmoty, a zatím to byla síťovina plná hvězd.
Ha! Byl to Větrník, stará orbitální kotva, kterou snad dosud používali k přepravě hromadného nákladu mezi Zemí, Měsícem a Pásmem. Fraktální struktura lépe rozkládala napětí. To je teď ale vedlejší —
"Brame, Nejzadnější, magnetické dráha je ze síťoviny. Vidíte na ni? Kdybych měl nastřikovač, nastříkl bych na ni kukátko a viděli bychom přes ni, co se ukrývá ve stínu Prstence."
Jeho slova k nim dorazí za pět a půl minuty. Tak daleko byl teď od Žhavé Jehly Pravdy.
Přes okraj dráhy se přehoupla kaňka a vykročila směrem k Louisovi... Vypadala jako chodící černý pytel brambor s ohnivým zvoncem ležérně pohupujícím v jedné ruce.
Louis stiskl tlačítko zdvihu.
Plošiny nereagovaly. Magnetická dráha mu neposkytovala dostatečnou oporu.
"Má zbraň ARM," řekl Louis. Až to uslyší, domyslí si zbytek. ARM musela přistát na římse kosmoportu a narazit tam na protektory.
Jak mám aktivovat přestupný disk, když z něj nemůžu napřed vystoupit? Až to uslyší, budu mrtev. Měl jsem si s sebou vzít orchestr — nebo aspoň nahrávku akustického příkazu.
Vrah-protektor si Louise majetnicky prohlížel. Protektor... Anna byla štíhlá, oblečená do baňatého skafandru určeného pro někoho vyššího — její zapadlé oči vykukovaly zpoza bradového displeje - také mnohem širšího. Klik. Padal hlavou dolů do načervenalého světla. Kolem něj a pod jeho hlavou červené skály a hladká láva tekoucí dolů do hlubin.
Nákladní plošiny vylétly vzhůru a Louis zůstal viset hlavou dolů nad červenými skalami. Cítil, jak lano pomalu prokluzuje. Okamžik nato ho inherentní stabilita plošiny obrátila hlavou vzhůru. Louisův mozek, břicho ani střední ucho nevěděly, kde je nahoře a kde dole. Uběhlo několik okamžiků, než se mu podařilo zaostřit.
Marťanské obecenstvo nikde.
Vznášel se vedle sklovitého pásu lávy padajícího po téměř kolmém svahu skoro... hrome... tři sta metrů dolů, kde se úhel lávotoku začínal podobat nájezdu skokanského můstku. Dole postřehl oranžovou skvrnu. Akolyta v průsvitném skafandru. Ano, kzin mohl takový pád přežít... ale taky nemusel.
Louis usoudil, že Marťanů se obávat nemusí. Tentokrát jejich přestupný disk obrátili a připevnili na nejvyšší skálu v okolí. Plamen, který zničil loutkářovu tankovací sondu, se přes přestupný disk teleportoval na Mons Olymp. Jestli u pasti číhali nějací Marťané, byly z nich teď škvarky. Stěna útesu se roztavila a proměnila ve skluzavku.

Louis sletěl na dno skluzavky, rozvázal lano a seskočil na zem.
Akolyta ležel na horké červené skále. Louis pod kzina zasunul rameno. Když zjistil, že tak ho nezvedne, převalil Akolytu na sebe. Cítil pohybující se zlomená žebra v kzinově bezvládném těle. Teď by se mu hodila pravá marťanská gravitace. Napnul břišní svaly, zpevnil kolena a záda, zaryčel a zdvihl kzina ze země. Zdvihl ho! Skoro dospělého kziního samce v plné kosmické výstroji! Natolik, aby ho mohl překulit na nákladní plošinu.
Vyškrábal se za ním. Připoutal Akolytu k úchytům a zapnul zdvih. Pomocnou tryskou navedl plošinu pod přestupný disk a pomaličku začal stoupat.
Klik, octli se dolů hlavou na palubě Jehly, na sobě svazek nákladních plošin.
O zbytek se postaral Bram: odvalil z nich plošiny, rozepnul všechny hermetické zipy, které držely kzinův skafandr pohromadě, a vytáhl ho ven. Akolyta otevřel víčka, zaostřil, uviděl Louise. Jediný projev života, na který se zmohl.
Bram pomohl ze skafandru i Louisovi, položil jej vedle Akolyty a začal ho prohmatávat. Bolelo to. "Natrhl sis jen pár svalů a šlach," řekl. "Potřebuješ do autoošetřovny, ale kzin ji potřebuje víc."
"Půjde první." Jak by to vysvětlil Chmeemu, kdyby Akolyta zemřel?
Bram bez zjevného úsilí kzina zdvihl, složil ho do autoošetřovny a zaklapl víko. Zvláštní, napadlo Louise, že by Bram skutečně potřeboval moje požehnání?
Vlastně to ani tak zvláštní nebylo. Louis byl hominid, zatímco Akolyta nikoli, a protektor zřejmě potřeboval plodičovo svolení, aby nehominida ošetřil jako prvního. Louis začínal pociťovat opravdovou bolest. Říkat to Bramovi nemělo smysl.
Bram ho jedním plynulým pohybem vzal do náruče a položil zpátky na nákladní plošinu. Louisovým tělem projela bolest, která mu zastavila dech v plicích a proměnila jeho výkřik v přidušené zasípání. Bram ho napojil na přípojku a trubičky z Teeliny přenosné lékárničky. "Hodně nádržek potřebuje doplnit, Nejzadnější. Může ošetřovna v tvojí kabině vyrábět léky?"
"Kuchyň má farmaceutické menu."
Stěny na levoboku i pravoboku zářily oranžovým teplem.
V dalším okně viděl, jak se něco černého, neforemného překulilo přes okraj magnetické dráhy, a zůstala zase jen stříbrná stužka ztrácející se v dálce.
Bolest ustupovala. Louis věděl, že mu mnoho času při jasném vnímání nezbývá.
Cítil na sobě štíhlé, sukovité paže. Tvrdé prsty hmatající tu a onde. Chvilková, vzdálená bolest na žebru, teď prasknutí v zádech, níž, teď kyčel, pravé koleno.
Pak Bram promluvil nedaleko od Louisova ucha. Jeho slova však patřila loutkáři. "Noční Lidé si dali velkou práci, aby nám ukázali tuhle horskou vesnici, jednu z desítek tisíc. Proč?"
"Nevšiml sis, jak -?" Louis spal.

Kapitola 28
PRŮCHOD

"Cítíš to?"
"Ano," odpověděla Warvia.
Místnost se chvěla, jemné vibrace ve všech zdech a v kameni pod nimi.
Jízda na létajícím vozidle jim zamotala hlavu a dezorientovala smysly. Měli však dost času na to, aby se z ní vyspali. Tohle bylo něco jiného. Tegger si toho zpočátku nevšiml. Warviin dech a nekonečné chvění bylo to jediné, co ve tmě cítil.
"Netušíš -"
"Kal z mořského dna. Dopadá na vrchol a my to cítíme až sem."
Tegger na ni ve tmě vytřeštil oči.
"Pumpy ho vyhánějí po zadní straně obvodové stěny nahoru. Padá z výšky padesáti chůzí z okraje obvodové stěny. Dopadá na Rozlité hory. Tak vznikají. Bez těch pump by všechna zem pod Klenbou skončila v mořích. To všechno mám od Šeptala."
"Dostala jsi z něj mnohem víc, než se podařilo mně."
"Jsem zvědavá, kde je mu konec."
"Myslíš, že je to muž, nebo žena?"
Pohladila ho po bradě. "Jen hádám. Ptala jsem se ho na to, ale neodpověděl mi. Víš, jak se tomu kalu říká?"
"Jak?"
"Flup."
Tegger se od srdce zasmál. "Cože? Chceš říct, že celou tu dobu... Flup. Každý, koho znám, si myslí, že ví, co flup znamená, a zatím... Mořský kal?"
"Tahle hora je z něj celá. Tlak mění flup na kámen -"
Zaplavilo je bílé světlo. "Zdravím vás," řekl hlas.
Vyskočili na nohy, kožešiny kolem těla. Obyvatelé Vysoké jim darovali tytéž kůže, jaké nosila Saron - z lenochoda se zelenou srstí a vyčiněnou hlavou místo kapuce. Warvia v ní vypadala roztomile.
To ji teď ale pramálo zajímalo. "Takhle přece lidé z Vysoké nemluví," zašeptala.
"Haló? Slyšíte hlas Louise Wu. Můžeme si promluvit?"
Tegger zamžoural do bolestivě ostrého světla. Žádné podrobnosti neviděl, ale obrysy lidského těla rozeznal. A ještě něco.
"Narušuješ naše soukromí," řekl.
"Stejně nespíte. Odposlouchávací zařízení, které tak dlouho vláčíte s sebou, patří nám. Chcete si promluvit, anebo máme přijít jindy?"
Na dřevo vedle kožených dveří něco zaklepalo. "Teggere? Warvio?" ozval se ženský hlas.
"Flup! Pojďte dál," zvolal Tegger.
Za koženými dveřmi se ukázali Jennawil a Barraye. S nimi dorazil i pach krve. "Slyšeli jsme hlasy," pravila mladá žena, "jinak bychom to nechali v předsíni. Gwill. Screepu ho pro vás ulovil."
Gwill byla velká ještěrka. Ještě třepala ocáskem.
"Přicházíte v pravý čas," přivítal je Tegger. Vzal gwilla do ruky. Měl tuhou kůži. Příliš tuhou. Bude ho muset stáhnout.
Otočil hlavu do světla, k pavučině, a řekl: "Toto je Jennawil a Barraye, lidé z Vysoké. Vědí to, co my jen tušíme. Jennawil, Barraye, konečně se setkáváme s Louisem Wu."
Louis, bradu na přenosné lékárničce, v polospánku slyšel sám sebe říkat: "Slyšíte hlas Louise Wu. Toto jsou mí společníci, Bram a Obyvatel Pavučiny. Zachovávali jsme mlčení kvůli našim nepřátelům."
"Warvia a Tegger," odpověděl mu neznámý vysoký hlas. Louis otevřel oči. Poznal oba rudé zabíječe upírů. "Proč promlouváte teď?"
"Protože potřebujeme znát odpovědi na naše otázky." Byl to hlas Louise Wu, to ano, jen se ozýval z loutkářova hrdla.
"Máme vám ukázat tajné zrcadlo, průchod obvodovou stěnou, a říct všechno, co budete chtít vědět," řekl Barraye.
"Děkujeme. Jste připraveni projít průchodem?"
Jennawil sebou vyděšeně trhla. "To ne! Jsou tam vishnishtee -" Louisův překladač na okamžik zaváhal. "— protektoři."
Louis usoudil, že bude lepší mlčet. Cítil se malátně a hloupě, a když se na to soustředil, vnímal i bolest. Stěží by poskládal smysluplnou větu, a co by si ti chudáci pomysleli o dvou ‚hlasech Louise Wu?'
"Povězte nám, co víte o protektorech," vyzval je Nejzadnější.
"Jsou dva druhy protektorů. Naši protektoři, kteří nás chrání, ale musí poslouchat rozkazy protektorů z rovin -"
"Můžeme mluvit s některým z vašich protektorů?"
"Nejspíš ne. Je skoro nemožné něco před protektorem z rovin zatajit. Protektoři jsou podezřívaví. Ale můžu se zeptat."
"A co Šeptal, ten s námi také nebude mluvit?"
Ha?
Rudí Pastevci se na sebe podívali. "Ne, nebude," odvětila rezolutně žena.

"Co nám o Šeptalovi můžete říct?"
"Nic."
"Co leží za průchodem?"
Tentokrát odpověděl Barraye. "Asi něco jedovatého."
Jennawil vysvětlila: "Když protektoři do průchodu vstupují, mají na sobě oděv, který zakrývá každý kousek jejich těla. Nosí s sebou ohromnou spoustu nářadí. Proslýchá se, že tam venku něco budují, něco obrovitého."
"Byla to spojená síla Nočního Lidu, která sem oko dopravila. Louisi Wu," řekla Warvia, "jakmile se setmí, můžeš si s nimi promluvit."
"Za jak dlouho?"
"Dvě desetiny dne," odpověděla Jennawil.
"Počkáme," řekl hlas Louise Wu a zapěl hlasem smyčcového kvarteta.
"Slyšel jsi, Louisi?" zeptal se Bram.
"Něco ano. Slušný výkon, Nejzadnější, ale hodil by se ti lepší makeup."
"Louis Wu je vashnesht. Čaroděj. Zůstává v utajení, zatímco jeho podivní služebníci za něj promlouvají."
"To sedí. Kdo je Šeptal?"
"Anna," řekl Bram. "Viděl jsem vaše záznamy, jak doprovázela rudého muže. Využila výpravy zabíječů upírů k vlastnímu utajení."
"Šeptal, to jí sedne," pokýval hlavou Louis.
Nejzadnější se obrátil od okna. "Co si myslíš, Louisi? Kde je teď? Zasáhne do našich záměrů?"
Louis si prohlížel lidi v okně. Měl v sobě příliš mnoho anestetik. "Brame, ty jediný můžeš odhadnout, co má za lubem."
"Já vím."
"Na nějaké hlubší úvahy mám příliš těžkou hlavu. A asi budu chtít zpátky svůj hlas."
"Jak si přeješ," řekl Nejzadnější.
Warvia vzala nůž a stáhla gwilla z kůže. "Rudý Pastevec musí jíst maso čerstvé, hned po zabití. Možná vám ten pohled nebude příjemný," varoval ostatní Tegger.
Warvia roztrhla gwilla na dvě poloviny a jednu podala Teggerovi. Dali se do jídla. Pár z Vysoké na ně hleděl se směsicí zvědavosti a hrůzy v očích. Proč zůstávají, napadlo Teggera, teď když byla z okna zase jen bronzová pavučina? Zbyly jen holé kosti. Tegger očima vyslovil otázku. Barraye ukázal na jednu z nádob.
"Teggere, Warvio, všimli jsme si, že jste o reshtře nemluvili, dokud jste neviděli, co máme pod kožichy," řekla Jennawil.
Aha.
"Rudí Pastevci se spojují jednou na celý život," řekla
Warvia a podívala se na svého druha. Jako kdyby se domluvili pohledem, dodala: "Nám dvěma se přihodilo něco, co nás změnilo. My ale rishathru nepotřebujeme. To, čím se lišíme, je naše možnost volby."
Tegger o tom předtím dlouho uvažoval. Teď řekl: "Barraye, Jennawil, příběhy o Rudých Pastevcích, kteří rishují, neexistují. Co kdyby takový příběh roznesla po všech rovinách vaše zrcadla? Kam bychom se uchýlili? Kdo by se spojil s našimi dětmi?"
Mladá dvojice z Vysoké na sebe pohlédla.
"Viděla jsi Noční Lidi, Jennawil," řekla Warvia. "Když se dozví, že jste rishovali s rudými hosty z rovin, co budou očekávat?"
Barraye přikývl. "Budou chtít s námi také rishovat. Je naše zvědavost tak velká, družko moje?"
Jennawil se zasmála a pleskla dlaní do Barrayeova mohutného ramene. Tegger to bral jako ne. "Ani ne kvůli tomu, jak vypadají. Ale ten zápach!"
Barraye ji konejšivě pohladil po zadku. "Tak budeme muset zachovat další tajemství."
Taškařice. Louis přihlížel coby pasivní chlípník. Takovéhle představení by na placených kanálech každého světa slavilo nepochybně úspěch. Ještě že se všechno nahrává... a vůbec, kolik smyslů v sobě kukátko vlastně obsahovalo? Jenom zrak a sluch to určitě nebyly. Čich? Kinetický radar?
Někdy mezi těmito úvahami usnul.
Když se o pár hodin později - tak mu to alespoň připadalo — probudil, s úžasem zjistil, že se nad ním sklání on sám. Ne: byl to jen jeho skafandr, ale hranatý v místech, kde normálně hranatý nebýval. Bram odklopil helmu a zeptal se: "Jsi v pořádku?"
"Nepřipadám si tak." Z lékárničky do něj sice ještě něco kapalo, ale Louis přesně věděl, v kterých místech číhala bolest.
"Napravil jsem ti dvě žebra. Zlomeniny nemáš žádné. Namožené svaly, přetrhané vazy a šlachy, vyhřezlou ploténku. Tu jsem napravil taky. Na uzdravení ti stačí vlastní obranné mechanismy a přenosná lékárnička."
"Proč máš na sobě můj skafandr?"
"Ze strategických důvodů."
"Které by můj mrňavý mozek nepochopil? No jo. Za chvíli budeme mít další návštěvu. Jestli mě odpojíš, můžete mít k hlasu i obličej."
Nejzadnější s Bramem stáli kousek za Louisem. Na druhé straně okna se v kožešinách choulili oba Rudí Pastevci, kteří uvolnili ústřední místo ghoulům.
Ghoulové se také třásli. "Je tu zima!" postěžovala si žena. "Já jsem Smuteční Trubka a toto je Harfeník. Dává můj hlas tvé krabičce smysl?"
"Ano, je to v pořádku. Odkud víš o mém překladači?"
"Tvůj známý, Skladatel, se sice vzdálil, ale jeho syn Kazarfa nám dal o tvé návštěvě ve Městě Splétačů vědět."
"Pozdravujte ho. Pověz, Smuteční Trubko, proč jste dvě váhy litého kamene tahali takovou dálku až sem, když jste se

mnou mohli mluvit Skladatelovými ústy?"
Ghoulové se rozesmáli. Zubatější úsměv už si Louis nedokázal představit. "Jeho ústy, ovšem, ale co bychom ti řekli? Že obvodová stěna je v nesprávných rukou? To ještě nevíme. Ty, ty druhý, jsi vashnesht?" Protektor, přeložil slovo překladač.
"Ano," odpověděl Bram.
Tegger se škrábal na nohy; Warvia ho stáhla zpátky k sobě. Trhli sebou i ghoulové. Harfeník se přiměl k hovoru. "Víme toho dost, abychom znali svoji bezmocnost. Jsou to upíří protektoři. Berou si lidi z Vysoké jako potravinové stádo. Někteří se vracejí jako protektoři. Ale většina jich jednoduše zmizí."
"Opravují Klenbu," řekl Bram.
"Konají tedy více užitku než škody?"
"Ano. Ale je jich příliš mnoho, a až opravy skončí, dojde mezi nimi k boji. Naším cílem je znovu nastolit rovnováhu."
"Jak to chcete udělat?"
"Musíme vědět víc. Povězte nám, co víte."
Harfeník pokrčil rameny. "Víte všechno, co víme my. Lidé z Vysoké vám za úsvitu ukážou víc."
Nejzadnější zaštěbetal. Okno se zmenšilo na původní velikost.
"Počkáme," řekl. "Louisi, máme záznamy dřívějších rozhovorů. Vědí toho o protektorech poměrně dost, taky o Teele Brownové. Máme ti zahrát?"
Bram sáhl po nástroji, který si přinesl z Ukrytého Patriarchy.
"Trochu hudby k dobrému trávení neuškodí," odvětil zdvořile Louis. "Mám hlad jako vlk."
Louis se snažil rozhýbat ztuhlé údy. Vzpírání Akolyty jeho svalům a šlachám příliš neprospělo. Bram udělal, co mohl, ale teď si na sebe bude muset dávat pozor sám.
Uběhlo několik dlouhých hodin. V okně z Vysoké se mihotala potemnělé horská scenerie. Různorodá směsice hominidů valila ukradené kukátko po vyšlapané stezce vesnicí. Když domy zmizely a procesí začalo stoupat do kamenité stráně, Louis musel v zájmu svého žaludku přestat sledovat obraz.
Otočil se zády k oknu, spoléhaje na to, že ho ostatní upozorní, kdyby se v něm dělo něco zajímavého. Proč to kzinovi trvá tak dlouho? Lékárnička do něj mohla vstřikovat chemii, ale víc nic. Za chvíli bude potřebovat další dávku.
Pavučinu nesli čtyři lidé z Vysoké. Stoupali vzhůru do neproniknutelné tmy. Saron šla před Rudými Pastevci a Nočními Lidmi a ukazovala jim, kam mají šlapat.
Ghoulové se jim zpočátku pokusili s nákladem pomáhat, ale záhy zjistili, že mají dost starostí sami se sebou.
"Brzy bude světlo," obrátila se Warvia ke ghoulí ženě. "Co uděláte potom?"
"Bylo nám řečeno, že jdeme k průchodu. To znamená úkryt."
Nikde ani náznak stezky. Nanejvýš pár vytesaných plošek ve skále či ztvrdlé zemi. Lidé z Vysoké stoupali stále výš a výš po strmém svahu, kilometry nad nekonečnou rovinou pod nimi.
Po rotaci se k nim blížila linie terminátoru a světla.
Z výšky Rozlitých hor se krajina dole jevila jako plastická mapa, kterou pro ně ghoulové vymodelovali před táborem Travních obrů. Ten nápad jim zřejmě vnukl právě takovýto výhled. Se vzdáleností se ztrácely všechny detaily. Stříbrná nit mezi kalužinkami vody mohl být docela dobře Rodný Proud či kterákoli jiná řeka, anebo taky něco docela jiného.
Warvii se hlavou zřejmě honily podobné myšlenky. "Země, kterými putují Rudí Pastevci... jsou vůbec dost velké, abychom je viděli? Jak je znovu najdeme?"
Harfeník ji uklidnil: "To nebude problém -"
"Naši lidé znají stezky Rudých Pastevců," skočila mu do řeči Smuteční Trubka. "Vytyčí... promiňte." Odmlčela se, aby popadla dech. "Vytyčí nám trasu... řečí zrcadel. Najdete nový domov stejně rychle, jako jste přišli sem."
"Ach. To je dobře," řekla spokojeně Warvia, ale vzápětí se rozesmála. "Přesto, krajnější řešení jste vymyslet nemohli! Tak daleko jsme s vámi přece nemuseli."
Tegger by před Warvii za žádnou cenu nedal najevo slabost. S umdlévajícími silami se plahočil za starou Saron, která teď také znatelně zvolnila. Za sebou slyšel supění nosičů.
Ze směru po rotaci se k nim řítil den. Když první paprsek slunce vykoukl zpoza okraje stínu noci, Harfeník vytáhl z tlumoku dva svinuté klobouky s gigantickými střechami. Teď byli ghoulové jediní, kdo kráčel ve stínu.
"Chtěli bychom žít někde na okraji území Rudých Pastevců," řekla Warvia, "to znamená: tak daleko od příběhů, které se už o nás jistě začínají šířit, jak to jen půjde."
"Ne, Warvio," opravil ji Harfeník. "Rudí Pastevci nepatří jen k jednomu druhu."
"Ovšemže patří!"
"Když se naše stáda setkají, dvoříme se partnerům z ostatních kmenů. Děláme to, co paměť sahá."
"To je dobře —"
"Ale ne vždycky," nedala Harfeníkovi znovu domluvit jeho družka. "Ty a Warvia máte stejný přízvuk -"
"Ano, oba pocházíme z Ginjerofeřina kmene, ale jiní si vybírají druhy z ostatních kmenů."
"Některé kmeny od toho upustily. Jiné na tom netrvají jako ten váš. Teggere, čím dále od Ginjerofeřina kmene půjdeš, tím menší je pravděpodobnost, že vaše děti najdou druhy, s nimiž budou moci mít děti. Asi by na tom tolik nezáleželo, kdybyste netvořili páry na celý život."
"Flup," zašeptal Tegger.
Když obešli jakousi hradbu z rozpadajícího se kamení, Tegger koutkem oka postřehl záblesk.
Už předtím se pokoušel představit si, jak takové zrcadlo vypadá. Žádné však neviděl. Jen sebe, Warviu, ghouly, Lid Rozlitých hor, nebe a obvodovou stěnu. Zrcadlem bylo rovné okno, které ukazovalo, co stojí za člověkem, který se do něj dívá. Bylo jednu pasteveckou výšku vysoké a tři široké.

Složili pavučinu opatrně na zem vedle plochého zrcadla. Saron a muži se pak kolem zrcadla rozestavili a Noční Lidé se k nim přidali.
Harfeník ze sebe začal nahlas prskat souhlásky, jako kdyby hovořil ke shromáždění lidu.
Zrcadlo mělo otočné klouby a muži jím začali naklánět nahoru a dolů. Jennawil stojící za Teggerovými zády ukázala rukou podél obvodové stěny.
K další Rozlité hoře.
Po úbočí hory poletoval světlý bod, padal a stoupal v rytmu pohybujícího se zrcadla.
"Jak to funguje?" zeptal se Tegger.
Jennawil se zasmála. "Vidím, že vám Noční Lidé neřekli všechno! Sluneční zrcadla vysílají kód, známý jen nám a Nočnímu Lidu. Přenášejí zprávy mezi jednotlivými horami, ale i z rovin do hor a zase zpátky."
To vysvětlovalo mnohé. Ghoulové toho vždycky věděli podezřele hodně o počasí, o Temném Hnízdě, o bronzové pavučině...
Čtveřice nosičů zdvihla kamenné oko Louise Wu, aby pokračovali v cestě. "Kolem tohoto skalnatého výběžku," ukázala Saron, "a pak nahoru."
"Mluvili jsme se Smuteční Trubkou o vašem problému. Myslíme, že jsme našli řešení," řekl Harfeník.
Tegger přemýšlel také. "Je to jako octnout se mezi dvěma býky. Když půjdeme příliš daleko, utrpí tím naše děti. Když se usadíme příliš blízko Ginjeroferina tahu, budeme slýchat příběhy o sobě samých."
"Jsme příliš nápadní," dodala Warvia. "Když začnou hosté vyprávět o rudých zabíječích upírů, kteří se naučili rishathru, bude to o nás."
Harfeník se zazubil, úsměv od ucha k uchu, a to doslova. "Řekněme, že lidé si kdysi vyprávěli tento příběh," řekl. "Před dávnými a dávnými časy byli všichni hominidé monogamní. Žádný muž nepohlédl na ženu, která nebyla jeho družkou, a stejně tak ona nepohlédla na jiného muže. Setkání dvou druhů hominidů znamenalo válku.
Potom se objevili dva hrdinové, kteří pochopili, že hominidé mohou žít i jinak. Vynalezli rishathru a ukončili války. Šířili ji jako novou víru -"
"Takový příběh opravdu existoval?" vykřikla Warvia.
"Zatím ne."
"Uh?"
"Noční Lidé jsou vybíraví a ne s každým chtějí mluvit, ale nemyslete si, že jsme němí. Viděli jste naše zrcadla. To jsou naše ústa. Víte, že každý kněz musí vědět, jak naložit se svými zemřelými. Kněži s námi hovořit musí."
Stezka byla stále příkřejší. Teď už supěli všichni. "Můžeme tento příběh roznést hned z několika směrů," řekla Smuteční Trubka. "Legendy si pamatují jen stařeny nebo starci. Legendy, které vyprávějí o hrdinech z jejich vlastních řad, kteří pro ně vynalezli rishathru a ukončili války. Liší se v detailech, podle toho, kdo příběh vypráví. Když se objeví varianta, kde budou hrdiny Rudí Pastevci, kteří ukončili válku, aby získali spojence proti upírům —"
"Je to jen příběh," zasmál se Tegger, ale začínal věřit, že by to mohlo fungovat. "Jen příběh, Warvio?"
"Možná. Možná. Za pokus to stojí. Můžeme lhát, lásko, jen když nemusíme lhát sami sobě."
Lidé z Vysoké je vedli puklinou ve skále vysoké jako nejvyšší budova ve městě. Skála byla protkaná barevnými liniemi.
"To udělal led," vysvětlovala Deb. "Voda se vsákne do skály. Zmrzne. Roztaje a znovu zmrzne."
Průrvou skučel ledový vítr zahryzávající se do každého kousku obnažené kůže, bodající do očí. Tegger šel poslepu, hmatal rukama před sebou, za ním Warvia, víčka sevřená stejně jako on.
Zastavila ho až velká ruka na jeho hrudi. Malinko pootevřel oči.
Byli na místě, konečně se mohli ukrýt před větrem: kamenný tunel vedoucí do nitra hory. Zastavili se však ještě v rozsedlině, v místě, odkud nebylo na ústí tunelu příliš dobře vidět. Z rozsedliny stoupal strmý kamenopád k hrubě vytesanému vchodu.
"To není úkryt, Teggere," varoval ho Barraye. Byla to za celou cestu jeho první slova.
"Proč ne? Jsou tam snad nějaké obludy?"
"Ano. Vishnishtee."
Postavili pavučinu na hranu a natočili ji směrem k otvoru. Barraye se opět uchýlil k mlčení. "Vidíš, Louisi Wu?" promluvila Saron.
Bronzová pavučina ožila. "Trochu. Jak hluboko to vede?"
"Domníváme se, že je to průchod skrz celou horu. Tak daleko se nikdo z nás nikdy nedostal."
"Byli jste někdy uvnitř?"
Odpověděla Deb. "Když hořelo Světlo Smrti, ukryla se v průchodu většina obyvatel Vysoké a skoro stovka vzduchoplavců z vedlejších hor. Lovit jsme mohli jen v noci. Když Světlo Smrti pohaslo, byli jsme z průchodu vypovězeni a už jsme se nikdy nesměli vrátit."
"Popiš vishnishtee," vyzval ji sípavý hlas.
Tegger vrhl rychlý pohled na Warvii. Hlas z pavučiny musel patřit vashneshtovi Bramovi, ale zněl velmi podobně jako Šeptalův.
"Vishnishtee se o nás starali," odpověděla Deb, "ale nikdo z nás je nikdy nespatřil."
"Nikdy?"
"Ale stávalo se, že někdo z nás zmizel. Byla tam hranice, jak daleko jsme se mohli v průchodu pohybovat. Věděli jsme, že v průchodu číhá smrt, ale ta číhala i venku."
"Nemohli jste si postavit vlastní úkryt? Kamení radiaci... Světlo Smrti zastaví."
"To jsme věděli. Ukryjte se v jeskyních, říkali vishnishtee. Ale postavte si tady domy z kamení. Hora by nám je shodila na hlavu!"

Ozval se hlas Louise Wu. "Moji společníci mi ukazují obrázek pořízený z výšky několika desítek chůzí nad vámi. Je úžasné, kolik detailů se dá postřehnout, když jsi dostatečně daleko, Deb. Hora, na které žijete, má tvar zploštělého kužele, ale kolem tunelu vypadá jako hrad z písku opřený o zeď, ze které trčí kus trubky."
Čekali, až se Louis Wu vyjádří srozumitelněji.
"Aha. Chci tím říct, že průchod je starší než hora, taky mnohem pevnější. Nejspíš je postavený ze scrithu. Hora postupně klesá pod vlastní vahou, ale tunel zůstává stále na stejném místě, a vishnishtee musí znovu a znovu prokopávat vchod. Ukážete mi vnitřek?"
"Ne!" vykřikli Barraye, Saron a Jennawil jako jeden muž.
"Byli jsme vypovězeni!" připomněla naléhavě Deb. "Kdyby nás spatřili, zemřeme!"
Saron upřesnila: "Drželi jsme se na rozbitých kamenech. Nezanechali jsme po sobě žádné stopy, žádný pach. Pokud se vishnishtee dozvědí, že to my jsme sem přinesli oko, zemřeme."
Byl to Harfeník, který nesouhlasil. "Oko Louise Wu urazilo příliš dlouhou cestu, aby vidělo tak málo."
"Taková je pravda. Dobrá. Harreede, ty zůstaneš. Jestli po nás najdeš nějaké stopy, zahlaď je. Harfeníku, máš dost síly, abys zaujal Harreedovo místo?"
"Odejděte," řekl hlas.
Devět hominidů ztuhlo. Tegger se rozhlédl, ale desátého nikde neviděl. A... nebyl to hlas Šeptala, ani hlas protektora Brama. měl však tentýž šišlavý přízvuk.
Lidé z Vysoké beze slova vykročili zpátky do průrvy a po svahu dolů. Tegger s Warvií vedli oba ghouly, kteří byli i přes černý stín svých klobouků téměř slepí. Bronzovou pavučinu nechali opřenou o stěnu průrvy. Ani jednou se neohlédli.

Kapitola 29
COLLIER

Kabina posádky na palubě Žhavé Jehly Pravdy teď měla čtyři obyvatele: Brama, Nejzadnějšího, Louise Wu a Akolytu. Ten ležel ve velké černé rakvi, stojící v místech, kde dříve býval tělocvičný prostor. Všichni používali tutéž sprchu a tutéž kuchyňskou stěnu.
Spaní se obešlo bez problémů. Nejzadnější chtěl spát ve spacích polích a Louis proti tomu neměl námitek. Nákladní plošiny přesunuli k vodní posteli, na které spal pro změnu Louis.
Seděl se zkříženýma nohama na rozvlněném povrchu postele a krmil se něčím křupavým a nevýživným. Nudil se k smrti.

Anebo měl v sobě příliš mnoho analgetik.
Zotavil se natolik, že chtěl v hangáru začít cvičit, ale Bram ho tam nechtěl nechat samotného. Louis mu navrhl, ať jde s ním, že ho naučí jógu a některé bojové techniky. Bram odmítl. Chtěl být tady, až...
Co si k čertu vlastně myslí, že se stane? přemítal Louis vztekle. Velkou část těch dvou dnů sledoval zničenou tankovací sondu. Ležela na magneto-levitační dráze, uprostřed okna, pod kterým svítilo šest dalších — vlastně už jen pět. A Bram stál před oknem a koukal.
Louis pomalu podléhal ponorkové nemoci.
Záře uhlíků na levoboku a pravoboku dávno pohasla na černou barvu vychladlého čediče. V prostoru, kde bývaly hvězdy, se na obě strany táhl nekonečný, černý vesmír.
Na nedostatek hvězd si však stěžovat nemohl. Jedno kukátko leželo na magneto-levitační dráze a shlíželo přes její jemnou strukturu dolů do vesmíru. Další hvězdné okno, z kukátka, které nastříkl do volného vesmíru, před několika málo hodinami vypovědělo službu.
V dalším okně postupovala kamera hladce vyvrtaným tunelem, na několik hodin se zastavila v něčem, co nemohla být nic jiného než přechodová komora, načež prošla několika dveřmi, kolem hromad podivného vybavení, a znovu se zastavila. Louis ani jednou nezahlédl bytost, která ji nesla, ani jednou nezaslechl její hlas.
Kapitánská paluba nyní byla jedno holografické okno na druhém - pohled, který by člověku dokázal vykroutit oči z důlků. Jedno tvořil graf, který připomínal ustavičně se vlnící horský hřeben; čeho, to Louis netušil. Tři další byly záznamy: Vysoká ubíhající pod sondou; manévrující sonda, kterou vzápětí sežehl fialový záblesk; umírající protektor v rozřízlém skafandru.
V okně, kde na magneto-levitační dráze ležela zničená sonda, se nedělo nic. Bram před ní stál přikovaný jako temná kamenná silueta, řekněme ze Stínů přicházející Noci.
Louis zavřel oči a svalil se zpátky na postel.
Znovu je otevřel. Víčka mu totiž prosvětlil modrobílý záblesk z jednoho z oken.
Světlo už nezahlédl, jen zničená sonda červeně žhnula. Po magneto-levitační dráze se v dálce blížila tečka. Mířila přímo do okna.
Přiřítila se astronomickou rychlostí, třicet centimetrů na povrchem dráhy: připomínala sáně. Vozidlo prudce zabrzdilo. Ze zadní části vypadla lidská postava a zmizela z dohledu, protože vozidlo zastavilo několik centimetrů od kukátka. Nejzadnější se postavil vedle Brama.
Sonda vychládala — rudá, temně rudá, černá.
Nebyly to ani tak saně jako nízká krabice s černou spodní plochou připomínající tepané železo. Boční strany byly tak průhledné, že lidské smysly měly problémy s jejich registrací. Louis je poznal podle zapuštěných výstupků pro úvazy. Uvnitř byly nástroje přichycené lany k bočnicím: hůlka s rukojetí — možná světelná pilka; nějaká věc s širokým hrdlem — puška, raketomet nebo energetická zbraň; páčidlo; sada přihrádek; neznámá kovová konstrukce.
V následujícím okně se ukázaly hvězdy a víceméně prázdný, hladký, stoupající povrch. Louis vrhl na nový záběr zkoumavý pohled a odvrátil zrak. Ukradené kukátko vyšlo z tunelu a nastoupilo do jakéhosi otevřeného výtahu, v ten nejnevhodnější okamžik vůbec.
"Já válce nerozumím, ale Louis by mohl," zaslechl.
"Intoxikovaný taky?"
"Zeptej se."
"Louisi, jsi vzhůru?"
"Samozřejmě že jsem vzhůru, Brame!"
"Toto je souboj mezi protektory -"
"Japonci. Středověk," řekl zastřeným hlasem Louis. Navzdory tomu, co prohlašoval, analgetika v něm vyvolávala ospalost. "Výpady ze zálohy. Vyhraj, jak se dá. Poněkud odlišná pravidla souboje než v Evropě."
"Ano, rozumíš. Rozumíš i tomu, proč je tento druhý vetřelec stále naživu?"
"Ne... moment." Nově příchozí se pohyboval přihrbeně, trhaným krokem. Zkoumal seškvařenou sondu. Měl na sobě Louisovi dobře známý široký, boubelatý skafandr a na rozdíl od Šeptala mu seděl.
Protektor našel na sondě stopy po napojení přestupného disku. Jeho hlava vystřelila vzhůru a v tu ránu zmizel ze záběru.
Jeho obličej však Louis zahlédl. "Protektor Lidu Rozlitých hor. Šeptal ho musí vidět také. Otrok, že? Někde musí mít pána - protektora, který má na starosti magneto-levitační dráhu. Ten ho poslal."
Okno se naklonilo a začalo se otáčet. Ukazovalo černou podlahu Prstence, potom jím proletěly hvězdy, znovu Prstenec, hvězdy... Protektor vyklidil dráhu — převrhl zničenou sondu do vesmíru.
Hlavní okno začalo "couvat". V záběru se opět objevil protektor Lidu Rozlitých hor.
"Ten první," řekl Louis, "ten, co zemřel, nechal na dráze magnetické sáně. Akolyta na ně nastříkl kukátko — to, co vidíme. Někdo musí sondu a sáně dostat z dráhy. Takže tady máme protektora Lidu Rozlitých hor, který se zbaví sondy a pošle sáně zpátky tam, odkud přijely, k římse kosmoportu. Problém je vyřešen. Teď nasedne na svoje sáně... a jede zpátky tam, odkud přijel on."
"Opravdu chápeš," řekl Bram.
"Šeptal nastartoval něco, co nedokáže zastavit."
"Anna si domyslela, že jsem sondu poslal já," řekl Bram. "Nechce dát mým nepřátelům možnost ji studovat."
"Nemůže vědět, kolik jich je."
"Může použít extrapolace. Začněme u Teely Brownové —"
"No jo. Všechno začíná u Teely." Bolest byla pryč. Louis zjistil, že leží na plošině. Nejlepší bude, když se odpojí od

lékárničky, pročistí si hlavu.
Pohyb v okně se zastavil. Vzápětí se hvězdy pohnuly opačným směrem.
Anna, alias Šeptal, se vydala za druhými sáněmi.
"Teela stvořila další protektory, aby jí pomohli s osazováním motorů," řekl Bram. "Protektorovi Lidu Rozlitých hor mohla důvěřovat, protože ho držela v šachu péčí o jeho plodiče. Ghoulí protektor by si zřejmě myslel, že jeho druhu stejně patří vše pod Klenbou, a jednal by proto také v zájmu její záchrany. Upíři —"
"Nepopsaná deska. Protektor rodící se s úplně čistým mozkem, a Teela vedle něj coby učitel. To jsi řekl ty."
"Ano. Nazveme ho Dracula?"
"Mary Shelleyová."
"Proč se snažím poučovat nadopovaného plodiče?"
"Já bych řekl, že si Teela vybrala za protektora ženu. Tři ženy."
Bram pokrčil rameny. "Může být. Jména neznám, ale je to možné. Mary Shelleyová stvořila pokrevní potomstvo, protektory z upírů svého druhu, a ukryla je před Teelou. Když se Teela vrátila do Mapy Marsu, dva ze tří jí stvořených protektorů se vydali za ní. Na obvodové stěně zůstal jen ghoul.
Mary Shelleyová si byla jistá, že její potomstvo ghoulího protektora zabije a nahradí a ona že se jejich prostřednictvím stane vládcem obvodové stěny. A protektor Lidu Rozlitých hor se zřejmě dovtípil, že Teela má v úmyslu vykoupat okraj Prstence v solární lázni. Bojoval za záchranu svého druhu. Zabila je oba.
"Teď se musíme zeptat - jak početné je potomstvo Mary Shelleyové?"
Nejzadnější začal vypočítávat: "Výroba, nákup, doprava, montáž, zásobování."
"Já myslím tři," řekl Bram. "Výrobu zastanou kapacity kosmoportu. Pokud se vrátí nějaká loď, z výroby se stává nákup. A co se týče zásobování, žádný protektor nedopustí, aby jeho potřeby ovládal jiný protektor. Takže tři. Lovecraft výroba, Collier doprava a nad nimi King - montáž motorů."
Louis se usmál. Bram si pamatoval, kým byla původní Mary Shelleyová!
"Nás by byla nejméně stovka, už kvůli společnosti," konstatoval Nejzadnější.
"A my bychom si každý stvořili vlastní svět, který by dokázal fungovat i bez svého pána," řekl Bram. "Lidé Rozlitých hor jsou po ruce. Ti ať vyrábějí, dopravují a montují, zatímco Lovecraft, Collier a King budou číhat v záloze."
"Chceš říct, že Annin příchod očekávali?" zeptal se pochybovačně Louis.
"Annin, můj, útočníků z hvězd, nebo kohokoli jiného. Myslíš si, že jsme natolik omezení, že nedokážeme extrapolovat planety z toho, co z vesmíru vidíme? Anna si vydedukovala přítomnost protektorů na obvodu Prstence a věděla, že každý z nich je připravený ji zabít. Ať už od těch dob pobývala kdekoli, dělala cokoli, k obvodu se dostala nepovšimnuta jak mnou, tak jimi. A stačila už zabít Lovecrafta."
"Teď se však postavila Collierovi. Nejzadnější, můžeš zabrat zadní stranu kukátka?"
"Louisi, nechápu - aha, sklo, nastříkl ho na sklo." Bolestné zakvílení varhan. "Hotovo, za jedenáct minut máme obraz."
O jedenáct minut později okno najednou hledělo zpátky, skrze korbu sání, podél linie magneto-levitační dráhy.
Louis rozeznal nejasné obrysy různých nástrojů. Nic tak velkého, aby to mohlo ukrývat protektora. Kde je Šeptal?
Obraz se znovu otočil k přídi vozidla - první sáně zpomalovaly.
Druhé začaly zpomalovat také.
Louis uslyšel zakvílení žesťové sekce a viděl, jak obě loutkářovy hlavy vyletěly vzhůru. Tohle ale nebyly loutkářovy hlasivky. Byl to Bram a jeho hudební plastika, kterou v tu chvíli už odkládal stranou. Vstal, vešel na přestupný disk a zmizel.
"Viděls to?" zeptal se Louis.
"Odešel," řekl Nejzadnější.
"Kam? Proč?"
"To mi pověz ty. Louis Wu přece soubojům rozumí, je to tak? Jídlo?" Nejzadnější stál vedle něj, v puse baňku.
Louis si ji od něj vzal a napil se. Vývar. "To jsem potřeboval."
Kontrola zdravého rozumu: žulový blok byl zpátky na svém místě a Nejzadnější lapený v kabině posádky stejně jako Louis.
"Míří tam, kde bude potřebovat skafandr. Teď je nikde. Kdybys vypnul systém přestupných disků, kde by skončil?"
"Bezpečnostní systém to neumožňuje."
"A co kdybychom ho jednoduše prošpikovali laserem? Vlastně ne, kruci, laser má on, a taky variomeč —"
"Systém je ukrytý v trupu, Louisi."
"Tak ho přesměruj na Mons Olymp! Kam si vlastně myslí, že jde? Třeba už tam je. Ukaž schéma."
Nejzadnější zatrylkoval.
Nic se nedělo.
"Jsem zablokovaný. Bram se naučil můj programovací jazyk. Odpojil mě od ovládání přestupných disků." Nejzadnější se poskládal k zemi a zabořil hlavy mezi přední nohy.
Louis se pokusil nadzvednout okraj přestupného disku. Nešlo to. Bram byl teď výhradním správcem sítě přestupných disků. Ty jeho zatracené koncerty vlastně žádnou hudební produkcí nebyly. Prostě s tou svou na koleně smontovanou hudební obludou cvičil, až se naučil kopírovat loutkářův hudební jazyk.
Něco se dělo: okno se rozechvělo a zakymácelo. "Nejzadnější!" vykřikl Louis. "Otoč kameru! Je obrácená špatným směrem!"
Loutkař se nehýbal.
Okno sklouzlo do strany, narazilo do boční stěny dráhy a rozkmitalo se. Sáně byly pod útokem, o tom nebylo pochyb.
Loutkař se rozbalil.

Magnetické sáně narazily do protější stěny. Obraz se třásl a nakláněl pod stále ostřejším úhlem. Když se ustálil, v okně zbyla jen stříbrná pavučinovitá struktura magneto-levitační dráhy, jinak nic.
Loutkař zahvízdal a obraz se obrátil. Ve světle hvězd teď viděli hradby roztříštěného křišťálu. Střely nadělaly ze saní krajkovou krabici. Nářadí na korbě bylo zasypané skleněnými střepinami.
Většina věcí byla nezařaditelná už dříve. Teď byly navíc nepoužitelné — s jednou výjimkou.
Louis uvažoval. Když Anna viděla, jak se Akolyta, potom i Louis, objevili a zase zmizeli, pochopila účel přestupných disků, vytrhla disk ze stěny sondy a vhodila jej na korbu svých saní. Teď tam ležel, nepoškozený.
Do saní v jediném okamžiku naskákaly tři postavy ve skafandrech. Dvě z nich vyslaly sprškyprojektilů po všem jen trochu rozměrnějším, načež v mžiku zpřeházely všechno, co se zpřeházet dalo, nenajdou-li pod troskami ukrývajícího se protektora. Šeptal nikde.
Ti dva potom uchopili přestupný disk za okraj a přidrželi ho třetímu — zjevně nadřazenému — protektorovi před očima, aby si jej mohl z druhé strany prohlédnout. Pak ho opět otočili horní plochou vzhůru. Upíří protektor se zřejmě rozhodl, že má před sebou věc přesahující svou nebezpečností užitek, který by mohla skýtat, protože nastavil zbraň a vypálil do disku jasný, sevřený paprsek. Paprsek vystřelil přímo z hlavního přestupného disku kabiny a zahryzl se do stropu.
Louis se, namísto aby skočil někam do bezpečí, najednou octl za stěnou recyklovače v důvěrném objetí s Nejzadnějším.
Zdálo se, že loutkař nemá v úmyslu se rozbalit.
Louis vystrčil hlavu, aby se rozhlédl.
Upíří protektor vzal přestupný disk do rukou a chtěl ho přehodit přes okraj dráhy.
Ten však najednou ztěžkl pod tíhou dalšího aktéra a vypadl mu z rukou.
Vetřelec — Bram! — švihl rukou a současně odskočil. Ten druhý - Collier? - klesl k zemi a rozpůlil se, rozříznutý dvoumetrovou vlákennou čepelí ve stázovém poli. Z obou půlek začala chrlit pára. Collierovo torzo však mělo i nadále ruce a v jedné z nich svíralo mohutnou světelnou zbraň.
Bramův variomeč švihl podruhé. Světelná zbraň odpadla na dráhu.
Odkud se na scéně objevila Anna, nebylo možné určit. Ale byla tam. Dva protektoři Lidu Rozlitých hor stáli najednou proti dvěma upířím protektorům.
Loutkař nadále setrvával ve stavu podobném katatonii. Louis se snažil sledovat, co se v okně odehrává. Nebylo to snadné.
Protektoři Lidu Rozlitých hor nezaútočili.
Anna měla na sobě jejich skafandr; mohla s nimi mluvit. Louis slyšel Bramův přerývaný dech odrážející nedávné vypětí. Nemluvil. Jeho komunikační systém fungoval na jiném principu.
Svítilnou helmy zablikal na Šeptala.
Kraci, to musí být heliografická řeč ghoulů! uvědomil si Louis. Druzí dva protektoři se zapojili do ‚debaty'.
Blikali a blikali, dokud se nedohodli.
Protektoři Lidu Rozlitých hor potom zvedli zdemolované sáně, Bram podal svoji zbraň Anně a pomohl jim je převrhnout přes okraj dráhy do vesmíru.
Přestupný disk naložili do nedotčených saní, potom nasedli oba upíří protektoři a nakonec oba protektoři Lidu Rozlitých hor. Saně se rozjely zpátky. Bram vyfoukl na dráhu kukátko a další na saně.
Vzápětí vydal zvuk, jako když se orchestr octne pod palbou teroristů.
Stoupl si na disk a... byl tady. V okně kukátka ještě odcházel, a tady už vystupoval z přestupného disku a současně odklápěl helmu. Ve tvrdém zobanu svých úst držel věc připomínající baňatou, sukovitou okarínu.
U loutkářů není známkou rozrušení ztráta rozvahy ani řeči, ale ztráta emocionálních signálů. "Naučil ses můj programovací jazyk!"
Bram odložil okarínu a řekl: "Což není v rozporu s naší smlouvou."
"Jsem znepokojený."
"Pochopili jste, co jste viděli? Ne? Zabili jsme dvě z dětí Mary Shelleyové, Lovecrafta a Colliera. Collierovi podřízení nám řekli, že Lovecraftovi podřízení jsou připraveni naložit náklad. Předpokládáme, že nám pomohou. Teď už zbývá jen King. Až bude mrtev, Šeptal ovládne obvodovou stěnu a já Centrum údržby. Teprve potom můžeme něco dokázat."
Z kuchyňské stěny vypadla baňka. Bram ji hltavě vyprázdnil. Louis si všiml, že má u sebe světelnou zbraň nezanedbatelných rozměrů. Kdyby z ní v kabině vypálil, pravděpodobně by je všechny zabil.
Bram se k němu otočil. "Co bys udělal teď, Louisi Wu?"
"Anna musí zabít Kinga. Na ostatní alternativy je pozdě. Já? Můj skafandr mě udrží při životě dva falany, takže já bych nemusel nasednout do saní, natočit je na dvanáct set čtyřicet kilometrů za vteřinu a nechat po sobě střílet. Mohl bych se vrátit k obvodové stěně a přelézt ji tady odsud."
"Přišel bys o moment překvapení."
"Ale pořád -"
Bram mávl rukou. "Annin skafandr tak dlouho nevydrží."
"Hm." Náklad, vzpomněl si. "Kdybych měl něco, na čem Kingovi záleží, mohl bych to naložit na sáně. On by samozřejmě musel vědět, že to mám. Na čem Kingovi záleží?"
"To nic, Louisi. Jen mě napadlo, že by bylo dobré znát názor někoho dalšího." Bram zahvízdal, vrátil se na přestupný disk a zmizel.
"Kam šel teď? Jsi stále zablokovaný, Nejzadnější?"
"Disky jsou mi nepřístupné. Ale mohu ho lokalizovat."
"Tak to udělej."
Dvě okna ukazovala tmavé moaré: kukátka zničená při boji. Nejzadnější je trylkem vypnul a nahradil novými. Začal

přepínal pohledy. Město Splétačů. Ukrytý Patriarcha: příďový strážní koš.
Nejzadnější zahrál jako píšťaly a bicí. "Spustil jsem vyhledávací program. Pokud narazí na registrovaná kosmická plavidla, za chvíli se to dozvíme."
"Fajn." Louis ukázal na částečně překryté okno. "Doufám, žes to nahrával."
"Ano."
Ukradené kukátko mezitím dorazilo na římsu kosmoportu. Po ploše přecházely drobné postavičky směřující ke konstrukci, která byla příliš obrovská na to, aby ji dostali do jednoho záběru. Trvalo věky, než objeli celou siluetu.
Na vysokých portálech byla připevněná dvojice zlatých toroidů. Louisovi chvíli trvalo, než obsáhl zrakem zbytek.
Z toroidů trčely kabely, větvily se jako rašící stromek a na koncích se zužovaly do neviditelně jemného drátu.
"Podívejme! Takže oni opravdu vyrábějí nové motory."
"Přemýšlel jsem, jestli je ta drátěná konstrukce něco nového," řekl Nejzadnější. "Na mých záznamech jsou jen samotné toroidy."
"Zajímavá teorie, ale třeba si Budovatelé Měst brali jen toroidy. Ta drátěná konstrukce by byla při přistávání dost nešikovná."
Přeskakující okno ukazovalo záďový strážní koš Ukrytého Patriarchy, kuchyni, dva dospělé Budovatele
Měst a tři děti. Kde se obě starší děti schovávaly, napadlo Louise, že je předtím neviděl? Teď se všichni vyhrnuli ven ze dveří. A vzápětí se, plní dojmů, vraceli zpátky, Bram v jejich středu.
Bram si svlékl skafandr a natáhl se na lavici. Harkabíparolyn s Kawaresksenjajokem ho začali masírovat.
Kosti, zduřelé klouby, nikde žádný tuk. "Vypadá jako kostra," zamručel Louis.
Zdálo se, že Bram spí.
"Jestli si myslí, že spánkem o nic nepřijde, tak to bude nejspíš pravda. Nejzadnější, vytáhni Akolytu z bedny. Střídáme."
Loutkař hvizdem vyvolal ovládací okno. "Nanotechnika stále opravuje poškození v oblasti míchy. Za pár hodin by měl být venku."
"Kruci!"
"Nechat ho uvnitř?"
"Ano!" Louis si lehl na vodní postel a stočil se do klubíčka. "Jdu spát."

Kapitola 30
KING

Louis se pomalu narovnal. Bolest je velký učitel. Přesto se teď pohyboval snadněji, než tomu u něj bylo poslední čtyři dny zvykem.
Lékárnička mu vpravovala do těla potravinové doplňky, ale kapačku s analgetiky vypnul. Odpojil se a přešel k čelní stěně.
Okno: jídelna Ukrytého Patriarchy, Bram rozmlouvá s Budovateli. Okna na stěnách jídelny byla zapnutá a na jednom z nich byl tentýž obraz jako tady na tomhle —

Okno: široká plocha přistávací římsy. Téměř dokončený Bussardův motor byl pryč. Zřejmě ho dokončili a přemístili jinam. Uviděl projíždějící, obrovské nebeské sáně se skeletovými věžemi a podivně vyhlížejícími manipulátory v rozích. Šroubovitá věž... více než věž: prohýbala se jako obří stříbrné chapadlo, koneček rozvětvený do nesčetného množství jemných chapadélek. Obtočila vykuchaný trup lodi a zdvihla ji do výše.
Za okrajem římsy se táhla linie vertikálních obručí: zpomalovací dráha pro přistávající lodi.
Okno: rozmazaný obraz magneto-levitační dráhy prosvícené hvězdami. Anna musela své sáně uvést do pohybu, usoudil Louis. Stačila jim udělit značnou rychlost, zatímco on spal. Musela to být Anna; kdo by na ně jinak nastříkl kukátko?
Okno: líně se přesouvající vesmír viděný jemnou mozaikou magneto-levitační dráhy a malý, zeleně blikající kurzor.
"Našel jsem kosmické plavidlo," oznámil Nejzadnější.
"Ukaž."
Loutkař zazpíval a obraz se zvětšil na nepřehledné něco, co nepřipomínalo ani tak loď jako sochor. Podél boku se mu táhla řada maličkých okřídlených plavidel. Vypadalo to jako ratolístka s karavanou mšic. Bližší konec lodi tvořil velký pohonný kužel. Nebo to bylo plazmové dělo.
"Další loď ARM," konstatoval Louis. "Pěkný úlovek."
Bram vyšel z jídelny.
Nejzadnější zaregistroval na magneto-levitační dráze nějaký pohyb. Zacinkal a okno zabralo obraz z druhé strany Annina kukátka.
Tohle nebyly Anniny sáně. Velká, tmavá deska, ze které trčely smyčky kabelů nejrůznější tloušťky a zakřivení, rozvětvující se jako arterie, natahující se dál a dál, kam až oko dohlédlo. Ze středu plošiny vyrůstal štíhlý pilíř. Úchyty byly na nejužší smyčce. Anna se vznášela v popředí, jednou rukou svírala kabel silný jako její pěst. Vypadalo to jako obrázek z obálky obstarožního fantastického románu. Jediný objekt, který Louisovi dával smysl, byl přivařený těsně za Annou: přestupný disk odmontovaný z tankovací sondy.
Louis si uvědomil, že to jeho mozek nestíhá. Potřeboval snídani.
Když se vydal ke kuchyňské stěně, jeho zádové svalstvo, třísla, pravá podkolenní šlacha a pár příčných svalů pod žebry začaly protestovat. Zvedat kzina, byť ne úplně dospělého... "Ještě že jsi trénovaný profík," zamručel si pod vousy. "Na Zemi ale tenhle kousek raději nezkoušej." Objednal si míchanou omeletu, papáju, grep a chléb.
"Louisi?"
"Toho si nevšímej. Může už Akolyta ven?"
"Ano," odpověděl po chvilce loutkař.
"Ještě moment." Louis vyťukal další objednávku. "Nejdřív ho zpacifikujeme pořádnou krvavou porcí masa."
Akolyta se posadil a zjistil, že se dívá do hovězích žeber. Chňapl po nich a zjistil, že se za nimi skrývají hlavy Nejzadnějšího. "Tvoje pohostinnost musí být pověstná," řekl a začal žebra trhat na kusy.
"Tvůj otec za námi přišel jako velvyslanec. Byl ti dobrým učitelem."
Akolyta zavrtěl ocasem a žral dál.
Loutkař si objednal mísu travnatě vyhlížející směsi. Jedl pomalu, sousto za soustem. Aby uvedl Akolytu do situace, vyvolal příslušné holozáznamy a popsal mu smrt protektora na magneto-levitační dráze. Louis ho tu a tam doplnil. Loutkař nebyl příliš velký stratég, přesto to, co Akolyta neuslyšel, byl fakt, že Bram začal se svými vazaly zacházet jako s vězni.
Akolyta odhodil velkou bílou imitaci hovězí kosti do recyklovače. "Jsi zdráv, Louisi?"
"Na závod s tebou se prozatím necítím."
"Vedl sis dobře. Co tě to stálo... vedl sis vážně dobře. Myslím, že jsem měl přerušený hlavní nervový kanál. Mám tě uložit do autoošetřovny?"
"Ne ne ne, teď mi to všechno dochází! Podívej se -" Louis mávl rukou do okna kukátka, na Annu vznášející se bez hnutí nad nekonečným supravodivým polem. Jeho mozkové závity dostaly příležitost, aby částečně strávily podivný obrázek před jeho očima. Jeho slova patřila jak loutkáři, tak mladému kzinovi. "Anna je ve volném pádu. To znamená, že se díváme na vozidlo pohybující se rychlostí dvanáct set čtyřicet kilometrů za vteřinu směrem proti rotaci. Vozidlo, které sahá od jedné strany magneto-levitační dráhy k druhé. Šedesát metrů široké a možná ještě o něco delší.
Ty smyčky - tys byl, Akolyto, v autoošetřovně, když tady Bram dělal jisté tajemné náznaky. Díváš se na nejjemnější úponky obvodového motoru. Lovecraftův tým právě jeden dokončil. A Anna teď má něco, na čem Kingovi záleží."
Anna se ohlížela přes rameno do kukátka. Bram jí musel říct, k čemu slouží.
Bram se zmaterializoval uprostřed kabiny. Měl na sobě Louisův skafandr s odklopenou helmou. Podíval se na své spojence; vrhl krátký pohled do oken a obrátil se ke kuchyni. "Louisi, Akolyto, Nejzadnější. Co je nového?" "Jak vidíš," ujal se slova Nejzadnější, "na oběžné dráze ve vzdálenosti asi sto šedesáti milionů kilometrů od vnější strany Prstence máme výsadkové plavidlo ARM. Co uděláš?"
"Zatím nic." Bram se otočil zpátky k oknům. Anna jako vyděšená opice svírala smyčku supravodiče.
"Začala zpomalovat. Rozumíš, Akolyto? Doufáme, že King si nedovolí přijít o polohovací trysku a velkotonážní sáně."
"Louis mi to už vysvětlil."
"Anna na mě čeká. Chcete něco, než odejdu?"
"Přístup k přestupným diskům!" zablekotal loutkař.
"Ještě ne, Nejzadnější."
"Jak velkou opozici...?"
"King potřebuje dlouhý zásobovací řetězec. Bude mít pod sebou několik protektorů z Lidu Rozlitých hor. A bude je často střídat, leda by je raději viděl umírat. Musí cítit vlastní druh, aby věděli, koho mají chránit, jinak by museli chránit

všechny pod Klenbou. A to je Kingova výsada."
"Takže jich moc nebude."
"Možná není žádný. Třeba si King vystačí sám. Svaly na polohovací trysky nestačí. Tak nebo tak, z protektorů Lidu Rozlitých hor strach nemám. Pokud uvidí jasné vítězství, sami poraženého dorazí. Jejich plodiči jsou vítězovou zástavou."
"A co když s Annou zemřete? Co my?" zeptal se Louis. "Smlouva. Musíte ochránit všechny pod Klenbou." Bram sklopil helmu a zajistil ji. Byl pryč, virtuální částice v pohybu a stěny na pravoboku a levoboku zářily oranžovým teplem změny hybnosti.
Z kuchyňské stěny padaly lékovky. Nejzadnější je jednu po druhé vkládal do lékárničky na nákladní plošině.
"Antibiotika."
"Díky, Nejzadnější. Budou se ještě hodit."
Další lékovky. "Blokátory bolesti."
Annu nebylo nikde vidět. Až do této chvíle nemohla být nápadnější. Vystavovala se Kingovým teleskopům s jeho pokladem za zády. Co chystá teď?
Ukrývá se v té šišce supravodivého kabelu? Jak dobře umí upíři šplhat?
Nebo je pod platformou?
Obraz se neměnil. Magneto-levitační dráha se táhla stále dál a dál. Platforma a její nemotorný náklad budou teď nějakou, jistě ne krátkou, dobu zpomalovat. Louise napadlo, jestli nemá Anna v úmyslu do konečné stanice narazit. King si možná kladl stejnou otázku.
Ne. Při rychlosti 1240 kilometrů ve vteřině urazila necelých čtyřicet milionů kilometrů. Magneto-levitační dráha však měřila více než tři sta padesát milionů kilometrů, a celou ji určitě projet nechtěla. Nemohla Kingovi nechat tolik času, aby po ní stačil střílet.
A kde je vlastně King? Upíří protektor mohl být kdekoli — pokud vyškolil protektory z Lidu Rozlitých hor, aby polohovací trysky instalovali za něj. Co to bylo?
Sáně, malý model, který bylo na dráze sotva vidět. Mířily rovnou do okna. Náhle začaly šněrovat od jedné strany ke druhé, zpomalovat... srovnávaly rychlost s platformou... kontakt. Než se Louis nadál, kolem kukátka se mihlo pět stejných skafandrů. Nejzadnější zašvitořil, obraz se obrátil a... nikde nikdo. Postavy ve skafandrech stačily zmizet v bludišti drátů.
Pět stejných skafandrů, to bude pět protektorů Lidu Rozlitých hor, pravda? Jejich úkolem je zřejmě motor hlídat, chránit ho před vedlejšími účinky boje, a tudíž sloužit oběma stranám. Kingovi navíc k odvedení pozornosti.
Každý, kdo někdy viděl kouzelnické představení, si mohl domyslet, že King je jedním z nich, skafandr vycpaný doplňkovou výzbrojí či další ochrannou vrstvou.
Kde jsou?
Pohyb daleko na zádi. Louis nedokázal rozeznat nic bližšího. Tohle nebude jednoduché, pomyslel si. Letmo pohlédl na Akolytu: nezačne jančit? Kzin sledoval okno s trpělivostí kočky u myší díry.
Nepatrné náznaky pohybu, vzdálené záblesky světla... smyčkami kabelů se proplétaly dvoje magnetické sáně! Pronásledovaly je sporadické záblesky světla. Na chvíli se ztratily pod úrovní záběru. Když je znovu uviděl, jedny narazily do vinutí, odrazily se v aktinickém výbuchu, narazily do dalšího závitu a přeletěly přes okraj dráhy. Druhé saně...
"Chytré," zašeptal Louis a podíval se dolů na úložnou plochu. Nic zajímavého neviděl.
"Louisi?" Nejzadnější.
"Anna naprogramovala saně, aby se držely napravo od zádi, kde je King nemohl vidět. Já viděl jen dvoje, ale mohlo jich být víc, všechny napojené na ty, ve kterých seděla, jenže které to jsou? Teď je navedla nahoru, do jejich zorného pole, aby si King mohl zastřílet. I kdyby mu to už došlo, Anna může být stále na dvou místech, a teď naopak ona ví, kde je on. Ale taky může být úplně vedle."
"Platforma se za chvíli zastaví. Bojové pásmo se potom rozšíří, je to tak, Louisi?"
"Hrome, máš pravdu. Jestli —"
Dorazil Bram.
Světlo šlehlo do místa, kde se objevil, ale Bram už byl mezi supravodivými závity a Louisovým laserem opětoval palbu.
Mezi kabely vybuchla bouře energetických paprsků. Bram se postavil, jednou rukou svíraje skafandr.
Takže první paprsek přece jen neminul cíl. Musel být strašlivě silný, když pronikl laserovou clonou skafandru.
Mezi smyčkami poskakovaly dvě drobné lidské postavy, střílely po sobě a postupovaly motorem vzhůru.
"Zrovna mě —" Louis se zarazil.
"Pokračuj," zaprskal Akolyta.
"Světlo supravodič poškodit nemůže. Všichni tři používají světelné zbraně. Jestli King věděl..."
Jestli se Bram nedostane v brzké době do bezpečí, zemře. Ukryl se za silnou smyčku sběrného motoru a díval se, jen se díval. Nic lepšího ho zřejmě nenapadalo, uvažoval Louis. Protože stejně jako on neměl ani Bram ponětí, který z obou skafandrů je Anna a který King. Co mohl udělat, udělal.
Jeden z bojujících vzplanul a vypařil se.
Druhý vzplanul ještě jasněji a o to rychleji i zmizel. Čtyři postavy hbitě vyskočily a hnaly se obchvatem k Bramovi.
Louis se rozchechtal.
Bram vyrazil k přestupnému disku. Vzplanul a zmizel, sem, vyskočil z přestupného disku, odklopil helmu a hlasitě zalapal po vzduchu. Na skafandru mu žhnuly temně rudé skvrny. Rychle ho svlékl, rukavice jako poslední, vhodil ho do sprchy a pustil vodu.

Louis se stále ještě otřásal smíchem.
Široký úsměv tkvící na Akolytově tváři ve skutečnosti vůbec úsměvem nebyl. "Jeden z vás mi teď řekne, co se stalo."
"Anna je mrtvá a já jsem zůstal sám," řekl Bram. "Co chceš vědět? Kingovi sluhové měli během našeho souboje dávat pozor na motor a platformu. My tři se ale připravili na boj na supravodivém poli, pod supravodivými kabely. Všichni jsme si vybrali energetické zbraně. Jasné? Obvodové motory drží Klenbu při životě! Jsme protektoři."
"Chápu," přikývl Akolyta.
"Čtyři protektoři-sluhové zjistili, že transportér ani motor nemůže nikdo z nás poškodit. Anna a já jsme si mysleli, že zabíjí poražené. Viděli ale jen dva umírající a jednoho neopatrného a udeřili, aby se nás zbavili všech! Musel jsem jim připadat jako snadná kořist. Hlupáci. Mohli si přece domyslet, že tak jak jsem se objevil, můžu i zmizet."
Bram pohlédl do oken svítících v loutkářově kabině. Čtyři protektoři Lidu Rozlitých hor obstoupili přestupný disk. Svítilny se jim rozblikaly heliografickou řečí. Jeden z nich se podíval do okna. Na to všichni čtyři vyšli ze záběru. Okno se proměnilo v temné moaré.
"To je nezachrání," řekl Bram a otočil se. "Nejzadnější, proč bylo mezi Městem Splétačů a Střediskem protimeteorové obrany vytvořeno spojení?"
"Zeptej se Louise," odpověděl loutkař.
"Louisi?"
Člověk nemůže Piersonovu loutkáři vytýkat zbabělost. Louis o Nejzadnějšího jen letmo zavadil pohledem a řekl: "Odstavec o morálce, Brame. Uznal jsem tě za nezpůsobilého vládnout Prstenci."
Na Louisovo levé rameno dopadla Bramova ruka, svěrák, který ho zdvihl ze země. Louis viděl, jak se kzin naježil v urputném vnitřním boji, má-li zasáhnout nebo ne. "Jaká to neomluvitelná namyšlenost opravňuje plodiče — Teela, že?"
"Cože?"
"Donutila tě, abys ji zabil. Donutila tě zabít stovky milionů obyvatel Rozlitých hor, abyste vrátili Klenbu zpátky na místo. Samozřejmě že musela zemřít, aby zachránila rukojmí, které mi tím dala do rukou. Samozřejmě že Klenba by bez plazmatického paliva pro obvodové motory narazila do slunce. Proč ale uvalila toto poslání právě na tebe?"
"V pořádku. Proč?"
Bram postavil Louise zpátky na zem, ale jeho stisk nepovoloval. "Našel jsem si v počítači tvoje záznamy. Nejdřív vyvoláš problémy a potom od nich utečeš -"
Louis byl přesvědčen, že je připraven zemřít, ale události začínaly nabírat podivný průběh. "Jaké problémy?"
"Narazil jsi v mezihvězdném prostoru na nebezpečnou, inteligentní rasu, zahájil s nimi jednání, ukázal jim cestu do vašeho vesmíru a potom nechal na profesionálních velvyslancích, aby se s nimi pokusili dohodnout. Teelu Brownovou jsi přivedl na Prstenec, a potom jsi ji odevzdal do péče někoho jiného —"
"Krucinál, Brame, byla to její volba!"
"Halrloprillalar jsi přivedl na Zem a potom dovolil ARM, aby si ji odvedla. Zemřela."
Louis mlčel.
"A navzdory Teele jsi dalších třiačtyřicet falanů nadále utíkal před zodpovědností. Až strach ze smrti tě přivedl zpátky sem. Ale její poselství jsi pochopil, že, Louisi?"
"To je naprostý —"
"Bezpečnost Prstence musíš posoudit ty. Důvěřovala tvé moudrosti, Louisi, své ne. Měla napůl pravdu. Napůl —"
Nejzadnější promluvil z bezpečí kuchyňské stěny: "Teela nebyla moudrá. Protektoři nejsou moudří. Jejich pohnutky nevycházejí z předního mozku, Louisi. Možná měla jen dostatek přirozeného rozumu."
"To je absurdní," namítl Louis. "Brame, já jsem od přírody namyšlený, ano. A ty to zase přeháníš s chytrostí. To chytří lidi obvykle dělávají."
"Co mám udělat s protektory, kteří zabili moji družku?"
"Zeptáme se lidí z Vysoké, jestli bychom si s jejich protektory mohli promluvit. Řekneme jim, že obvodová stěna je od nynějška v jejich péči. Brame, protektoři Lidu Rozlitých hor mají všechny důvody, aby chránili Prstenec před jakýmkoli nebezpečím. Všechno, co se děje, se nejprve dotkne obvodové stěny. Kdo by to měl vědět lépe než oni?"
Bram zamrkal. "To sedí. Dál. Vládl jsem Centru údržby více než sedm tisíc falanů. Co tě vede —"
"Vím, co jsi udělal. Čísla, Brame, letopočty. Ani ses je nesnažil zatajit!"
"Rozmlouváš s nadbytečným počtem hominidů. Cestoval jsi příliš daleko. Jak bych mohl lhát? Mohl by ses to dozvědět."
"Jsem," řekl Akolyta, "...zmaten."
Louis na kzina skoro zapomněl. "Anna a on hledali tajemného vládnoucího protektora - jak dlouho, Brame? Stovky falanů? Ale nebylo to k ničemu, ani s pomocí zobrazovací jednotky teleskopu v Centru údržby. Prstenec je příliš velký. Když ale víš, kde se ten protektor objeví, můžeš tam na něj čekat. Katastrofy jsou pro protektory něco jako vábnička. I pro Brama. S tou výsadkovou lodí ARM budeš muset něco udělat, viď, Brame?"
"Ano."
"Anna s Bramem zjistili, že se k Prstenci řítí velký objekt. Víc nepotřebovali. Kronos s tím musel něco udělat. Přijde do Centra údržby a oni dva na něj budou připraveni. Je to tak, Brame?"
Žádná odpověď.
"Kronos možná věděl, jak srážce zabránit. Bram s Annou mohli počkat, nebo ne? Počkat, jestli to dokáže. Ale Bram poznal, že něco není v pořádku —"
"Mysleli jsme, že je to jeho zvyk, Louisi. První, co udělal, bylo, že nastavil obranu. Ne... Nemohli jsme ho nechat... Nemohli!"
Bramovy prsty se zatínaly do Louisova ramene. Do masa.

"Zabili jste ho, než to stihl dokončit."
"Skoro jsme to nestihli! Celou dobu jsme lovili jeden druhého. My i on jsme mapovali ty obrovské prostory a líčili na sebe pasti." To už Bram hovořil k Akolytovi, vyprávěl o souboji tvorovi, který tyhle příběhy nade vše miloval. "Anna zůstala do smrti zmrzačená. Ani dnes nechápu, jak se mu ve tmě podařilo roztříštit mi nohu a kyčel. Zabili jsme ho."
"A potom?" řekl Louis.
"Taky to nevěděl. Prohledali jsme jeho výstroj - neměl s sebou nic."
"Jestli měl nebo neměl, nedostal se k tomu, aby to použil. Jisté je jen to, že vy dva s Annou jste nepřišli na nic."
"Akolyto —" začal Bram.
"Vy jste dopustili, aby Prstenec zasáhla Pěst Boží!"
"Akolyto! Ve Středisku protimeteorové obrany na mě čeká nepřítel. Tady máš svůj wtstai. Jdi a zabij ho!"
"Dobře," řekl Akolyta.
Bram vyloudil ze své podivné okaríny několik akordů. Kzin vykročil a byl pryč. Louis ho chtěl následovat, ale Bramovy prsty vězely hluboko v jeho rameni.
"Ty hnusný, krvežíznivý parchante."
"Víš, kam teď musíme odejít, ale o zbytku rozhodnu já. Pojďme." Bram s Louisem vstoupili na disk.

Kapitola 31
TRŮN PRSTENCE

Přestoupili do šerosvitu Střediska protimeteorové obrany. Louis, odmrštěný do strany, se octl ve vzduchu.
Pokusil se dopadnout do kotoulu. Koutkem oka zahlédl, jak Bram okamžitě po přestupu zanotoval kompaktní rejstřík hoboje a flétny. Po Louisovi skočilo něco tmavého a obrovského a současně se k nim hnalo něco příšerně rychlého.
Louis dopadl na pravé rameno, do něhož se ještě nedávno zarývaly špinavé upíří drápy. Louis vykřikl a kutálel se dál.
První útočník mu divže nepřistál na zádech. Ten druhý odrazil reflexivní kop chlupaté oranžové nohy a v následujícím okamžiku stál na přestupném disku. Zahrál krátkou hobojovou melodii a zmizel.
První útočník smetl Louise o další tři metry hlouběji do stínu. "Louisi?"
Louisovo rameno třeštilo bolestí. Louis se několikrát zhluboka nadechl, aby nemusel udělat totéž. Nos měl plný kzinského pachu. "Akolyto!"
"Chtěl jsem zabít Brama," řekl kzin.
"Třeba už je mrtvý." Pach kzina a ještě něčeho. Čeho? "Co ten druhý? Pokusil se tě zabít? Měl jsi umřít, abys odvedl jeho pozornost. Já taky, aspoň myslím."
"Ucítil jsem ho teprve, až když skočil. Musel usoudit, že jsem neškodný."
"Urazilo tě to?"
"Kde je Bram, Louisi?"
"Kdekoli. Bram ovládá zapojení přestupných disků. V Centra údržby jich musí být takových dvacet."
"Ano, spouští je hudbou. Ten druhý ale přestoupil dřív, než Bram stačil změnit nastavení, nemyslíš?"
"Já bych řekl, že Bram nejdřív přestoupil a potom nasměroval linku na Mons Olymp, magneto-levitační dráhu, nebo do samotného pekla. Ten druhý potom zkopíroval Bramův příkaz a vrátil nastavení zpátky."
"Tak to přicházíme o skvělý boj."
Co je to za vůni? Květiny, nebo něco takového, vůně, která se zmocnila Louisovy pozornosti a odváděla ho od přemýšlení. Kzinův pach byl mnohem výraznější... a na kožichu měl hrudky. Počkat, to je přece vrhací nůž a tohle dlouhá kovová tyč, na koncích zaostřená.
"Je pravděpodobné, že Brama zabít nemůžeš. A když jsme u toho, byl to přece tvůj učitel."
"Nemám zabíjet svého učitele, Louisi?"
Uh? "Dobré vědět." Louis se posadil.
"Ne, tebe ne, Louisi! Za tebou jsem přišel, abych se naučil moudrosti, ale Bram ze mě udělal svého sluhu. Učil jsem se od něj tím, že jsem ho poslouchal, dokud jsem nebyl připraven učit se sám tím, že získám svobodu. Podívej, co mám."
Kronovy zbraně.
"Paráda, jenže Bram —"
Bram spadl ze stropu. Z desetimetrové výše. Dopadl tvrdě, překulil se, a když vstal, v ruce se mu leskla šedesáticentimetrová čepel. Pokusil se zbraň vyvážit a postavit na místo, kam dopadl, když k němu shora spadla další postava.
Paže Bramova protivníka vystřelily v pádu kupředu. Bram uskočil a o podlahu zarachotilo něco ostrého. Šuriken? Čepel zazvonila. Bramův protivník dopadl, udělal kotoul stranou a vyskočil na nohy. Byl samá boule, větší než Bram, jednu ruku přitisknutou k hrudi, ve druhé něco ostrého, kovového.
Louisův mozek se stále snažil dohonit události.
Bram musel druhý přestupný disk připevnit na strop. Že by kopíroval Marťany? Upíří protektor byl už skoro u prvního přestupného disku, jeho větší protivník o jeden skok za ním, když Akolyta vystřelil z úkrytu a bodl železnou tyčí Brama do žeber.
Bram se neotočil. Jen na okamžik zpomalil. Tyč mu projela nad pupkem, Bram ji uchopil, zatáhl a otočil. Tyč se ohnula a druhý konec udeřil Akolytu do čela.
Brama však zbrzdil. Jeho pronásledovatel ho dostihl. Sekl po Bramově zápěstí, noze, která mu mířila na obličej, lokti, druhé noze, druhé ruce.

Bram, kosti ve všech čtyřech končetinách zlomené (nebo přeseknuté vazy), se rozplácl na zemi.
Útočník zmizel. Promluvil z úkrytu, kupeckým jazykem, jakým se hovořilo v okolí Města Splétačů, samozřejmě zkomoleným protektořím šišláním. Louisův překladač se opožďoval jen o zlomek vteřiny.
"Chlupatý Člověče, teď se musíš držet zpátky. Dočkáš se, ale toto je vhodná chvíle na slova, ne na činy."
Omráčený Akolyta se snažil posadit. "Louisi?"
Pokud se druhý protektor Brama stále obával, potom se ho musím obávat i já, uvažoval Louis. Nenapadalo ho ale, jak Akolytu odtáhnout do bezpečí. Sám se necítil v bezpečí, ale zůstal ležet, kde byl. "Drž se zpátky, Akolyto," zakřičel. "To já ho sem přivedl."
"Ano," řekl Bramův protivník. Stěny odrážely jeho hlas. Nedalo se určit, odkud přichází. "Proč jsi to udělal, Louisi Wu?"
Bram seděl ve zvětšující se kaluži krve. Mohl se pokusit rány zaškrtit, ale neudělal to. Zbraně nechal ležet vedle sebe. Louis si uvědomil, že Bram by, nebýt toho, k čemu teď došlo, i tak přestal jíst a krátce nato by zemřel, jak to protektoři dělávají, když ztratí důvod žít.
"Ty budeš Skladatel, že?" zavolal Louis do tmy.
"A ty Louis Wu, který vysušil moře. Proč jsi ze Skladatele udělal tohle?"
"Můj čas se krátí," přerušil je Bram. "Mohu si vypůjčit váš? Pojďte sem, přísahám, že vám nic nehrozí. Louisi, Skladatel ti dal moji otázku. Proč jsi otevřel přestupný disk ghoulovi, kterého jsi nikdy neviděl?"
"Moment," zamumlal Louis. Měl problémy se soustředěním. Ta vůně! Zůstal, kde byl, ležel na boku a mnul si pohmožděné rameno.
"Brame, ty víš, proč jsem tebe a Annu uznal nezpůsobilými vládnout Centru údržby. Ani ses mi to nesnažil vyvrátit. Můžeme o tom před Skladatelem polemizovat a nechat rozhodnutí na něm. Brame?"
Ticho.
"Prohlédl sis kostru, Skladateli?"
"Ano."
"Dal jsem mu jméno Kronos. Byl to tvůj předek. Myslím, že Bram si tu souvislost uvědomil také. Kronos měl osmdesát tisíc falanů k tomu, aby ve své genetické linii vyšlechtil žádané rysy. Vytvořil říši, jejíž komunikace zahrnuje celou Klenbu -"
"Prstenec. Je to prstenec," řekl Skladatel.
"Kronos rozšířil svůj šlechtitelský program na území, jehož rozloha se ani nedá popsat. Nočních Lidí musí být desítky miliard. Všichni patří k jednomu hominidnímu druhu, na rozdíl od upírů. Udělal z vás ideální protektory."
"Věděl bych o jistých vylepšeních," řekl Skladatel.
"Takže? Tady Bram je upíří protektor. Máme záznamy, na kterých je v lepší formě. Ukážeme ti je. Jako protektor ho jasně převyšuješ. Větší mozek. Všestrannější. Méně reflexů, více volby. Brame?"
"Porazil mě. Větší mozek? Byl inteligentní už jako plodič, samozřejmě že ho má větší. Nic neví, Louisi. Útočníci z vesmíru. Musíš ho zasvětit!"
"Já vím, Brame —"
"Smlouva nesmlouva, musíš. Skladateli, důvěřuj jeho úmyslům, pochybuj o jeho úsudku. Uč se od Obyvatele Pavučiny, ale bez smlouvy mu nevěř."
"Teď zas já, můžu?" zeptal se Louis.
"Mluv."
"Skladateli, protektoři způsobují svými válkami nesmírné škody. Bram a jeho družka jeden problém už vyřešili a protektoři, kteří teď mají na starost obvodovou stěnu, patří k místní rase Lidu Rozlitých hor. Potřebujeme je tam, kde jsou. Až se dostaneme —" Ta vůně. "— zpátky na loď, ukážu ti proč." Byla to vůně Stromu života. "Musíš mě odsud dostat pryč, Skladateli. Tady zůstat nemůžu!"
"Louisi Wu, jsi příliš mladý, abys reagoval na pach kořenů. Tady je slabý."
"Jsem příliš starý! Kořen by mě zabil!" Louis si klekl. Pravou ruku měl nepoužitelnou. "Tahle vůně mě naposledy málem stála život." Akolyta mu pomohl na nohy a on se vrávoravě vydal k přestupnému disku.
Kdysi se zbavil závislosti na proudu. Vůně Stromu života mu v jednom okamžiku vypnula mozek, ale on překonal i to. Před jedenácti lety to bylo mnohem silnější. Něco takového mohl dokázat jen vyléčený elektronarkoman.
Za zápěstí ho uchopily tvrdé, kloubovité prsty. "Slyšel jsem ho použít tři akordy, Louisi Wu, a pokaždé jsem šel za ním. Jedna cesta vede do léčky a ke skladišti zbraní, druhá tady na strop a poslední tam, kde jsme bojovali - na pole Stromů života pod umělým sluncem -"
Louis se neubránil smíchu. Vůně Stromu života byla v jeho mozku a cesta ven vedla přes místo, kde bojoval s Teelou Brownovou!
Skladatel ho upřeně pozoroval. "Příliš starý, ano, ale něco se s tebou stalo," řekl.
Bram se pokoušel o smích. Znělo to příšerně. "Viděl jsem záznamy. Nanotechnologie. Experiment ukradený ze Země, znovu ukradený, zakoupený General Products od zloděje na Fafniru. To je loutkařská autoošetřovna, Louisi!" Jeho hlas na to nebyl stavěný a plíce mu vypovídaly službu, ale přesto se smál. "Osmdesát falanů, Louisi. Devadesát. Víc ne. Pamatuj na má slova!"
Skladatel s Akolytou na Louise upírali oči.
Vůně se zahnízdila v jeho chřípí, ale "netáhla" ho. Jeho myšlenky byly stále jeho. To ovšem znamenalo...
"Byl jsem vážně nemocný. Autoošetřovna mě musela velmi důkladně vyléčit. Vyměnila všechno. Každou buňku."
Bram měl pravdu. Dvacet, nejvíc pětadvacet let.
"Mohl by ses stát protektorem," řekl Skladatel.

"Jen se rozhodnout."
Bram byl mrtev. Možná si protektor dokáže zastavit srdce. Jeho poslední slova byla podezřele výstižná.
"Rozhodnout se," opakoval po něm Louis. Síly ho opouštěly.
"Jsi nemocný," konstatoval Skladatel.
Kzin mu pomohl ulehnout. Skladatelovy sukovité ruce ho začaly prohmatávat. Přenosná lékárnička všechno zahojit nedokázala. Šlachy, svaly, podkolenní vazy. Kolem pěti dírek na rameni měl ošklivý otok. Skladatelova nafouklá a nehybná paže na tom byla mnohem hůř, ale protektor bolest ignoroval.
"Neznám anatomii vašeho lidu. Nemyslím, že můžeš chodit, a možná dostaneš za chvíli horečku. Jakým způsobem by ses normálně léčil, Louisi?"
"Vrátil bych se na loď. Do autoošetřovny. Ta vyléčí všechno."
Skladatel se vzdálil. Kzina vzal s sebou. Za chvíli byli zpátky, zdvihli Louise ze země a znovu ho položili. Zvedl se do vzduchu.
"Tohle tě ponese. Dej signál kouzelným dveřím."
Ghoulí protektor, který vynalezl nosítka? Přinesli nákladní plošinu a přivázali na ni provaz, aby ho mohli táhnout. "Já ale loutkářův hudební programovací jazyk neovládám."
"Jsme tedy v pasti?"
"Ne tak docela."
Položili ho na zem. "Co mám udělat, Louisi, abych našel svého syna?"
"Ach... kruci! Na Kazarfu jsem v tom zmatku dočista zapomněl. Bude se zdržovat v okolí Města Splétačů? Má tam nějaké příbuzné?"
"Když jsem prošel kouzelnými dveřmi, bylo s námi několik Nočních Lidí. Ti ho mohou vrátit matce. Bojím se toho, aby mě nenásledoval."
"Hrome! Ne, počkej, to bys ho cítil. Čichové vzory tvé genetické linie máš zabudované v mozku. Pošli mě. Mě pozná. Ty nechoď."
"Vyděsil bych ho. Mám zkusit náhodné akordy?"
"A jak je vyzkoušíš? Bram tady nastražil pasti. Nepotřebujeme přestupné disky. Už jednou jsem našel cestu k Jehle pěšky, sám, bez pomoci Nejzadnějšího. Vykopal jsem tunel. Je tam stále."
"Jak je to daleko?"
"Pár dní cesty. Budete mě muset táhnout. A budeme potřebovat vodu a jídlo."
"Voda je na farmě. Jídlo —" Skladatel se přemístil k Bramovu tělu. Akolyta šel za ním. "Učili mě, že nemám jíst před zraky druhých," řekl Skladatel.
"Ještě není mršina," řekl Akolyta.
"Příteli mého učitele, je málo takových, kteří se dají s Nočními Lidmi do rozpravy o jídle, ale vidím, že tě to skutečně zajímá. Jíme i čerstvé mrtvoly. Častokrát jim dáme přednost před staršími, ale některé jsou ještě příliš tuhé, a toto byl protektor. Mohl bych ho naložit na další nákladní plošinu a táhnout na dlouhém laně —"
"Ale já mám hlad teď, Skladateli, a nechci tě urazit a jíst ve tvé přítomnosti."
"Vezmi si, co potřebuješ."
K tomu, co následovalo, se Louis raději otočil zády. Úsměvu se však neubránil. Zvuky hovořily za všechno. Kzinská koťata musí o jídlo bojovat. Akolyta se teď snažil urvat z Bramova těla svoji těžce vydobytou porci masa. Teď použil svůj wtsai, mlask! - a už si ji odnášel.
Skladatel usedl se zkříženýma nohama vedle Louise. "Návyky z dětství se těžko odnaučují. Dá si ode mě Akolyta někdy říct?"
"Pro začátek to není špatné."
"I pro tebe je zde dostatek jídla, Louisi. Vařené kořeny Stromu života by ti neměly nijak ublížit."
Ta představa ho na chvíli vyděsila, ale: "Jamy a sladké brambory patří skoro ke stejné odrůdě. Upečeme je."
"Co to znamená?"
"Zapálíme oheň a kořeny vložíme do uhlíků na okraji ohniště."
"Na farmě najdeme něco, co se dá spálit." Skladatel se otočil k místu, odkud se ozývalo skřípání zubů a vzteklé prskání. Kzin se stále pokoušel získat pro sebe z protektorovy mrtvoly trochu energie. "Akolyto, na farmě si můžeš něco ulovit. Žijí tam malá, rychlá zvířata. Myslím, že Brama dokáže sníst leda protektor Nočního Lidu, a to až později, ne dnes."
"Tak jdu lovit!"
"Musím s tebou, aby ses mohl vrátit." Skladatel zapískal a oba zmizeli.
Skladatel se vrátil sám a s plnou náručí žlutých kořenů. "Akolyta je na lovu. Nastavil jsem mu zpáteční přestup, až bude hotov." Položil kořeny do ohně. "Jakou vodu piješ?"
"Čistou. Na teplotě nezáleží."
"Studenou taky?"
"Jistě."
Skladatel zmizel. Za chvíli byl zpátky s kusem ledu. "Snadnější než hledat vhodnou nádobu."
"Kde jsi to sebral?"
"Několik kilometrů nad námi, kde je vzduch řídký a chladný." Namočil kus látky do tajícího ledu a ovázal ho kolem Louisova krku. "Jak dlouho se vaří Strom života?"
"Hodinu," řekl Louis a ukázal Skladateli časomíru pod kůží na zápěstí. "Ukazuje to i příliv a odliv. To tady potřebovat nebudeš. Tímhle z toho uděláš kalkulačku. Tohle je taková hra, při které přeskupuješ čísla, abys - kruci, ty jsi ale rychlý."

Na přestupném disku se zhmotnil Akolyta. Zakrvavená ústa, mokré prsty. Jeho wtsai se pustil do práce. "Hledal jsem něco z Mapy Země, ale nic jsem nenašel. Tohle má docela blízko ke králíkovi, nemyslíš?" Kzin zvíře vykuchal, vykostil a nabodl na klacek nad ohněm.
"Bavil ses?" zeptal se Louis.
Akolyta zauvažoval. "Ano. Ale bez zranění to není ono."
Akolyta měl opuchlé čelo a žlutou srst prosáklou krví. "Všichni jsme zraněni," řekl Louis. "Ale na to se vítězové nemusí ohlížet. Vyprávěj nám něco, Akolyto."
"Ty první. Bojoval jsi s Teelou Brownovou, šťastným protektorem."
"Na to moc hrdý nejsem. Řeknu vám, jak jsem vařil moře."
Když skončil, Akolyta jim převyprávěl příběh svého otce: o tom, jak s kzinským válečným člunem vybaveným loutkařskými přístroji přistál na Mapě Země. Válka. Přátelé a nepřátelé. Zabíjení. Spojenectví pečetěná samicemi. Mluvícími samicemi.
Chmee zplodil během několika týdnů strávených na Mapě Kzinu tři děti. Místní vládce se zavázal, že je vychová. Když to bylo možné, Chmee si přišel ke Kathaktovi pro svého nejstaršího syna a vzal ho s sebou zpátky na Mapu Země. První lidskou bytost spatřil Akolyta ve věku dvanácti falanů.
Nejstarší syn kzinského vládce musel pilně cvičit. Nepřátelé a spojenci, koho sledovat, komu skoro důvěřovat, jak rozmlouvat s případnou partnerkou. Nemluvit s diplomaty ženského pohlaví, kteří se dokážou —
"Začíná to být nudné," řekl Skladatel.
"Ano, začalo to být tak nudné, že se mi chtělo řvát. Jednoho dne jsem to udělal - zařval jsem výzvu a bojoval se svým otcem. Nechal mě jít. Byl jsem zraněn, trpěl hlady, dělal otroka upířímu protektorovi, ale tenhle diplomatický flup je už za mnou. Vyprávěj ty, Skladateli."
"Já svůj příběh zazpívám. Potom se vyspíme a Louis nás odvede do bezpečí."
Skladatel zpíval o ohnivé, čarovné věci, kterou po sobě zanechal Louis Wu, jenž vysušil moře. Pětice odvážných Nočních Lidí z ní sejmula kouzelné dveře. Nevěděli, kam vedou, a nedokázali je zprovoznit.
Jedné noci Zvonice zmizela.
Ostatní přislíbili, že zabrání synovi následovat otce, a tak Skladatel prošel dveřmi. Vůně ho přivábila na místo, které v jeho očích představovalo příslib ráje.
Procitl v zahradě Stromů života. Žena, která prošla dveřmi před ním, ležela mrtvá vedle něj. Zvonice byla příliš stará.
Dal se do průzkumu. Našel Středisko protimeteorové obrany s teleskopem. Abstrahoval fyzické zákonitosti, které mu vysvětlily, co viděl. Rozmlouvali o nich s Louisem, Akolyta naslouchal. Skladatel si nevydedukoval jen planety, ale i černé díry. Dovtípil se existence a povahy jiných protektorů.
"Co jsi jedl? Mrtvé králíky?"
"Zvonici přece. Ale nebyl jsem vzhůru tak dlouho, abych stačil příliš vyhladovět."
Louis se mu snažil sdělit to, co protektor potřeboval vědět v prvé řadě. Invazní loďstvo: bylo načase ukořistit pár zajatců a dozvědět se, jaké mají úmysly. Ukrytý Patriarcha a jeho posádka: Budovatelé Měst musí žít všude. Nebude těžké je najít. Děti budou zanedlouho potřebovat partnery. Obyvatel Pavučiny —
"Smlouva je jednoznačný závazek, že, Louisi? Proč by mi měl Obyvatel Pavučiny něco takového nabídnout?"
"Ze strachu," odpověděl Akolyta. "Jeho reakce na strach bývají však častokrát nežádoucí."
"Lepší bude, když mu nabídneš něco, co chce," řekl Louis. "Co třeba čtyřstou první polohovací trysku?"
Louisův oběd byl hotový. Při jídle vysvětloval. Bussardův motor, polohovací tryska, vodíková syntéza. Skladatel už chápal jaderné pochody a podstatu nestability Prstence.
"Konzol je čtyři sta, víc ne. Když postavíš čtyřstý první motor, připevníme Žhavou Jehlu Pravdy do jeho osy. Je tu trup General Products a radiace se ho nijak nedotkne. Podsvětelnou rychlostí Nejzadnějšímu potrvá takových tisíc let, než dohoní Flotilu Světů..."
Zápach politiky vyhnal Akolytu na procházku.
"Nemyslím, že mu to bude dělat starosti," pokračoval Louis. "Flotile Světů teď vládnou Konzervativci. A to se hned tak nezmění. Možná ho dokonce uvítají s otevřenou náručí. Rozhodně mu to můžeme nabídnout."
"Zřejmě si libuje v mocenských hrách?"
"To sedí."
"Tak mu k tomu poskytneme prostor. Pokud se jeho pozice upevní, nabídneme mu dvoustou trysku. Je jasné, že je nebudeme všechny potřebovat. Akolyto! Divíš se, že žiješ?"
Akolyta se přišoural zpátky. Skladatel zpíval o nálezu Kronovy kostry a jeho zbraní. Stopy mu řekly, že na něj čeká protivník. Ukryl se a čekal.
Objevil se obludný tvor s oranžovými chlupy. Skladatel za ním vyrazil, ale necítil z něj žádné nebezpečí. "Možná že jsme se my ghoulové ještě nenaučili obávat se vašeho pachu."
Akolyta se zamyslel. "Ale poznal jsem, že můj nepřítel může použít druhé jako návnadu. Když se objevili dva hominidé a jeden z nich vyhodil druhého do vzduchu -"
Na disku se zmaterializoval Nejzadnější.
Zakvičel jako rozladěný klavír a okamžitě zmizel. Skladatel byl však rychlejší. Vyrazil za loutkářem, s Akolytou v patách.
"Počkejte přece!" zařval Louis. "Co když to vede na Mons Olymp?"
Než se stačil postavit, byli pryč. "Debilové," zamručel, načež se došoural na přestupný disk a přestoupil za nimi.
Skladatele našel v jakémsi podivně zkrouceném obranném postoji. Akolyta, stojící v nepříliš bezpečné vzdálenosti od něj, se mu pokoušel domluvit. Skladatel ho ignoroval. "Chci mluvit s vaším velitelem," dožadoval se rezolutně.
Přes čelní stěnu na něj hleděly tisíce trojnohých, dvojhlavých bytostí.

"Říká se ‚Nejzadnější'," opravila ho jedna z nich. "Já jsem Nejzadnější. Co ode mě žádáš?"
"Výuku."
Žulový kvádr byl odsunutý.
Louis prokulhal kolem kzina a protektora. Bolest v rameni byla součástí jeho vzteku. "Jak jsi to udělal?" zeptal se Nejzadnějšího.
"Zapřel jsem se předními nohama a tělem o stěnu a zadní nohou zatlačil. Bram znal sílu mé zadní nohy. Mělo ho to napadnout."
"Ještě že tak —"
"Kde je Bram?"
"Mrtvý. Skladateli, všechny učební pomůcky jsou zde, na palubě Žhavé Jehly Pravdy. Zejména tyto obrázky. Vytvářejí je bronzové pavučiny, jako je ta na skále ve Městě Splétačů."
"Hodlám se řídit Bramovou radou," řekl Skladatel. "Uč mě, Obyvateli Pavučiny. Bez smlouvy ti nemám věřit."
"Vytisknu náš standardní formulář pro služební smlouvy."
"Pro mé obveselení, předpokládám. Louisi, můj syn potřebuje..." Pohlédl na Louise pozorněji. "Aha, autoošetřovna, je to tak?"
Akolyta ho zdvihl ze země.
Seděl v rozměrné krabici a Skladatel si nedůvěřivě prohlížel údaje na displejích. "Jak dlouho?" zeptal se ghoulí protektor.
"Tři dny, možná méně," odpověděl loutkař.
Louis v rychlosti drmolil: "Nikdo nic nepodepisujte. Nejzadnější, nevím, co mu dáme k jídlu. Zkus proleželé hovězí. Nebo sýr. Skladateli, doufám, že tu poslední loď ARM ušetříš, leda by provedli něco hrozného -"
"Nejbližší kopulační partner v tomto vesmíru?"
"No... to taky. Ještě něco, obvodovou stěnu teď mají na starost protektoři Lidu Rozlitých hor, a v tuhle chvíli mohou být strachy bez sebe. Promluv k nim přes tamto okno, to s tím černým nebem a těmi divnými, velkými objekty. Je to obraz z kukátka, které ghoulové vzali z upířího hnízda, převezli o tři sta tisíc kilometrů dál, potom o tři nahoru —"
"Vyprávěla o tom sluneční síť."
"Řekni jim, že na obvodové stěně teď velí oni. A mysli to vážně!"
Akolyta nad ním zavíral víko. Louis se dal najednou do smíchu. "Hej, nepřipomíná ti to něco?"
Zaslechl hlas Louise Wu, jak říká bezvousému, červenému obličeji: "Rádi bychom mluvili s některým z protektorů. Chtěli bychom vám předložit návrh."
Víko zaklaplo a on si konečně vydechl.

Slovníček pojmů

ARM: někdejší Amalgamovaná Regionální Milice, nyní ozbrojená složka Spojených národů.
CENTRUM ÚDRŽBY: starověké centrum údržby a řízení umístěné pod Mapou Marsu.
CZILTANG BRONE: údajně zařízení umožňující pevným tělesům průnik scrithem.
FLOTILA SVĚTŮ: domovská planeta Piersonových loutkářů a čtyři planety určené k zemědělským účelům.
FLUP: kal z mořského dna.
HYPERPOHON: nadsvětelný způsob dopravy v mezihvězdném prostoru, běžně užívaný ve známém vesmíru.
CHŮZE: délková jednotka různého výkladu, v závislosti od daného lidského plemene. Pro Lidi Strojů přibližně patnáct kilometrů; pro Travní obry méně, zato nekonečně dlouho. Sběrači urazí za několik hodin jeden a půl chůze Lidu Strojů.
KUKÁTKO: loutkařská technologie, multisenzorická sonda.
LEVOBOK/LEVOBOČNĚ: nalevo, stojíte-li čelem k rotaci.
LOKETNÍK: rostlina rozšířená po celém Prstenci, používaná jako živý plot.
PATRIARCHÁT: kzinská říše.
POLODEN: údobí šera mezi nocí a dnem.
POLONOC: údobí šera mezi dnem a nocí.
PO ROTACI/POROTAČNĚ: ve směru rotace Prstence (proti rotaci oblohy).
PRAVOBOK/PRAVOBOČNĚ: napravo, stojíte-li čelem k rotaci.
PROTI ROTACI/PROTIROTAČNĚ: ve směru opačném směru rotace Prstence.
RAKETY: rozumí se nereakční rakety. Ve známém vesmíru nahradily nereakční nukleární rakety na všech kosmických plavidlech vyjma válečných lodí.
RISHATHRA (RESHTRA): mimodruhové sexuální praktiky inteligentních hominidů. Mimo Prstenec termín prakticky neznámý.
ROZLITÉ HORY: hory u obvodové stěny, výtok odkalovacího potrubí. Jedna fáze cirkulace flupu. Rozlité hory mají vlastní ekologii.
SCRITH: základový materiál Prstence. Scrith je podkladem pro veškeré terraformované a konturované vrstvy vnitřního povrchu Prstence. Obvodové stěny jsou rovněž ze scrithu. Látka velmi hustá, s pevností v tahu řádově na úrovni síly, která drží pohromadě atomová jádra.
VISHNISHTEE/VASHNESHT: čaroděj nebo protektor.

Parametry Prstence

30 hodin = 1 den
1 oběh = 7 a 1/2 dne = 1 rotace; 75 dní = 10 oběhů = 1 falan
Hmotnost = 2x1030 g
Poloměr = 1,53 x 108 km
Obvod = 9,62 x 108 km
Šířka = 1 604 000 km
Povrchová plocha = 15,5 x 1014 km2 = 3 x 106 krát více než povrch Země (přibližně)
Povrchová gravitace = 9,45 m/s/s = 0,992 G
Vnitřní výška obvodových stěn = 1600 km

Hvězda: G3 blížící se G2, nepatrně menší a chladnější než Slunce

Postavy

LIDÉ STROJŮ
Valavirgillin (Val, "šéfová") - žena, nájemce karavany, zastupitel Daleké Obchodní
Foranayidli (Forn) - Barokova dcera, člen Kaywerbrimmisovy osádky
Sabarokareš (Barok) — největší muž, člen Kaywerbrimmisovy osádky
Kaywerbrimmis (Kay) — velitel Valavirgillinina vozu
Anthrantillin (Anth) — velitel vozu
Taratarafasht (Tarfa) - žena, člen Anthrantillinovy osádky
Whandernothtee (Whand) — velitel vozu
Chitakumishad (Chit) — člen Whandernothteeovy osádky
Sopashintay (Spash) — žena, člen Whandernothteeovy osádky
Himapertharee (Himp) — člen Anthrantillinovy osádky
Obchodní Jízda — zabita (s výjimkou Valavirgillin) před čtyřiceti třemi falany
Tarablilliast (Tarb) — Valavirgillinin druh, pečující daleko na pravoboku o jejich děti

TRAVNÍ OBŘI
Paroom - muž, strážný
Thurl — muž, alfa samec, vládce
Moonwa — žena, Thurlova hlavní žena
Beedj — muž, pravděpodobný Thurlův nástupce
Tarun — muž
Wemb - žena
Makee - muž, Wembin syn
Heerst - muž
Twuk — žena, malého vzrůstu

SBĚRAČI
Perilack — žena
Silack - muž, beta samec
Manack — muž, alfa samec, chlupatější
Coriack – žena

RUDÍ PASTEVCI
Tegger hooki-Thandarthal - vyslanec
Warvia hooki-Murf Thandarthal — vyslanec
Anakrin hooki-Whanhurhur – posel
Chaychind hooki-Karashk – posel

ŘÍČNÍ LIDÉ
Wurblychoog (Wurbla) — žena
Borrubbl — muž
Rooballabla (Roobla) - žena, ovládající kupeckou řeč
Fudghabladl — muž, starý, pamatující

LIDÉ KOULÍ
Louis Wu
Nejzadnější (Obyvatel Pavučiny)
Chmee

SPLÉTAČI
Parald
Strill
Sawur
Kidada

RYBÁŘI
Shans
Škrtič hadů
Hishthare

Lovec kamenů

PLAVCI
Wheek

NOČNÍ LIDÉ
Kazarfa
Skladatel
Harfeník
Smuteční Trubka

KZINOVÉ
Akolyta — Chmeeův nejstarší syn
Kathakt — šlechtic z Mapy Marsu

LID ROZLITÝCH HOR
Saron - žena, starší
Deb — žena, středního věku
Skreepu - pták, patřící Deb
Harreed - Debin mladší syn
Barraye — Debin starší syn
Jennawil — žena, mladá, Barrayeova družka

PROTEKTOŘI
Kronos
Bram
Anna
Lovecraft
Collier
King
...a další, bezejmenní